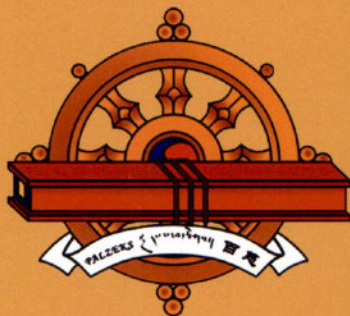

༡། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཁན་གྱི་

གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

(༢༢/༢༢)

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བརྒྱགས།

ཀྲང་གོའི་བོད་ཡིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་ལས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བརྒྱ་རྒྱུག་ལས་མིའི་མཚན་ཐོ།

ཁྱིམ་བརྒྱ་རྒྱུག་འགན་ལུང་བ་གཙོ་བོ། གཟན་དཀར་བྱལ་བརྒྱན་ཉི་མ། འགོ་འདུལ་དོ་རྩེ།
བརྒྱ་རྒྱུག་འགན་ལུང་བ་གཞོན་བ་དང་གཙོ་རྒྱུག་བ། ཀྲ་བདེ་ལེགས།
གཙོ་རྒྱུག་གཞོན་བ། བརྒྱན་འཛིན་ལྷོ་གྲོས། བྱལ་བརྒྱན་ཉི་མ། རྒྱ་བ་བརྒྱན་འཛིན། བྱལ་བརྒྱན་འོད་ཟེང་།
དབྱིད་ས་དཔལ་བཟང་། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། ལྷོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ།
ཁུདག་བ། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། དབྱིད་ས་དཔལ་བཟང་སོགས།
དེབ་རྒྱུག་ལག་རྩལ་བ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་མཆོ། བརྒྱ་རྒྱ་ཆོ། དཀོན་མཆོག་བཟང་མོ་སོགས་དཔལ་བཅུགས་
ལས་བྱེད་བ་རྣམས།

༥ གདན་ས་གྲིབ་ཆེ་མཆོག་གླིང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་
 བཞི་ཏ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཁན་གྱིས་འདྲ་བྲིན་ཅན།

ॐ

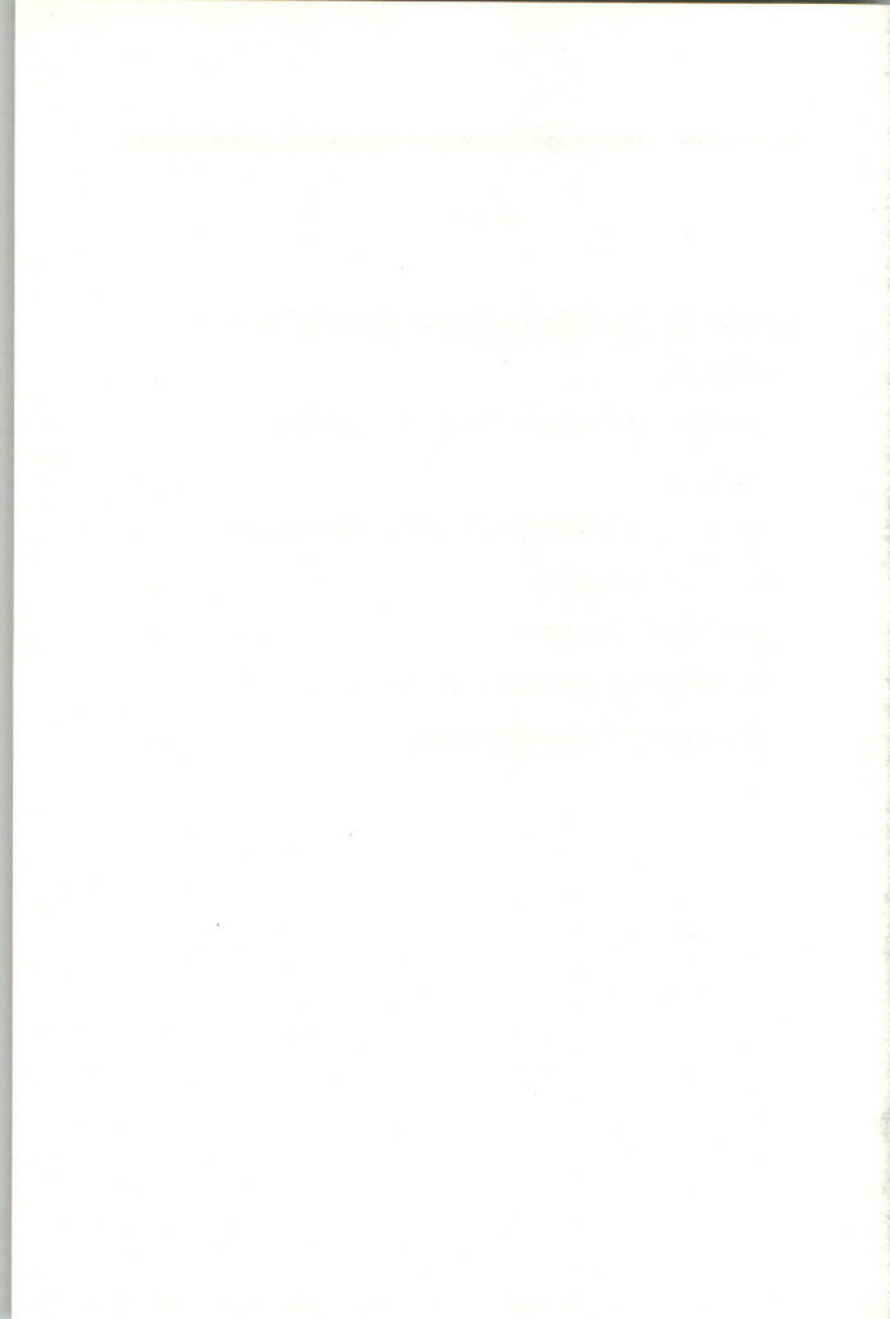
ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

- ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྒྲུང་གི་ཁྲིད་ཡིག་སྒོ་བཟང་དགོངས་ཀྱན། མྱོད་ཆ། ... (1)
- མཆོད་བརྗོད། ..... (1)
- སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་ཁུངས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་
བསྟན་པ། ..... (2)
- གདམས་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། .. (28)
- གདམས་བ་དངོས་བཤད་པ། ..... (44)
- སྒོན་འགོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ། ..... (44)
- དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲོང་བ། ..... (229)
- ཀླན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་བའི་ཚུལ། ..... (229)

༡༡། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྤྱོད་གི་བྲིད་ཡིག་སྒོ་བཟང་
དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྟོན་ཆ།

རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་བྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྟེ་པ་ཆེན་པོས་དུས་
དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། སྟིང་སྟོབས་ལུལ་ཕྱིན་
སྟོན་ལམ་ལུ་བརྒྱའི་མཐུས། སྟིགས་དུས་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན་མཛད་པ། །
སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་ཀྱི་ལོ་ལ། །བྱང་རྩལ་སྟིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །
རྒྱལ་བས་གང་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་གཏད་པ། །རྒྱལ་ཆ་བ་མི་ལམ་མགོན་དང་འཇམ་
པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་སྒྲ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་སོགས། །རྒྱལ་བསྟན་
གསལ་མཛད་རྣམས་ལ་སྟིང་ནས་འདུད། ཐེག་མཆོག་གི་རྟ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ། །
ཐེག་མཆོག་གདམས་པའི་གཏེར་གྱུར་གསེར་གླིང་པ། ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་
སྟོན་མེ་ཨ་ཏི་ཤ། ཐེག་མཆོག་གསལ་མཛད་རྣམས་ལ་སྟིང་ནས་འདུད། །བཀའ་
གདམས་བསྟན་པའི་མེས་པོ་རྒྱལ་བ་འབྲོམ། །བཀའ་གདམས་སྐྱུ་མཆེད་རིན་ཆེན་
རྣམ་པ་གསུམ། །བཀའ་གདམས་བསྟན་འཛིན་གྱི་ར་འཆུང་ཁ་སོགས། །བཀའ་
གདམས་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་སྟིང་ནས་འདུད། །བྱབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་
རྩལ། །གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ། །མ་ཞོར་ཡོངས་རྫོགས་
གསལ་བར་སྟོན་མཛད་པ། །འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་སྟིང་ནས་འདུད། །

སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་བཤོད་གཅིག་ལས། །བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་གསལ་
བར་སྟོན་མཛད་པ། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་ཡིས། །ད་དུང་བྱང་
ཆུབ་བར་དུ་བདག་སྟོངས་ཤིག །རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོན་བ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས། །
བདག་འབྲས་ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་པར་ག་ལ་ལུས། །འོན་ཀྱང་དད་ལྡན་སྟོབ་མས་
བསྐྱལ་བའི་མཐུས། །སྤྲུལ་པའི་གསུང་ལས་གང་དེས་ཅུང་ཟད་བྱ། །

དེ་ལ་འདྲིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོའི་གནད་གཅིག་
ཏུ་བསྟུས་པ། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་
ཆེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཀླུ་རྒྱལ་དང་། ཐོགས་མེད་དང་། ཞི་བ་ལྟ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་
བའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བཀྲལ་བ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་
བཤོད་པའི་ལམ་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤའི་མན་ངག་ཐེག་ཆེན་སྟོ་
སྟོང་དུ་གྲགས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་
མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
སོ། །

དེས་ན་གདམས་པ་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྤྲུལ་བ་བརྒྱད་པའི་ཁྲུངས་
བཤད་པའི་སྟོན་ནས་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། གདམས་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། གདམས་པ་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་སྤྲུལ་བ་བརྒྱད་པའི་ཁྲུངས་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་
སྟོན་པ་ལ། ཅུ་ཆོག་ལས། མན་ངག་བརྒྱད་ཅིའི་སྟིང་པོ་འདི། །གསེར་གླིང་པ་
ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་
བསྟོམ་པའི་མན་ངག་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་རྗེ་ཕྱ་ཅིག་གིས། སྤྲུལ་རྟམ་རྟམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ།

རང་གི་སྒྲུ་ག་བཅད་ནས་གཞན་ལ་བྱིན་ཞིང་། དུམས་སྡིང་རྩེ་འབང་ཞིག་
 བསྐྱེམས་པས་སྡིང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པ་དང་། ཡང་སྒྲ་མ་
 དུམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་བ། གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་བདག་ལ་དངོས་སུ་
 ལེན་རུས་པ་དང་། སྒྲ་མ་གསེར་གླིང་པ་དང་གསུམ་ལ་ཐོབ་པ་ལས། འདི་སྒྲ་མ་
 གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བཤོད་པའི་ལྷན་ལམ་ལས། ལྷན་གོ་གངས་ལ་
 ཐུག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའང་བསྟན་པའི་བདག་པོ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། མན་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་། རྒྱལ་པའི་
 བཀའ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དང་། མན་ངག་དེ་ལ་
 སྤངས་པས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ལྷག་
 པར་ཏུ་རྟེན་རུས་པ་ཞིག་དགོས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་གདམས་ངག་
 འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་།
 རྒྱལ་པའི་བཀའ་དགོངས་པ་འབྱུལ་མེད་ཡིན་པ་དང་། མན་ངག་འདི་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་འདྲན་རུས་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ཏུ་ཞིབ་པར་འབྱུང་ངོ་། སྒྲོ་སྒྲུང་གི་གདམས་ངག་འདི་སྤྱིར་རྒྱལ་
 སྐུལ་ཞི་བ་ལྟེན་བསྐྱབ་བཀྲས་དང་སྒྲིད་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ཞིང་།
 ཟུང་པར་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་པོ་ནི་རྩོམ་སྒྲིག་དེ་ཡང་
 རོ་བོ་རྩེས་སྒྲ་མ་མང་པོ་ལ་བྱང་རྒྱུ་མེས་སྒྲོ་བ་གདམས་པ་གསན་པར་མཛད་

བས་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་གདམས་པ་མ་ལུས་པའི་བཀའ་
 བབས་ཤིང་། རྒྱད་པར་རྒྱལ་སྤྱུལ་ཞི་བ་ལྟའི་བསྐྱབ་བཀུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་
 གྱི་མན་དག་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཆུལ་མཐའ་དག་
 བར་གསེར་གྱིང་པ་ནས་རྟེན་པས་དེ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། སྤྱ་མ་རྩམ་རྟེན་
 དང་། སྤྱེས་མཚོག་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་མ་གཞན་གྱི་མན་
 དག་ཐོར་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་གི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་འདི་མཛད་དོ། །རྩོ་བོའི་སྤྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་ཐོག་མར་བརྒྱད་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པས། རྩོ་བོ་ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་གལ་
 ཆེ་སྟེ། རྩོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་རྣམས་བརྗོད་པའི་མཇུག་ཏུ།
 ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མིན་སྐལ་ལྷན་འདིར། །བདེ་བར་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་
 སྤྱོད་དུ། ཆེ་གཅིག་ཆུ་རྒྱན་ཁ་གཉིས་ཁ་གསུམ་པ། །སྤྱོས་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཡང་
 བརྒྱད་ཡུགས་བསྟན། །སྟོན་དུས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དེ་དག་གིས། །དངོས་སུ་
 ཆོས་བསྟན་ད་ལྟ་ཡན་ཆོད་དུ། །མཁའ་ལ་བྱོན་ཞིང་ཆོས་ནི་བསྟན་མཛད་པ། །ལ་
 ལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱལ་ཞིང་བསྟན་པའང་ཡོད། །སྤྱེས་པའི་བརྟལ་ཞུགས་མཛད་པའི་
 སྤྱ་མ་རྣམས། །མི་མངོན་དབྱིངས་ན་བཞུགས་ལའང་ཕྱག་འཚུལ་ཡོ། །བརྒྱ་དང་
 ལྟ་བུའི་ཚོགས་རབ་བཟང་པོ་རྣམས། །རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ། །བདེ་བར་གསེགས་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །མཁས་གྲུབ་དབག་མེད་གྱུར་
 པ་ཡི། །ཆོས་དང་མཚན་རབ་བརྗོད་གྱུར་པས། །ཁོ་བོའང་ཁུངས་བཟང་བཟང་
 བོར་བསྟན། །དེ་བརྟེན་འདིར་འཚོགས་འགོ་བ་རྣམས། །འདི་ནས་སྤྱོད་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ། །སྤྱ་མའི་ཞབས་བྱུང་རབ་བརྒྱད་ནས། །ཚོགས་གཉིས་མཚོག་རབ་གོང་དུ་

རྒྱལ། །མཐར་ཐུག་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །གཟུགས་སྒྲུའི་ཡུལ་ཅན་ཐོབ་པར་ཤོག །
 ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་
 ཡང་། རྗེ་བོའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ལ་ཆོས་ཁུངས་བརྩམས་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་མཛད་
 བ་པོའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེདོ། །དེས་ན་བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་
 བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་
 གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་གཟིགས་པ་
 ལྟ་ལ་གཟིགས་ཏེ། སེར་སྒྲུའི་གནས་སུ་ཡུམ་སྒྲུ་འཕུལ་མའི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་
 སྒྲུ་བལྟམས། དེ་ནས་དགྲའ་ལོ་ཉེར་དགྲའི་བར་དུ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ནས་ལྷ་མི་
 གྲངས་མེད་སྟོན་པར་མཛད། ཉེར་དགྲུ་པ་ལ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་
 སྟེ་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྒྲུད། དེ་ནས་རྗེ་རྗེའི་གདན་གྱི་སྟོ་ལ་མཛོན་པར་རྗོགས་
 བར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐླར་ཏེ་
 འགོ་བ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་སྟོན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གདུལ་
 བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་ཆོས་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་
 གྲང་། རིགས་བསྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་དུ་འདུ། ཆོས་སྤང་བརྒྱད་
 ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་པོ་དེ་ཡང་བསྟར་ན་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། བརྗོད་བྱ་བསྐབ་པ་
 གསུམ་དང་། ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། ཐེག་པ་
 གསུམ་པོ་དེ་བསྟར་ན། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་འདུ། དེ་
 ལ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དྲང་དོན་དང་། དེས་དོན་མཐའ་ཡས་
 པ་ཞིག་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཅམ་

དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ལམོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཅམ་གྱི་ཐབས་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་
 ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་སྟོད་བ་རྣམས་གཙོ་བོར་སྟོན་བ་དང་། གཤམ་བྱ་ལམ་ཡོངས་
 རྫོགས་ལ་བཀྱིར་རུང་བ་རྣམས་ལ། ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཆ་ཚང་བར་སྟོན་པར་
 མཛད་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། མཐར་ཐམས་ཅད་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་བྲིད་
 བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་སུ་མི་འགྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་བ་ལས། ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་ངེས་
 འབྱུང་ལས། ཐེག་བ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་ཕྱོགས་རེ་ཟད་བ་
 དང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་རྫོགས་བ་མིན་གྱི། སྟོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་
 ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་བ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་
 ཡང་སྟོན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བ་བསྐྱེད་པས་ན་ཐེག་བ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐེག་བ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ཐེག་བ་ཆེན་
 པོའི་ཡན་ལག་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། སྟོན་སྣ་རེ་ཟད་པའམ་ཡོན་ཏན་
 སྣ་རེ་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་བྱབ་པའི་གསུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཐེག་ཆེན་པས་མི་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྫོགས་པའི་ཆོས་
 བརྒྱད་འདི་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་བཟོད་བ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་ཡི་གེ་
 བ་གཅིག་ཀྱང་འདོར་རྒྱ་མེད་པར་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོན་ནས་གཤམ་བྱ་གཅིག་
 འཛང་རྒྱ་པའི་ཐབས་ཤ་སྟག་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་བ་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་བུམས་པ་མགོན་པོ་ལ་
གསུངས། དེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ། དེས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ།
དེས་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་ལ། དེས་བཅུན་པ་གྲོལ་སྟེ་ལ། དེས་རྒྱལ་ཕྱས་མཆོག་
གི་སྟེ་ལ། དེས་རྒྱལ་ཕྱས་དུལ་བའི་སྟེ་ལ། དེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་
སྦྱང་མཛད་བཟང་པོ་ལ། དེས་རྒྱལ་ཕྱས་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ། དེས་ཀྲ་ས་ལི་ཆེ་བ་
ལ། དེས་ཀྲ་ས་ལི་རྒྱང་བ་ལ། དེས་སྤྲ་མ་གསེར་གླིང་བ་ལ། དེས་རྩོ་བོ་རྗེ་ལྷ་ཅིག་
ལ་གནད་དོ། །ཡང་བཅུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེས་གྲུ་ཆ་མི་ཏུ་ལ་གནད། དེས་སེང་གེ་
བཟང་པོ་ལ། དེས་གང་བ་སྟེལ་ལ། དེས་ཀྲ་ས་ལི་ཆེ་བ་ལ་གནད་ཞེས་འབྱུང་དོ། །
ཡང་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གྲོས་བཅུན་པ་ལ་གནད། དེས་
ཀྲ་ས་ལི་ཆེ་བ་ལ་གནད་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བས་ཡུང་བསྟན་པའི་གིང་ཏེ་
ཆེན་པོ་འདི་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་དགྲར་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོར་བཞུགས་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་ད་ལྟར་གྱི་སྟེ་བོ་དག་གི་ཆེད་ཆད་དང་བསྟན་ནས་དུས་སྟེ་
ཐུ་མཆུངས་མི་མཆུངས་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་བྱ་མི་དགོས་སོ། །ཡང་བྱབ་པའི་
དཔའ་པོས་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་གསུངས། དེས་འཕགས་པ་སྤྲ་སྟབ་ལ་
གནད། དེས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལ། དེས་རིག་པའི་ཁྱ་བྱག་ཆེ་བ་ལ།
དེས་རིག་པའི་ཁྱ་བྱག་རྒྱང་བ་ལ། དེས་རྩོ་བོ་རྗེ་ལ་གནད་དོ། །ཡང་རྗེ་བཅུན་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཕྱས་ཞི་བ་ལྷ་ལ་གནད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་
དེ་གསེར་གླིང་བ་ལ། དེས་རྩོ་བོ་རྗེ་ལ་གནད་དོ། །རྒྱལ་ཕྱས་ཞི་བ་ལྷ་ནས་རིམ་
བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ནི་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ལས། འཇམ་པའི་དབྱངས་
དར་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པ། ཞེ་ལ་དྲ་རི་དཔའ་པོ་རྩོ་རྗེ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔལ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ། རྩ་བའི་སྤྲ་མ་མགོན་པོ་གསེར་གླིང་པ། བདག་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྤྲོད་པ་སྤྱིན་མཛད་པའི། འདྲིན་ཅན་སྤྲ་མ་དྲུག་ལ་དྲུག་འཆལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྟ་ལ་གནང་། དེས་སྤྲོབ་དཔོན་ཨེ་ལ་དང་རི་ལ་གནང་། དེས་སྤྲོབ་དཔོན་དཔལ་བོ་དོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་སྤྲོབ་དཔོན་མདུ་ཤྱི་རྩུ་བོ་རྩེ་མདུ་ཞེས་པ་བོད་རྒྱ་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལ་གནང་། དེས་མགོན་པོ་གསེར་གླིང་པ་ལ། དེས་རྩོ་བོ་རྩེ་ལ་གནང་། འདིའི་སྤྲོ་གོས་མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྟ་འཆལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་མང་དུ་མཁུན་པ་དག་གིས་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྩོ་བོ་རྩེ་འདི་ཉིད་ནི་བསྐྱལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྤྲ་ལོ་ནས་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པར་མཛད་ནས། སྤྱིགས་མའི་དུས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐུབས་སུ་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་སྟེ། ཤར་བྱེགས་ཟ་ཏྲ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བར། ཡང་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བ་དཔལ་དང་། ཡུམ་འོད་ཟེར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། སྐྱེ་འབྱུངས་ཙམ་ཉིད་ནས་རྩེ་བཙུན་སྤྲོལ་མའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྩེ་བཙུན་མས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཙུངས་གི་བར་དུ་བཞོ་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱ་དང་། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་བཞི་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱུངས་པས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱིན་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བརྟན་པ་ལ་ལོག་པར་འཁུ་བའི་སུ་སྤྱིགས་བྱེད་མང་པོ་ཡང་གཏན་ཆོགས་རིག་པའི་སྤྲོ་ནས་ཆར་བཅད། དེ་བས་རི་ནག་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། བྱུ་ཆེན་རྩ་དུ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱས། གསང་མཚན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་དོ་

རྗེ་ཞེས་བཏགས། གཞན་ཡང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་སྒྲ་མ་མང་དུ་བསྟན་ཅིང་། དགུང་ལོ་
 ཉིར་དགུའི་བར་གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་གཞུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྤྱངས་པས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་
 པར་གྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ཏྲོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས།
 རྟེན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་དེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་དགོངས་པ་ན། སྒྲ་མ་རྩ་ཏུ་ལ་རི་ནག་བྱ་རྒྱུ་ཅན་ན་
 བཞུགས་པས་མཁྱེན་ནས། དེ་དང་རྩོ་བོ་བཞུགས་པའི་བར་ལ་ཉིན་ལམ་མང་པོ་
 ཡོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལ་རྩོ་བོའི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་
 གེས་པ་སོགས་གོང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 ལ་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གྱིས། དུམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲུབས།
 འབྲས་བུ་བྱེད་སྒྱུན་པར་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་མི་གཅིག་གིས་
 ཁྱོད་འཁོད་པར་འདུག་གིས་དེར་སོང་། དེ་ན་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་རབ་ཏུ་
 འབྱུང་བར་བསྐྱལ་ཞིང་བྱང་སྤྲུགས་གངས་རིའི་ཁྱོད་དུ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་
 དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན། ཡང་ལུབ་གཅིག་མི་ལམ་དུ་བྱུབ་པ་འཁོར་
 བཅས་གདུགས་ཆོད་གསོལ་གྱིན་འདུག་པའི་གཤམ་གཤམ་ན། རྩོ་བོ་ཡང་འདུག་
 པ་ལ་བྱུབ་པ་འཁོར་བཅས་རྩོ་བོ་ལ་སྒྱུན་ཅིར་རེ་གཟིགས་ནས། ཁྱོད་ཅི་ལ་ཆགས་
 བས་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་གསུང་བ་ཞིག་མིས་པས། ད་ངས་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་དགོས་
 པར་འདུག་དགོངས་ནས་པལ་ཆེན་སྟེ་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་
 པོ་ཤི་ལ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོར་བའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུགས་གཅིག་ལ་
 ཞུགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་པ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ།

མཚན་ཡང་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་སྤུམ་ཅུ་
 ཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་མཚན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པའི་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྡོད་གོང་འོག་
 རྒྱལ་ལ་སྤངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་སླུ་མ་རྩྭ་རྩྭ་
 ཏའི་སྤྱན་རླུང་ཨོ་ཏན་ཏ་ལུ་རིམ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསལ་ནོ། །དེ་ནས་རྩྭ་རྩྭ་
 ཏའི་སྤྱན་རླུང་སྤོ་སྤོར་གི་གདམས་པ་གསལ་པར་མཛད་དོ། །སླུ་མ་རྩྭ་རྩྭ་ཏ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། རྒྱགས་སྤྱིང་རྩེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཁོང་བཞུགས་པའི་ཉེ་སྤོར་དུ་མི་
 ཞིག་ནད་དྲག་པོས་ཐེབས་པ་ལ་སྤྱན་པ་ན་རེ། ནད་འདི་ལ་མི་གསོན་པོའི་ག་རྟེན་
 བ་པན་ཏེ་མི་རྟེན། གཞན་ཐབས་མེད་ཟེར་བ་ལ། མི་གསོན་པོའི་ག་གང་ནས་
 གྲང་མ་རྟེན་པར་ནད་བ་དེ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སླུ་མ་འདི་སྤྱིང་རྩེ་ཆད་མེད་བ་སྤྱེས་
 བས། དེས་པན་ན་ངས་སྤྱིན་གྱི་གསུངས་ནས། རང་གི་བརྒྱ་ལས་ག་བཅད་ནས་
 བྱིན། ནད་པས་ག་དེ་ཟོས་པས་པན། སྤྱང་ཟུག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བས་
 འགྲོད་པ་མ་སྤྱེས། ནད་པ་ལ་པན་ནམ་དྲིས་པས། ཁོ་ན་རེ། བདག་གི་ནད་ལ་
 པན་ལགས་ཏེ། བྱོད་འོ་བརྒྱལ་དུ་བཅུག་ཟེར། སེམས་ཅན་ལ་པན་ན་ང་གི་ཡང་
 བཟོད་དགོངས་པ་བྱུང་། ཟུག་ཆེས་བས་མནལ་མ་བྱུང་། ཐོ་རངས་མནལ་ཟེམ་
 ཅམ་ཞིག་བྱུང་བའི་མནལ་ལམ་དུ་མི་དཀར་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པར་འདོད་པས་བྱོད་གྱི་འདི་ལྟ་བུའི་བཀའ་བ་སྤྱད་དགོས། ལེགས་སོ་
 ལེགས་སོ་གསུངས་ནས་མ་ལ་ལྷགས་མཆིལ་བཏབ་ནས་བྲག་གིས་བྱབས་པས་
 ཆེན་པའང་མེད་པར་སོང་བ་མིས། མནལ་སད་ཅ་ན་དེ་བཞིན་སོང་འདུག །མི་དེ་
 རྒྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་འདུག་གསུངས། རླུང་ནས་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྤྱེ་བའི་
 ལྟ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། སྤྱིང་རྩེས་གཞན་

ལ་སྐྱེ་ག་བྱེན་པས་ལས་སྒྲིབ་མང་བ་དག་ཅིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྲུམ་
 ཆེན་ཚོགས་པའི་མཐུས་གནས་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་ཡབ་མས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་བཞིན་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། དེ་མ་འགས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་དཔེ་གཟིགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐུགས་ལ་སྦལ་གྱི་ཤར་
 བས་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད་པ་ཞིག་བྱུང་གསུངས། ལྷ་མ་འདིས་རྩོམ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུང་གི་
 ཁྲིད་ཀྱིས་པར་གནང་བ་རྣམས་ཅུ་ཚོག་ལྟ་བུར་བསྐྱུར་བ་ནི། སྒྲོ་སྒྱུང་མཚོན་ཆ་
 འཁོར་ལོ་དང་། མ་བྱ་དུག་འཛམས་གཉིས་ཡིན་གསུངས། རྩོམ་སྒྲུ་མ་དེ་ལ་
 སྒྲོ་སྒྱུང་གི་ཁྲིད་གསན་ནས་ཐུགས་ལ་ཉམས་ཚོགས་འབྱུངས་པའི་ཚོགས་སྤྲུ་
 བཅད་བའང་འདི་ལྟར་གསུངས་སོ། ཁོ་བོས་ཀྱལ་སྤྱི་དབང་ནས་དཀའ་བ་བྱུང་
 པའི་ཆོ། བསོད་ནམས་བསགས་པས་སྤྲ་མ་མཚོག་དང་མཛལ། དམ་ཚེས་
 བདུད་ཅི་འདི་བསྟན་ཚེས་དབང་བསྐྱར། དྲིང་སང་གཉེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཚིག་ཀྱི་
 བཟུང་། བྱུ་བ་པའི་མཐའ་ལ་ཐོགས་འཕྲུལ་མ་མཆིས་པས། སྒྲོ་གྲོས་བཀའ་ནས་
 ཀུན་ལ་བསྐྱབས་པའི་ཆོ། ཡ་མཚན་དཔག་མེད་བདག་གིས་མཐོང་མོད་ཀྱི། །
 རྟོགས་མའི་དུས་འདིར་ཚེས་འདིས་ཕན་པར་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་རྩོ་
 བོས་སྤྲ་མ་བུམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལའང་སྒྲོ་སྒྱུང་གི་ཚེས་སྟོར་འདི་གསན།
 བུམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། དཔེན་པའི་གནས་སྤྲུ་བུམས་སྟིང་རྩེ་
 བྱང་ལྟུང་གི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གཙོ་བོར་མཛད་ནས། ཀྱ་ཡེ་མ་མར་གུར་པའི་
 འགྲོ་བ་མ་ལུས་དྲང་བའི་བྱིར། བདག་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་གང་དག་
 གིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དུག་ལྷ་མ་ལུས་དྲང་བར་བྱ། འདོད་ཆགས་ལ་
 མོགས་མེད་པའི་དགོ་བ་གང་ཡོད་རྣམས། འགྲོ་དུག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་

སྟོམས་པར་བྲིམས་པར་བྱ། །ན་ཚེ་ལ་སོགས་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟུག་བསྐལ་
 གྲིས། །དེ་དང་རིགས་མཐུན་སྟུག་བསྐལ་མ་ལུས་བྱང་བར་བྱ། །ན་ཚེ་ལ་སོགས་
 མེད་པའི་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་དེ། །འགྲོ་བྱུག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་
 བྲིམས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར། །སྐྱད་ཅིག་
 ཅམ་ཡང་འབྱམས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་སྲིད། །འོན་ཀྱང་རི་སྲིད་བྱང་རྒྱབ་མ་ཐོབ་
 བར། །ཁྱོད་འགྱུར་ཉོན་མོངས་རྒྱ་འབྲས་རི་སྲིད་པ། །ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ། །དེ་ཡང་དེ་ལོ་ལྷ་བ་འདི་ལ་བྱང་བར་བྱ། །དེ་ཡང་དེ་
 རིང་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་རྫོགས་བྱས་ནས། །སྟུག་བསྐལ་བྱང་བྱང་རབ་ཆད་ཅམ་ཞིག་
 ཐབས་སུ་བསྟེན། །སློ་འདི་འབྱོངས་པར་གྱུར་ཅིག་བྱམས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ། །
 ཞེས་བྱམས་སྟིང་རྗེ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཉམས་མགུར་མཛད་ཅིང་རྒྱ་པོ་གཞུང་
 འགམ་དུ་སྒྲོམ་ཞིང་བཞུགས་པ་ན། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་མཐུན་དུ་བྱོན་
 བས་ཞལ་བསྟན། ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་རན་འགྲོའི་སྟུག་བསྐལ་སེལ་བའི་སྟུ། །
 བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ལྷོན་པ་གཙོད་པའི་སྟུ། །བསྒྲོམས་པ་ཅམ་གྱིས་
 བྱང་རྒྱབ་ལྷུར་དུ་འབྱིན་པའི་སྟུ། །བྱམས་པ་སྟིང་རྗེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་གྱི་སྟུ་འདི་
 མཚར། །ཉོན་མོངས་དུག་ལྲས་དག་བཞིན་འཛོམས་པར་རིག་ན་ཡང་། །ཁྱོད་གྱི་
 འདི་ལྟར་ན་ནི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་པ་མཚར། །ན་ཚེ་སྟུག་བསྐལ་ཀུན་ནས་བཟོད་པར་
 དཀའ་ན་ཡང་། །ཁྱོད་གྱི་འདི་ལྟར་ན་ནི་ངོ་མཚར་མྱད་དུ་བྱུང་། །རང་དོན་ཡལ་
 བར་དོར་ནས་གཞན་དོན་ལྟར་མཛད་ཆོ། །རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་
 འབྱམས་པ་སུ་ཡི་བཀའ། །དེས་ན་རང་དོན་བསམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་འཁྲིས་པར། །
 གཞན་གྱི་མི་འདོད་བདག་གིས་ལེན་པ་དམ་པ་ཡིན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་

རབ་མཐའ་ཡས་མེད་ཀྱང་། །འདི་རུ་མ་འདུས་རྒྱལ་ཙམ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 དེ་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་སྒྲུ་དབྱངས་འདི། །ཐོས་སམ་བསམ་མམ་
 བསྒྲུམ་མམ་བཤད་ཀྱང་རུང་། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྒྱུབས་གནས་དམ་
 པ་སྟེ། །སྒྲིགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་དེ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ཤར་
 བ་རོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །ཞེས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པའི་སྒྲོ་ནས་དཔུགས་དབྱང་
 བར་མཛད་པས། བྱམས་སྟིང་རྩེའི་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མདུད་
 པ་གྲོལ་ནས་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་རུས་པ་ཐོབ་སྟེ། །འདི་
 ལྟར་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་རུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
 དྲན་པ་བརྟེན་པ་མ་མཆིས་པར་ཆོས་འདི་སྒྲོ་ལ་སྒྱུངས་ཤིང་ཁམས་བསོས་དོ་རྩེའི་
 སྒྲུ་དབྱངས་འདི་སྒྲུངས་པས། ལྟ་དང་། སྒྲུ་དང་། གཞོད་སྒྱུན་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་
 དང་། བམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྲེའི་ཚོགས་དང་། ཤ་ཟ་དང་།
 སྒྱིན་པོ་ལ་སོགས་པ་མ་རང་གི་སྤྲ་གཅིག་སྤྲ་ལ་བྱམས་པ་བཞིན་རྒྱ་ཁྱུས་པར་
 དབང་རྒྱ་འདུས་པར་གྱུར་རྟོ། །གཞན་ཡང་ཡལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྒྲོན་པོ་དང་།
 བཙུན་མོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་དང་། བྱེའུ་པོ་དམངས་རིགས་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་རྒྱ་འདུས་རྟེ། དགའ་བས་རྩེས་སྒྲུ་འབྱང་ཞིང་མཐོང་
 བ་དང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱམས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྒྱ་གྱུར་རྟོ། །གཞན་
 ཡང་རྟ་དང་སྤྱང་པོ་དང་མ་ཉེ་དང་སྒྲིའུ་དང་འདབ་ཆགས་རྣམས་དང་། གཅན་
 གཟན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་དང་། ཐ་ན་སོག་ཆགས་གོག་སྒྲུར་ཡན་ཆད་མི་འཛིགས་
 ཤིང་། བག་ཕེབས་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་དྲུང་རྒྱ་འཁོད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་
 འབྱོར་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ནས། སྤྱར་ཡང་། ཐོག་མེད་རུས་ནས་ཉེ་བར་

འབྲེལ་བ་ཡི། །ལ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་ལ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་
འགོད་པའི་ཡི་དམ་བསམ། །ཆོས་འདིས་བྱམས་པ་མགོན་ལ་མཆོད་པར་བགྱི། །
དེ་ཆེ་རང་དོན་སྐད་ཅིག་མ་འབྲིས་པར། །གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྱིར་ལ་གོམས་
པར་བྱ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཆོས་འདིས་བྱམས་པ་
མགོན་ལ་མཆོད་པར་བགྱི། །བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་ཆོར་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་། །བྱང་
ཆུབ་འབྲིན་པའི་གྲོགས་སུ་དང་དུ་སྤངས། །བསྐྱལ་བ་དུ་མར་བསོད་ནམས་ཅི་
གསོག་ཀྱང་། །ཉན་ཐོས་སྤར་མའི་ཆོས་སུ་ཤོར་མ་གྱུར། །ཆོས་འདིས་བྱམས་པ་
མགོན་ལ་མཆོད་པར་བགྱི། །དེ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་མི་འདོད་ཅི་བྱུང་ཡང་། །བཟོད་པའི་
གོ་ཆ་ཅུང་ཟད་ཤོར་མ་གྱུར། །ལྷག་པར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །
ལོག་སྐྱབ་བྱས་ཀྱང་འཇུག་པའི་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུངས། །ཆོས་འདིས་བྱམས་པ་
མགོན་ལ་མཆོད་པར་བགྱི། །སྤང་བའི་སྐྱེ་བོའི་ཕྱོགས་ནས་སྤྲིག་བསགས་ཀྱང་། །
ངན་པའི་བསམ་བ་སྐད་ཅིག་ཤོར་མ་གྱུར། །སྤང་སྤྱིད་བདུད་དང་ལྷ་འདྲེ་དབང་
ལངས་ཀྱང་། །རང་འདོད་འབྲིས་པའི་བསྐྱབ་སྐྱོབ་བྱེད་མ་ཐོང་། །ཆོས་འདིས་
བྱམས་པ་མགོན་ལ་མཆོད་པར་བགྱི། །ངེས་པར་འཛི་བའི་ནད་གྱིས་བཏབ་གྱུར་
ཀྱང་། །ཆོས་མིན་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་འཆའ་མ་ཐོང་། །སེར་སྤྱ་གོམས་པས་འབྱོར་
བ་རྒྱུར་ན་ཡང་། །ལོག་པའི་འཆོ་བས་ལྷོ་གོས་བྱེད་མ་ཐོང་། །ཆོས་འདིས་བྱམས་
པ་མགོན་ལ་མཆོད་པར་བགྱི། །ངན་པའི་གྲོགས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་ན་ཡང་། །
གཉེན་པོའི་རང་རྒྱགས་གང་ལའང་བསྐྱལ་མ་ཐོང་། །མདོར་ན་འགོ་འཕེལ་འདུག་
གམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །མ་བརྟགས་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མ་ཐོང་། །ཆོས་འདིས་བྱམས་
པ་མགོན་ལ་མཆོད་པར་བགྱི། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་འོན་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ལ། །

བདེན་པར་རྟོག་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡོང་མ་མྱོང་། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན། །ཆོས་འདིས་བྱམས་པ་མགོན་ལ་མཆོད་པར་བསྒྲི། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་
 མཆོད་པ་དམ་པ་འདི། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གི་བསམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །བྱམས་
 པའི་དབྱང་གིས་ཡོན་འདི་བཞེས་སུ་གསོལ། །བཞེས་ལ་སྟོ་འདི་འབྱོངས་པར་
 མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་བརྒྱ་
 ཆར་སུལ། །དེའི་ཆོ་བར་སྤང་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ལྟ་དང་། །སྐྱ་དང་འོད་ལ་སོགས་
 པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཆོད་པ་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་བར་གྱུར་
 ཏོ། །དེའི་ཆོ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྟོ་སྟོང་འདི་ལྷ་བཅེས་མང་དུ་བྱུང་ཡང་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རྩོ་བོ་རྗེ་ཉིད་དེ། །རྩོ་བོ་རྗེས་སྤྱ་མ་དེའི་ཞབས་བྱུང་དུ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་སྟོ་སྟོང་གི་མན་ངག་གསན་པས་ཐུགས་རེས་འབྱུངས་ཤིང་། །སྤྱ་མ་
 གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྐྱུང་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྩོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།
 བྱམས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་གྲུབ་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་པ། །རྟེན་ཏེ་ཞེས་རང་གཤང་གཞན་
 ལ་སྟེར། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་སེམས་བསྐྱེད་བྱིན་མཛད་པའི། །སྤྱ་མ་དཔལ་བོ་ག་
 ཉིས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩོ་བོ་རྗེས་མཐས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱ་
 མ་མང་དུ་བསྟན་ཏེ། །མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན་ནས་ཐུགས་
 ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཆོ་མུར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་ལམ་གང་
 ཞིག་སྐྱར་སྤྱམ་དུ་དགོངས་ཤིང་རྩོ་བོ་རྗེ་གདན་ལ་སྐྱོར་བ་མཛད་པ་ན། །ནམ་མཐའ་
 ལ་བྱུང་མེད་ཀྱན་གཞོན་གཉིས་འདུག་པའི་ཀྱན་པ་ལ་གཞོན་པས་ཐུག་བཅའ་
 བསྐྱེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་ལུ་
 ཡིན་འདུག་པ་ལ། །ཀྱན་པ་ན་རེ་བྱམས་སྟིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་

བྱའོ་གསུངས་ནས། གསང་སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྒོམ་པའི་མན་ངག་ཞིག་
 གསུང་གིན་འདུག་པ་ལ། རྫོང་པོས་ཀྱང་གསན་པས་བུམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
 ཁྱོ་བ་ལྟར་བྲུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤར་བས་ཀྱང་ངེས་ཤིས་
 སྒྲེས། ཡང་ནང་སྒོར་ལ་བྱོན་པས་གཅིང་ཁང་གི་ལྟ་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཆེ་བ་
 རྣམས་ལ་བྲུག་བཅའ་ནས་སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་གང་ལ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་ཞུ་ཡིན་འདུག་པ་ལ། ལྟ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བུམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་
 རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་གསུངས་ནས་ལང་ཕྱིན་ལུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་
 བསྒོམས་ལུགས་ཤིག་གསུང་གིན་འདུག་པ་ལ་གསན་པས་ཀྱང་བུམ་པ་གཅིག་
 ནས་གཅིག་ཏུ་ཁྱོ་བ་ལྟར་བྲུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བྲུགས་ངེས་
 ཆེན་པོ་འབྱུངས། དེ་ནས་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་
 རྫོང་གས་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་སྟེ་སྟེ་རྒྱ་ཅད་བཅད་པ་ན། སྒྲ་མ་
 གསེར་གླིང་པ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་
 གྲགས་པས། གསེར་གླིང་དུ་ཐེབས་པར་དགོངས་ནས། པརྟེ་ཏ་སའི་སྒྲིང་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་འཁོར་པརྟེ་ཏ་མང་པོ་དང་བཅས་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིང་ལ་གྲུ་གཟིངས་བཅས་
 བས། ལྷ་བ་བཅུ་གསུམ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་མཚོ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲིང་དུ་ཐེབས་དགོས་
 བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཆུ་ཐིག་ཉ་ལྟོན་མིད་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དང་ཐུད་པ་
 དང་། ལྷ་སྟེགས་ངན་པས་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། རྒྱུང་གི་བྲུགས་དག་པོས་གྲུ་
 གཟིངས་འཛིག་ཏུ་ཉེ་བ་ལ་སོགས་པ་གེགས་དང་། ཡང་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་
 བུམས་སྒྲིང་རྗེའི་མཐུ་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བར་
 མཛད། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པར་མཛད་དེ་

གསེར་གླིང་དུ་ཐེབས། སྒྲོལ་མ་གསེར་གླིང་པ་དང་ཞལ་མཛེས། མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མན་རག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 གནང་དགོས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། གསེར་གླིང་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།
 བུམས་སྟེང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོབ་པར་རུས་སམ། འདིར་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 རྟོད་རུས་སམ་གསུངས། རུས་ལགས་ཞེས་ཞུས་ནས། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
 དབུ་མས་སྒྲེལ་ནས་གསན་པས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོལ་མེད་གྱི་མན་རག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 བུམ་པ་གང་བྱོར་ཐོབ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་
 ཆེ་སྒྲབས་ཆེན་པོ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། གསེར་གླིང་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་
 དམྱེས་ནས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མའང་གསོལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཁོང་རང་
 གིས་ཆུང་དུའི་དུས་སུ་རྟེན་པའི་ཐུབ་པའི་གསེར་སྐྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྩོམ་རྩེ་ལ་
 གནང་། སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་འཕྱུར་བ་དང་། ལྷག་པར་
 བྱང་སྒྲོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོངས་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་
 གསལ་བར་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མང་དུ་བསྒྲིགས་ཤིང་། ཞལ་གདམས་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པའང་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩོམ་རྩེ་ལ་སྤྱིར་མཐས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་
 མ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙམ་བཞུགས་ཤིང་། ཉི་ལྗེ་ལྟར་གསལ་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་
 མའང་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་གྲང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དཔལ་གསེར་གླིང་
 པ་ཉིད་འགན་གྱི་དོ་མེད་སྐྱེད་ཆེ་ཤོས་སུ་འཛིན་ཅིང་། གསེར་གླིང་པའི་མཆོན་
 ཐོས་ཙམ་ཉིད་ནས་སྐྱོན་ཆབ་འབྱིན། ཐུག་སྤྱི་བོར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་མཛད། ལྷ་བ་
 རེ་རེ་བཞེན་འདས་མཆོད་གྲང་ཆག་མེད་མཛད། རྩོམ་རྩེ་ལ་མཐས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་མ་
 མང་དུ་བཞུགས་པ་ལ། གསེར་གླིང་པ་ལ་འདི་ཙམ་གྱིས་གྲས་པ་ཅི་ལགས་ཞུས་

བས། ངའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ནས་བྱང་བྱས་པ་མིན་གསེར་
 གླིང་པ་ཁོ་བོ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས་ཡིན་གསུངས། དྲིན་ཅི་བདོག་ཞུས་པས་ཁོ་བོ་
 ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱ་བ་སེམས་བཟང་པོ་སྤྲིག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་གསེར་གླིང་པའི་
 རྒྱ་དྲིན་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བཅ་གྱི་ལེ་ལག་སྤྱི་མའི་
 རྣམ་ཐར་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལས། རྩོམས་སྤྱི་མ་གསེར་གླིང་པ་ལ་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་ཟུ་དབུ་ལྔ་སྤྱི་མ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པར་བསྐྱབས། བྱང་
 བར་དུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གདམས་པ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་སྟོལ། དུས་གསུམ་གྱི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསེགས་ཤུལ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་གི་
 གདམས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བདག་གཞན་
 རྩོམ་པ་ཀུན་རྩོམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོམ་པའི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་
 སྤྱི་མ་གསེར་གླིང་པ་ནས་བྱུང་བས་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པས་འགྲན་གྱི་ལྷ་མེད་
 ཡིན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་གཙང་སྒྲ་ལྷན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་གཞིམས་ཁང་ཀུན་ཡང་
 འོད་དུ་འབར་བའི་སྟོལ་འདི་ཡང་གསེར་གླིང་པའི་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་
 གདམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་པལ་ཆེར་གསེར་གླིང་པ་ལས་བྱུང་ཞེས་འབྱུང་། རྒྱལ་འདི་
 ལ་རྩོམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་འཛིན་
 ཅིང་གསེར་གླིང་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་གྱི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་པས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་ཟུ་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བསྟན་ན་ལམ་
 ཀྱི་གནད་ལ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་

མོར་རྩོམ་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟགས་པའི་ཆོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱེད་ནི་མར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་
 སྒྲོར་ཞུགས་ནས། །ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་གྱུར་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་
 ཐུགས་ཀྱིས་འགྲོ་རྣམས་མི་གཏོང་བ། །སྒྲོ་ལྟན་སྟོང་རྩེ་ཅན་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྟོང་པའི་གདམས་པ་མང་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསེར་གླིང་པ་བསྟན་ནས་རྩེ་བཅུན་
 བྱམས་པ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྟ་ལ་བརྒྱད་པའི་
 གདམས་པ་མཆོག་ལ་རིང་དུ་སྒྱུངས་པ་ལས། བསྟོད་པ་ལས། རང་དོན་ཡལ་བར་
 དོར་ནས་གཞན་གྱི་དོན། །ལྟར་མཛད་དེ་ནི་བདག་གི་སྒྲོ་མ་ལགས། ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་
 ཤིང་སྟོན་པའི་སེམས་དེས་ཀྱང་དྲངས་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོད་པ་སྐབས་ཆེ་བ་ལ་སྟོབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་རྩེ་སྟུ་འགྲོ་པའི་བསྟོན་
 པ་ལ་སྟོབ་པའི་སྟོད་པ་བཟང་པོ་རྒྱལ་ཐུས་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་མི་
 འདའ་བར་མཛད་དོ། ཞེས་གསེར་གླིང་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པས་
 གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པའི་བསྟགས་
 པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་
 བཞུགས་པ་ན། བོད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོ་མ་ཁུ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱ་བཙོན་འགྲུས་
 སང་གོ་དང་ནག་ཆོ་ལོ་རྒྱུ་བ་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་རིམ་བཞིན་བཟང་སྟེ། དཀའ་བ་
 དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་རྩོམ་པ་བོད་དུ་སྟུན་དངས་པ་ན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་སྟོན་ཆེ་དགུ་མང་པོས་གཙུག་གིས་

མཚན་པ་བཅས། བོད་དུ་ཐེབས་པའི་སྟན་གསན་ཞུ་བའང་དཀའ་བར་བྱང་ཀྱང་
 འབྲེམ་རིག་པོ་ཆེས་ཐབས་མཐས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པ་དབག་དུ་མེད་པས་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོ་
 དུ་མ་ནས་བསྒྲིགས་ཤིང་། ལྷག་པར་འབྲེམ་རིག་པོ་ཆེའི་སྒྲུལ་པ་ལོ་རྒྱུ་བ་བྱ་བཅོལ་
 མེད་གིས་དབེན་པ་ཞིག་གི་སྐབས་ནག་ཆོ་ལོ་རྒྱུ་བ་བྲིད་ནས་རྩོམ་སྒྲུ་མཐུན་དུ་
 ཐེབས་ནས་མཆུལ་དང་གསེར་མང་དུ་ཡོད་པ་རྒྱམས་སུ་ཏེ། བོད་མཐའ་ཁོབ་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་སྟོན་དུས་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱམས་བྱོན་ཚུལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་དེ་རྒྱམས་བྱང་
 སེམས་ཡིན་ལུགས། ལྷ་ཁང་དང་རྟེན་གསུམ་བྱང་འཕགས་བཞུགས་ལུགས།
 བསྟན་པ་དང་ལུང་བྱང་ལུགས། ལྷ་བཅོལ་ཁུ་དབོན་རྩོམ་པོ་རང་ལ་མོས་ལུགས་
 དང་། ད་ལྟ་བསྟན་པ་རྒྱལ་དག་མེད་ཚུལ་རྒྱམས་ཞུས་ནས་བོད་ལ་ཐུགས་རྟེན་
 གཞིགས་པར་ཞུ་ཞུས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་པས། རྩོམ་ཞུས་ནས། བོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྟོན་རྒྱམས་བྱང་སེམས་སུ་འདུག བྱང་པར་ལྷ་བཅོལ་ཁུ་དབོན་བྱང་སེམས་
 སུ་འདུག །དེའི་ཕྱིར་བོད་ཀྱི་མི་ལོར་མང་པོ་ཡང་རྒྱུད་ཐོས་པས་དོ་ཡང་གཞོང་།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་བཀའ་བཅག་པར་ཡང་འགོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་བོད་ལ་ཕན་ཐོགས་མི་
 ཐོགས་བརྟག་དབྱེད་བྱ། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་ལན་བྱ་གསུངས། དེའི་ལུང་
 མོ་སྒྲོལ་མ་ལ་གསེར་གྱི་མཆུལ་སུ་ནས། བོད་དུ་བྱོན་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་
 ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་མི་ཐོགས། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དགོངས་རྩོགས་མི་རྩོགས།
 ལུས་སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཞུས་པས། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་
 ལ་ཕན་ཐོགས། བྱང་པར་ཞུ་བ་སི་ཀ་གཅིག་ལ་ཕན་ཐོགས། དེས་བསྟན་པ་དང་
 བར་བྱེད། ལུ་བས་ཆ་བོ་དགའ། ཆ་བོ་བས་ཡང་ཆ་དགའ་བ་འབྱུང་། རྒྱལ་པོའི་
 ཐུགས་དགོངས་ཀྱང་རྩོགས་ཏེ། ལོ་ནི་ལུས་ཆོ་བྱང་དུ་འགོ་གསུངས། སེམས་ཅན་

ལ་ཕན་ཐོགས་ན་ཆོ་ཞག་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་བཟོད་དགོངས་ཏེ། བོད་ཆོ་ལ་ར་
 བོད་དུ་འགོ་བ་ལ་སྤར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཀྱན་ཟེན་བ་ལ་ལོ་གསུམ་ཐོགས་པར་
 འདུག་མེད་ཅམ་མེད་ལུས་སམ་གསུངས་པས། ལོ་བཅུ་ཐོགས་ཀྱང་མེད་ལུས་ལུས་
 པས་འབྱོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་རྩོ་བོས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་རྣམས་བྱིད་
 པའི་ཕྱིར། ལྷོ་བྱང་གི་གནས་ཆེན་རྣམས་མཇལ་བར་ཕེབས། དེ་ནས་ཤིང་ཀྱན་
 བལྟ་བར་འགོ་གསུངས་ནས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་བཅས་ཕེབས། རིམ་
 གྱིས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ཐུག་ཕེབས། ལྷ་སྤྱ་མ་བྱང་རྒྱུ་འོད་ཀྱིས་བོད་དུ་བསྟན་
 པ་དར་ལུབ་བྱང་རྒྱུ་ཞིབ་དུ་ལུས་ནས། བོད་སྤྱི་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་ཤིག་ཐུགས་
 རྟེན་བྱངས། བོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དམུ་ཤོད་ཅན་འདི་རྣམས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་
 བསྐྱར་བར་བྱ། ཞེས་ལུས་པས། རྩོ་བོ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་ཡོངས་སུ་རྩོ་གས་བ་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པ།
 གཞུང་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་མཛད་དེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་
 དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་མཛད། ལོ་རྒྱུ་
 བ་རིན་ཆེན་བཟང་བོས་མཐོ་མིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་སྒྱུན་བྱངས། བསྟེན་བཀྱར་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དབང་དང་གདམས་པས་ལུས་པས་བདེ་མཆོག་གི་དབང་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གནང་། དེར་ལོ་ཆེན་ཆད་མེད་པའི་དད་པ་འབྱུངས་ཏེ།
 སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མ་གཏོགས་མོར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩོ་བོ་ལ་ཐུལ། རྩོ་
 བོའི་ཞལ་ནས་འདི་ལོ་རྒྱུ་ལ་འགོ་དགོས་གསུངས་པས། ལོ་རྒྱུ་བས་དབྱ་བསྟན་ཏེ་
 མགོ་བོ་དཀར་པོ་འདི་བཞིན་དུ་སོང་བས་ཁོ་བོ་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱེད་པར་ཁྱེད་པས་ཐུལ་
 པས། ཀྱ་ཡེ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་བྱེད་སྐྱབ་པ་གཤའ་མ་ཞིག་བྱེད་ན་སྤྱི་བ་སྤྱ་མ་

ཕན་ཆད་གྱི་དགོ་པའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མཐུན་ཏི་ཡོད། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་
ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ནི་ཐོབ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དང་ནི་ཐུང།
དེ་སྟོན་པའི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་ནི་མཇལ། སྲིད་པའི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
བྱེད་པ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་བདུད་རྩིའི་སྟེན་ནི་རྟེན། གཏི་ལྷག་གི་སྟན་པ་སེལ་བར་
བྱེད་པ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྟོན་མེད་པར་ཐུང་པའི་སྐབས་འདིར། མེས་མ་བྱ་བ་རན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཤེདས་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། དེ་ལྷགས་ལ་བཞག་ནས་
རྒྱབ་ཁང་གི་སྒོ་ལ་ལྷགས་གཟེར་བཏབ་ནས། ཆོས་སྟོན་ལྷག་པ་ཞིག་ནས་ཚུད་
བྱངས། སྒྲིའི་ཡ་ཐེས་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་ནས། གནས་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་ཐ་མལ་པའི་
རྟོག་པ་སྟེན་ན་ཆོས་སྒྲིའི་པའི་སྤང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་བོ་ཁོས་བྱ་བ་བྲིས་ནས།
རྩི་བོ་ཐེགས་རྩིས་ལོ་བཅུའི་བར་དུ་རྒྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས། བདེ་མཆོག་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་འཇའ་ལུས་བརྟེས་པར་གྲགས་སོ། །
འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་རྩི་བོ་མངའ་རིས་སུ་མཇལ། ཐབས་མཁས་དུ་མའི་སྒོ་
ནས་བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཏེ་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་རིང་བོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་
ཆེར་མཛད་དེ། རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ཡང་མངའ་རིས་སུ་ལོ་
གསུམ། སྟེ་ཐང་དུ་ལོ་དགུ། དབུས་གཙང་གཞན་དུ་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྐལ་པ་དང་
ལྷན་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྟགས་གྱི་གཞུང་གདམས་དག་མ་ལུས་པ་བསྟན་ནས་
བསྟན་པའི་སྒོལ་ལུབ་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུགས། སྒོལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་
འཕེལ་བར་མཛད། འོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་སྟགས་པ་རྣམས་འགས་པར་
བསལ་ཏེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་

པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་བོད་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་མཛད་དེ།
 གཞི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་བྱས་
 ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་རྩོམ་པ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་རྣམ་ཐར་གཙང་ཞིང་མཁས་
 བཅུན་བཟང་གསུམ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བའི་རིང་ལུགས་འདིར་དར་
 བར་མཛད་པས། བོད་ཁམས་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་སྒྲུབ་མཛད་དུ་མཛད་དོ། །རྩོམ་
 རྩལ་བཞེས་གཉེན་འབྲོམ་ལ་གནང་། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་རྩོམ་ཐོག་མར་མངའ་
 རིས་སུ་མཛལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་སྟེ་ཐར་དུ་ཞིང་གཤེགས་པའི་བར་ཡུན་
 དུ་བསྟེན་ནས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་དེའི་སྟེང་པོ་སྒྲོ་སྒྲིབ་སྟན་བརྒྱད་
 འདིའི་མན་ངག་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱའི་རྒྱལ་དུ་གསལ། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲུ་
 མཛད་གསུམ་དང་ལྷག་པར་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བ་ལ་གནང་། དགེ་
 བཞེས་པོ་ཏོ་བས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན་
 དུ་འབྲལ་མཛད་དུ་བསྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 གསལ་ཅིང་བྱས་ཉམས་སུ་བཞེས། དགེ་བཞེས་པོ་ཏོ་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 སྒྲུབ་ཀྱི་གདམས་པ་འདིའི་སྟེང་པོ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱས་དམ་
 གྱི་མཐུལ་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་པའི་ཡན་ལག་དུ་བྱང་ས་དང་མདོ་
 རྩེ་རྒྱན་གཉིས། རྩུས་རབས་དང་ཚོམས་གཉིས། བསྐྱབ་བཅུས་དང་སྟོད་འཇུག་
 རྩེ་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུག་ལ་བཤད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགེ་བཞེས་པོ་ཏོ་བ་
 ལ་སྟོབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གླུང་རི་ཐར་
 པ་དང་། དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གཤམ་པ་བ་གཉིས་ལ་དབུས་གྱི་ཉི་ཟླ་བྱང་གཅིག་དུ་

གྲགས། ལྷག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ར་བ་ཆེན་པོར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
བཀའ་བབས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱོང་འདི་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་ར་བ་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཆད་ཁ་བ་ལ་སློ་སྦྱོང་
འདིའི་བཀའ་བབས། བྱང་སེམས་འཆད་ཁ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ནི་སྤྲུག་རྟེན་
མའི་རིགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྦྱུ་འབྱུངས། གསང་སྤྲུག་གསར་རྟེན་གྱི་ཆོས་མང་དུ་
མཁུན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལའང་ཡུན་རིང་སྦྱངས། བོ་དེ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་
མཁུན་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཏིང་ན་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཆོས་བྱེད་སྤྲུགས་འདི་འབྲུ་མིན་
པའི་མན་ངག་གི་གནད་ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཡོད་སྟུང་བ་ཞིག་ནར་མར་བྱུང་། བཅ་
ཞིག་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྲུང་རི་ཐང་པའི་སློ་སྦྱོང་ཆོགས་བརྒྱད་མའི་དཔེ་
ཞིག་གཟིགས་པས། ཁེད་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་འབུལ། ཁྱོད་དང་བྱུང་ཀ་རང་
གིས་ལེན། གསུངས་པ་དེ་ལ་སྤྲུགས་དད་ཆེན་པོ་འབྱུངས་ནས་དཔོན་གཡོག་
འགས་དབུ་རུ་བྱོན་ནས་ཅུད་བཅད་པས་གྲུང་རི་ཐང་པ་འདས་ཟེར། གཞན་སློ་
སྦྱོང་འདི་སྤེལ་ཡོད་ཅུད་བཅད་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ར་བ་ལ་ཡོད་ཟེར་
བ་གསན་ནས། མལ་གྲོང་བྱོན་ནས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ཆོས་ལ་སློག་ཉན་བྱས་དེ་
ཅུད་བཅད་ཀྱང་ཆོགས་སུ་སྦྱི་ཙམ་པ་ལས་སློ་སྦྱོང་གི་གནད་ཞིབ་པར་གསུང་བ་ནི་
མ་བྱུང་བས། ཐེ་ཆོས་དུ་གྱུར་དེ་དགེ་བཤེས་ཉིད་ལ་བྱིས་ནས་སློ་སྦྱོང་གི་གདམས་
ངག་ཡོད་མེད་ཐག་བཅད་ལ་ཡོད་ན་སྟན་གསན་ཞུ། མེད་ན་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་
དགོས་དགོངས་དེ། ཉིན་གཅིག་དགེ་བཤེས་གྱི་ར་བ་ཆེན་པོ་ལྷག་པའི་གསེབ་ན་
མཚན་རྟེན་ལ་སློར་བ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པའི་སྤྱན་རླུང་ཕྱིན་དེ། བུམ་ཆོ་སྟན་དུ་
བཏིངས་ནས་འདིར་བཞུགས་པ་ཞུ་དང་བྱས་པས། གྱི་ར་བའི་ཞལ་ནས། རོ་བོ་

སྟོན་པ་ཅི་བྱེད་ད་ལྟ་ཆོས་ནི་མི་འོང་གསུངས། གྲོས་ཤིག་ཞུ་བ་ལགས་བྱས་པས།
 རྩོམ་སྟོན་པ་གྲོས་ཐག་མ་ཆོད་རྒྱ་ཅི་ཡོད་གྲོས་ཐམས་ཅད་ཁྲི་ཁ་ནས་བཅད་པ་
 ཡིན་ཏེ་གསུངས། དེའང་ལགས་ཏེ་བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ཤིག་ན། བདག་
 གི་བདེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་གི་ཁྲུང་དུ་
 སྤང་བར་གསུངས་པར་གདའ་བས། དེ་བདག་གི་སེམས་ལ་ཕན་པ་ཞིག་བྱུང་བས་
 དེ་སངས་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་གཤའ་མ་ཞིག་ལགས་སམ་ཞུས་པས། རྩོམ་སྟོན་
 པ་ཁྲིད་གྱི་སེམས་ལ་ཕན་མ་ཕན་གྱི་ཁ་ན་ཅི་ཡོད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱབས་ན་མི་བསྐྱབ། བསྐྱབ་ཕན་ཆད་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་
 མ་བརྟེན་པར་འབྱུང་མི་སྲིད་གསུངས། འདི་ཙམ་པའི་ཐག་ཆོད་གསུང་ཆོད་གིས་
 བླ་ཉམས་སྤོང་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་ངེས་སྟེ་མ་ཞིག་བྱུང་གསུངས། དེས་ན་དེ་ལ་
 ལུང་ཞིག་འཆེད། འོ་སྟོན་ལུང་ཆོས་པ་བྱ་བ་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞུས་པས།
 སྟོན་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱ་རྒྱུ་ལ་ཆད་མར་མི་བྱེད་པ་སུ་ཡོད། རིན་ཆེན་འཕྲེང་
 པ་ན། བདག་ལ་དེ་དག་སྤིག་སྤིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྤིན་ཤིག་།
 ཅེས་གསུངས་གདའ་བ་གསུངས་པས། ཁོ་བོ་ཆོས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་པས་
 ཐུགས་ལ་གདགས་པར་ཞུ་བས་པས། རྩོམ་སྟོན་པ་དང་གིས་འདི་ལྟར་བཞུགས་
 རུས་པར་གིས་ཤིག་། །བདག་གིས་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་ཞིག་བྱ་ཡི་གསུངས། དེ་ནས་
 དགོ་བཤེས་ཤར་བ་ཆེན་པོ་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་ལ་བཞེན་དུ་བརྟེན་
 ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཤར་བ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུལ་བ་མེད་པར་སྟོ་སྟོང་གི་
 ཁྲིད་གསན་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་གདེང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཆོས་
 འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཀའ་བབས། ཚུལ་འདི་ལ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་

པོས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་ཐུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་འཆད་ཁ་ལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་
 བསྐྱུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །བྱང་སེམས་འཆད་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཞིར་སེ་སྤྱིལ་ཐུ་བ་ལ་གནང་། སེ་སྤྱིལ་ཐུ་བས་དགེ་བཤེས་འཆད་ཁ་པ་
 ཆེན་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསྟན་ནས་སློ་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་འདི་
 ཡོངས་སུ་ཤོད་གསུངས་པར་གསལ་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། སློ་སྦྱོང་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་
 ཅུ་ཆོག་ནམས་ལ་ས་བཅད་བསྟུས་དོན་ཟིན་གྱིས་མཛད་ཅིང་གཞན་ལའང་རྒྱ་ཆེར་
 སྤྱིལ་བར་མཛད་དོ། །སེ་སྤྱིལ་ཐུ་བས་དམ་པ་ལྷ་སྤིངས་པ་ལ་གནང་། དེས་སངས་
 རྒྱས་དཔོན་ལ་གནང་། དེས་ཆོགས་པའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་དཔལ་ལ་གནང་།
 དེས་མཁན་ཆེན་བདེ་བ་དཔལ་ལ་གནང་། དེས་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་
 པ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་ལ་གནང་།
 རྒྱལ་སྤྲས་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་སྐྱ་ཆེ་ཡིལ་པོར་སློ་སྦྱོང་འདི་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་
 བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཐུགས་རྒྱད་
 ལ་འབྱུངས་ཏེ། སྐྱ་མཐོང་བ་དང་། གསུང་ཐོས་པ་དང་། ཐུག་གིས་རེག་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་། ཐ་ན་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བྱས་པར་
 བྱུང་ཅིང་། ཕྱི་རབས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་སློ་སྦྱོང་གི་ཁྱིད་ཡིག་འདི་མཛད་
 དོ། །རྒྱལ་སྤྲས་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་རྗེ་བཙུན་མེད་མདའ་བ་ལ་གནང་། རྗེ་མེད་
 མདའ་བས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྟོར་སྟོན་
 བས་མཁའ་དཔལ་ལ་གནང་། བྱང་སེམས་རྟོར་སྟོན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལ་གནང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་འདུལ་འཛིན་སློ་གྲོས་
 རྒྱས་པ་ལ་གནང་། འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ་ལ་གནང་།

དེས་རྗེ་སྤྱབས་མཆོག་དཔལ་ལ་གནང་། དེས་རྗེ་བཙུན་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 གནང་། དེས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་
 བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་ཞབས་དྲུང་ལ་སྒྲོ་བཟང་བརྟན་པ་
 དར་རྒྱས་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་བྱམས་པ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་
 དབང་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་
 སྒྲོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གནང་། རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་
 བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྒྲོ་སྒྲིབ་ཁྲིད་ཡིག་འདིའི་ལུང་བདག་གིས་ཁྱས་ཤིང་། དགའ་
 ལྷན་ལྷག་པོ་ཆེར་འདིའི་སྤྲིང་པོའི་མན་རག་རྣམས་ལན་མང་དུ་ཐོབ། ཡང་རྒྱལ་
 སྤུས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་རྒྱ་མ་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ལ་གནང་། དེས་
 འཕགས་པ་སྒྲོ་འཕེལ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱན་རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ལ་གནང་།
 དེས་ལོ་པ་སྤྱན་རྒྱ་བསོད་ནམས་ལྷ་དབང་ལ་གནང་། དེས་རྒྱལ་སྤུས་བསོད་
 ནམས་ལེགས་མཆོག་ལ་གནང་། དེས་སྤྱག་ལ་པར་ཆེན་རག་དབང་གྲགས་པ་ལ་
 གནང་། དེས་སྤྱན་རྒྱ་རག་དབང་ཆོས་གྲགས་ལ་གནང་། དེས་སྤྱན་རྒྱ་བྲག་དགོན་
 པ་ལ་གནང་། དེས་པ་བོང་ཁ་པ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་ལ་གནང་། དེས་ཟུར་
 འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ལ་གནང་། དེས་གངས་ཅན་མགོན་པོ་རག་དབང་སྒྲོ་བཟང་
 རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་སྡེ་དུག་མཁན་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་དར་རྒྱས་དང་། གནས་
 བརྟན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་གནང་། དག་སྤྱོད་འཇམ་དབྱངས་
 གྲགས་པས་རྗེ་སྤྱབ་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནང་། དེས་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་རྗེ་
 བཙུན་རག་དབང་བྱམས་པ་ལ་གནང་ངོ་། །བརྒྱད་ཚུལ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྤུས་ཐོགས་
 མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་ཡིག་གི་སྡེང་ནས་སྒྲོ་

སྤྱོད་གི་ཁྲིད་རྒྱས་པར་གནང་བའི་བརྒྱད་ལུགས་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྤྱིང་པོའི་གནད་ནུམས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདེ་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་གནང་ཞིང་། དེའི་གསལ་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། པཎ་ཆེན་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲུང་པ་རྟ་ལུག་པ་ལ་གནང་། དེས་རྗེ་སྤྱབ་ཁང་པ་ལ་གནང་། རྗེ་སྤྱབ་ཁང་པས་པཎ་ཆེན་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར། ལམ་རིམ་གྱི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདེ་སྐབས་སུ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ཁྲིད་རྒྱས་པར་སྤུལ་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མ་དག་དབང་བྱམས་པས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པའང་བཞུགས་སོ། །རྗེ་སྤྱབ་ཁང་པ་ཆེན་པོས་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྱ་མ་རྗེ་བཙུན་དག་དབང་བྱམས་པ་ལ་འདིའི་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་མན་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེས་བཞིན་དུ་གནང་ཞིང་། བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྱ་མ་དག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་བྱང་དུ་བདག་གི་རྒྱལ་སྤྱིས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་ཡིག་གི་སྤྱིང་ནས་འདིའི་ཟབ་ཁྲིད་རྒྱས་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྤྱིང་པོའི་གནད་ནུམས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདེ་དམིགས་སྒོར་གྱི་སྐབས་སུ་སྤུལ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐོབ་པོ། །

༥ གཉིས་པ་གདམས་དག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ལ། ཆོས་ནི་གདམས་དག་འདིའི་གཞུང་རྩ་བ་མཐར་གཏྲགས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པལ་པོ་ཆེ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་ལོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱུ་པ་སོགས་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྤྱོད་ནུམས་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་གཞུང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་གྲུ་རྒྱུ་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྟོན་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་རྒྱལ་མས་ཞི་བ་ལྟའི་བསྐྱབ་བཀུས་དང་སྟོན་འཇུག་གཉིས་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་བོ་གསུམ་འདྲེས་ཀྱི་མན་དག་དཔལ་ལ་ཏི་ཤས་མཛད་པའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྒྱབས་འདིའི་གདམས་དག་གི་ཙ་བ་ནི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས། ཆོས་ནི་གདམས་དག་འདིའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མའོ། །རྗེ་བོས་མཛད་པའི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཙ་བ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ལམ་སྟོན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་གནད་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པས་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་ལག་ཏུ་བྱང་བདེ་བ་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱན་པས་ལུགས་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །རྒྱབས་འདིར་སྟོ་སྟོང་གི་ཙ་ཆོག་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་རྒྱལ་ལ། རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་གྱི་སྟོ་ནས་སྟོང་རྒྱལ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྟོ་ནས་སྟོང་

རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པས། སློ་སྦྱང་འདི་རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་
བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ཀྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་སྦྱང་རྒྱལ་དེ་ལ་སྟན་བརྒྱད་གི་
མན་ངག་བྱང་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཟུང་དུ་བཀོལ་ནས་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་སྦྱང་གི་ལྷགས་སོ་སོ་བ་རྣམས་གི་ནང་ནས། འཆར་ཁ་བ་ཆེན་
པོའི་སློ་སྦྱང་འདི་འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
སྦྱང་གི་གདམས་ངག་ཏུ་སྟངས་པས་དེའི་ལྷགས་སུ་བཤད་དགོས་ལ། ཞེས་དང་།
ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། འཕྲག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་ཡོད་འོང་
ཐབས་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་ལྷགས་གཉིས་སྟངས་
པའི་དང་པོ་ནི། ཟླ་པའི་ཞབས་གི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་པ་མ་སོགས་གི་གཉེན་ཡིན་པ་བསམས་ན། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་མཆོང་བར་བཞོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ཅན་གོ་མི་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླ་མ་ལ་གྲི་ལས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྟའི་ལྷགས་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་
ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིའི་གདམས་
ངག་གི་ཆེ་བ་ལ། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་
རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་པའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་བདེ་
ལྷག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བ་བཞི་
ཡོད་དེ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་གཞུང་ཏུ་ཅང་མང་དུ་རྟོགས་པས། ས་
གསུམ་གི་སྟོན་མེ་གཅིག་པུ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་ནས་ཞིབ་ཏུ་འབྱུང་

བས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྒོ་སྟོང་ཙ་ཆོག་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་མདོར་
 བསྟུས་ཤིག་བརྗོད་ན། རྟོ་རྩེ་ཉི་མ་ལྟོན་གིང་བཞིན། །གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་
 པར་བྱ། །ཞེས་དང་། མན་རག་བདུད་ཅིའི་སྟོང་པོ་འདི། །གསེར་གླིང་པ་ནས་
 བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟིགས་མ་ལྟ་པོ་བདོ་བ་འདི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་
 བརྒྱུད་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནམས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་ཆ་ཡོངས་
 སུ་རྟོགས་པས་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན།
 རྟོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་ཆ་ཤས་དུམ་བུ་ཕ་མོས་ཀྱང་དབུལ་བ་སེལ་ཞིང་། རིན་པོ་ཆའི་
 རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྟོང་གི་གདམས་པ་འདི་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་
 ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་། འདིའི་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ན་འང་
 ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། འདིའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་སྟེས་བུ་རྒྱུད་
 འབྲིང་གི་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དེས་འབྱུང་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྟེང་
 བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་དེས་ཀྱན་
 བས་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱིན་དུག་བསྟུ་བཞི་སོགས་རྒྱལ་སྟེས་ཀྱི་སྟོང་པ་མཐའ་དག་ལ་
 སྟོབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཐག་ཆོད་པར་དེས་ནས། སྟོམ་
 ལུགས་ཀྱི་མན་རག་མཐོར་བར་བྱས་ཏེ་སྟོམ་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་རྟོགས་པར་བསྟོམ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡོངས་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་
 མ་སྟེས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱན་རྟོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཐ་

ཅམ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་
 རྒྱལ་བའི་སྐས་སུ་འགྱུར་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་མངོན་ཤེས་དང་རྩུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་དག་བཙུམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཉན་གདོན་དབུལ་ཐོངས་ལ་སོགས་པའི་
 ཉིང་འཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་བྱམས་
 པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྩོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་
 བོ་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 ཅིང་རྩོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་
 བསྟོག་གོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 རྩོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མིང་
 ཡང་མི་འདོར་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྟོག་གོ། །
 ཞེས་དང་། ཡང་ཕལ་ཆེན་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ལྟའི་དབང་པོ་
 བརྒྱ་བྱིན་རྩོ་རྩེའི་ལག་ཆ་ཐོགས་པ་ནི་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་
 འཛོམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྩོ་རྩེའི་ལག་ཆ་ཐོགས་པ་ཡང་།
 བདུད་དང་མས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ལྷག་མ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་སོ། །
 ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྩོ་རྩེའི་ཁམས་ནི་
 རི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུད་ཡང་རྩོ་བ་ཐམས་ཅད་བཙུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་

དམིགས་པ་རི་ཙམ་དུ་རྒྱུད་བ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དོན་རྒྱུ་ལམས་ནི་མི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྒྲིམ་བྱ་ཆེན་པོའི་ལག་ནས་སྤྱད་པའི་མདེའུ་
རྒྱུད་མདའ་ལྷུང་གིས་ནི་གོ་ཆ་རི་ཙམ་སྤྱ་བ་ཡང་བརྟོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ལག་ནས་སྤྱད་པའི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མདེའུ་ལྷུང་གིས་ཀྱང་ལྟ་བུ་དང་བག་ལ་
ཉལ་བའི་གོ་ཆ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟོལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གདམས་པ་
འདི་ནི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ནི། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་
བའི་ཆོ། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལ་ལྷན་པས་ཁེབས་པའི་གནས་རྣམ་པ་ཀྱན་
ནས་མི་སྤྱིད་པ་དང་། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་རང་ཉིད་ལ་ལྷན་པའི་སྐབས་མེད་པ་
མ་ཟད། ཉི་འོད་གང་དུ་གསལ་བའི་སྤྱིང་དེའི་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེལ་ཞིང་། ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་སྤྱ་མོ་ཞིག་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ས་དེར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པ་
མཉམ་དུ་འགྲོགས་པའི་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་སྤྱོད་གི་
གདམས་པ་འདིའི་སྤྱིང་པོ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་
པར་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། གདམས་པ་འདིའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་གས་སྤྱིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ཙམ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་ནའང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ལུས་
དག་གི་སྤྱོད་པ་རན་པ་རྣམས་རང་འགགས་སུ་སོང་སྟེ། དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་
འགྲོགས་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་
ནས། དེས་དྲངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷགས་དྲག་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ།
ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་དགོ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་

སྒོམ། གཞན་ལ་ཡུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་། མེས་པོ་ཆེ་འདིའི་
 མཐུས་དགེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་མེས་པོ་ཆེ་འདིའི་སྟོབས་ཆེས་
 ཆེར་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་ཕྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་གཞན་ལ་མི་དགེ་བར་
 འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བར་བསྐྱར་ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། སྒོམ་བ་ནི་ཤུ་པ་
 ལས། སྟིང་བཅེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། མེས་པོ་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་།
 ཅེས་གསུངས་ཤིང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྐར་མའི་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་དང་། དེད་དཔོན་
 སྟིང་རྩེ་ཅན་གྱི་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་ལས་རི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་
 བཅུ་ལས། བརྟུ་མེས་ས། གནོད་མེས་ས། འོག་ལྟ་རྣམས་ནི་སྒྲིམ་ཙམ་ཉིད་ནས་
 མི་དགེ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲེ་བ་ལས་མེས་པོ་དེ་དག་དང་། དགེ་མེས་ཀྱིས་
 མཉམ་དུ་སྒྲེ་བ་མི་སྟིང་དོ། །ལུས་དག་གི་བདུན་ནི་མེས་པོ་གཞན་དབང་ཅན་
 ཡིན་པས། རང་ཅག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཆོག་རྒྱུ་བ་སོགས་ལུས་དག་གི་སྟོད་པ་
 རན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་རན་པས་བྱེད་པས་མི་དགེ་བ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་།
 རྒྱལ་ཕྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་ཐབས་མཐས་གྱི་འབྲུལ་ཆེན་པོ་གཞན་
 དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་མི་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་རྟོག་
 གཏེ་རིགས་པས་འབྱུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་བ་ཉག་གཅིག་གི་བཀའ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཐུ་ཞིང་མཛངས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་
 གྱིས་ཡིད་ཆེས་གྱི་ཡུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་གྱིས། བྱ་ཆོམ་དུ་ཐག་བཅད་
 པར་མི་བྱ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གི་ལད་མོ་སྒྲེ་བོ་ཉམ་རྒྱུད་དག་གིས་རྣམ་
 པ་ཀྱན་ནས་མི་བྱའོ། །བྱང་རྒྱུབ་གྱི་མེས་པོ་ཆེ་ནི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་
 ཆོས་མཚུངས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེད་པ་ལས། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གང་

ཆེ་འོད་ཀྱི་དྲ་བ་འགྲུང། །དེ་ཆེ་སེམས་ཅན་ལས་བྱེད་བརྩོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །
 མཁས་པ་ཤེས་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བྱུང་ན། །ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་སེམས་
 ཅན་ཡོན་ཏན་ཆོས་དང་ལྡན། །ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
 མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་འབྱུང་ས་མེད་
 པ་ནི། དཔེར་ན་མ་དོས་མཚོ་ལ་ཁྱུ་བདག་མེད་གྱུར་ན། །འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་
 རྒྱ་ཁྱུང་འབབ་པར་ག་ལ་འཁྱུར། །རྒྱ་ཁྱུང་མེད་ན་མེ་རྟོག་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་
 འཁྱུར། །རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་གཟུགས་མང་མེད་པར་འཁྱུར། །དེ་བཞིན་
 འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་བདེ་གསེགས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་འཛིག་རྟེན་འདི་
 དག་ཀྱན་ཏུ་ག་ལ་བྱུང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་མེད། །
 རྒྱ་མཚོ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འཁྱུར། །ཞེས་དང་། ཉན་རང་
 རྣམས་ཀྱི་གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེམས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་དགོ་
 བ་ཅོམ་ལ་ཡང་ཆར་མི་ཕོད་པ་དཔེ་དང་བཅས་གསུངས་པ་ནི། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་
 རྣམ་བཤེད་སྟོག་ཆགས་ཇི་སྟེད་པ། །ཀྱན་གྱིས་སྣང་བར་བྱ་བྱིར་འོད་རྣམས་སྣང་བ་
 བས། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་གཅིག་སྣང་ཆེས་མཆོག་སྟེ། །སྣང་བྱེད་
 ཆོགས་ཀྱི་འོད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཆར་མི་ཕོད། །ཉན་ཐོས་ཆོགས་རྣམས་ཇི་སྟེད་
 སྟེན་དང་ཆུལ་ཁྱིམས་དང་། །སྟོམ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་ཆོགས་
 བསྟེད་པའང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སེམས་གཅིག་ལ། །ཉན་
 ཐོས་ཆོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྣང་པོས་ཆར་མི་ཕོད། །ཅིས་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་
 འཇུག་ལས་ཀྱང་། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །སེམས་ཀྱི་རྩྭ་བ་ཤར་

བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །དབྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་གྱི་ལྡོན་གིང་དང་
 ཆོས་མཚུངས་པ་ནི། སྒྲུབ་གྱི་ལྡོན་གིང་ནི། ཅུ་བ་དང་། སྤྱང་པོ་དང་། ཡལ་ག་
 དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྐྱེ་བའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ། གདམས་པ་
 འདིའི་སྤྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་
 པ་འདི་དག་ཀྱང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་གྱི་མཆོག་གོ། །འདིའི་
 ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལྟ་ཞོག་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ནའང་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱོག་པར་རུས་ཏེ། རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་སྤྱོད་བའི་
 བཟོད་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ནའང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
 དོན་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱོག་པར་རུས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྒྱུ་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ག་ཆད་དུ། དེ་བཞིན་
 བསྐྱེད་དང་གྲགས་ཉམས་ན། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན། ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ནི་དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀྱུར་
 སྒྲུབ་གྲགས་ལྷ་མོ་རེ་སྟོས་མ་ཐོངས་པར་སྐྱུག་བསྐྱལ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མས་དུས་རྟག་
 ཏུ་མནར་བར་གྱུར་པ་ཆེར་མའི་དོར་དུ་གཅིར་བུར་བསྐྱར་བ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་
 སྐྱུག་བསྐྱལ་ཞིང་ཟོས་མི་བདེ་བ་འདི་ནི། སྤྱིན་བུ་རང་གི་ཁ་རྩས་འཆིང་བ་ལྟར་
 རང་གིས་རང་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་སྤྱོད་བའི་
 བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་ནི། ཅི་བྱས་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱིས་དོན་མེད་པའི་

ཡི་མུག་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་མང་པོ་འདི་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཆེ་འདིའི་
 རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་རག་གི་དགོ་བ་མང་དུ་བསགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་བསམ་པ་རན་པའི་དུག་གིས་བསྐྱད་པས་པལ་ཆེར་རྒྱུད་ཐོས་སུ་འགྱུར་
 ཞིང་། དེར་ཡང་མ་ཟད་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་ལྷ་མའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་བྱས་
 པའི་ལས་པལ་ཆེར་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་གྱིས། ཐར་བ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་གཏན་ནས་མ་འགྱུར་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་
 ཆེ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་ན་ནི། དེས་དྲངས་པའི་དགོ་བ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་འགྱུར་གྱིས། འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཟད་པ་དང་
 སྐབས་སུ་རྒྱུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་བས་སྒྲ་གི་ལྷོན་གིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་རྒྱན་དུ་
 འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། པལ་ཆེན་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྷ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྩི་ཤིང་ཆེན་པོ་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཤུན་བས་མ་ལ་རིག་མ་
 ཐག་དུ་མ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ནས་བཤུས་པ་དེའི་ཤུན་བ་སྤྱི་
 རགས་ཀྱང་ཕྱིར་སྒྲེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བོན་ལས་སྒྲེས་པའི་
 ཤིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བ་ཡང་། མཐོང་མ་ཐག་དུ་འང་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་
 དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བར་གྱུར་རོ། །
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་སྦྱང་
 བའམ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩི་ཆེན་པོ་རྩ་
 བ་མ་གྲུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་མཐུས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཤིང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་རྩ་བ་མ་གྲུགས་པའི་རྩི་ཆེན་པོའི་མཐུས་ཀྱང་སྦྱོབ་པ་དང་མི་སྦྱོབ་པ་དང་

རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོས་
 ཀྱི་ཤིང་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་རྒྱལ་
 བོ་རི་རབ་གྱི་བྱང་དུ་རྩི་སྟེད་ཅིག་ཉེ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་ཁ་
 དོག་ཏུ་ཁ་དོག་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་བཞིན་དུ་གང་སྤངས་རུང་། ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འོངས་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་དོག་ཏུ་ཁ་དོག་གཅིག་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་ཟ་མ་ཏོག་ལས། འཇམ་དཔལ་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་སྒྲན་གྱི་ཤིང་ནི་སྒྲུ་བོ་མང་པོའི་ཉེ་
 བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱིང་རྩེ་
 ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །
 འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གཡང་ས་ཉམ་ང་བར་འདུག་པའི་སྒྲན་གྱི་ཤིང་
 བོ་སྒྲུ་བོ་མང་པོའི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་
 ཐོས་འཁོར་བས་འཛིགས་པའི་གཡང་ས་ཉམ་ང་བར་གནས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུ་བོ་
 མང་པོའི་ཉེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མཆོག་ཏུ་མཐུ་
 དང་ལྡན་པ་ཏྲ་ཅང་ཤེས་ནི་ཏྲ་ཞོན་པ་ལ་བསྐྱུང་བར་བྱེད་དེ། བདག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ནོ། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱུང་བར་བྱེད་དེ། བདག་ལ་
 ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་
 ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གི་རིགས་ན་ལི་གི་རི་ཤེས་བྱ་བ་རྒྱ་མཚོ་གནོད་པ་

དང་ཐལ་བ་ནས་སྒྲེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྩ་བ་ཡན་ཆད་མེ་ཏྲོག་གི་བར་དུ་ཡང་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་ཡང་སེམས་ཅན་ནམས་གྱི་ཉེ་བར་འཛོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་མང་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲེས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་ཐོག་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་བྱེན་ཆད་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་
 བར་དུ་ནམ་ཡང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཉེ་བར་འཛོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 མེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིང་འཇུག་ལས། །དགེ་བ་གཞན་ཀྱན་རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་བློ། །
 འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཤིང་
 རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་ལུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་བྱེད་པའི། །སྒྲན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །སྤྱིད་ལམ་
 འབྱམས་ཤིང་དབ་པ་ཡི། །འགྲོ་བ་དཔལ་གསའི་སྒྲོན་ཤིང་ཡིན། །འགྲོ་བ་ཐམས་
 ཅད་རན་འགྲོ་ལས། །སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྟོན་ཡིན། །ཞེས་མང་དུ་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །མན་ངག་འདི་བདུད་རྩི་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ནི། བདུད་རྩིས་སྒྲེ་བོའི་
 བད་བསལ་ནས་འཆི་མེད་གྱི་དཔལ་སྟེར་བ་བཞིན་དུ་མན་ངག་འདིས་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བཀྱས་ནས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་བདེ་བ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲིང་འཇུག་
 ལས། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་བྱེད་པའི། །བདུད་རྩི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་
 ནོ། །འགྲོ་བའི་དཔལ་བ་སེལ་བ་ཡི། །མི་ཟད་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཐུང་བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་
 མགོན་པོ་སྤྱིད་པའི་ལམ་རྒྱ་ཞིང་། །བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ལ། །

འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་མགོན་ཆེན་ཆེན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བདུད་ཅི་ཞེས་རྒྱལ་བ་རང་
 ཉིད་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཟབ་ཞི་སྦྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། བདུད་ཅི་
 ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཞི་བོས་རྟེན། སྤུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་རུས་པས། མི་སྦྱ་
 བཀས་གྱི་ཆོལ་དུ་གནས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། བདེན་
 པ་མཐོང་བ་ལ་བདུད་ཅི་ཐོབ་པ་ཞེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་སོ། ཉེའི་ནང་ནས་
 ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ནི། བདུད་ཅིའི་ནང་
 བས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་ཆུ་ཆེར་མཛད་དེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཡག་བརྟུན་པ་ལས། ཀྱོ་ག་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཅི་མ་གྱི་
 ཞེས་བྱ་བ་དུག་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེར་སྐྱེ་བོ་སྦྱལ་
 གདུག་པ་བཀྲེས་གིང་ཟས་འདོད་དེ་ཟས་འཆོལ་བ་ཞིག་གིས་སྟོག་ཆགས་སུ་གྱུར་
 པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། སྐྱེ་བོ་སྦྱལ་གདུག་པ་དེས་ཟས་གྱི་ཕྱིར་ཟ་བར་འདོད་
 བས་སྟོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་དྲིའི་སྟོགས་སུ་འབྲང་ཞིང་བསྟེན་པ་དང་། དེ་
 བས་སྟོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཅི་མ་གྱི་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་སོང་ནས་ཕྱིན་ཏེ་
 འདུག་པ་དང་། དེ་ནས་སྦྱལ་དེ་ཅི་དེའི་དྲི་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་སྟོག་གོ། ཉེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟར་སྦྱལ་གྱི་གདུག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེ་ནི་ཅི་དེའི་སྦྱོན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མཐུ་ཆེད། ཀྱོ་ག་ཀ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་གྱི་
 སུའམ་རིགས་གྱི་སུ་མོ་གང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་འཛིན་པ་དང་།
 འཆང་བ་དང་། སྟོག་པ་དང་། ཀྱུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་དུ་འདོན་པ་དང་།
 སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། ལུང་འབོགས་པ་དང་། ལ་ཏོན་བྱེད་པ་དེ་ལ་

ནི་གོ་གི་ཀ་ཚུང་པ་དང་སྐོལ་བ་དང་འགལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་སྒྲིམ་གིང་སྒྲིམ་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གཟི་བརྗེད་དང་སྟོབས་དང་
མཐུ་དང་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྦྱར་དུ་དེ་ཉིད་ནས་
མེད་པར་འགྱུར། ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་དང་གང་ནས་
བྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ནས་འགག་ཅིང་རྒྱབ་པར་འགྱུར་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འཛིན་པ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བར་
བྱེད་དེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི། མདོ་སྡེ་པལ་པོ་ཆེ་དང་། སྟོན་འཇུག་དང་། བསྐྱབ་
བརྒྱུས་སོགས་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་གིང་། ལྷག་
པར། སྟིགས་མ་ལྷ་པོ་བདོ་བ་འདི། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། ཞེས་
སྟིགས་མ་ལས་ཀྱང་སྟིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་ཆོས་འདི་ལྟ་བུའི་ཉམས་
ལེན་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བ་གིན་དུ་དཀའ་སྟེ། སྟིགས་མ་ལྷ་གིན་དུ་
བདོ་བའི་དུས་སུ་སྟོབས་བསུ། སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་བསམ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བྱ་རྒྱུ་ལས་ངན་སྡིག་གསོག་པ་ལས་མེད་པས་ཕན་ཚུན་གཞོད་འཆོད་དང་བསམ་པ་
ངན་པས་གཞན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཕན་སེམས་
བྱེད་པ་གིན་དུ་དཀོན་ཞིང་། གཞན་ལ་ལེགས་པ་སྦྱ་རེ་བྱུང་བ་མཐོང་ཡང་སྟག་
དོག་གིས་མི་བཟོད་པའི་ཟུག་རྩ་སྟེ་བ་ལས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་གིན་དུ་དཀོན།
འཛིག་རྟེན་པལ་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཆོས་སྟོར་ཁྱགས་པ་པལ་ཆེར་ཡང་ཆོ་
འདིའི་སྦྱང་གས་ཀྱི་གདོན་དག་པོས་ཡིད་བསྟོན་དེ། རྟེན་བཀྱར་སྟན་གས་ཀྱི་

ཆེད་དུ་ཕན་ཚུན་འབབ་ཅིང་ཚོད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་ཟེར་ཁིང་མི་སྟན་
 པ་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གྲགས་
 གིས་ཁེངས་ཤིང་། རྫོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་པལ་ཆེར་ཡང་མི་དགེ་བཅུའི་བདག་འབྲས་
 ཆེས་ཆེར་བདོ་བས་ཆར་ཆ་དུས་སུ་མི་འབབ་པས་ལོ་ཉེས་པ་དང་། འབྱུང་ཁུངས་
 བཟང་པོ་རྣམས་རྒྱལ་ཅིང་སྟོག་ཆགས་གདུག་པ་ཅན་དག་དང་། ཆོམ་རྒྱན་དང་།
 རྒྱ་བོ་གཡོ་ཅན་མང་པོས་ཁེངས་ཤིང་། འབྱུང་བ་ཆ་མི་སྟོམས་པས་ནད་སྣ་ཚོགས་
 འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་ཆར་ལྟར་འབབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་།
 དགེ་བཤེས་པོ་ཏྲེ་པའི་བེའུ་བུམ་ལས། སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་མར་འགྲིབ་དུས་ན། །
 བག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཆེ། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་
 ཉམས། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་མིན་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། །པན་ཐོགས་མང་ཁིང་ཆེ་རིང་
 གཞོད་མེད། ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ། །རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་
 ཞུགས་མ་ཞུ། །དགེ་བཞེས་སྟོན་པས་དེད་ལ་དེ་གསུང་། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉེན་
 པོར་དེ་བསམ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་བསྟན་སྲུང་
 རྣམས་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གང་ན་བཞུགས་པའི་
 ཁིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་སུ་འགོ་བ་ལ་མཛོད་དུ་ཕྱོགས། བག་ཕྱོགས་
 ལ་དགའ་བའི་འདྲེ་སྒྲིན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་རྒྱས་རྒྱས་ཏེ། སྤྱིར་སྐྱེ་འགོ་
 ཡོངས་ལ་གཞོད་འཆོ་དང་། བྱད་པར་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་
 བས་གཞོད་པ་དང་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱབས་འདིར་སློ་སྦྱོང་གི་མན་ངག་འདི་ལྟ་
 བུའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་འབྱོར་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བྱུང་བ་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤིན་
 ཏུ་དཀའ་ཁིང་། སློ་སྦྱོང་འདིའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་

གཉིས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབད་ན་ནི། རྒྱུན་རྒྱུན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མི་གཞོད་པར་མ་ཟད་རི་ལྟར་བྱ་རམ་གིང་གི་ཚལ་ལ་གྱོང་པའི་ལུད་
 གྲངས་སྒྲན་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་བསྐྱུར་
 ཐུབ་ཅིང་། འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་མཐུན་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་
 གཞོད་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་རང་གི་ལག་ཏུ་སྒོ་བྱར་དུ་བྱིན་བ་ལྟར་
 བན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་། གཞན་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱུར་འབྱུང་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་འདི་ལ་བདེ་བའི་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བས་ན། རྒྱུན་རྒྱུན་གྱི་འཕང་ཐམས་ཅད་
 ལས་གྲོལ་ནས་ཅི་བྱས་བདེ་བའི་རྒྱུན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བས། སྒོ་སྒྱུར་བསྐྱོམ་
 པའི་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་
 རྣམས་གསུངས། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་གཞོད་པ་གང་གིས་ཀྱང་འབྲུག་མི་རྣམས་པའི་མི་
 འབྲུག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་གསུངས། བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ནང་
 རས་འབྱུང་བས་གྲོང་ཁྱེར་སྦྱིད་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་གསུངས། ཚུལ་
 འདི་དག་གི་གནད་ལེགས་པར་གཤམ་ན་ནི་སྤྲིགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བ་དེ་ཡང་སྒོ་སྒྱུར་
 སྐྱོམ་པ་པོ་རང་ལ་ཆོས་བསྐྱུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོར་སོང་བ་འདྲ་ཞིག་འོང་
 རྟེ། དག་པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་ཆོགས་བསགས་པ་ལས། ཅོད་དུས་
 འདིར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཆོགས་བསགས་པ་སྐབས་ཆེ་བ་དང་། ཐུབ་པའི་བརྟན་པ་
 ལ་སྒྱོན་མེད་པའི་དུས་སུ་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་ལས། ལྟ་བུ་ཐ་
 མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཆོགས་བསགས་པ་སྐབས་ཆེ་བ་དང་།
 རྒྱུན་རྒྱུན་གྱིས་མ་གཙོས་པར་ཟོས་བདེར་སྐྱུབ་པ་བྱེད་སྒོ་ཡུན་རིང་བྱས་པ་ལས།
 རྒྱུན་རྒྱུན་དུ་འཛིངས་པའི་སྐབས་སུ་སྒོ་སྒྱུར་བྱན་གཙིག་བསྐྱོམ་པ་ཉོན་མོངས་

འཛོམས་ཚབས་ཆེ་བ་དང་། ཚོགས་སྐབས་ཆེན་རྫོགས་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་
ཡས་བ་ཞིག་སྤང་བས། མན་ངག་འདིའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དགེ་བ་
འབུམ་འབྱུང་གི་དུས་བཟང་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཡིན་གསུངས། འཛིག་རྟེན་ན་མཐུ་
གཏད་མནན་གསུམ་གྱི་དྲག་སྒྲགས་མཁན་རྣམས་ལ་རུས་པ་ཅན་ཟེར་རྟེ། དེས་ནི་
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལུང་བ་ལས་འདི་སྤྱི་གང་དུའང་བདེ་བ་མི་ཐོབ་ལ་སློ་སྦྱོང་
འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ནི་འགལ་ཆུན་གྲོགས་སུ་བསྒྱུར། སྒྲག་བསྒྲལ་བདེ་བར་
བསྒྱུར། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་པན་བདེ་ལ་སྦྱོར་རུས་པས་ན་རུས་པ་ཅན་ཡང་འདི་
ལ་ཟེར་གསུངས། སྤྱི་བོ་པལ་མོ་ཆེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཅམ་ཡང་མི་རུས་པ་བདག་
གཞན་བརྗེ་བར་འདིས་རུས་པས་དཔའ་བོ་སྤྱིང་སྦྱོངས་ཅན་ཡང་འདི་ལ་ཟེར་
གསུངས། གཞན་སུས་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆེན་པོ་འདིས་
ཤེས་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་འདི་ལ་ཟེར་གསུངས། དེ་ལྟར་གདམས་ངག་
འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་སྟེ། དེས་
པ་ཐོབ་པར་བྱས་ལ་སློ་སྦྱོང་འདི་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ།

༥ གསུམ་པ་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་བརྟུན། སྤོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་
ཆོས་བསྟན་པ། དངོས་གཞི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བ། རྟེན་ངན་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བ། ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེལ་ནས་བསྟན་པ། སློ་
འབྱོངས་པའི་ཆད། སློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཆོག། སློ་སྦྱོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་སྤོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ། ཅ་ཆོག་ཏུ། དང་པོར་སྤོན་
འགྲོ་དག་ལ་བསྐྱབ། ཁྱེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་ཀ་བ་ཆེན་པོས་རྩོམ་པོ་ནས་

བརྒྱད་པའི་སློབ་མ་ཚད་ལྷན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་
 བས་སློབ་རྒྱུད་ཚད་དུ་ཡོངས་པར་བྱས་ཏེ་སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེ་
 དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུན་ཚད་ལེགས་པར་གཤམ་ནས་བསྐྱེད་བ་ཞིག་སློབ་རྒྱུད་འདིའི་
 རྟེན་དུ་དགོས་པས་སློན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་ན་ཐུན་འགོ་ལ་བྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་འདི་
 རྣམས་བསམ་སྟེ། འདི་ལྟར་དལ་བ་ཐོབ་པ་རྒྱུད་མ་ཟོས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་
 བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་སྟེ་སྟེ་བསམས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་
 ཐོབ་ཀྱང་ཆོ་ལ་ཡོང་མེད་ལ། བྱི་མར་དགོ་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྟེ་ལ་
 སློབ་པས་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་
 བའི་ལམ་ཡང་འདི་ལས་བཟང་བ་མེད་པ་ཡིན། བདག་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་
 བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་སྟེ་སྟེ་བསམས་ཀྱང་བསམས་གསུང་། དེ་དག་གི་
 དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སློབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྱིད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་
 གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱི་སློབ་རྒྱུད་གི་ཁྱིམ་ཡིག་
 འདིར། སློན་ལ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། རམ་འཛི་ཆ་མེད། ལས་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་
 བསམས་ནས། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱོམ་པའི་འགོར།
 རྒྱུའི་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། སློབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བཅས་པ་
 བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསྐྱོམ་པའི་སློན་དུ། རྒྱུའི་འགྲོ་
 སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བྱེད་པའི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེའི་
 གསུང་གི་ཟེན་བྱས་སློབ་རྒྱུད་དཔལ་ཡེ་མ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས། སློབ་རྒྱུད་
 སློན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་ལས་སློན་དུ་རྒྱུའི་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བྱས་ན་ལེགས་

པར་གསུངས་གིང་། སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་སྟོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས། དེ་ཡང་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སེཾྤྱིལ་བྱ་བས་འཆད་ཁ་པའི་གསུང་ཟིན་གྱིས་སུ་བཏབ་
 པའི་དགོངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྤྱི་བོར་སྤྱི་མ་གྲགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་
 བསྟོམས་ཏེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་སུལ། གསོལ་བ་གྲགས་དག་ཏུ་བཏབ་ནས་རང་
 ལ་བསྟོམ་པར་གསུངས་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་དཀའ་བཞི་པ་ནས་
 མཁའ་འོད་ཟེར་གྱིས་ཟིན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ་ལས། སྟོན་དུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ།
 འཛི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྱས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསྟོམས་
 བས། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེཾྤྱིལ་གཉེས་བསྟོམ་པའི་སྟོན་དུ། རྒྱུབས་འགྲོ་
 སེཾྤྱིལ་བསྟེད་དང་། བསག་སྦྱང་གཉིས། བྱམས་སྟོང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་སྦྱང་བ་
 རྣམས་སྟོན་དུ་བཏང་དགོས་པར་བཤད། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས་
 དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་འདེབས་པའི་འགོ་རྩམ་པའི་ཆེ་འོལ་ཁ་སྟག་
 ཅི་དང་། བསམ་གཏན་གླིང་སོགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་སེཾྤྱིལ་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོར་
 སྟོན་པ་སོགས་ལ་སྟོ་སྦྱང་གི་ཁྲིད་རྒྱས་པར་གནང་བའི་ཆེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
 དགོངས་པ་ལྟར་སེཾྤྱིལ་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོར་སྟོན་པས་སྟོ་སྦྱང་གི་ཁྲིད་ཡིག་མཛད་
 པ་ལས་དམིགས་སྟོར་རེ་རེའི་འགོར་སྦྱར་བའི་ཆོས་དུག་བྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པས་སེཾྤྱིལ་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོར་
 སྟོན་པ་ལ་སྟོ་སྦྱང་གི་ཁྲིད་རྒྱས་པར་གསལ་ཅིང་། སྟོ་སྦྱང་གི་ཁྲིད་ཡིག་མཛད་པ་
 ཐེག་ཆེན་སྟོ་སྦྱང་ལས་ཀྱང་། དལ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་དུ་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱར་བའི་
 ཆོས་དུག་དང་བཅས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། སྟོན་ལྟ་སྟོ་གོས་
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས། སྟོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ། ལམ་གྱི་མཐུན་ཞུན་

ཚོགས་གསེག་པ། འགལ་རྒྱུན་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་པ། རྒྱུན་འགྲོའི་ཚས་པའི་བསམ་
 པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པས། གསུང་རིགས་མི་འདྲ་ཙམ་མང་དུ་སྤང་
 ཡང་། རྒྱུང་པའི་ཚས་དུག་རྒྱུན་དུ་བཏང་དགོས་པ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེ་མོ་ལས་
 འབྱུང་པའི་ཚས་ནི་དུག་སྟེ། གསེར་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས། གནས་ཁང་
 ལེགས་པར་བྱེད་པར་བྱས་ལ་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་རྟེན་ལེགས་པར་དབྱམ། མཆོད་
 པ་གཡོ་མེད་པར་བཅའ་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པ་བཤམ། དེ་ནས་ཉན་ས་ལས་
 གཉིད་མྱགས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་ལས་སེམས་རྒྱུང་པའི་སྐྱབས་སུ་པན་རྩྭ་འཆག་དགོས་
 ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིབ་པ་རྣམས་ལས་
 སེམས་རྒྱུང་པའི་ཆོ་ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་སྤྲིབ་མོ་ཀྱང་དུ་འཁོད་ནས་
 བྱ་བར་གསུངས་པས་གནས་མལ་བདེ་བ་ལ་ལུས་དྲང་པོར་བསྐངས་ཏེ། སྤྲིལ་མོ་
 ཀྱང་དམ་སྤྲིལ་མོ་ཀྱང་བྱེད་དུ་ཡང་རུང་པའི་རྒྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་ནས་སྐྱབས་སུ་
 འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་པ་ཞིག་བྱ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་
 རྒྱ་ཆེན་རྒྱོད་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་བཀའ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞག་པར་བསམས་ཏེ་ཚོགས་
 བསགས་པའི་ཞིང་གསལ་གདབ། དེ་ནས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་
 ཚོགས་བསག་པ་དང་འགལ་རྒྱུན་སྤྲིན་པ་རྒྱུང་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་མེད་ན་
 ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དམིགས་རྣམ་རྒྱུང་བ་ཙམ་ལ་འབད་ཀྱང་ལམ་གྱིན་ཏུ་སྟེ་དཀའ་
 བས་བསག་སྤྱང་གི་གནད་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྤྱང་
 དགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུང་པའི་ཚས་དུག་དེས་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་

བ་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ།
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་བའང་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། བོ་ཏོ་
 བའི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་འགོ་ནི། །བཤེས་
 གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །དེ་ལས་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས། །
 ཡོན་ཏན་ཀྱང་འབྱུང་ཀྱན་གྱི་གཏོར་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེང་བ་
 ལ། སྟོབ་མ་བཟང་པོ་སྤྲ་མར་གྲུས་ལྡན་དེ་དག་གིས་སྤྲ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །དེ་
 དག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན། །མངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་
 བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་མཚོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་
 གསུངས། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། སྐྱུ་བ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡི། །བྱ་
 ཡིས་པ་རོལ་ཕྱིན་མི་འབྱུང། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། །སྤྲ་མ་
 མེད་ན་སྤྱད་མཐར་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཆད་ཁ་
 བའི་དགོངས་པ་ཡང་སྟོན་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་
 སོགས་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་དགོས་པ་གོང་དུ་བྱངས་པའི་གསུང་དེས་ཤེས་ལ།
 བཅའ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཤར་ཅེ་ཆོས་རྗེར་གནང་བའི་སྟོ་སྦྱོང་
 དམར་བྱིད་དུ་འདྲ། སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད། སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ཡན་ལག་
 བདུན་པ་གསོལ་འདེབས་དང་བཅས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞིའི་
 དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་བའི་འགོར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་
 བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོ་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
 བ་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ལམ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་

ཆོས་ལོགས་པ་ཞིག་ཏུ་མི་བཟུང་ངོ་། །སྒྲུབས་འདིར་སྒྲེས་ཁུ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་སྒྲོར་
 རྣམས་ཙུ་ཆོག་ལས་གསལ་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི། སྒྲོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེས་སྒྲེས་ཁུ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་ལོགས་པར་སྒྱུངས་ནས་སྒྱུང་བ་ཐོན་
 པ་ཞིག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་དོན་གཉེར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ལ་ཡིད་འབྱུར་རྒྱུང་ཟད་རྟེན་པ་ཞིག་གིས། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་
 བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྒྱུད་པར་བྱ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གཞན་
 མཉམ་བརྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲུབས་ཆེན་པོ་སྒྲོ་དམན་པ་དག་ལ་གསང་བར་
 བྱ་བ། དཔག་པར་དགའ་བའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིད་པ་སྒྲུབས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པས། སྒྲོ་སྒྲིང་འདི་
 བསྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲེས་ཁུ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་རྟེན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བཅུས་ལས།
 དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་བྱས་ལ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་
 བས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དགའ། བམ་འཛི་ཆ་མེད། རན་འགྲོའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་རྣམས་
 དག་ཏུ་བསམས་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཤུགས་དག་
 བསྐྱེད། འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དག་ཏུ་བསམས་ནས་སྤྱིད་པའི་ཐུན་
 ཆོགས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་ཐར་པ་ལ་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ཤུགས་དག་བསྐྱེད།
 རང་ཉམས་ལ་དཔག་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྤྱིར་རྗེ་དང་། སངས་རྒྱུ་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པའི་དད་པ་ཡུན་རིང་སྒྱུངས་ནས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
 མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲིང་སྒྲོབས་སྒྲུབས་པོ་

ཆེ་ཆམས་ལ་ཅུལ་སྒྱུང་ཞིང་སྒྱུང་བ་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡན་
 ཆད་དད་པར་འདུ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། རྩོན་དུ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་སེམས་པ་དང་། སྐྱབས་འགོ་དང་
 ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྒྱུངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་
 ཡན་པར་གསུངས་ལ། ཕན་ཡོན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་སུ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་སྒྱུང་བ་
 ཡང་ལྟ་དང་བཅས་པ་ཆང་བས། དོན་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིང་ཚུལ་
 དང་ནམ་པ་ཀྱང་ནས་ཁྱད་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་
 ལས། ང་དང་ཁྱོད་ལ་སྤྱིང་ཐག་པས། རུར་སྒྲིག་གོས་ཀྱིས་ལུས་བརྒྱན་པ། །རྒྱུ་
 ཐར་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་དུ་ལེན། །འདུལ་བ་བཞིན་དུ་འདུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་། །མདོ་སྡེ་
 བཞིན་དུ་ལྷག་བསམ་སྒྱུང་། །མདོན་པ་བཞིན་དུ་ལྷག་ཤེས་རྒྱས། །གཞི་མ་མ་
 འཕྲུགས་རྒྱལ་བྲིམས་གཙང་། །ལམ་སྐྱ་མ་འཕྲུགས་ཆད་མེད་འགོ། །འབྲས་སུ་མི་
 འཕྲུགས་འཆང་རྒྱ་བའི། །སྐྱེས་སུ་དེ་ནི་འདི་བསྟན་ཡུལ། །འདི་ཡི་བྱ་བ་རྒྱུ་ཀྱིས་
 རྟོགས། །མི་གུལ་ནས་སུད་རི་དྲགས་བཞིན། །འབྲལ་ལ་ཟེས་འཆོལ་བྱ་དང་འདྲ། །
 ཀོག་སྡེ་ལངས་པས་གཞིས་རྩོགས་པ། །བྱར་མེད་དེ་ནི་བསྟན་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། རྩོམ་མས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ་
 བྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། རྩོད་
 འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་
 རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱས་ཞེས་བརྗོད་
 བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 པའི་མིང་ཐོབ་ནས་རྟེན་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་རྒྱུད་ལ། དེ་ནམ་ཉམས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་

པའི་གསེབ་ནས་ཕྱིར་ལ་འཕོན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་
 འཇུག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དེ་ཐབས་དུ་མས་འབད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་
 ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཐོན་དུ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱོམས་ནས་སྤྱིར་
 ཐག་པ་ནས་ཕན་ཡོན་ལ་སྒྲོ་བྱུགས་འཕེལ་བ་ཞིག་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་
 འགོ་དང་བཅས་པ་དགོས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། བསྐྱབ་བདུས་དང་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་བསྐྱེད་ན་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ངན་འགོར་མི་ལྷུང་བ་དང་བདེ་འགོར་སྐྱེ་བ་
 གཉིས་ཏེ། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་ངན་འགོར་རྒྱ་ལྡར་བསགས་དུ་མ་འདག་པ་དང་།
 ཕྱིས་གསོག་པ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། བདེ་འགོར་རྒྱ་ལྡར་བསགས་རྣམས་དེས་
 ཟེན་པས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། གསར་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཀྱུན་ནས་
 སྟོང་བས་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བྱུག་ཏུ་འགྱུབ་པ་ལ། ཐོན་དུ་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བཙོས་མ་
 མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་ན་ཕན་ཡོན་དེ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་བས་སེམས་དེ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲས་ཀྱང་ཆོག་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་རང་གི་རྒྱད་ལ་
 བརྟགས་ན་གིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་ཐོན་དུ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
 ཕན་ཡོན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྱིང་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་བསམ་པ་སྟོང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་
 བས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། སེམས་དེའི་རྩ་བ་བྱམས་

བ་དང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་འཁོར་བར་འབྱམས་ཚུལ་བསམས་པ་ན། བ་སྐྱུ་གཡོ་
 འགྲུལ་མེད་པ་ཞིག་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་ཆོ་བདེ་བས་
 ཐོངས་ཤིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོངས་མེད་དེ། སྟོང་
 འདུག་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་སྟོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲི་
 སེམས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟེས་བུ་རྒྱུད་དུའི་སྐྱབས་སུ་རང་ལ་རན་འགྱོར་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་གྱི་གཞོན་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། འབྲིང་གི་སྐྱབས་སུ་མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཞིང་། ཞི་བའི་བདེ་བ་མེད་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ནས། དེ་ནས་གཉེན་དུ་
 བྱུར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གི་ཉམས་དཔགས་ནས་བསྐྱོམས་བས་
 བམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་སྟེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྟེ་
 བས་ན་རྒྱུད་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྟོང་བ་ནི། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
 བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། ལམ་ལོགས་པ་ཞིག་དུ་འབྲིང་པ་མིན་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འགྱོ་བ་དང་ལས་འབྲས་
 བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་བསག་སྐྱུང་གི་སྟོ་དུ་མ་ལ་འབད་བ་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་འགྱོ་རྒྱུད་སྟོང་བའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྱོ་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དེ་སྟེ་བའི་
 ཐབས་སུ་འགྱོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྟིར་སྐྱུར་བཤད་པ་ཉ་ལུའི་སྟོང་བ་མ་སྟེས་
 ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་
 བརྟན་ན་སྟོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོན་པ་ཆོ་གས་གཟུང་ནས། དེ་ནས་བྱང་

ཁུབ་གྱི་སེམས་སྒྲིང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲིང་འཇུག་ཏུ་སྒོན་ལ་སྒོམ་བ་དང་སེམས་གཟུངས་ནས། དེའི་བསྐབ་བྱ་ཕྱིན་དུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཁུབ་གྱི་སེམས་སྒྲིང་ལུགས་ནམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒྲིང་རུང་དུ་སྒྱབ་པ་ལ་ཡང་སྒོན་དུ་སྒྲོ་མང་པོ་ཞིག་སྒྱུར་དགོས་པར་སྒྲུང་སྟེ། བན་ཡོན་སེམས་བ་དང་ཡན་ལག་བདུན་བ་དང་སྒྱབས་འགོས་རྒྱུད་སྒྲིང་བ་དང་བསྐབ་བྱ་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱང་འདོད་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་དང་པོ་སྒོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟན་ནས་སྒོན་འགྲོའི་ཆོས་བཞི་བསམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲིང་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་གསུམ་མོ། །དང་པོ་སྒྲིང་བ་ནི། རང་གང་དུ་སྒྱབ་པ་བྱེད་པའི་གནས་ཁང་དེར། ཀྣ་ཀྣ་དང་། བྱག་བདར་སོགས་ལེགས་པར་བྱས་ལ་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་སྒྱུ་དང་། རྩི་བོ་རྩེ་དང་། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་དང་། རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲུ་མའི་སྒྱུ་སོགས་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཅི་ཡོད་ནམས་སྟེགས་མཐོ་སར་བཀྲམ། དེའི་མདུན་དུ་མཆོད་ཡོན་དང་། མེ་ཉག་དང་། བདུག་སྒྲོས་སོགས་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བཤམ། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་མིག་སྒར་མཛེས་ཆོས་དང་གཡམ་ལ་རྒྱགས་སོགས་དང་། གྲུན་སྒྲིང་སྒྲོན་ཅན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་དད་གྲུས་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་བཤམ། རང་གི་མལ་འོག་ཏུ་ས་དཀར་གྱི་གཡུང་དུང་བྱི་བ་དང་། སྟན་རི་ལྟར་བཤམ་ཚུལ་སོགས་

བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་གྱི་སྐབས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ལ། ལྷན་
བདེ་བ་ལ་ལུས་ནམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་དང་ལྷན་པར་འཁོད་ནས། ཐོག་མར་རང་
རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྩེ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པས། གནས་དབེན་པར་ལུས་དྲང་པོར་བསྐངས་ནས་སྒོ་ནང་དུ་ཕྱགས་ཏེ་
ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོ། ག་ན་ར་སྟོན་ཆད་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་
མལ་གཏོང་འདྲིར་སྐྱབ་བསྐལ་གྱི་ཟུག་གཟེར་འདི་ཙམ་པ་དུས་རྒྱན་དུ་ཕྱོང་བ་
རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་འདི་འདྲར་གྱུར་འདུག་པ། ད་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་དེར་
ནས་རང་མི་སྒྲེ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ང་སྤྱིང་རུལ་སྤྱུམ་པའི་
ཕྱོང་བ་ལྟར་བ་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲེ་བའི་ཐབས་ལ་དང་
པོར་འབད་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟ་གིན་ཏུ་དཀའ། འདི་ལ་ཕྱོང་བ་མ་སྒྲེས་ན་འཁོར་བ་
ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་སྒྲེ་མས་ཅི་ཙམ་བསྟན་ཅིང་གོ་མོད་ཀྱང་། ལྷར་ལྟར་
འབྱུག་སྟེར་གི་རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་འགོ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་འབྱུང་འདོད་མེད་ན་
འབྱུང་བའི་རྩྭ་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། དགོ་སྒྲོར་གང་
བྱེད་གྱི་ཕུན་འགོར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕུན་གཤམ་དུ་སྟོན་ལམ་
རྒྱབས་པོ་ཆོས་ཁ་བསྐྱར་བ་ནི། ཕུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བསྐྱུངས་པའི་དགོ་བ་དེ་
ཉིད་གནད་དུ་གཏོང་བ་དང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས།
གང་བྱུང་རེས་མི་ཆོག་པར་རྒྱུད་དང་འདྲེས་རེས་པ་རེ་བྱེད་དགོས་པ་ལགས། ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཀུན་སྒྲོང་བཙུན་པ་འདི་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐོག་མ་
ཡིན་ཏེ་དྲི་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་སྒོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲེ་
དབྱངས་ལས། སྒྲོམ་ནམས་ཀུན་གྱི་དང་པོའི་འགོ་ རྒྱ་གར་སྐད་མཚུངས་རང་རྒྱུད་

ལ། །ཡེགས་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །སྒྲེ་མེད་སྒྲེ་མ་མཆོག་དེ་བཞེངས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་གང་དང་གང་ཡང་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ནི།
 ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་བན་བས་བྱས་
 བ་ནི་ལས་ཅི་བྱས་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། རྩོ་བོ་ལ་ཆེ་འདིའི་
 བདེ་སྦྱིད་དང་རྟེན་བཀུར་འདོད་ནས་བྱས་པའི་ལས་རྒྱམས་ལ་འབྲས་སུ་ཅི་མཆིས་
 ལྷས་པས། འབྲས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་གསུངས། བྱི་མ་ལ་ཅི་མཆི་ལྷས་པས་
 དཔུལ་བ་མཆི། ཡི་དུགས་མཆི། རྟེན་འགྲོ་མཆི། ཞེས་དང་། ཅུ་བ་དུག་ཡིན་ན་
 ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དུག །ཅུ་བ་སྒྲན་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་སྒྲན་དུ་ཡོད་པ་
 བཞེན་དུ། ཅུ་བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲ་གཏི་ལུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 པའི་ལས་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། ཡང་རྩོ་
 བོས་སྒྲོམ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲེ་མ་ལ་ཞལ་གདམས་གནང་བ། ཁོ་བོའི་སྒྲོམ་པ་རིན་ཆེན་
 སྒྲེ་མ་སྒྲོམ་སྐད། སྒྲོམ་ཅ་ན་བསྒྲོམས་པས་དར་ཡུག་དང་རྩོ་སྤྲི་མང་པོ་ཡོད་
 སེམས་ན་རི་ཅམ་སྒྲོམ་པ་སྤྲིག་པ་ཡིན། སྒྲོམ་ཅ་ན་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཆོ་མཐར་དབྱུང་།
 བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གིས་ས་བོན་བཏབ་སེམས་ན། སེམས་ཅམ་པ་ཞིག་བྱས་པའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མི་ཤོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ལམ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པའི་འཕྲུལ་ཉིད་དུ་ཟེད་ཅིང་། ཐེག་པ་མཐོ་དམན་ཀྱང་
 ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པའི་བྱུང་པར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་
 ཡལ་བར་དོར་ནས། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཐེག་པ་དམན་པ་ནི་རང་
 གཅིག་སུ་ལའོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་བསམ་པ་དེ་འདྲ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རན་སྤོང་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་
 སྦྱིན་པའང་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ལ། རང་གཅིག་ལ་
 ཐར་འདོད་ཀྱི་དམན་པའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤོང་གསུམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཚོ་བ་སྦྱར་ཡང་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྦྱོད་པར་མི་འགྱུར་བས། སྦྱིན་
 བྱའི་ཇུས་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཆེ་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཀྱན་སྤོང་གི་བསམ་པའི་ཁྱད་གྱིས་སྦྲ་
 མས་ཇུས་རུང་དེ་ཙམ་བྱིན་པ་ཡང་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་ལ།
 བྱི་མས་ཇུས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་བྱིན་ཡང་ཀྱན་སྤོང་གི་བསམ་པ་དམན་པས་འབྲས་
 ལུ་དམན་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུན་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སྤོང་འདི་འབང་ཞིག་གི་འཕྲུལ་ཡིན་པས། ཀྱན་སྤོང་བཅོས་
 པ་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་གསུངས། དཔལ་དཔེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་
 ཀྱན་སྤོང་བཅོས་པའི་སྐབས་འདིར་དབྱེད་སྒོམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱར་
 ཏེ་དག་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི།
 ཆོས་ཆོག་སྦྱི་ཙམ་དུ་མ་ལས་པར་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མཁྱེན་པའི་གདམས་ངག་
 ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས། སྒོ་གོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱན་བརྒྱུད་ཀྱི་
 མན་ངག་རྣམས་གཅེས་པར་བཟུང་ངོ། །དེས་ན་འདིར་ཀྱན་སྤོང་ལ་ལེགས་པར་
 བརྟགས་ནས་ཀྱན་སྤོང་རན་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དག་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་
 བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་བྱ་དགོས་ལ། ཀྱན་སྤོང་རན་པ་མ་བཟག་པར་དག་སྦྱོར་ལ་འཇུག་
 ཏུ་མི་རུང་གསུངས། རང་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་སྤོང་རན་པ་ཤུགས་དྲག་པོའི་འདུག་ན་དེ་
 བཟག་ལ་རྒྱུང་ཆམ་ལ་ཡབ་པའི་སྒོ་ནས་རེ་ཞིག་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་

ཅི་བྱུང་བྱ། དེའི་ངང་ནས་ལམོར་བ་སྒྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་བསམས་ནས་ངེས་
 འབྱུང་དག་ཏུ་བསྐྱེད། ངེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་པོའི་ངང་ནས་མཐའ་སྒྲོར་དུ་པ་མ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད།
 བྱམས་སྒྲིང་རྗེའི་མཚན་གྱིས་སྤུལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱོམ་མོ། །
 དགེ་སྦྱོར་ཅི་བྱེད་གི་སྒྲོན་དུ་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་གསུང་བ་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པ་འདུལ་ཁར་པོ་
 ཏོ་བའི་པར་དུ་དབུ་བཞག་ནས་ཡོད་པའི་ཆོ། པོ་ཏོ་བའི་ཤུགས་དགོངས་ལ།
 འཛིགས་སར་སྐྱེལ་མས་པོར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་འདུག་ན་ད་སྤུལ་བཏེན་སྒྲུམ་
 པ་དང་། སྒྱུན་ཆབ་གོང་པའི་རྩ་ན་མར་ཉིལ་གྱིས་བྱུང་བ། དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པས་
 མཁྱེན་ནས། ངས་ཁྱོད་གི་ཏེན་ས་སུ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ད་པན་ཆད་གསུམ་ཡན་
 ཆད་ལྷ་མན་ཆད་དཔུང་གདང་ཆོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མདོ་སྤེལ་གྱིས་ལ་
 སེམས་བཟང་པོ་གྱིས་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕྱད་དེ་འོང་གསུངས་པས། མདུན་
 ན་ཇོ་པོ་ལེགས་ཡོད་པས་སེམས་བཟང་པོ་གདང་ལ་ཟེར་ཞུས་པས། འོ་ན་བྱང་རྒྱུ་
 གི་སེམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་མོད་ཅེས་ལན་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་གསུང་བས། དེ་སྤྱི་
 ནས་ཀྱང་མགོ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་དེས་གསལ་བཏབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། དེའི་
 ཐབས་སྒྲོག་ཏུ་མན་དག་ཏུ་ཡང་གསུངས། ཆོགས་སུ་ཡུང་དང་སྦྱར་ནས་ཀྱང་
 གསུངས། བཀའ་བཏོན་རྒྱུན་ཆད་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ཐབས་སུ་གསུངས་ནས་ཡོད་
 པས། ལོ་གཉིས་ཙམ་དུ་སྦྱངས་ཡང་སངས་པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། བྱིས་སེམས་
 བཟང་པོ་ལ་ཁོང་རང་དགོས་པར་སོང་བས་བྱ་ངན་ལ་སངས་དུས་མེད་གསུང་།
 བྱང་རྒྱུ་ལམ་གི་རིམ་པ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བྱང་

རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བཟུང་ནས། དེ་ཞིག་བཅོས་མ་ཅོམ་ལས་མ་བྱུང་
 ཡང་། དགེ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སེམས་དེས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་ནི་གནད་དམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་
 པས་མི་ཆོག་གིས་གང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་རྒྱུད་པ་ཞིག་གལ་ཆེད། ཐེག་
 ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་ན་སེམས་དེ་གོ་
 པ་ཅོམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་དེ་མཚན་ཉིད་ཆང་
 པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འོང་བས་འདི་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ་གསུངས། དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་རྒྱུད་
 ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེའི་རྩ་
 བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་
 མཐར་ཐྱིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས། བདག་ཉིད་དང་ནི་
 འཇིག་རྟེན་འདིས། ལྷ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། ཉེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས། ཉི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། རྩོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་
 རྗེ་དང་། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་བ་
 གཤགས་པས། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་
 རྒྱལ་ལྷས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་གནད་ཡིན་ནོ། ཉེ་ལྟར་དགེ་སེམས་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་རང་ནས། རྒྱལ་པ་ཡུལ་གསལ་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་པ་འགོ་བྱའོ། རྒྱལ་པ་
 ཡུལ་དང་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་རྒྱལ་ལ། ལྷ་མ་གོང་མའི་གསུང་འགོས་མི་
 འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་སྟེ། སྟོ་སྟོང་སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་དང་སྟན་སྡེ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོ་

སྒྲོང་སོགས་སྒྲུབ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་གསལ་འདེབས་པར་གསུངས།
 སྒྲོ་སྒྲོང་འགྲེལ་བཤད་ཆེན་མོར་སྒྲུབ་མ་ཐུག་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་གསལ་
 འདེབས་པར་གསུངས། ཐེག་ཆེན་སྒྲོ་སྒྲོང་དང་རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་བཅས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཚན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་དཔལ་བྱིན་སོགས་སྒྲུབ་མ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་
 འདེབས་པར་གསུངས། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཏྲེ་སྒྲོན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་སོགས་སྒྲུབ་
 བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་མང་དུ་སྣང་བས། རང་
 རང་གི་མོས་པ་དང་བསྟན་ནས་དེ་དག་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་སྒྲུབ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
 གསུང་ངོ་། །དེས་ན་རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དྲང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སྒྲུ་སང་གེ་
 ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིམ་ཐོན་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་ཁར་སྒྲུ་
 ཆོགས་པད་ལྷ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་ངོ་པོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཅ་པའི་སྒྲུ་
 མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྒྲུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་དབྱ་
 གཙུག་ཏྲེར་དང་ལྷན་པ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་།
 གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་ཅིས་གང་པའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། སྒྲུ་
 ལ་ཆོས་གོས་དུར་སྒྲིག་གི་མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། མཚན་
 དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྒྲུ་ལས་སྒྲེས་པའི་འོད་ཀྱི་
 སྒྲུང་པོའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་གཉིས་རྩོམ་སྒྲིལ་གྱུར་གིས་བཞུགས་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཐའ་སྐྱོར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་དཔལ་
 བོ་དཔལ་མོ་བསྟན་བསྐྱུང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་
 པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྱི་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་
 གསུང་པའི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཉིད་རྣམ་པར་ཡོད་

བ་གསལ་བཏབ་ལ། རྒྱལ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དང་གུས་ཤུགས་དག་པོ་དང་། རང་
 ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་འཛིགས་ཤིང་རྒྱག་བ་དང་། རང་
 གཅིག་ཏུ་ཅམ་མིན་པར་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་པ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་
 མནར་ཚུལ་བསམས་ནས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་མདུན་གྱི་བླ་མ་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ལའང་མེད་པས་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་
 སྐོ་བཞུས་དག་པོ་བཅས་ཏེ་མ་ལག་ཞར་མས་ཏུ་རྒྱུ་བྱེད་བ་མཐོང་བ་ན་
 གཞན་ལ་ར་མདའ་སྐྱོན་བ་ལྟར་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་
 བསྐྱུལ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཕྱིར། ལྷིང་ཐག་བ་ནས་རྒྱལ་ཡུལ་འཛོལ་བར་བསམ་སྟེ་
 རྒྱལ་ཡུལ་འགོ་ཤུགས་དག་ཏུ་བྱའོ། །རྒྱལ་ཡུལ་འགོ་དེ་དོན་ལེགས་པར་ཆང་ན་ཆོག་གི་
 བརྗོད་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་། རོ་བོ་རྗེས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོག་ར་
 གསུངས་པའི་རྒྱལ་ཡུལ་འགོ་འདི་བཞིན་བྱས་ན་བྱིན་སྐྱབས་ཆེ་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱལ་ཡུལ་འགོ་ཡང་འབྱུང་བས་རང་དང་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་མ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བསམས་ནས། བདག་དང་
 འགོ་བ་ནས་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་། ཀླང་གཉིས་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཡུལ་སུ་མཆོའོ། །
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་རྒྱལ་ཡུལ་སུ་མཆོའོ། །
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཡུལ་སུ་མཆོའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་།
 བདུད་ཅི་འབབས་སྐྱུང་སོགས་བྱ་བར་སྐྱོ་ན་ལྟར་ལམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་རུང་
 གསུངས། གཙོ་བོ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོར་རྒྱལ་ཡུལ་སུ་འཛིན་པའི་དམིགས་

ནམ་ཤུགས་དག་ཏུ་བྱ་ཞིང། དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་
 སྐྱབས་སུ་འཛིན་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དེའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་
 བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་རྒྱ་སྐབས་དང་འབྲས་སྐྱབས་གཉིས་
 ཀའི་གནད་ཆང་གསུངས། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཆོ། བཤེས་གཉེན་བསྟན་
 རྒྱལ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྟིང་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་ཞིང། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྒྲོ་
 སྒྲོང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་རི་སྟོན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉམས་སུ་
 བྱང་བར་འཛིན་པ་གནད་ཡིན་གསུངས། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཆོ་
 སྟིང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་ནས་གྲུས་གིང། ལྷག་པར་
 བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལམ་མཐུན་པའི་ཁྱོགས་སུ་
 བཟུང་ནས་རི་སྟོན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་
 སུ་སྟོབ་པའི་བདུན་པ་ཤུགས་དག་བྱེད་པ་གནད་ཡིན་གསུངས། སེམས་བསྐྱེད་པ་
 བྱི། བུམས་སྟིང་རྗེའི་དམིགས་ནམ་ཤུགས་དག་ཏུ་གསལ་བདེ་ནས་ཁྱོགས་
 བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་
 ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དང་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟེ་བ་འདི་དང་སྟེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་རྒྱལ་
 བྱིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བསྟོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བགྱིས་པ་
 དང། བགྱིད་དུ་སྦྱལ་བ་དང་བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 དེས། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 བྱགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་མིན་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོ་
 ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བར་བགྱིའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་
 དགོལ་བར་བགྱིའོ། །དབུགས་མ་སྤྱང་བ་རྣམས་དབུགས་དབྱང་བར་བགྱིའོ། །
 ཡོངས་སུ་ཐུ་བྱ་རན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཐུ་བྱ་རན་ལས་འདའ་བར་
 བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བཟོད། ཡང་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷན་
 ལམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་བར་འདོད་ནའང་བྱར་རུང་བས་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགོ་
 བཞི་སྒོར་གང་མང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།
 ཞེས་སོགས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་དང་བཅས་པ་ནན་ཏན་དུ་
 བྱའོ། །དེ་གཉིས་གང་བྱ་ཡང་མཇུག་ཏུ་བྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ན་ལོགས་
 པས། བྱད་པར་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷན་བ་ལྷན་པར་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ།
 དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་སྤྲོ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་
 སྤྱིར་གི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བཟོད་ཅིང་
 འདུན་པ་བྲག་ཏུ་བྱ། དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་གོང་ལྟར་གསལ་བ་དྲབ་སྟེ་བསག་སྤྱང་གི་
 གནད་བསྐྱེས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆུལ་དང་བཅས་པ་འབུལ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་སྒོ་སྤྱིར་འདི་སྟེ་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བས་བསག་སྤྱང་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞེས་སྤྲོ་མ་གོང་མ་

ནམས་ཀྱིས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།
 རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དོ་རྩེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་མ་རབས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་
 ནས་མི་འབྱུང་གི་ །དོ་རྩེ་འབྱུང་ཁུངས་སམ་གསེར་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནས་འབྱུང་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའང་
 སེམས་ཅན་བསམ་པ་དམན་པ་མ་རབས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་
 དུ་ན་སེམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དོ་རྩེ་འབྱུང་ཁུངས་སམ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་གསེར་ཀྱི་འབྱུང་
 ཁུངས་ཆེན་པོ་ནས་འབྱུང་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འདི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་
 སྟེ། དཔེར་ན་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྐྱེ་བོ་མ་རབས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཕྱིན་པར་མི་འབྱུང་རོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མ་
 རབས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རན་ངོན་ཅན་གྱི་ལྟ་དང་མའི་ལག་
 ཏུ་ཕྱིན་པར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་བསམ་པ་རན་པ་དང་བསོད་ནམས་
 རན་ངོན་ལ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དོ་རྩེ་ལག་ཆ་ཆེན་པོ་ནི་གཞན་དུ་མཐུ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་
 སྟོབས་ལྟར་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་དྲག་པོ་མ་གཏོགས་
 བར་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཀྱང་བཟུང་བར་མི་ལུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོ་རྩེ་ལག་ཆ་ཆེན་པོ་ཡང་གཞན་དུ་ན་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔེར་སེམས་དཔེར་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་བརྟན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཚད་མེད་པའི་མཐུ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ལྟར་བྱད་
 བར་འཕགས་པ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བྱོབ་པ་མ་གཏོགས་པར། ཉན་ཐོས་

དང་རང་སངས་རྒྱལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་མི་
 ལུས་སོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ལམ་མཚོག་བསྐྱབ་ལ་མཚན་ཉིད་ཆང་
 བའི་རྟེན། །མ་རྟེན་བར་དུ་ས་ཚོད་མི་འོང་བས། །དེ་ཡི་མ་ཆང་མེད་པའི་རྒྱལ་
 བསྐྱབ། །སྒོ་གསུམ་སྤྱི་ལུང་དྲི་མས་སྤགས་པ་འདི། །ལྷག་པར་ལས་སྤྱི་བ་སྤྱོད་
 བ་གནད་ཆེ་བས། །རྒྱལ་དུ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་བསྟེན་པ་གཅེས། །ནལ་འབྱོར་
 ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱབ་
 འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་པ་ནི་ལམ་
 རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རབ་ཏུ་ནི་
 སྤྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོ་ལ་བབྱུང་
 བས་ཁ་ཏོན་དུ་བྱས་ན་སུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། དེ་ཙམ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རིན་ཆེན་
 སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དམ་པའི་
 ཆོས། །དཀོན་མཚོག་དྲི་མ་མེད་དང་སངས་རྒྱལ་སྤྱས། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་
 ལ་ལེགས་པར་མཚོད། །ཅེས་སོགས་མཚོད་ཐུང་དང་། གཙོ་བོར་རྒྱལ་བ་འགྲོ་
 བའི་མགོན། །ཞེས་པ་ནས། འཛིགས་པ་ལྷུང་དུ་བསལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་
 བར་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་དོན་ཡིད་ལ་བྱན་པར་བྱས་ན། མཚོད་པ་འཕུལ་རྒྱུ་དང་།
 སྤྱི་བ་པ་བཤགས་རྒྱུ་ལ་སོགས་དམིགས་རྣམ་གསལ་ཞིང་སྟོ་འཕུལ་ཆེ་བ་དང་།
 བྱིན་རྒྱུས་ཀྱི་ཚན་ཀ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ལུང་
 བཤགས་བརྒྱ་ཕྱག་དང་བཅས་པ། གསེར་འོད་ཀྱི་བཤགས་པ་སོགས་བསག་སྤྱང་
 གི་སྒོ་གང་ཟབ་ནས་འབད་བར་བྱའོ། །འདི་དག་རྗེ་ལྷུང་བྱ་བའི་རྒྱལ་ཞིབ་པར་ནི་
 གདམས་ངག་འདིའི་ཅུ་བ་སྟོན་འཇུག་དང་བསྐྱབ་བཏུས་གཉིས་ལས་འབྱུང་བས་

དེར་བལྟའོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཛུལ་དང་བཅས་པ་ལུལ་ནས། ཚོགས་
གཉིས་རབ་རྫོགས་འདྲེན་མཆོག་གྲུའི་ཏོག་ །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་རྒྱལ་སྲས་མི་
པམ་མགོན། །ས་གསུམ་མངའ་བདག་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་སོགས་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་
གསོལ་འདེབས་དལ་ལུས་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འདེབས། ཅ་
བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རོ་བོ་རྗེས་སྒྲ་མ་
གོང་མ་ནམས་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དག་ནས་ཕྱིན་སྐབས་ལྷུང་དུ་འཇུག་ཅིས་
གསུངས། རྗེ་པོ་ཆེས་ཀྱང་བྱང་ཐུག་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་དབེན་གནས་སུ། རོ་བོ་ཆེན་
པོའི་སྐུ་བརྟན་དབུ་ཡོན་མར་གྲགས་པ་སྐུན་དངས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ལ་ཡུན་
མིང་བ་བཏབ་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་ལྟོ་བྲག་གྲུབ་
ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་གྱི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་ནམས་དང་། བྱང་པར་རོ་
བོ་ཆེན་པོ། འབྲོམ་སྟོན་བ། པོ་ཏོ་བ། ཤ་ར་བ་ནམས་ལྷ་བའི་བར་དུ་ཞལ་
གཟིགས། གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་མང་དུ་སྟུལ་ནས། མཐར་པོ་
ཏོ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རོ་བོ་ལ་ཐིམ། ཡ་ཏི་ཤས་ལྷག་སྐུ་བོར་བཞག་ནས་
བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྱིས་དང་། བྱང་རྒྱུ་རྒྱུབ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་པའི་གྲོགས་བདག་གིས་བཅི་གསུངས་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་
པའི་རོ་མཚར་དག་པའི་མཚན་མ་མང་དུ་གཟིགས་ཤིང་། བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་པིམ་
པའི་འཕྲིན་ལས་གྱིས་སའི་སྟེང་མ་ལུས་པར་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་
སོགས་བྱུང་བས། གྲུབ་མཆོག་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ནམས་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་

གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་ལས་གྱི་ཕ་བར་མེད་མི་རུང་དུ་མཛད་ཅིང་། བདུད་ཅི་
 འབེབས་སྐྱུང་དང་བཅས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་དོ། །དེ་
 བས་རྒྱལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་སློ་སྦྱོང་གི་སྒོར་འགོ་བྲལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཛད་པ།
 རྒྱལ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་པོ་ཉིད། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
 གཏེར། རྒྱ་ཆེ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །ཆོས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་དང་། རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །
 ཅེས་པའི་བར་བཛོད་ན་བྱིན་རྒྱུབས་ཀྱི་ཆན་ཀ་ཆེ་ཞིང་སློ་སྦྱོང་གི་དམིགས་རྣམ་
 གིན་ཏུ་གསལ་བས་ཁྱད་པར་ཆེད། །དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་རང་གི་
 སྦྱོ་པོར་བྲལ་མ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གསལ་བཏབ། རྒྱུབས་གསུམ་མ་
 ལུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པ་ཤུགས་དྲག་པོའི་སློ་ནས། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་
 ཆེན་ཉིད། །སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ། །བྲལ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི། །རྩོ་རྩེ་
 ཅན་ཞབས་བད་ལ་འདུད། །དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱལ་མཆོད་པ་མ་ལུས་འབུལ། །
 ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྤྱིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་བཤགས། །སྦྱེ་འཕགས་དགེ་བ་
 རྣམས་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་ལེགས་བཞགས་ནས། །འགྲོ་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། །བདག་གཞན་དགེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོར་བསྟོ། །ཁྱིད་བཞི་ཉི་ལྔ་རི་རབ་རིན་ཆེན་བདུན། །རིན་ཆེན་མཆོལ་ཀྱན་
 བཟང་མཆོད་པའི་ཆོགས། །བྲལ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ། །
 ཐུགས་རྩེས་བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་
 མཆོལ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཐུགས་ཏེ། དུས་གསུམ་སྐུབས་གནས་ཀྱན་
 འདུས་ཀྱི་དོ་པོ་བྲལ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་

གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྤྲོ་མཐའ་དགའ་ལགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྤྲོ་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱུན་ཕྱིན་པར་ཆད་
ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བྱད་པར་དུ་ཡང་སྤྲོ་མ་
དག་པའི་བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་རྒྱད་
ལ་ཇི་ལྟར་ལུངས་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་
རྒྱད་ལ་ཇི་ལྟར་མངའ་བ། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱའི་དོན་གྱི་མཐིལ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
རྣམ་པ་གཉིས་བདག་གི་རྒྱད་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།
འབྱོར་པ། རྒྱད་པ། མཐོ་བ། དམའ་བ། བདེ་བ། རྒྱུག་པ། བ་བ། འཆི་འཕོ་བ།
སྒྲེ་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་བརྗོད་པར་
མདོན་དུ་འགྲུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། རྒྱུན་དང་བར་ཆད་ཅི་བྱུང་ཡང་
ཆོས་འདིའི་གོགས་སུ་འཁྱེར་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་མང་
དུ་གསུང་བྱགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་སྒྱི་བོའི་སྤྲོ་མ་ལས་རང་འདྲ་
གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མོས་པ་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་
པའི་ཉེས་དམིགས། ཅ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ། སྦྱོར་བས་
མཉེས་པ་བརྒྱབ་པ་སྟེ། དོན་ཚན་ལྗེའི་སྒོ་ནས་བསམས་དགོས་གསུངས། དེ་ལ་
དང་པོ་ནི། སྤྱིང་པོ་དེས་པར་བསྐྱུ་བ་ལས། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་བྱས་ལ། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་

ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྒྱལ་བདམ་པ་ཚོལ་བ་ཡི། བསམ་པ་དག་ལྟ་བུས་མཁས་
 པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ། རྟ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་བྱེད་སྟེན་པ་བསྟེན་པ་
 ལྟར། གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིང་ནས་ཚོས་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོག་མར་ལེགས་
 ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་སླ་མ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ལ། སླ་མ་ཡང་
 གང་བྱུང་གིས་མི་ཚོག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་རབ་རྒྱ་
 བྱི་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་
 གིས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སླ་མ་དེ་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་གྱང་མ་ཐ་རྒྱལ་
 བྱིམས་དག་ཅིང་། སླ་མ་གོང་མ་ལ་དམ་ཚིག་གི་སེལ་མེད་པ། སླ་མ་བརྒྱུད་པའི་
 མན་ངག་དང་ལྟན་པ། སློབ་མཆོའདིའི་བྱ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བར་བྱི་མའི་དོན་ལ་སྦྱོར་
 པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་གསུངས། སླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་མ་ཐ་ཆོའདི་
 པས་བྱི་མ་གལ་ཆེ་ཟེར་བ་ཞིག་དགོས། ཆོའདི་བྱི་མ་ལས་ཆོའདི་གལ་ཆེ་བར་བྱེད་
 པས་སླ་མ་མི་ཡོང་གསུངས། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སླ་མ་བྱ་
 པ་བཤད་པ་ན་འབྲམ་གྲས་པར་གོ་བ་བསྟེན་ལ་ལག་རྒྱ་ལེན་པ་ན་བསྟེན་པའི་ཐ་
 མ་ལ་གང་པན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟེན་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་སོ། །
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གར་བའི་ཞལ་ནས། སྦྱུབ་པས་མཉེས་ཀྱི་ཟང་ཟིང་ཅུང་
 ཟད་ཅུམ་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བ་ཞིག་ལ་སླ་མ་ཟེར་བ་ཡིན་དེ་ལས་བསྟོན་པས་རྣམ་
 གོལ་བསྦྱབ་པའི་སླ་མ་མི་འོང་གསུངས་སོ། །ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཉན་ན་
 བློ། རང་གི་རྒྱུད་བཅོམ་ནས་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་སྤང་བར་བྱེད་པས་ལེགས་ཚོགས་

གྱི་ཙུ་བ་འཇུགས་པའི་སྐབས་འདིར་མ་འཇུགས་པ་གལ་ཆེད། །ད་ལྟ་རང་རེ་
 རྣམས་ཆེ་འདི་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པས་ཟས་གོས་སྒྲིགས་རན་ངོན་རེད་མིག་ཉེ་ལ་
 བལྟས་ནས། འོག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་གྲོགས་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ཆེས་
 མང་བས། སྤྱན་སྔ་རྒྱལ་པ་ན་བཞུགས་ཅི་ན། སྒྲོམ་པ་ཡོན་ཏན་འབར་གྲང་བ་
 ཆེས་པས་ཁམས་ཞན་ནས་རྩོམ་གཞིན་ཏུ་གྲགས་ལ་འགྲོ་འདུག་གི་གྲོས་ཞུས་
 བས། གནས་མལ་བདེ་བ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཅི་ཙམ་
 ཞིག་བྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་དང་རེས་ལས་
 མ་སྤོང་བ་ཡིན་པས་ཅོག་གི་སྤྱོད་ཅིག་ཅིས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །
 རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་མ་ནི་གཏན་གྱི་མཛུགས་པའི་ཙུ་བ་
 ཡིན་པས་སྒྲོམ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ།
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཆོལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། སྒྲོམ་བསྟེན་པར་འདོད་
 པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་
 བྱ་བ་ལ་འབད་དོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་སྤྱིར་རུང་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཆང་མ་
 ཆང་བརྟགས་ལ་ཆང་ན་དགའ་བ་བསྒྲོམ། མ་ཆང་ན་བྱི་མ་ཚུན་ཆོད་དུ་ཆང་བའི་རྒྱ་
 ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པས་ཉེན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་ན་རྟོག་དཔྱད་མི་འཇུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
 པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱལ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོགས་ལྟར་དུ་རྫོགས་ཤིང་།
 སྤྲིག་སྒྲིབ་འདག་པ་དང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 མི་ཐོངས་པ་ལ་སྒྲིགས་ཕན་ཡོན་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། །མདོར་

བསྐྱུ་ན། སྤྲུམ་ལ་བརྩུ་བ་ལས། དངོས་གྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། རྫོང་
འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྤྲུམ་ཡོངས་
སྤྲུམ་ཉེས་པར་བྱ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་
སྤྲུམ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སྤྲུམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་
པར་གསུངས་སོ། རྒྱ་ལྟར་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ། ཆོས་སྒྲོར་ལྷགས་
ནས་ས་ལས་རིམ་གྱིས་བགོད་པ་སྤྲུམ་ལ་རག་ལས་ཀྱང་། ཆོ་འདྲིའི་ཟས་གོས་
སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་རྣམས་རང་གི་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་མ་
གཏོགས་སྤྲུམ་ལ་རག་ག་ན་ལས་སྤྲུམ་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་གཏན་ནས་མ་གོ་
བ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དགོ་ལེགས་ཀྱི།
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཕ་བ་དྲིན་ཅན་རྗེ། ཞེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་
གྲུབ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་རྣམས་ཀྱི་ཕ་བ་འང་སྤྲུམ་ཉིད་
ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལ་སྤོངས་པ་མཁས་པར་སྒྲོམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྟོག་པ་ལ་
དེ་འདྲ་དེ་མོས་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ཡིན་མོད། དོན་ལ་རང་ག་ན་ཡིན་སྟུམ་པ་འོང་སྟེ། དོན་
ལ་མིན་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་ཅི་ཞིག་པན། སྤྲུམ་སངས་རྒྱས་སྤྲུམ་ཆོས། རྡོ་
བཞིན་སྤྲུམ་དགོ་འདུན་ཏེ། ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་སྤྲུམ་སྟེ། སྤྲུམ་རྣམས་ལ་བྱག་
འཆལ་ལོ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྒྲུ། རྫོང་འཛིན་
པའི་རོ་བོ་ཉིད། རྡོ་ཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕ་བ་སྟེ། སྤྲུམ་རྣམས་ལ་བྱག་འཆལ་
ལོ། ཞེས་རང་རེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་བཞིན་པ་མིན་ནམ། རང་ཅག་ལ་འཁོར་
པའི་བདེ་སྦྱིད་རྣམས་རྒྱ་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་མིན། རྒྱ་དགོ་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་
དགོས། རྒྱ་དགོ་པ་མ་བསགས་པར་བདེ་བ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་བའི་གནས་

མེད། རྒྱ་དགེ་པ་གསོག་པ་ནི། སྤྲ་མ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས། སྤྲ་མ་དཀོན་
 མཆོག་གི་མཐུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དགེ་སེམས་ཤ་མོ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེ་མི་ལུས་པ་ནི།
 སྦྱོང་འཇུག་ལས། རི་ལྟར་མཚན་མོ་ཐུན་ནག་སྤྱིན་རུམ་ན། སྦྱོག་འཇུག་རྒྱན་ཅིག་
 རབ་སྤང་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཛིག་
 རྟེན་བསོད་ནམས་སྒོ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྤྲ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ནར་རག་
 ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ཡང་སྤྲ་མ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ལེགས་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་སྤྲ་མ་ཉིད་ཡིན་པར་གཏིང་ནས་ངས་པར་འདྲོངས་པར་བྱའོ། །
 རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་དགོངས་ནས། མགོན་པོ་ཁྱུ་སྦྱུབ་གྱིས། མཆོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །སྤྲ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བརྩམ། །དེ་མཉེས་
 པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་དེ་འཕྲོ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་།
 འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། །ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་
 གནས་ཏེ། །སྦྱུབ་པ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། །ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་མདོར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་
 ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་རྩ་བ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་དང་བཟོད་
 པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་བསྟོ་
 པ་དང་སྟོན་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་ནི་སྤྲ་མ་ལ་རག་ལས། སྤྲ་མ་རྩ་བར་གྱུར་སྤྲ་མ་ལས་བྱུང་སྤྲ་མ་སྐྱེ་གནས་དང་
 སྐྱེ་མཆོད་རྩ་གྱུར་སྤྲ་མས་བསྐྱེད་སྤྲ་མས་སྤེལ་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་སྤྲ་མ་རྒྱར་གྱུར་པ་
 དག་གོ། །ཞེས་དང་། པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྣམ་གྲོལ་བསྐྱུབ་པ་ལ་སྤྲ་མ་

ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་བལྟས་ནས་བྱས་པས་ཆོག་པ་ལའང་སློབ་
མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན་ངན་སོང་ནས་འོང་མ་ཐག་པ་འགྲོ་མ་སྤྱོད་བའི་སར་
འགྲོ་བ་ལ་བྲམ་མ་མེད་པར་ག་ན་འོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕན་
ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་པས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་སློབ་བྱུགས་དག་ཏུ་
བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་
བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ནི། ཆོ་འདིར་ནད་གཏོན་དུ་མས་འཆོལ་བ་དང་། བྱི་མར་ངན་
འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐལ་ལུ་མཐའ་མེད་པ་སྤྱོད་དགོས་པ་སོགས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ན་ཏུ་
ཆོབས་ཆེ་སྟེ། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་
དག་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟུས་པར་བཞུད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རི་ལྟ་བུ་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། ལག་ན་དོ་རྩེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་
འཛིག་རྟེན་སྒྲག་པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྒྲུ་ཤིག གསང་བའི་བདག་པོ། འོན་
ཀྱང་ཅུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའི། །དཔའ་བོས་བསྐྱིམས་ཏེ་དེ་ཉོན་ཅིག མཚམས་
མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་བ། །དཔུལ་བ་གང་དག་ངས་བཤད་བ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
གནས་སུ་བརྗོད། །དེར་ནི་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །
དེ་ལ་ནམ་ཡང་བརྟུས་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ལ་
ནི་སློབ་པ་དེ། །ཡམས་དང་མཛོ་དང་ནད་རྣམས་དང་། །གཏོན་དང་རིམས་དང་
དུག་རྣམས་ཀྱིས། །ཁྲོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྐུལ་
གཏུག་དང་། །རྒྱ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱན་པོ་དང་། །གཏོན་དང་ལོག་འབྲེན་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགྲོ། །ནམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་

གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དགྲུག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་མོངས་པས་བྱས་གྱུར་ན། །
 དཔྱལ་བར་ངེས་པར་འཛོད་པར་འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཛིགས་རུང་
 པའི། །དཔྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློད་པ་རྣམས། །དེ་ནི་
 གནས་པར་ཡང་དག་བཤད། །ཅིས་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཤུནྟེ་པས་མཛད་
 པའི་དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། །ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་
 མཉན་པ་ལ། །གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པ། །བྱི་ཡི་སྒྲི་གནས་བརྒྱར་སྒྲིས་ནས། །
 སྒྲེ་ཤ་ཅན་དུ་སྒྲི་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ཡོན་དང་
 ཉེས་དམིགས་ལགས་པར་བསམས་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ལུས་པ་ཅི་
 ཡོད་ཀྱིས་འབད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་བཤེས་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་
 དགོས་ཀྱི། །དམིགས་པ་སྟན་རེ་ཙམ་ལ་སྦྱངས་པས་ནི་གང་ཡང་མི་བྱིན་ལ་སྟོང་
 ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱེད་ན་ནི་མ་ནོར་བར་འབྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་
 རྒྱན་རིང་དུ་བརྟེན་དགོས་ལ། །དེའི་ཆེ་ཡང་འཆད་ཁ་པའི་ཞལ་ནས། །སྒྲ་མ་བསྟེན་
 བདོ་ཙན་སྦྱངས་དོགས་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་བསྟེན་ན་
 བྱི་ཁེ་མི་ཐོན་པར་གྱིང་འབྱུང་བས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་འདི་རྣམས་
 བྱི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བར་སྦྱང་བས་རགས་རིམ་
 ཞིག་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བྱངས་ཏེ་གོ་སྒྲུ་ལ་ཡོད་
 འཁུལ་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་གཞིལ་བའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱིས་
 བརྒྱན་ནས་བཀོད་དེ། །རྒྱས་པར་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་སྒྲོལ་ཉེན་མོངས་
 ཤིན་ཏུ་རགས་ལ་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ལ་

ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་
ཞིང་། དེ་ལས་འཆགས་པ་དང་སྒྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འབྱུང་དཀའ་བས་སྐར་
བཤད་པ་ལྟར་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བསམས་ལ་ཆོ་རབས་སྐར་མ་རྣམས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་རི་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བ་
རྣམས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ཤིང་སྒྲུལ་སེམས་མང་དུ་བྱ། སྒྲོན་རུང་
གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་འབད་བས་བསྐྱབ་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་རྒྱལ་མ་
ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་ཆོགས་བསག་ཅིང་། སྒྲོན་ལམ་མང་དུ་
གདབ་ཏུ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྤྱིང་སྒྲོབས་སུལ་དུ་བྱུང་བའི་
རྒྱལ་སྐས་ཏྲག་ཏུ་དུང་བཤེས་གཉེན་འཆོལ་བས་ངོམ་མི་ཤེས་པའི་གཞོན་ནུ་
ནོར་བཟང་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩ་བ་དང་པ་སྦྱང་བཞི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་
གནད་བསྐྱེས་ན་བསམ་པ་དགུའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་དགོས་པར་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་
མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །

བསམ་པ་དགུ་ལ། ལུ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ནི། ལྷ་བ་
གང་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་འདོད་དབང་དུ་མི་གཏང་བར་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་བསྐྱེན་
ནས་བྱ་བའོ། །ད་ལྟར་རེ་རྣམས་རང་གི་སྒྲོ་དང་མཐུན་ན་སྒྲ་མའི་དགའ་ལ་གྲུས་
གྲུས་བྱེད། རང་གི་སྒྲོ་དང་མི་མཐུན་པ་རེ་བྱུང་ཆོ་སྒྲ་མའི་བཀའ་རི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་
རས་སུ་པོར་གཏོང་བ་འདི་འདྲེ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོང་བའི་སྒྲོ་མེད་དོ། །

དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ནི། ཐོག་མར་རང་གི་སྒྲ་མར་རུང་མི་

རུང་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱ་དགོས་ཀྱི། གྲ་ཚེམ་དུ་ཁྱི་དང་སྒོ་བ་ཕྱད་པ་
བཞིན་དུ་སུ་རུང་རུང་ལ་མི་བརྟེན། བརྟགས་ནས་བསྟེན་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲིག་ལ་
བབས་ཀྱང་མི་འདོར་ཞིང་བདུད་དང་སྟིག་པའི་སྒྲིགས་པོའི་དབང་གིས་དད་པ་
གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་བའོ། །

ས་ལྟ་ལུའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ནི། སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཁྱར་
བབས་ཀྱང་ནམ་ཡང་སྒྱུར་ངལ་མི་བྱེད་པའོ། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་ལུའི་སེམས་ཀྱིས་
བསྟེན་པ་ནི། སྒྲ་མའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ལུས་སེམས་ལ་སྟུག་བསྟུལ་ཅི་བྱུང་ཡང་
དེས་སེམས་མི་བསྒྱུད་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །

འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱན་ལྟ་ལུའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ནི། རན་ལས་རི་འབྲ་བ་
ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་བྱུང་ཡང་ཡིད་ཆད་པ་དང་ངལ་བའི་འདུ་ཤེས་མི་བྱེད་
པར་དད་ཅིང་གུས་པ་དང་། འཛིགས་ཤིང་སྒྲིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་བྱ་བ་
དེས་སྒྲ་མའི་བྱུགས་དང་འགལ་བ་སོགས་བྱུང་དོགས་ཏེ་ལྟག་པར་བསྐྱམས་ཏེ་
འཇུག་པའོ། །ད་ལྟ་རང་རེ་བཟའ་བཏུང་སོགས་མཐུན་སྦྲེན་ཆོད་ཞིང་སྒྲ་མས་ཀྱང་
མཉེས་མཉེས་མཛད་ཆེ་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་རྣམས་བྱེད་པར་སྒྲོ་ལ། སྒྲ་མས་ཅུང་ཟད་རེ་
བཀའ་བཀྲོན་ཡང་གཏིང་ནས་མི་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ལྟ་ལུའི་གནད་རྣམས་
མ་གོ་བའི་རྟགས་སོ། །

བྱུག་དར་བ་ལྟ་ལུའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ནི། དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
ང་རྒྱལ་དང་སྐྱོམ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་རང་སྒྲ་མ་བས་དམའ་བར་
འཛིན་ཞིང་བྱ་བ་བན་པ་རི་འབྲ་ཞིག་ལའང་སྒྲོ་བར་འཇུག་པའོ། །

ཐེག་པ་ལྟ་ལུའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ནི། སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དགའ་

བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའོ། །

ཁྱིལ་ལུང་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ནི། སྤྱི་མས་རང་ལ་བཀའ་བཀྲོན་སོགས་
 ཅི་གནང་ཡང་། དེ་ལ་ཁྱོད་མི་བྱེད་ཅིང་སྤྱི་མ་ལས་བྱོལ་ཏེ་མི་འགྲོ་བར་སྒྲར་
 ཡང་སྤྱི་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྟོན་པའོ། །དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་
 བས། སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་མཁས་སྒྲོམ་ལལ་ཆེར་སྤྱི་མ་བྱུང་ན་དེས་ཆོག་པར་
 བརྩེ། དེ་འདྲ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ག་ན་འོང་། སྤྱི་མ་ལས་ཨེན་ཅིག་ཁས་ཉན་ཙམ་བྱ་
 དགོས་གསུངས། ད་ལྟ་ཁ་ནས་སྤྱི་མ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བཞིན་དུ་དོན་གྱིས་སྤྱི་མ་
 ལས་རང་མཁས་པ་དང་། སྤྱི་བ་དང་གྲུང་བ་དང་པོ་ཆོད་པར་སྒྲོམ་པ་མང་། དེ་
 ལྟར་ཞིབ་དུ་བརྟགས་ན་སྤྱི་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བ་ལྟ་ཞོག །རང་དང་སྤྱི་མ་
 མཉམ་ཙམ་དུ་བལྟ་བའང་མ་བྱུང་འདུག་པས། རྩོ་བོ་ལ་བོད་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་
 ཆེན་པོས་ཨ་ཏི་ཤ་གདམས་དག་ཞུ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། ཏེ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལ་རྩ་བ་ཏ་བཟང་
 པོ་བཟང་པོ་བོད་ག་སྟེ་མན་དག་བྱ་བ་དད་པ་ཡིན་དད་པ་དད་པ་གསུང་བ་དང་།
 ཡང་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། རྩོ་བོ་ལ་དེང་བོད་ལ་སྒྲོམ་སྐྱབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་
 ལ་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་མི་བོད་ག་ཞུས་པས། རྩོ་བོའི་ཞལ་ནས།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེས་རྒྱུང་སྟེས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་ལ་
 ཁྱེད་བོད་སྤྱི་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ག་ན་སྟེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེས་ན་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ནོར་ལུང་ལྷེད་པ་ལས། ལས་དང་པོ་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ། སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་།
 སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། ལྷག་
 པར་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དད་པ་སྤྱིར་

དགོས་པར་གསུངས་ན། རང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། སྤྱོད་པ་རང་ལ་བཀའ་
བཀྲོན་སྒྲིག་སྤྱོད་པའི་ཆོ་རལ་སྤྱོད་པ་ཐུགས་ཁྲིམ་པ་ཡིན་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་མི་རུ་སྟེ།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་པོ་བའི་ཞལ་ནས། དེར་སང་རེད་ཅག་གི་དགོ་བཤེས་
ཐུགས་མ་བདེ་ཟེར་ཏེ། ཆ་ལ་འདི་ལས་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་མེད་སྟེ་མ་གསུངས། དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏེ་བའི་ཞལ་ནས། དུས་སྟེགས་མའི་སྤྱོད་པ་ལྷན་གྱིས་སྤྱོད་
པ་ལ་ཞེས་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱོད་པ་འདེབས་གསུངས། དེ་ནི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མད་དེ།
རེད་ཅག་གི་སྤྱོད་པ་ཐུགས་སྤྱོད་པ་བཞེངས་འདུག །དེར་སང་ཐུགས་མི་བདེ། ཞེས་
མ་ཞུས་ན་ཐུགས་གཏུམ་པོ་ཡོད། ཞེས་མ་ཞུས་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་བྱ་བེད་ལ་ཐུགས་
མཁྱེན་ཀྱང་ཆུང་། ཞེས་མ་ཞུས་ན་ཐུགས་འཛིན་པ་དམ་ཞེས་སྒྲིག་སྤྱོད་པར་ཅག་གི་ཁ་
འདི་ནས་མི་རུ་བ་བསྐྱུ་བྱ་ཅིག་ཐོན་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
བཀའ་བཀྲོན་སྒྲིག་སྤྱོད་པའི་ཆོ་རལ་སྤྱོད་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བྱིས་ཞལ་
གདམས་མཛད་པར་གོ་དགོས། ཐ་ན་ཐུག་འབབས་བྱུང་ཡང་རང་ལ་ནད་གདོན་
གྱིས་གཞོད་པ་ཆོབས་ཆེན་ཡོད་པ་ཞི་བྱིས་བྱིན་སྤྱོད་པ་བཀའ་བསྒྲོ་མཛད་པ་ལྟ་
བུར་བསམ་དགོས། དེ་ལྟར་བསམ་ཤེས་ན་སྤྱོད་པའི་བྱིན་སྤྱོད་པ་འདུག་པ་ལ་
ཆོགས་མེད། ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གུས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན། སྤྱོད་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐུགས་ཐ་མལ་པས་མི་རྟོགས། བྱི་ལྟར་མཉེས་མཉེས་
མཛད་པ་ལ་མཉེས་པའི་རེས་པ་མེད། མི་མཉེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅི་མཛད་ཀྱང་མི་
མཉེས་པའི་རེས་པ་མེད། གང་ལ་དགོངས་ཏེ་མཛད་པ་ཡིན་མི་ཤེས་པས་གཟབ་
དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བསྐྱུ་བྱེད་པ་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱ་ཕན་ཡོན་འདི་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ལ་དགེ་སློང་ཆོས་སྐྱ་
 བ་ལ་སྟོན་བ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེར་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་དགེ་སློང་ཆོས་སྐྱ་བའི་བྱ་
 བཞིན་འབྲང་བར་མི་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་སློང་ཆོས་སྐྱ་བ་ལ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་དང་ཆོས་ལ་གྲས་པར་བྱ་བས་བྱི་བཞིན་འབྲང་བར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་
 ལས་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བདུད་སྟོན་ཅན་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་
 རེག་བ་དག་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བ་དང་སྐྱ་དང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཉེ་བར་བསྐྱབ་སྟེ།
 དེ་དག་ཆོས་སྐྱ་བ་དེས་ཟིལ་གྱིས་མཐན་ནས་ཐབས་མཁས་པས་འགྲོགས་ཤིང་
 བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་བསྟེན་པར་བྱེད་པའང་ཡོད་དེ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས།
 དགེ་སློང་ཆོས་སྐྱ་བ་དེ་ལ་མ་དད་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་སེམས་འདི་
 ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་བདག་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དེ་མི་ཤེས་ཀྱི་འདི་ནི་ཐབས་
 མཁས་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་ཆོས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་
 འགྲོགས་ཉེ་བསྟེན་པར་བྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ནི་གང་ལའང་ཆགས་པའམ་སྒྲིབ་པ་མེད་ཀྱིས། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་སོ་སོར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གྲུ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ནི། སྐྱ་མའི་བྱ་བ་རྣམ་པ་མང་པོས་འགོ་
 ཞིང་འོང་བ་ལ་མི་སྟོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དགུས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱལ་རྒྱལ་

བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷོར་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཤེས་ན་མན་ངག་སྒྲ་ན་མེད་
 བར་འགྱུར་རོ། །དད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
 དད་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་དད་པ་ནི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྩ་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས།
 དད་པ་སྟོན་འགོ་མ་ལྷོར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཞིང་འཕེལ་
 བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་རྩ་བོ་རྣམས་ལས་སྟོལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གོང་
 ཁྱིམ་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །རྒྱལ་སྟོང་
 ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ཞོར་དང་གཏིར་དང་རྒྱང་པའི་མཆོག་ལག་པ་
 བཞིན་དུ་དགོ་སྤྱད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་
 འདྲན་པ་དེས་འབྱུང་ལ། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་སྟོང་ལྷན་
 པའི་མིས། །དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་བསྟེན། །མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །
 དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྟེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །ལྷ་གྲུ་སྟོན་པོ་རི་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་དད་པ་ཡོད་ན་ཡོད་དང་མེད་ན་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །སྒྲ་མ་ལ་
 དད་པ་རི་ལྷོར་སྟོམ་སྟམ་ན། ལག་ན་རྩོམ་རྩོམ་པའི་རྒྱུད་ལས། གསང་
 བ་པའི་བདག་པོ་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོབ་མས་རི་ལྷོར་བཏུ་བར་བྱ་ཞེན། སངས་རྒྱས་
 བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་རི་ལྷོར་བ་དེ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་ལྷོ་ན། ཏྲག་ཏུ་
 དགོ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཕན་པར་བྱེད་པའི་
 སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷོར་སྟོན་རྟག་གི་སྟོ་བཀག་ནས་སྟོན་
 ཐམས་ཅད་ཟད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོམ་པའོ། །
 དེ་ཡང་ཆོག་ཙམ་མིན་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དད་པ་སྟོང་དགོས་ཀྱི། །ཁ་ནས་སངས་

རྒྱས་སུ་སྤྲོ་ཞིང་ཞེ་ནས་སྒྲིབ་རྟོག་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་གཞོད་པ་
བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་སྒོ་ཤར་ན། དེའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་
བཀག་ཅི་ཐུབ་བྱ། ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སྒོ་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྤངས་ནས་དད་པ་ཅི་
འཕེལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་དག་གི་དོན་ནི། རི་ལྟར་སངས་
རྒྱས་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ན་དེ་ལ་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་སྒོ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་
པའི་སྒོ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྲོ་མ་ལའང་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་འདོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་སྒོ་སྤྱིང་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་དེ་ལས། སྒྲོབ་
དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་། སྒྲིབ་ནི་ནམ་ཡང་བཟུང་མི་བྱ། ཡོན་ཏན་བཟུང་
ན་དངོས་གྲུབ་འཕྱོང་། སྒྲིབ་ནམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྲོ་མ་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་ཡོད་
པའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཤགས་སུ་འགྱུར་ལ། སྒྲིབ་ཤས་
ཆེ་བ་ལའང་སྒྲིབ་གྱི་ངོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་དད་པ་
སྤངས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྤྲོ་མ་
ཡིན་ན་སྒྲིབ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ངོས་ནས་རྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་
ལ་སྤྱིང་སེམས་མང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཉོན་
མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་ནའང་བཤགས་བཤམ་
ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་མཐུ་ཆུང་དུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲོ་མ་ལ་དད་པ་སྤྱིང་བའི་ཆོ་དོ་རྗེ་འཆང་ངམ་ཐུབ་པའི་སྤྱིའི་
ནམ་པ་ལྟ་བུར་སྒོམ་ལོ་བྱས་ཀྱང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་
ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སྒོ་སྤྱིང་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་ན། སྒྲིབ་རྟོག་གི་སྒོ་མངོན་གྱུར་དུ་

གར་བའི་ཆོ་བཀའ་ཐུབ་པ་གིན་ཏུ་དཀའ་བས། སྤྲེའི་མཛད་པ་རང་གི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཏུ་གར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚུལ་བྱིས་པ་གཙང་བའམ་ཐོས་པ་ཆེ་བའམ་
 སྤྲོ་བ་མ་ལ་ཕན་སེམས་ཆེ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གང་དང་གང་གར་བ་རྣམས་
 ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྤྲེའི་དམ་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་
 འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་མང་ལོ། །དེ་ཡང་རང་ཐ་མལ་བའི་སྤྲང་བ་ལ་སྤྲང་ཆོད་ཙམ་
 ཡིན་གྱི། འོན་ཏེ་ལ་སངས་རྒྱུས་དངོས་རང་ཡིན་སྟེ་མ་ཏུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པ་གནད་
 དམ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་རེན་པོ་ཆེས། ཡང་ཚུལ་བྱིས་པ་སམ་མང་ཏུ་ཐོས་
 བའམ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྲེའི་སྤྱོད་པ་བཟུང་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་ན་སྦྱོན་ཐན་ཐུན་ཡོད་པར་
 མཐོང་ཡང་སྤྲེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པས་དད་པ་ལ་གོགས་སུ་མི་འགོ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རང་མི་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱོད་
 ལྷགས་དྲག་པས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྤྱོད་པ་གིས་གཞོན་པ་དང་། ཡང་རང་ལ་
 སྦྱོན་མང་པོ་མཐོང་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྤྲེའི་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ལྷགས་དྲག་ན་དེས་
 སྦྱོན་མཐོང་བའི་སྤྱོད་པ་གིས་གཞོན་པ་བཞིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །སྤྲེའི་
 མ་སངས་རྒྱུས་སུ་སྤྲེའི་ཆོ་བའི་འདི་ལྟར་སྤྲེའི་པ་ཅི་རང་གི་མོས་སྤྲེའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་
 འོན་ཏེ་སྤྲེའི་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་སྤྲང་བས་སངས་རྒྱུས་
 རང་མིན་ནོ་སྟེ་མ་པ་བྱུང་ན། བདག་ལྟ་བུའི་ལས་རན་ཙན་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཡོངས་རྫོགས་མཐོང་བའི་སྤྲེའི་པ་ག་ལ་ཡོད། ཡོན་ཏན་སྤྲེའི་ཙམ་
 མཐོང་བ་འདི་ཡང་སྤྲེའི་མ་རང་གི་སྤྱོད་པ་རྗེའི་མཐུ་ཡིན་སྟེ་མ་ཏུ་བསམས། སངས་
 རྒྱུས་དངོས་སུ་མཐོང་ཡང་རང་ལ་དད་པ་མེད་ན་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང་སྦྱོན་

མཐོང་བར་བཤད་དེ། རྩོན་ལེགས་པའི་སྐར་མས་སྟོན་པ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་
ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་དངོས་སུ་བསྟེན་ཞིང་། མདོ་སྡེ་མང་པོ་སློ་ལ་བཟུང་ཡང་དད་
བ་མེད་པས་སྟོན་གྱི་གོང་ལུང་མཐོང་སྟེ། རྩོན་པས་གདུལ་བྱ་ལུང་བསྟན་པ་མཐོང་
བ་ན་ཐོག་བྱས་པར་མཐོང་བ་སོགས་ནས་པ་ཀུན་ནས་སྟོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་སེམས།
ཁམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སློ་མི་གཏོང་བར་གྲོག་ཏུ་གྲོགས་རན་མུ་
སྟེགས་པ་ལ་སློ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པ་དང་ཡུན་རིང་
འགྲོགས་ཤིང་མདོ་སྡེ་མང་པོ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་རྩ་འབྲུལ་ཐོབ་
ཀྱང་སྟོན་པ་ལ་ལོག་ལྟ་འབའ་ཞིག་དང་ཐུག་དོག་འགྲན་འདོད་དྲག་པོས་གྲོགས་
རན་པ་དང་འགྲོགས་ཏེ་སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་བསྟོ་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་
ཤིང་། ལེགས་སྐར་དང་ལྟས་སྟོན་ཉིས་ཀ་ས་གས་ནས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐར་མེད་དུ་
ལུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བདག་འདྲ་བའི་ལས་རན་ཅན་ལ། སླ་མས་རང་དང་
སྐལ་བ་མཉམ་པའི་བ་མལ་པར་བསྟན་ནས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱབས་པ་འདི་
ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བྱིན་ཆེ་བར་འདུག་སྟུང་དུ་བསམ། རང་གི་ལས་མ་
དག་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ཡང་མཐོང་བའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། རྩོན་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་རྗེ་བཙུན་བུམས་མགོན་པོ་བཙུ་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་
ཀྱང་རྟགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལ། བྱི་མོ་རོ་སྤྲད་འབུས་གཡང་བ་ཞིག་གཟིགས་
པ་ན། བྱི་མོ་དང་འབུ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྱུངས་ཏེ།
རང་གི་བརྒྱའི་ཤ་བཅད་ནས་འབུ་ནམས་ལྷགས་གྱིས་བཞེས་པར་བརྩམ་པ་ན། བྱི་
མོ་གར་སོང་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་བུམས་མགོན་མདུན་དུ་བྱོན་ནས་ཞལ་གཟིགས།
ལོ་དེ་ཅུམ་སོང་བ་ལ་ད་བར་ཞལ་མི་གཟིགས་པ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། རྗེ་བཙུན་གྱི་

ཞལ་ནས། ང་དང་པོ་ནས་ཁྱོད་རང་གི་རྩུབ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ལས་སྒྲིབ་མ་དག་པས་
མ་མཐོང་བ་ཡིན། ད་ལྟ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་དེས་ལས་སྒྲིབ་དག་ནས་མཐོང་བ་
ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་
པའི་ཆ་བྱད་དང་། ལ་ལར་བདུད་གྱི་ཆ་བྱད་གིས། ཁེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
མཛད་དེ། འཛིག་ཏེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རུས། ཁུད་མེད་ཆ་བྱད་སྟོད་པ་
མཛད། ཁུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་དག་ནའང་གདལ། འདོད་ཆགས་མི་མངའ་
ཆགས་པའི་ཚུལ། འཛིགས་པ་མི་མངའ་འཛིགས་པ་ལྟར། རྫོངས་མེད་རྫོངས་
པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། རྫོོས་པ་མ་ལགས་རྫོོས་པའི་ཚུལ། ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་
ལྟར། རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། ཁེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བར་
མཛད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟོན་པར་གསུངས་པས། ཁུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུལ་པ་
ན་བདག་གིས་དད་པ་རི་ལྟར་སྒྱུར། ད་ལྟ་མིའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་ཆོས་
གསུངས་པ་འདི་འདྲ་ཐུགས་རྗེ་རེ་ཆེ་སྟམ་དུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུ་ལྟར། མིག་ནས་མཆི་
མ་འབྱུག། ཁྱད་པ་གཏིང་ནས་གཡོས་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་ནས། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་བསམས་ཤིང་དད་
པ་སྟོ་དུ་མ་ནས་སྒྱུར་ངོ་། །

པཌེ་པ་བཀའ་དྲིན་དན་པ་ནི། སྒྲ་མ་རྣམས་མདུན་དུ་གསལ་བར་
དམིགས་ཏེ། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་འདི་རྣམས་བཀའ་དྲིན་རེ་ཆེ།
བདག་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡལ་བར་
བོར། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་ནས་སྒྲུག་བསྒྲུལ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་སྦྱོང་བ་ལ། ད་

རེས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 དང་མཛུལ། ལམ་ཚང་ལ་མ་ལོར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་
 ཡང་འདི་ལས་མཛད་རྒྱ་མི་འདུག་པས་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་རང་ཏུ་འདུག།
 རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་ལ་བཏུས་ནའང་བྱིས་པའི་དུས་ན་རང་གི་ཉེ་དུ་
 ཉེ་འབྲེལ་རང་དང་མཉམ་པ་རྣམས་དང་། རང་གི་གོང་ན་ཡོད་པ་རང་ལས་ཆེ་བར་
 རྫོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟ་བུ་གྲགས་ན་པལ་ཆེར་སྟུག་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མས་
 མནར་ནས་མེ་དོར་དུ་ལྷུང་བ་འདྲ་བ་ཤི་སྟུག་དུ་འདུག་པ་ལ། བདག་སྒྲ་མའི་
 ཐུགས་རྗེས་བྱིས་ནས་བྱུང་སྟེ་ལུས་ལ་ཆོས་གོས་བགོས། དག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་རབ་འདོན། ཡིད་ལ་འཛིག་རྟེན་བྱི་མའི་དོན་སེམས་ཤིང་དཔེན་པའི་རི་
 སུལ་ན་དང་སྟོང་གི་སྟོད་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཆོག་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་སྒྲ་མའི་དྲིན་མིན་
 བ་སུའི་དྲིན་ཡིན། རང་གི་ངོས་ནས་དང་པོ་སྒྲ་བས་འབྱེ་བ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་
 ཡིན་མོད། སྒྲ་མས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྒྲུལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པས་འགའ་ཞིག་གིས་ཡི་
 གའི་བརྟ་བསྐྱབས། འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་བཅད་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བསྐྱབས།
 མཐུན་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོས་མཐའ་དག་ནས་ཚང་བར་མཛད། འགའ་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོས་མཐའ་དག་ནས་
 བསྐྱངས་ཉེ་བོར་སུ་མི་ཁྱུར་ཚུད་པ་འདྲ་ཞིག་མཛད་པ་ནི་བཀའ་དྲིན་ལ་འཁོར་
 ཐབས་རང་མི་འདུག། སྟོན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཆོགས་བཅད་རེ་ཅམ་གྱི་བྱིར་དུ་ཡང་དཀའ་བ་དཔག་མེད་མཛད་དགོས་བྱུང་སྟེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་དམ་པར་འབྱུངས་པའི་ཆོ། འདྲ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ། །རི་ཅམ་སྟེ་བ་སྟུག་བསྐྱལ་བཅས། །ལྟ་བུར་མཚན་མ་
 མེད་པས་སྟོང་། །བདག་དང་བདག་གི་བ་ཡང་མེད། །ཅས་པའི་ཆོགས་བཅད་

འདི་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་དུ། བཅུན་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་སྤྲས་གཅིས་པ་གཞོད་སྤྱིན་གཏུམ་པོ་ལ་སྤུལ་ཏེ་ཟར་བཅུག་པ་དང་། ཡང་སྤོན་རྒྱལ་པོ་བྱི་ལིང་གར་ལི་དར་འབྲུངས་པའི་ཆོ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ། །སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བཅས། །ཆོས་ཀྱན་སྟོང་པས་བདག་པོ་མེད། །བདག་གི་བ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདིའི་ཆེད་དུ་སྤྱུ་ལ་ལྷགས་གཟེར་སྟོང་གིས་གདབ་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་བྱང་སྟོང་ལུ་ཏ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲུངས་པའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རབ་བསྐྱམས་ཤིང་། མོག་གཅོད་རྒྱ་དང་གཡེམ་མི་བྱ། །སྤྲ་མ་རྩུབ་དང་ཆོག་རྩུབ་དང་། །བཀྲལ་བ་སྤྱུ་བར་མི་བྱའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་། །ཞེས་སྤང་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་བྱ། །རན་པར་ལྟ་བ་ཀྱན་སྤངས་ན། །བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་འདི་གཞིས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྱུའི་པགས་པ་བཤུས་ཏེ་ཤོག་བྱ་བྱས། རུས་པས་སྤྲུག་བྱས། །སྤྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲག་སྤྲུག་ཆར་སྤྲུང་ཏེ་བྱི་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་འགའ་ན་ཤ་ནི་བ་ལི་ཞེས་བྱ་བར་འབྲུངས་པའི་ཆོ། མི་རྟག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར། །མཐོ་བ་དེ་ཡང་མཐར་ལྷུང་ངོ། །འདུ་བ་ཡོད་ན་འབྲལ་བར་འོང་། །སྤྱི་བ་ཡོད་ན་འཆི་བར་འགྱུར། །
ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདིའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱུ་ལུས་ཀྱི་ཤ་སྤྲུག་ནས་མར་མེ་སྟོང་འཇུགས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་རྒྱལ་ཆབ་དམ་གམ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲུངས་པའི་ཆོ། བྱམས་པའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ། །ཞེ་སྤང་ཁྲོས་པའི་འདུ་ཤེས་སྤང་། །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་སྤྱོད། །ཀྱན་ལ་སྟོང་བཅེ་མཆི་མ་ཟག །དགའ་བ་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱ། །གཞན་ལའང་བདག་དང་མཐུན་པའི་ཆོས། །བྱང་རྩུབ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི། །བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་ལྟ། །ཞེས་བྱ་

བའི་ཚིགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིའི་དོང་དུ་མཆོང་བར་མཛད་པ་སོགས་
 དཀའ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད་དགོས་ཐུང་འདུག་ན། ད་ལྟ་རེད་རང་
 དཀའ་སྤྱད་གང་ལའང་མ་བཟོས་པར་ཡ་བཟང་གིས་བྱ་ལ་སློབ་པ་ལྟར་དུ།
 བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ལྟག་པར་འདོད་པའི་
 འདི་འདྲ་བའི་བཀའ་དྲིན་རི་ལྟར་འཁོར་རུས། དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ལུས་པ་ལ་བྱིས་
 བདག་གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལུང་ཞོད་པ་དང་ཁ་དོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་
 བས་སྦྱོན་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་པ་དང་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་
 དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའམ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཚིགས་གསོག་ག་
 དང་ལྡན་པའི་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སུ་ལས་མཉན་ཏམ་ལུང་མཐོས་
 མས་སྐྱངས་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་དེས་ཆོས་ཀྱིས་གྲུས་པར་བྱའོ། །མིང་དང་ཚིག་
 དང་ཡི་གེ་རི་སྟེང་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་བསྟན་པ་དེ་སྟེང་གྱི་བསྐྱལ་པར་གལ་
 ཏེ་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་གཡོ་མེད་པར་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་རིམ་གྱོ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ཀྱང་། བྱིས་བདག་ད་དུང་སློབ་དཔོན་ལ་
 སློབ་དཔོན་དུ་གྲས་པར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
 གྲུས་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་ཚིག་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་པའི་
 བར་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ཀྱང་སྟེང་ཆ་ཅམ་ཡང་འཁོར་བར་མི་རུས་ན། ཆོས་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་གནང་བའི་སྟེང་ཆ་རི་ལྟར་འཁོར་རུས་སྟམ་དུ་བཀའ་དྲིན་བྲན་
 པའི་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་ཤུགས་དཀར་མ་སྦྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་
 དན་པའི་གྲུས་པ་སྐྱོམ་པའི་ཆོ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་དགོ་
 བཤེས་ཆོས་སྒྲིབ། ཆོས་ཀྱན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་

དཔའི་སྟོང་ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་
 འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟ་བུས་
 མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན། །དགེ་བཤེས་འདི་དག་
 གཞོད་པ་ནམ་པར་བརློག་། རྒྱ་གི་ཐར་བྱེད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩི་ཆར་
 འབབས་ལྟ་དབང་བཟུ་བྱིན་འདྲ། །ཟླ་ཉི་ལྔ་བྱར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་
 བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དག་དང་གོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་
 མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འབྲུགས་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྟོང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་
 ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ནོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་བདག་གི་སྟོ་བསྐྱེད་པ། སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་
 དག་བདག་བཤེས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་
 འདིར་འོངས་སོ། །འཛིག་རྟེན་སྟོང་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་
 དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོང་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་
 འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་འདི་དག་
 དབྱངས་ཀྱིས་འདོན་ཞིང་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱས་ན་སྟོ་འཁུལ་ཆེ་བར་གསུངས་
 སོ། །

ལྟ་བུ་སྟོང་བའི་སྟོ་ནས་མཉེས་པ་རྒྱུ་ཆུལ་ནི། རྩི་བཅུན་བྱམས་པས།
 བཀུར་སྟེ་རྟེན་པ་དག་དང་རིམ་གྱོ་དང་། །བརྒྱུབ་པའི་སྟོ་ནས་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་པར་བྱ། །བསྟེན་པ་རི་རྒྱུད་བསྟེན་པ་བརྒྱུབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་
 དག་མགྱུ་བར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་མཉེས་པ་བརྒྱུབ་པའི་སྟོ་གསུམ་སྟེ།
 བཀའ་བཞིན་དུ་བརྒྱུབ་པ་དང་། །ལུས་དག་གི་བསྟེན་བཀུར་པ་དང་། །ཟང་ཟང་

འབུལ་བའོ། །དེ་ལ་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་ནི་མཆོག་དང་། ལུས་དག་གིས་
བསྟེན་བཀྲར་བ་འབྲིང་། ཟང་ཟིང་འབུལ་བ་ཐ་མར་གསུངས་པས། གཙོ་པོར་
བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲ་མ་མཚན་ཉིད་
དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། སློབ་མ་གཞི་རྒྱལ་གྱི་མས་ལ་གནས་ནས་ཐོས་པས་མ་
སྒྲིམ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ཞིག་དགོས། དེའི་ཆོ་སློབ་མ་རང་གི་ངོས་ནས་
སྤྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་མ་མཉེས་པའི་མཆོག་ཡིན་
ཏེ། རྩེས་རབས་ལས། བན་པའི་ལན་དུ་མཚོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྒོ་བའི་ཆོག་
བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ལུས་དག་གིས་བསྟེན་བཀྲར་
བའང་འབད་པས་རྒྱབ་དགོས་ཏེ། སྤྲ་མའི་ཕྱོགས་སུ་དཀའ་བ་ཅི་སྟེད་ཐམས་ཅད་
དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། རྩོན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་གོང་མ་ནམས་ཀྱང་སྤྲ་མ་ལ་ལུས་
དག་གིས་བསྟེན་བཀྲར་བ་ལ་འབད་པས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པ་
སོགས་ལོ་རྒྱུས་ངེས་པ་ཅན་མང་དུ་སྣང་བ་ལྟར་རོ། །ཟང་ཟིང་འབུལ་བའང་རང་
གི་འཕྱོར་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྤྲ་མ་མཉེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་རང་ལ་གྱོར་
བཀའ་ནས་སྤྲ་མ་ལ་བཟང་བཏང་བ་ལྟ་བུར་བལྟས་ན་གཏན་ནས་མི་རུང་། ཟང་
ཟིང་གི་མཚོད་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བཞེས་པ་བྱུང་ཡང་བཀའ་དྲིན་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འདུ་
ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲ་མ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ས་གོང་ན་
མེད་ཡིན་པར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། སྤྲ་མ་ཉི་མུད་ལས། གང་
ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་པས། །
སློབ་དཔོན་པ་སྤུའི་ཁུང་གཅིག་མཆོག་ །དེ་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་མཚོད་བྱེད་པ། །
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཟིགས། །ཞེས་དང་། སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས།

སྒྲ་མ་ལ་ནི་གྲས་བཅས་ཡིན། །རྗེས་མཐུན་ཁྱོད་གྲིས་སྒྲིན་པར་བྱ། །དེས་ནི་
 རིགས་སོགས་གཞོད་པ་རྣམས། །ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་གི་དམ་
 ཆོག་སྒྲོབ་དཔོན་ནི། །སྒྲིན་མིན་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་དང་། །རང་སྟོག་གིས་ཏྲག་བསྟེན་
 བྱ་ན། །ལོངས་སྟོད་གཡོ་བས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །གང་ཕྱིར་བསྐལ་བ་བྱེད་པ་ནི། །
 གངས་མེད་པར་ཡང་རྟེན་དཀའ་བའི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་བརྩོན་ལྷན་ལ། །ཆོ་
 འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད། །ཏྲག་ཏུ་རང་གི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་། །ཏྲག་ཏུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མཆོད། །ཏྲག་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་དབུལ་བྱ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དང་
 མཉམ། །མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིན། །རྩེ་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། །ཤིན་
 ཏུ་ཁྱད་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །དེ་དང་དེ་ནི་སྒྲ་མར་དབུལ། །དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལ། །ཏྲག་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །དེ་བྱིན་བསོད་ནམས་ཆོགས་
 ཡིན་ཏེ། །ཆོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 དེས་ན་སྒྲ་མ་ནི་རང་གི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་གོང་ན་མེད་ཡིན་པར་
 བསམས་ནས་དངོས་པོ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་སྟོགས་སུ་གཏོང་ཅི་
 ཐུབ་བྱ། དཔེར་ན་ཞིང་པ་རྣམས་ཞིང་ལ་ས་པོན་འདེབས་པའི་ཆོ་འབྱུངས་མེད་
 ས་ལ་གཏོར་ཡང་རང་ལ་ཁྱོད་བ་བཀལ་ནས་ཞིང་དེ་ལ་བཀའ་བྱིན་བསྐྱུངས་པའི་
 འདུ་ཤེས་ག་ལ་སྟེ། །རང་གི་དོན་ཉིད་ཏུ་སེམས་ཤིང་ཞིང་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཡང་
 གཅེས་སྒྲས་སུ་བྱེད་པ་ལྟར་སྒྲ་མ་མཆོད་པའང་དེ་ལྟར་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །མདོར་
 བ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་
 ཏུ། །ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོད་ལ་སོགས་པ་བལྟོས་པ་མེད་པར་གཏོང་ཞིང་། །ཁྱད་
 པར་བཀའ་བཞིན་བསྐྱུང་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མས་ཇི་

ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གཉིས་སྟོང་ཐག་
བ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྤྲོ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དག་ཏུ་གདབ་པོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་བའི་སྤྲོ་མ་ལ་གསོལ་བ་དག་ཏུ་
འདེབས་ཤིང་། དགེ་ཅ་རྣམས་བཟང་པོ་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་དང་།
སྟོན་འཇུག་སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་
གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྟོ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རི་བའི་སྟོན་བསྐྱས་སྟོན་མེ་
ལས། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱིས། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོམ་པ་རྣམས། །
མ་ཉམས་གཙང་མར་བསྐྱང་བྱས་ལ། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པར་བྱ། ཟས་
ཀྱི་ཆོད་ཀྱང་རིག་པར་བྱ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ཡང་བསྐྱམ། བཅས་ཀྱི་ཆ་སྟོན་ཆ་
སྟོན་ལ། ཁྲི་ཉལ་རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་པར་བྱ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བྲ་རབ་ལའང་། བེན་
ཏུ་འཛིགས་པ་བསྟེན་པར་བྱ། མཚན་མོ་ཆ་གསུམ་བཞོ་བྱས་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་ལ་
ལྟང་བར་བྱ། གཞོད་ལ་སོགས་པ་བཟུ་བའོ། །ཡང་ན་མ་བཟུས་པར་ཡང་རུང་། །
བདེ་བའི་སྟོན་ལ་འདུག་ནས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དཔ་པར་བྱ། མཚན་
མས་གཡེངས་སམ་མ་ཅུས་ན། ལངས་ལ་དངོས་པོར་སྤང་བ་ཀུན། སྤྲོ་མ་ལྟ་
བྱར་ཉེ་བར་བརྟག། བར་སྐབས་དེར་ཡང་དགེ་སྟོན་ན། ཡན་ལག་བདུན་པ་
རྫོགས་པ་བྱ། སྟོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་གདབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔ་ཤེས་
དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ནས་དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། ཁྲི་
ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཆོ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལུས་དང་ཁ་

ཟས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ལྟ་
བྱུང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་
པར་བྱ་ཞིང་། ཏྲག་ཏུ་དུས་ཚོས་འཕགས་བསྟེན་པའི་ཚུལ། རོ་བོས་སྒྲུ་མ་གསེར་
སྒྲིང་པ་བསྟེན་ཚུལ་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་རོ་བོ་བསྟེན་ཚུལ། དག་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བས་
འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་
རབ་དགོངས་འགེལ་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་
སྒྲིང་གི་གྲོགས་དང་གསལ་འདེབས་སུ་ཅི་འགྱུར་བྱ་བ་དང་། བསལ་སྒྲིང་ལ་
འབད་བ་སོགས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀྱུན་ནས་དོན་ཡོད་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་འགྲེལ་ཆོས་བཞི་བསམ་པ་ལ། དལ་འབྱོར་ལ་སྒྲིང་བོ་སྒྲིང་
པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མར་བདེ་སྟག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བསམས་ནས་ལས་
འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཐར་
བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་
བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིང་དངོས་
མཚུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲིང་པའི་ཆོས་དུག་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་སྒྲིང་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། སྒྲིང་འཇུག་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པ་
ཤིན་ཏུ་དགའ། སྐྱེས་སུའི་དོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་
པ་མ་བསྐྱབས་ན། །ཕྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་བའི་མཆོག་ ཁྱོད་པ་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ།
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་ནས་སྟག་བསྐལ་
འབའ་ཞིག་ཐོང་ཞིང་། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་ག་སྟག་གིས་དུས་འདའ་བ་
ལས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁོམ་པའི་སྐབས་མ་བྱུང་བ་ལ། ད་རེས་ལན་ཅིག་
དལ་བ་ཐོབ་པ་འདི་རྒྱུད་མ་ཟོས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟུམ་དུ་རང་གིས་རང་ལ་
བསྐྱལ་དགོས། རང་ཅག་མི་ཆོ་ཉིལ་པོར་ཆོས་བྱ་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ལ་སློ་གཏན་
ནས་མི་འགོ་བར་ཆོ་འདིའི་སྣང་གས་འབའ་ཞིག་རེ་ཆེར་འགོ་བ་ནི་འདི་འདྲའི་
གནད་མ་བསམས་བས་ལན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་བསམ་པ་ལ་རྒྱུད་ལ་
རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་འདི། ཆོས་མཐོན་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་ལན་སྟུམ་པ་ཡོད་མེ་
མན་ངག་གི་གནད་འདི་འདྲ་མ་ཤེས་པ་ཡིན། ལམ་གྱི་གཞི་མ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོར་
ལ་མི་འབད་བར་ལམ་གོང་མ་ལ་རིངས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མི་ཡོང་ཞིང་། ལམ་གྱི་
གཞི་འདི་རྣམས་ལ་སྟིང་ནས་འབད་ན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་ཐུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི་མ་མཛུངས་མས་བྱ་ཆུང་
གསོ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མས་ལམ་འོག་མ་ནས་རིམ་གྱིས་གོང་མ་ལ་འཁྲིད་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། དང་པོ་སངས་རྒྱུས་ལ་
ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅན་དེས་གསུངས་པའི་
ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཀྱང་ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་རྟེན་བར་
དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འོག་མ་བརྟན་བར་བྱས་གིང་། གོང་མ་ལ་སློབ་
པར་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་མ་མཛུངས་མས་བྱ་ཆུང་སྒྲོང་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ།

ཆོས་སྤྱད་བཅུ་ཡི་རྒྱད་ལས། དཔེར་ན་བྱས་པ་གཞིན་ཏུ་ལ། ལུ་ཞོ་སྤེ་མར་ཟན་
 རྟོན་གྱི་ཆོ་དགུ་རིམ་པར་བསྐྱབས་པ་ནི། བྱི་ནས་སྐར་མ་འབྲས་ཆན་སྟགས། །
 མང་པོ་ཟོས་ཀྱང་སྟོབས་འཕེལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ང་ཡི་སྐས་ནམས་ཀྱང་། །མདོ་
 སྤེ་འདུལ་བ་མངོན་པ་སྟགས། །རིམ་པའི་རྗེས་ལ་མན་ངག་འདི། །རྟོགས་པས་
 ཀུན་མཁྱེན་ཡོངས་སུ་འགྱུར། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མས་སྟོབ་མ་སྟོང་
 བའི་ཚུལ་ཡང་། མ་མཛདས་མ་དེས་བྱ་སྟོང་བའི་དུས་ན། བྱ་ལ་གིན་དུ་བརྟེ་ཞིང་
 སྟོང་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པས་འཇུ་ཆོད་དང་སྒྱུར་ཞིང་སྟེན། དེ་ནས་ཁ་ལག་
 སྤྱད་ནས་ཅི་ཉིད་ཉིད་ཟ་བའི་དུས་ན་མ་དེས་བསྐྱར་བར་བྱེད། དེ་ནས་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་
 ཅི་ཟོས་འཇུ་བའི་དུས་ན་ཅི་བྱིན་བྱ་ཡི་སྟོབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། མ་ངན་མ་དེས་བྱ་
 ལ་འུར་མི་ཆེན་པོར་འདོད་པས་ཆེ་བཟང་ཐམས་ཅད་སྟོན་དུ་བྱིན་པས་བྲག་རྒྱལ་
 བའི་དགོ་བསྟེན་ལ་བྱ་གསོར་བཙོལ་བའི་གཏམ་རྒྱད་བཞིན། ཐོ་བ་ལོག་ནས་
 འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་ལ་འུར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་བན་མཆོངས་བྱ་བར་རིངས་ཀྱང་། དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་
 པ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལས་ཐབས་མེད། ལོག་མ་མ་བརྟན་པར་གོང་མ་ལ་
 རྟོགས་ཀྱང་དེས་ལམ་བཅད་པ་ཅི་ཡང་མེད། ཆར་རོམ་སྟེང་གི་མཁར་ལན་ཡིན་
 གསུངས། ཆོས་མཐོན་པོ་ཟབ་མོའི་བདག་པོ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ་ཡང་བན་
 མཆོངས་མ་གསུངས། ཞེས་དང་། དཔེ་གཞན་ཡང་སྟེ་གོ་ཆེན་པོ་བྱང་བའི་དུས་སུ་
 ས་བོན་བཏང་མ་ཐག་དུ། ལོ་ཐོག་ཁམ་ལོག་གི་སོང་ནས་ཟན་རྟོག་ཐབ་ཅམ་པ་
 དུས་ནས་བཟང་བ་ལས་རིངས་པ་མེད་དེ། ལྷ་གྲུ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་
 ཐབས་གཞན་མེད། རིངས་པས་སྟེ་གྲུ་འཐེན་པས་ཆད་ནས་སྐར་མ་འབྲས་བྱ་མི་འོང་།

བ་དང་འདྲ་བར། འོག་མ་མ་བརྟན་པར་གོང་མ་ལ་བཟང་ངེས་བྱས་པས་གོང་མ་
 ཡང་མི་འོང་སྟེ། མ་རན་བྱ་རན་དང་འདྲ་གསུངས། བྱ་རན་དེ་དེ་ཀ་བཞིན་དུ་
 འདོད། མ་རན་དེས་ངའི་བྱས་ཟ་ལྟས་ཟེར་ནས་བྱིན་པས། མ་ཞུ་ནས་འཆི་བ་
 བཞིན་དུ་རང་ཅག་གྲང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྟན་པར་མ་
 བྱས་པར་ལ་འུར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མའི་དོན་རྣམས་འདོད། སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་གྲང་དེ་བཤད་པས། མཁུག་ཏུ་ཕ་མེན་མ་ཡི་སོ་ནམ་བཞིན་དུ་སོང་བ་
 ཐམས་ཅད་སྒང་མ་བརྟེན་པས་ལན་པ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་དལ་འབྱོར་བསམ་
 པ་ནི། རྒྱལ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེས། འདིའི་ཁྱིད་ཡིག་ཏུ་ཆོས་བརྒྱུབ་པའི་རྟེན་དལ་
 འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་ཐོབ་པ་ལ། རྒྱ་དགེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བརྒྱུབ་དགོས་
 ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་དགེ་བ་རྣམ་དག་བརྒྱུབ་པ་ཉུང་བས། འབྲས་བུ་དལ་
 འབྱོར་ཐོབ་པ་དཀའ་ལ། དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་བརྟོན་ན་དལ་
 འབྱོར་ཐོབ་པ་སྤྱད་ཅམ་དུ་འདུག་པ་ལས། བདག་གིས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་
 པ་འདི་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱེད་དགོས་སྟུམ་
 དུ་སྟོམས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་
 དང་། དེ་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་བསམ་དགོས་གསུངས། དེ་ལ་
 དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། འོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་
 དུད་འགྲོ་ཉིད། །ཡི་དུགས་ཉིད་དང་དཔུལ་བར་སྟེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །སྟོ་སྟོར་སྟེ་བ་སྟེན་ཁིང་སྟགས་པ་ཉིད། །ཆེ་རིང་ལྟ་
 ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྟེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྟོན་བརྒྱུད་པོ། །དེ་དག་དང་
 བལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། །སྟེ་བ་བརྟོག་པའི་སྤྲད་དུ་འབད་པར་མཛོད། །ཅིས་

གསུངས་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བུལ་བ་ནི་དལ་བ་ཡིན་ལ། མི་ཉིད་དབུས་
 གླིས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། ཅིས་དང་། སངས་
 རྒྱུ་བྱོན་དང་དམ་ཚིས་སྟོན། །བརྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག། གཞན་གྱིར་
 སྟོང་ནི་བརྟེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྟ་སྟེ་
 འབྱོར་པ་བརྟེ་ཚང་བའོ། །དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་ཚིས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་ལུས་
 རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་དགོས། དག་བཤེས་སྟོན་
 པས་སྒྲུབ་སྟེ་ལ། དལ་བ་འབྱོར་བ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་དྲན་ནམ། ཞེས་བསྒྲུལ་མ་
 མཛད་པ་ལྟར་རང་ཅག་གྲུང་ད་ལྟ་དལ་བ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་སྟུམ་དུ་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་དྲན་དགོས། རང་ཅག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྟོན་པར་དཀའ་བའི་དལ་བ་སྒྲུབ་སྟུམ་
 ཚོགས་པ་འདི་འདྲ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོབ་པའི་མི་སྐྱེ་བར་སྟོང་པོ་མེད་པའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་སེམས་པ་ནི་གདོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པ་ལྟ་བུར་ཤིན་
 ཏུ་མྱོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟོན་གྱུར་ནས། །
 བདག་གིས་དག་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་
 ལས་མྱོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། མྱོངས་
 པས་ཁྱིས་གྲང་སྦྱིད་ལུག་ན། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །ལྷ་རན་ཆེན་པོ་
 ལྟར་བར་འགྱུར། །དཔྱལ་མེ་བཟོད་དགས་ལུང་རིང་དུ། །བདག་གི་ལུས་ལ་
 བསྐྱེགས་གྱུར་ན། །འགྱོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས། །སེམས་གདུང་འགྱུར་
 བར་གདོན་མི་ཟ། །ཤིན་ཏུ་རྟོན་དཀའ་པར་བའི་ས། ། ཅི་ཞིག་ལྟར་དེས་རྟོན་གྱུར་
 བས། །བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྟན་བཞིན་དུ། །ཁྱིར་ཡང་དཔྱལ་བ་དེར་འཕྲིད་ན། །
 རྟགས་གྱིས་མྱོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། །བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་ཟད། །

ཅེས་སྒྲིངས་བདག་གྲུང་མ་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་ནང་ནས་གྲུང་ནད་གཅོང་དགོན་པ། མཐུན་རྒྱུན་འཛིན་པ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་གོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བ། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་པ། ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤེས་པ། རྒྱབ་པའི་གནས་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཚང་བ་ནི་ཆོས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མང་དུ་འཛོམས་པ་ཡིན་པས། གཞན་སུ་བས་གྲང་ཚུལ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་ངས་བྱེད་དགོས་སྟུང་དུ་བསམ། ད་རེས་ཀྱི་རྟེན་འདི་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་འཛིན་དགོས་ན་འདི་ལ་དོན་ཆེན་པོ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་སྟུང་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རུས་པས་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་དོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་རུས་ཏེ། གནས་སྐབས་མངོན་མཐོའི་ལུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རུས། ཡོངས་སྟོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རུས། འཁོར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རུས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟའི་ལུས་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཚམས་སྐྱར་བ་སོགས་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རུས་པས་སོ། །ལྟའི་ནང་ནས་གྲང་མཐོ་བ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གོ་འཕང་འདོད་ན་ཡང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྲང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རུས། དེར་མ་ཟད་བདེ་

བ་ཅན་དང་མངོན་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ཁིང་དུ་འགྲོ་འདོད་ན་ཡང་ཁིང་དེ་དག་ཏུ་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་ཅུས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་
 ལྷན་པའི་མིའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་ཅུས།
 ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་འདོད་ན་ཡང་དེའི་རྒྱ་སྤྱིན་པ་ཡིན་
 པས་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་ཅུས། འཁོར་དང་མངའ་ཐང་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཇི་འདྲ་
 ཞིག་འདོད་ན་ཡང་དེའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་ཅུས། དེ་ལྟར་འཁོར་
 བའི་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་ཅུས་པ་ལ། ད་
 ལྟ་རང་རེ་རྣམས་ཕྱི་མའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བར། ཆོ་
 འདིའི་རྟེན་བཀྲར་སྤྲུལ་གྲགས་རན་དོན་རེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ནས་རེ་དོགས་ཀྱིས་དུས་
 འདའ་ཁིང་སྤོང་པ་ནི་བེའུ་རྟོན་ལུར་ལ་བཏགས་པ་ལྟར། སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུག་བསྤུལ་
 འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གསུངས། དགེ་བཤེས་དོལ་པའི་ཞལ་ནས། འོ་སྒྲོལ་
 ཐམས་ཅད་ཆོ་འདིའི་རྟོན་ཐག་མ་གྲོལ་བས་གང་དུ་རྒྱགས་ཀྱང་རྟེན་འཆོས་པ་
 ལས་མི་འོང་གསུངས། དེ་ཡང་པོ་རྟོ་བ་ར་སྤྱོད་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། བེའུ་
 གཅིག་རྟོན་ཐག་རིང་བ་ཞིག་ལ་བཏགས་ནས་འདུག་པ་ལ། མ་མོས་དུར་བྱས་པ་
 དང་སྤྱང་གིས་རྒྱགས་ནས་སོང་། ད་ནི་མ་དང་ཐུད་པ་འདུག་སྟུམ་ཙུ་། ཐག་པ་
 ཟད་ནས་ཕྱི་གན་དུ་གཅིག་བརྒྱབས་ཏེ་ཐག་པ་ལུར་པ་ལ་གོར་གོར་བྱས་རྟོན་ལུར་
 རྒྱོག་མའི་འོག་ཏུ་བཅུག་ནས་དུར་དུར་དཔུགས་ལྟེ་བས་ལྟེ་བས་འདུག་པ་གཟིགས་
 པས། ད་ལྟ་ཆོས་བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་འདི་དང་འདྲ་བ་ཡིན་སྟུམ་པ་ཞིག་བྱུང་། རས་
 ཆོས་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་སོང་། ལོ་ཡང་མང་བར་སོང་ད་རང་ཡགས་པར་འོང་
 སྟུམ་ཙུ་། ཆོ་འདིའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཏེ་དུའི་རྟོན་ཐག་གིས་ཕྱི་གན་དུ་བརྒྱབས་

ནས། ཆོ་འདིའི་རྟོག་པ་སྤྱར་ཆེར་སོང་བར་བྱས། ཆོས་ཡེ་མི་བྱན་པར་སློབ་དེད་ནས་
 ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལས་བྱ་བར་སོང་བ་དེ། ཆོ་འདིའི་རྟོག་ཕུར་མ་བཅད་པས་གར་
 ཡང་འགོ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གསུངས། བེའུ་རྟོག་ཕུར་སློབ་པས་མའི་བྱང་དུ་འགོ་བ་
 བཞིན་དུ། འཆི་བ་བསམ་པས་ཆོ་འདིའི་ལུས་ཡོངས་སློབ་ཏེ་དུ་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དེ་
 དག་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཤེས་ཅན་ན། ཆོས་ལུ་སློབ་དུ་ཚུད་ནས་ཆོ་འདིའི་ཀྲག་
 ཀྲོག་དུ་མི་འཚོར་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་པས། དབྱར་དགུག་དང་རྩྭ་དབྱིད་མེད་
 པར་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཕུར་བཅུག་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་འབད་
 པར་བྱ་གསུངས། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ལ་བཏྲོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བར་མ་ཟད། མཐར་
 ཐུག་ལ་བཏྲོས་ནས་ཀྱང་དོན་གཤིང་ཆེ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཡིན་ལ། རྩོམ་པ་རྣམས་རྟོག་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་གཞན་གང་ལ་ཡང་མི་
 སྐྱེ་ལོ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་རྩོམ་པ་སྐྱེ་དང་། དེའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་
 དག་སློང་གི་རྩོམ་པ་ནི་མའི་རྟོག་མ་གཏོགས་འགོ་བ་གཞན་གང་གི་རྟོག་ལ་ཡང་
 མི་སྐྱེ་ལ། མའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སློབ་ལྟ་དང་
 མཉམ་པར་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་རྩོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟོག་དུ་མི་རུང་ལ། ཤར་
 ལུས་འཕགས་པོ་དང་རུབ་བ་གྲང་སློབ་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སློབ་ཆེན་པོས་
 འཆོ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཤས་རྒྱུད་བས་པལ་ཆེར་སྐྱུན་ཞིང་། ལས་
 བསྐྱུབ་པ་ལ་ས་ཆོད་རྒྱུད་བས་རང་ཅག་འཛམ་གྱི་གླིང་པའི་མའི་རྟོག་ལ་ཐོབ་པ་
 འདྲ་ཞིག་རྟོག་གཞན་གང་ལ་ཡང་མི་ཐོབ་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩོམ་པ་ཡང་མའི་
 རྟོག་ལ་སྐྱེ་བ་འདྲ་ཞིག་རྟོག་གཞན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
 རྟོག་འདི་ཆོས་བསྐྱེད་ཏེ། སློབ་སྦྱིངས་ལས། བདེ་གཤེགས་ལ་བརྟེན་འགོ་བ་

འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། །
 ལམ་དེ་ལྟ་དང་གྲུ་ཡིས་རྟེན་མིན་ལྟ་མིན་དང་། མཁའ་ལྷིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་
 དང་ལྟོ་འབྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་། རྟེན་
 འདི་ལ་སྐྱེ་བ་འདྲ་ཞིག་རྟེན་གཞན་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། སྤྱིང་གསུམ་པོ་
 ཡི་མི་རྣམས་ནི། །ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཛོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་རྣམ་
 དཔྱད་མེད། །བླུན་མོངས་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་
 འཛམ་གུ་སྤྱིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་པ་ཞིག་གིས་ལམ་གྱུར་མོང་བ་
 སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་གི་ཞབས་དུང་དུ་
 དབང་བོབ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་
 སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་བསྟོམས་ན་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་ལུས་ལ།
 རྟེན་གཞན་གང་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་པའི་རུས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཞིང་དང་བསམ་པ་
 དང་དངོས་པོ་དང་དུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་
 རྣམས་ལ་ངས་པ་དངས་ནས་སྟིང་པོ་ལེན་འདོད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གང་ལ་བསྟོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་བཟང་
 པོ་འདི་ལ། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟིང་པོ་མི་ལེན་པར། ཆོ་
 འདིའི་ཟས་གོས་ཅམ་ཞིག་གི་རྩྭ་ལ་སྐྱབ་ཀྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ནི། དུད་
 འགྲོའི་ཀླན་སྟོང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་དུད་འགྲོ་དང་འདྲ་
 བར་སོང་སྟེ། སྟོབ་སྤྱིངས་ལས། རི་ལྟར་གྲང་བུ་ཁོན་ཟབ་ཁ་ནས་འབྱུངས་པ་ཡི། །
 རྩ་ལོ་ཁམ་འགའ་ལ་ནི་ཡིད་ནི་ཆགས་གྱུར་ནས། རྟེན་པ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གཡང་
 དུ་ལུང་བ་ལྟར། །འཛོ་བའི་འཛིག་རྟེན་བདེ་ལྟན་འདོད་པའང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ད་རེས་ལྷགས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་
 པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་དུང་འགྲོའི་སྡོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་
 ཅི་ཐོན་ཞིག་བྱ་དགོས། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། གང་ཞིག་དག་བས་ལྷག་པའི་མི། །
 བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གྱིས་ཐོབ་ནས། །འདིར་ནི་མོངས་པས་བསོད་ནམས་གཏོར། །
 རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་གསོག་པ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ། །མི་བཟད་ལྷ་
 རན་ཁང་པར་འཇུག། རིན་ཆེན་གླིང་ཕྱིན་ཆོང་པ་ནི། །ལག་པ་སྟོང་པས་རང་བྱིས་
 བཞིན། །དགོ་བརྩའི་ལས་གྱི་ལམ་མེད་པར། །ཕྱི་ནས་ཡང་ནི་ཐོབ་མ་ཡིན། །མི་
 མ་ཐོབ་པར་བདེ་བ་ནི། །རི་ལྟར་དེ་བདེ་སྤྲུག་བསྐལ་ཉིད། །དེ་བས་པ་རོལ་
 བསྐྱས་ཡོད་མིན། །དེ་ལས་མཚོག་ཏུ་མོངས་པ་མེད། །ཅིས་དང་། སྡོད་འཇུག་
 ལས། །འདི་ལ་གྲུ་རུ་བྱིན་ནས་ནི། །ད་ནི་རང་གི་དོན་བྱེད་ཀྱག། བཅ་པ་མེད་
 པར་འདི་ལ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་
 བཅ་ནི། །སྤྲུག་བསྐལ་ཁྱུ་བོ་ཆེ་ལས་སྟོལ། །གྲུ་འདི་བྱི་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། །
 མོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཆེ་རབས་སྟོན་
 མ་རྣམས་སུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་དང་མཇུག། བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་
 བསགས། སྟོན་ལམ་མང་དུ་བཏབ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་
 ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་མང་དུ་བཏབ་པའི་འབས་བྱ་བྱུབ་སྟེ།
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྟོང་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཐོབ་པ་
 འདི། ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་གཡངས་ནས་སྟོང་ལོག་ཏུ་སོང་ན། དཔལ་པོས་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རྟེན་པ་ལོངས་མ་སྤྱད་པར་སྟོར་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ནས་
 སྟོང་ལོག་པ་རྣམས་གྱིས་དཔེར་མི་ཤོད་པས་གིན་ཏུ་ཡངས་སོ་སྟམ་དུ་ཡང་དང་

ཡང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏྲོ་པའི་ཞལ་ནས། དེད་གྱི་
སྒྲིས་གྱི་པ་འོ་ཐང་ན་ཚུ་མེད་པས་ལོ་ཡགས་ཙམ་མི་འོང་། ལྷར་ཟན་ཟ་བས། ལན་
ཅིག་པ་སྤྲད་གསུམ་གྱིས་མེའུ་ཟན་བྱས་པས། ལུ་ཚུང་ཤོས་སྤྲད་ཤས་ཆེར་རེ་བ་
ཞིག་གིས་ཁོ་རང་ག་ཟན་སྐལ་རྒྱུ་ཏུ་སྐས་ནས། པ་དང་ལུ་པོའི་ཟན་ལས་ཟོས་
པས། ཁོ་རང་གི་ཟན་རྒྱུ་ནས་ཁྲིས་ཁྲིར་པས་དུས། ཟན་ཁྲིས་ཁྲིར་བ་ལ་དུམ་
མ་དུ་བྱས་པས། བརྒྱ་མ་ལན་ཅིག་གི་མེའུ་ཟན་དེ་ཁ་ན་ཁྲིས་ཁྲིར་བ་ཟེར་ལོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་རན་སོང་གསུམ་དུ་གཏན་ལུམས་བཞིན་དུ་བསྐྱད་
བསྐྱད་པ་ཞིག་དལ་འབྱོར་ཐོབ། བསྐྱན་པ་དང་འབྲད་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པའི་
ཁྲི་ལ་མ་སྐྱར་ཅིག། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དལ་བ་དོན་ཆེ་པའི་ཚུལ་
བསམས་ནས་དལ་པའི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་བར་སྟོང་
པོ་སྤང་པའི་ཕྱིར་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་དེས་བསྐྱན་པའི་
ཐེག་པ་མཆོག་གི་གདམས་པའི་སྟོང་པོ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་སུ་
སྤང་བར་བཀྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ། ལུས་རྟེན་འདི་དོན་ཆེ་བར་མ་ཟད་རྟེན་དཀའ་
བར་བསམ་པ་ནི། ད་རེས་ཆེ་འདི་སྟོས་བཏང་ནས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མ་
བྱས་ན། ཕྱིས་ནི་རྟེན་འདི་འདྲ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རན་
འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་དེར་སྐྱེ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དང་དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་
བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རྒྱལ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདེ་འགྲོ་
གཉིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ནས་བདེ་
འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རྒྱལ་དང་འདྲ་བར་
གསུངས་པས་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོ་གཉིས་ཀ་ནས་རྟེན་པར་དཀའོ། །བཤེས་

སྤྲིངས་ལས། རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉེན་གྱིར་བྱས་པ་དང་། རུས་སྤུལ་སྤྲད་པ་
ལས་ཀྱང་དུད་འགོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་
ཆོས་སྤྱང་བས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །གང་ཞིག་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་
སྤྲུམ་པ་ཡིས། །ངན་སྤྲུགས་འབྲུག་པར་བཤྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་མི་
རུས་སྤྲུམ་ནས་སྤྲིག་པའི་ལས། །བཤྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྤྲུན་པ་ལགས། །ཞེས་
དང་སྟོབ་སྤྲིངས་ལས། །གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྤྲེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྱེན་ཅིང་། །
བྱང་རྒྱུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་དག་བའང་འགྲུབ་འགྱུར་བ། །ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་
བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སྤྲུ་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །
ཅེས་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། རྒྱུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནའང་མི་དགོན་པའི། །
མཐོག་རྒྱུང་གང་ཡིན་དེ་དོན་དུ། །དལ་འབྱོར་སྤྲུན་ཆོགས་རྟེན་དཀའ་འདི། །ལས་
ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ། །ཞེས་དང་། སྤྲོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།
མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལ་ལྷོག་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། །མིར་འགྱུར་བ་ཡང་རྟེན་པར་
དཀའ། །དལ་བ་སྤྲུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། །དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། །སྤྲེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ཡང་
རྟེན་པར་དཀའ། །ཡང་དག་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་པར་
དཀའ། །ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་རྗེས་སྤྲུ་བསྟན་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པ་ཡང་རྟེན་པར་
དཀའ། །ཡང་དག་པར་འཚོ་བ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། །མིའི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཆོས་དང་
རྗེས་སྤྲུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་ན། །ཞེས་སོགས་
མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་བཤམས་ཅད་ནས་དལ་བའི་རྟེན་རྟེན་དཀའ་བར་ལན་ཅིག་

མིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཙམ་རང་རྟེན་དགའ་བ་ཅི་ཡིན་སྟུང་
 བ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཁིང་དགོས་རྒྱ་ཡང་གཞན་
 གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱིས་རང་ལ་མི་པན་པས་རང་གི་ངོས་ནས་རྒྱ་ཞིག་བསྐྱུ་བ་
 དགོས། རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་བ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས་ཁྲིམས་ཀྱིས་
 དུད་འགྲོའི་འགོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། མི་ཁོས་བརྒྱུད་སྤྱོད་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་
 རྟེན། །ཅུས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས། སྦྱོན་པས་ཡོངས་སྟོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་
 བདེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ལུས་རྟེན་འདིའི་
 རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་གཅིག་ལུས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། ཁིང་ལ་ལོ་ཐོག་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱ་ས་
 བོན་གཅིག་ལུས་མི་ཆོག་པར་ས་དང་རྒྱ་དང་དྲོད་གཤེར་རྣམས་འཛོམས་པ་ཞིག་
 དགོས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ས་བོན་ལྟ་བུའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་པོས་གྲགས་བྱས་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དྲི་མ་
 མེད་པས་མཆོམས་སྦྱར་བ་སོགས་རྒྱ་མང་དུ་འཛོམས་དགོས་པ་ལ། རང་རེའི་ཁ་
 ཐབས་འདི་ལ་བལྟས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་རེ་བ་ཆད་པ་ལྟ་བུར་སྤངས་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོ་གསུམ་ལ་དཔྱད་གཤེས་ན་ར་མར་བསྟེན་ནས་རང་
 གིས་ཁས་བླངས་པའི་བཅས་མཆོམས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཡེལ་ཁིང་། བརྒྱ་
 ལ་ཅུང་ཟད་རེ་འདས་ན་ཡང་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཤིར་
 བཅོས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལཱ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་
 ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟར་རང་རེ་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་
 ཁས་ལེན་ཆེ་ལ་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་བར་སོང་སྟེ། སྟོམ་པ་གང་ཟབ་ཐམས་ཅད་ལ་

འདི་ཁས་མ་སྒྲངས་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གང་གི་ཐད་ལ་འད་ལུག་ཞིང་གསེབ་
 ཏུ་བཏང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཆལ་ཆོལ་དུ་སོང་སྟེ་འདིའི་ཐད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཞིག་བྱུང་སྟམ་པའི་གཙང་སིང་རེ་བ་སྟོ་བདེ་རེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟངས། བསྐྱབ་
 བྱ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ལ་ནི་འདི་མ་བྱུང་བྱ་བ་མེད། མདོར་ན་བྱར་རུང་བ་
 བྱི་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་མི་རུང་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད། དགོ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱེད་པར་
 རྫོམ་པ་པལ་ཆར་ཡང་། གཞན་གྱི་ལད་མོ་དང་། ཚུལ་འཛོམས་དང་། བྱིའི་མཛེས་
 མཚོན་ཙམ་གྱི་སྟེང་ཏུ་སོང་ནས། འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་དྲན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་དག་
 གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ནི་མི་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་སོང་འདུག །བསམ་པ་ཆེ་འདིའི་
 བདེ་སྲིད་སྟོན་གསུམ་ལ་དམིགས་ཏེ་ལས་ཅི་བྱས་ཀྱང་པལ་ཆར་མི་དགོ་བ་གྱི་
 སྟེང་ཏུ་གསུངས་འདུག །དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྟངས་ཤས་འདི་ལ་དཀར་ནག་
 འབྲས་ལྟམ་ཡོད་པའི་ནག་པོ་རིག་སྟེ་ཡང་གཞན་གཉིས་པོ་འདི་ལ་འབྲུལ་ས་ཆེན་
 པོ་འདུག་པས་བག་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་འདུག་པས། དེ་སྟེ་ཡན་
 དལ་བ་སྟོང་ལོག་ལ་སོང་འདུག་ཀྱང་ད་བྱིན་ཆད་རང་གིས་རང་མ་བསྐྱས་པ་ཞིག་
 བྱེད་ན་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བསམ་སྟོ་ནང་དུ་བཀུག་སྟེ་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྲིད་སྟོན་
 གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མ་གཏང་བར། ཆེ་འདིའི་བསམ་སྟོར་ཐམས་ཅད་སྟོས་བཏང་
 བས་འཛིག་རྟེན་བྱི་མའི་དོན་བསྐྱབ་བྱིར་དལ་པའི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ལ་
 སྟིང་པོ་ཅི་ཡོན་ཞིག་བྱ་དགོས། སྟིང་པོ་ཡོན་པའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་
 ཆེན་པོའི་སྟོ་སྟོང་གི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་
 དམིགས་སྟོར་རེ་རེ་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་

བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆོག་པས་ཀྱང་། འདིར་རྒྱུད་ཏུ་དང་
 འབྲིང་གི་ཆོས་སྒྲོར་རྣམས་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འགོ་ལུགས་རྣམས་སྒྲུབ་མས་ཀྱང་ལེགས་པར་བད་སྤྱད། སྒྲོབ་མས་ཀྱང་དེ་ལ་རེས་
 པ་རྟེན་པར་བྱས་ལ། སྒྲོར་རེས་ཀྱིས་དེ་དག་བྲན་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོན་པ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱེས་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་དང་ལམ་སོ་སོ་བ་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 དངོས་ལ་མ་སྐྱེའ་བར་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རེས་པ་གང་ཡང་མི་རྟེན་པས་
 སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་གཤགས་སམ། ཡང་ན་དེའི་བར་ཏུ་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ནས་
 འགོ་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་སྤྱད་བ་དང་ཆེན་
 པོའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྤྱད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་
 མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་
 དམིགས་སྒྲོར་འདི་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་།
 བསྐྱབ་ཀྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་ད་རེས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་ཉིད་
 བསྐྱབ་དགོས་པ་བཞིར་བསྐྱབ་ནས་བསམས་ན་སྒོའི་འཁུལ་ཆེ་གསུངས། དེ་
 ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི། རང་ཅག་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་ཅིང་
 བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ཕྱིར་སྟག་བསྐལ་ཕྱིར་བའི་རྒྱ་རྣམས་སེལ་བ་
 དང་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་
 རག་ལས་པས་ཆོ་མུང་ཡུད་ཅུམ་འདི་ལ་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟུམ་
 ཏུ་བསམ། བསྐྱབ་ཀྱས་པ་ནི། ད་རེས་འབད་ན་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་རྣམས་སེལ་
 ཀྱས་ཤིང་བདེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་བསྐྱབ་ཀྱས་ཏེ། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཞིག་ལྷུང་ཐམས་

ཅད་བཤགས་སྒོམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རྩམ། བདེ་
བའི་རྒྱ་དམ་པའི་ཚོས་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་རྟེན་འདིས་ཉམས་སུ་ལེན་རྩམ་ཏེ། ཚོས་
བསྐྱབ་པ་ལ་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད་པས། བྱིའི་རྒྱུན་སྒྲ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དེ་ནི་ཚང་། བདེ་གི་རྒྱུན་དལ་
འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དེ་ནི་ཚང་། དེ་ལྟར་མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཚང་
བའི་སྐྱབས་འདིར་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་
པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི། ད་ལྟར་དལ་
འབྱོར་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་གཏན་གྱི་མདུན་མའི་རྩ་བ་ཚུགས་པར་མ་བྱས་ན།
བྱིས་ནས་འདི་འདྲ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་འདི་ནས་རན་སོང་དུ་ལན་ཅིག་ཤོར་ན། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། བདག་གི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར། །
མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་དགོ་པ་མེད། གང་ཆེ་དགོ་
སྤྱད་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །རན་སོང་སྤྲིག་བསྐྱལ་
ཀུན་སྒོངས་ལ། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དགོ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། །
སྤྲིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་
སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །དེ་ཉིད་བྱིར་ན་བཙོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡངས་
གཉའ་ཤིང་གི་ །འཁྱག་རུས་སྐལ་མཁུན་རྒྱུད་ལྟར། །མི་ཉིད་གིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་
གསུངས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྤྲིག་པས་ཀྱང་། །བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་
གནས་འགྱུར་ན། །ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྤྲིག་གིས། །བདེ་འགྲོར་མི་
འགོ་སྤྲིས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་ཙམ་ཁོ་ན་སྤྱོད་གྱུར་ནས། །དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་
འགྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྤྱོད་བཞིན་དུ། །སྤྲིག་པ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་སྤྱེ། །ཞེས་

གང་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་ཉིན་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་རན་སོང་གི་གཡང་ནས་
 ཐོན་པ་གིན་དུ་དཀའ་བས། ཡར་འགོ་མར་འགོ་འི་ས་མཆོམས། མདུན་མ་གཏན་
 ལེགས་དང་གཏན་ཉེས་ཀྱི་འདམ་ཁ་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། ཆོས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྐྱབ་
 དགོས་པ་ནི། ཆོས་གིག་བྱ་དགོས་ཀྱང་དེ་ཞིག་འཆོ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་འཆོལ་བ་
 མོགས་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་བྱེད། བྱ་བ་རྣམས་ཟིན་ནས་ཆོ་མཐུག་ལ་ཆོས་རྣམ་
 དག་ཅིག་བྱའོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཆོ་འདིའི་སྣང་ཤས་དང་རྟག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་སོང་
 བ་ཡིན་ལ་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་ཡང་ད་བར་དུ་དལ་
 འབྱོར་སྟོང་ལོག་ལ་སོང་བ་ཡིན། ད་དུང་བསམ་པ་དེ་འདྲའི་དབང་དུ་བཏང་ན་
 དལ་བ་སྟོང་ལོག་ཅིག་ཡོང་བར་ངས། དེ་རིང་རང་ཡང་མི་འཆི་བའི་གདོང་མེད་
 པས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོ་འདིའི་འབྲི་བ་བཅད་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ཞེ་
 དམ་བྲག་པོ་བྱ། དེས་ན་བདག་གིས་རྟོད་པར་དཀའ་ཞིང་རྟོད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་
 འབྱོར་ཆང་བའི་རྟོན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་བར་སྟོང་པོ་ཞིག་
 གླང་བར་བྱའོ། །སྟོང་པོ་ལན་པའི་མཆོག་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 བསྐྱེམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེམ་པར་
 བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་སྟོར་འདི་ལམ་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་པས་
 དཔེ་སྟེ་ཆོགས་དང་། དམིགས་པ་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་སྟོ་ཅི་ལུལ་བྱ།
 འབད་ནས་བསྐྱེམས་པས་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་ནའང་དེ་ལྟར་དུ་མི་བསྐྱད་པར་ལྟ་དང་
 གླ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེའི་གོགས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་། དེ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་
 དགོངས་འགྲེལ་དྲི་མེད་རྣམས་ལ་བལྟ། དམིགས་རྣམ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་

སྒོན་ལམ་གདབ། བ་ན་གདམས་ངག་ལ་སྒྲག་སྟོད་གི་རྩལ་དུ་ཡང་བྱ་གསུངས།
 དེ་ལྟར་ཡང་པོ་རྟོ་བའི་བེའུ་བུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ཞར་ལ་ཚེགས་གསོག་བ་དང་
 སྒྲིབ་པ་སྦྱོར། ལྟ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རུས་ཤིང་དང་བཅས་ནས་
 བན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན། ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་སྦྱེ་སྒྲུ་མ་བ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་
 སོན་མི་སྟོད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྦྱེ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་བ་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་
 བྱ་བ་ནི་སྒར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་བྱུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ནི།
 དལ་འབྱོར་གྱི་ཚེས་སྟོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་བ་བལྟ་
 ཞིང་དུན་ཤེས་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ནས་དབང་པོའི་སྟོན་སྟོམ་བ་སོགས་གཞན་རྣམས་
 སྒར་བཞིན་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱེ་བའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་བྱའོ། །

༥ གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་འཛི་བ་
 རེས་སུ་དུན་པ་བསམ་བ་ལ། བྱུན་དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བྱུན་
 མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི་སྒར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྩལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། འདིའི་ཁྱིད་ཡིག་ཏུ། ཆོ་ལ་ངེས་བ་མེད་ཅིང་
 འཛི་བའི་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་མང་བས། དེ་རིང་ཙམ་ཡང་མི་འཛི་བའི་གདེང་ཡང་མི་
 འདུག་པས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཚེས་ལ་འབད་དགོས་སྒྲུ་མ་དུ་བསྒྲུམ་མོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་འཛི་བ་དུན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ང་འཛི་སྒྲུ་མ་བ་ཙམ་
 ཞིག་བསྒྲུམས་པས་སྟོའི་འཁུལ་དེ་ཙམ་མི་ཡོང་བས་རྒྱ་མཚན་དུ་མའི་སྟོན་ནས་
 བསམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འཛི་བ་དུན་པ་མ་བསྒྲུམས་པའི་ཉེས་

དམིགས་དང་། བསྐྱེམས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམ་དགོས་པས། མ་བསྐྱེམས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། རང་ཅག་ད་ལྟ་སྤྱིར་ནས་ཆོས་མི་དྲན་པ་འདི་འཆི་བ་མ་
 དྲན་པས་ལན་པ་ཡིན་ལ། འཆི་བ་སྤྱིར་ནས་དྲན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ད་ལྟའི་སྤྱིད་པ་
 རན་པ་འདི་འདྲ་ཡོད་དོན་མེད། ད་ལྟ་རང་རེ་ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་ཆགས་ནས་
 གམ་སྤྲུགས་ལྟོགས་དོགས། འབྲུགས་དོགས། ཁས་ཞན་དོགས། གཏམ་རན་གྱིས་
 དོགས། དག་མ་བྱལ་དོགས། གཉེན་མ་འབྱེངས་དོགས་སོགས་རེ་དོགས་ཀྱི་
 བསམ་རན་བརྒྱ་སྤྲུག་ཅིག་སྟེ། བ་འདི་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་མ་དྲན་པར་ཆོ་འདིར་
 སྟོད་པའི་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ལན་པ་ཡིན་པ། སྤྱིག་ལྟར་རི་སྟེད་ཅིག་
 གསོལ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོ་འདི་སྟོད་པའི་བསམ་པ་འདི་ཁོ་ནས་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དག་སྟོར་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཡར་སྟེད་ལས་མར་སྟེད་ཆོ་འདི་ཡར་རྟག་
 འཛིན་གྱི་སྟོ་རན་འདི་ཁོ་ནས་དག་སྟོར་གོང་མ་རྣམས་སྟེ་བོའི་སྒོ་བཀག་སྟེ་རང་
 རྒྱུད་ཉེས་ལྟར་གི་འདམ་དུ་བྱུང་ལ་འཐེན་པའི་འཐེན་ཐག་བྱས་ནས་རྒྱུད་རི་རན་དུ་
 འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འཆི་བ་མ་དྲན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་
 ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དལ་བའི་ཉེན་ལ་སྤྱིར་པོ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་བཞི་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དང་པོར་
 གཞོད་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐ་མགས་གཉིས་ལས་མགས་པའི་མི་རྟག་པ་
 འཆི་བ་ལ་མི་འཆི་སྟམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གཞོད་པའི་སྒྲོལ། །འདི་ལ་ཡང་
 ད་གཞོད་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྟམ་པ་ནི་ཀྱན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་
 རིང་མི་འཆི། དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྟམ་དུ་སྟོས་མི་འཆི་བའི་སྤྲུགས་འཛིན་པ་ནི་
 འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ལ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་

དེས་བསྐྱེད་པས་པ་ན་ཆེ་འདིར་སྡོད་པའི་སློབ་སྤྲེལ་ནས་དེའི་རིང་ལ་འདི་དང་འདི་
 དགོས་སོ་ཞེས་ཆེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
 འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་སེམས་ནས། འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་དང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སློབ་སྤྲེལ་བས་
 ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་སྤྲེལ་མི་སྟེར་ལ། བརྒྱལ་བོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་
 པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཆེ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དགོ་བ་ཅི་བྱས་མཐུ་
 རྒྱུ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཉེས་སྤོང་སྤྲེལ་སྤྱད་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་རན་འགྲོའི་རྒྱ་
 དང་མ་འདྲེས་པ་དགོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་དུ་
 རྒྱག་ཀྱང་བྱིས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པོ་སྟེ་པའི་བྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་མི་
 རུས་ཤིང་གཉིད་རྒྱགས་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་གཤམ་གིས་དུས་འདའ་བས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་མི་འོང་
 འོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སྟོག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སུ་རེ་བས་བསྐྱེད་པ་ན་ཆེད་པ་དང་
 བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྟེ་ཞིང་། དེའི་གོགས་བྱས་པའམ་བྱེད་
 དུ་དོགས་པ་ལ་སྤང་བ་དྲག་པོ་དང་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྤོངས་པའི་གཉི་
 སྤྲུག་དང་དེ་དག་གིས་ར་རྒྱལ་བ་དང་ཐུག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་རྣམས་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ཀྱང་
 ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤོང་བརྩེད་དང་མཚམས་མེད་པ་དང་དེ་དང་ཉེ་བ་
 དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་རན་འགྲོ་ལ་སོགས་
 པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དྲག་པོ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉི་མ་རེ་
 རེ་ཞིང་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ལ། དེ་དག་གི་གཉོན་པོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་

བདུད་ཅི་ལ་རྒྱལ་གྱིས་རྗེ་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་མདོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་གྱི་སྒྲིག་
 བཅད་དེ། རན་འགོ་སྐྱུག་བསྐྱལ་དྲག་ཅིང་རྩལ་ལ་ཆ་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་
 གནས་སུ་འཆི་བས་ཉེ་བར་བཅོམ་ནས་ལས་རན་པས་འབྲིད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་
 ལས་མ་རུང་བའི་སྒོ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བ་དྲན་པའི་
 ཕན་ཡོན་ནི། འཆི་བ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དྲན་ན་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་རང་ལྷགས་
 གྱིས་འགག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་བཞིན་འོང་སྟེ། སྙིང་ཐག་པ་
 ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འགོ་དགོས་པའི་ཚུལ་དྲན་ན་རན་འགོའི་རྒྱ་སྐྱེག་ལྷུང་སྤྲོང་
 བ་དང་། ཕྱི་མ་བདེ་འགོ་ཐོབ་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། འཁོར་བ་མཐའ་
 མེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་།
 མ་ཟུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་རྟག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཚུལ་
 བསམས་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒོ་བྱེ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། མདོར་ན་ཆོ་འདི་ལ་བལྟས་ན་ཅི་
 བྱས་སྐྱིག་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་པར་དཀའ་བ་མ་ཆོར་བར་འོང་ཉན་
 ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། ཡང་པོ་རྟོ་བའི་བེའུ་བུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ད་ལྟ་ཡང་
 ཆོན་ཞིག་ཡགས་རབ་འདུག་སྟུམ་ཙ་ན། བྱ་པོའི་རིལ་མ་ལྟར་ཁྲེ་ལོག་རེ་རེ་བྱས་
 པས་བཏེག་བཏེག་ནས་བརྒྱབས་པའོ། །འཐེན་འཐེན་ནས་བཏང་བ་བཞིན་དུ་
 རིང་རྒྱང་རྒྱང་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོ་འདི་ལ་གྱི་སྤྲར་འཐམས་པས་ལན་པ་ཡིན་
 པས། དེའི་གཉེན་པོར་སྤྲང་སེལ་ཆེན་མོ་དེ་བསྒྲོམས་པའི་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་དོན་
 མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས། ཕྱི་མའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་གསུངས། དེ་ཡང་པོ་རྟོ་
 བའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་སྤྲང་བ་སེལ་ལོ་མི་སེལ་ལོ་ཟེར་ཏེ། དེས་ན་ཏར་ན་རིང་

ལ་བྱ་རྒྱ་རང་མེད། དེད་གྱི་སྤང་སེལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉེ་དུ་
 འབྲེལ་བ་དང་རྩལ་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདིའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས།
 རང་གཅིག་ཤུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཆེ་བ་རྩ་ཆས་ཀྱིས་འགོ་བར་ཤེས་ཅ་ན།
 ཆོས་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་སྟུང་ནས། ཆེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པ་གོང་པོ་འོན་པ་
 འདྲ་བ་ཞིག་གཏོང་འོང་བ་ཡིན། འདི་སྒོ་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལམ་འགག་ནས་འདུག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་
 མི་རྟག་པ་དྲན་པ་འདི་ཐོག་མར་ཆོས་ལ་བསྐྱེལ་བྱེད་ཅམ་དུ་གོ་ནས་རྒྱན་གྱི་
 ཉམས་ལེན་དུ་མི་དགོས་སོ་སྟུང་དུ་གོ་བ་མང་སྟེ། མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་འདི་ནི་
 ལམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཐོག་མར་ཆོས་ལ་འཇུག་
 པ་ན་ཡང་འདིས་བསྐྱེལ་ནས་འཇུག་དགོས། བར་དུ་ཉམས་ལེན་གོང་འཕེལ་དུ་
 འགོ་བ་ཡང་འདིས་བྱེད། མཐར་འབྲས་སུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ན་ཡང་འདིས་བསྐྱེལ་
 བསྐྱེད་དགོས། རྩོན་སྲིད་པ་ཐ་མའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ་བསྟན་
 བས་ཆོས་ལ་བསྐྱེལ་བ་དང་། ལམ་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱས་
 བས་བསྒྲོམ་པ་དང་། འབྲས་སུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་རྩལ་མཛོན་དུ་
 བྱས་ནས་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཏུ་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀྱན་ཤེས་གོ་དེ་ན་
 སོགས་ལའང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་གཟུགས་མི་རྟག་པའོ། །
 ཞེས་སོགས་མི་རྟག་པ་བསྟན་པས་དེ་མཛོན་དུ་མཛོད་ནས་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་པ་
 དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནས་འཛམ་སུའི་གླིང་དུ་ཕེབས་པ་ན་
 འཕགས་མཆོག་རབ་འབྱོར་གྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་མཛོན་དུ་
 མཛོད་པ་སོགས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་མཛོན་དུ་མཛོད་ནས་བདེན་པ་

མཐོང་བ་གསུག་ཏུ་གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྐྱགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་གིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་འདི་སྟོན་འགྲོའི་
 ཆོས་ཙམ་དུ་མི་བཟུང་བར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་ལུགས་ལ་ངེས་པ་
 ཐོབ་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་འཆི་བ་དྲན་པ་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས།
 འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནལ་མ་ཞིག་སྒྲིམ་ན་དཔེར་ན་དེ་རིང་སང་རང་འཆི་
 བར་ཐག་ཆོད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་སུན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉེན་དང་རྗེས་
 ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སྲིད་པ་བསྐྱོག་ཅིང་
 གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིང་པོ་ལེན་འདོད་པལ་ཆེར་ལ་རང་གིས་འབྱུང་
 བ་ལྟར། རྟེན་བཀྱར་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་
 འབད་པ་ཐམས་ཅད་སྐུན་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་དང་བསྐྱུ་བྱིད་ཀྱི་
 གནས་སུ་མཐོང་ནས་ཉེས་སྒྲོད་ལས་ལྷོག་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ལུལ་
 ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་དད་གྲུས་བྱེད་པའི་བརྩོན་
 འགྲུས་ཀྱིས་གསོག་པར་བྱེད་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་
 སྤྱིང་པོ་དམ་པ་སྒྲངས་ནས་གོ་འཕང་དམ་པར་རང་ཉིད་འཛོགས་ཏེ། འགོ་བ་
 རྣམས་ཀྱང་དེར་འབྱིད་པས་ན་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གང་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་འཆི་བ་དྲན་པ་རི་
 ལྟར་བསྐྱོམ་སྟུམ་ན། བཅ་ཞིག་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྟུམ་པ་ནི་བཤན་པ་སོགས་
 འཛིག་རྟེན་མ་རབས་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་སྒྲེ་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་སོག་རྒྱུད་གི་རྩོན་གྱིས་སྒོ་བྱར་དུ་འཆི་བ་དྲན་ནས་མིག་
 བཅ་མཆི་མ་འབྱུག་པ་སོགས་འབྱུང་ཡང་། དེ་འབྱས་ནི་སེམས་འབྱུགས་པའི་རྒྱ་

བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ཕན་ནོ། །དེས་ན་འཆི་བ་དྲན་
 པའི་སློང་འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས། འཛིག་རྟེན་བྱི་མའི་དོན་
 རན་འགྲོའི་རྒྱ་འགོག་པ་དང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་བསྐྱབས་པར་
 འཆི་བ་ལ་འཛིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དེས་སྐྱག་པ་བསམས་ན་དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་
 ཡོད་པས་འཆི་ཁར་མི་སྐྱག་པར་བྱར་ཡོད་ལ། དོན་དེ་དག་མ་བསྐྱབས་ན་སྦྱིར་
 འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བ་དང་། ལྷན་པར་དུ་རན་འགྱོར་ལྷུང་བས་འཛིགས་ནས་
 འཆི་བའི་ཆེ་འགྲོད་པས་གདུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། རབ་ཏུ་
 བསྐྱེམས་ཀྱང་གནས་མི་རུས། །གང་ལ་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ། །འཛིགས་གིང་སྤང་
 བར་བྱས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཉིད་ལ་
 བརྟགས་ན། །མི་རྣམས་སྟིག་པ་བྱས་པ་འགྲོད་པར་འགྱུར། །དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་
 ལེགས་པར་ཡོངས་མ་བྱས། །བྱི་མའི་ཆེ་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་དུ་དོགས། །འཆི་
 བར་འགྱུར་བའི་འཛིགས་པས་སྤོངས་པར་འགྱུར། །གང་ལས་བདག་གི་ཡིད་ནི་
 འགྲོད་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་བདག་གིས་བྱས་པར་ཡོངས་མི་དྲན། །དཀར་པོའི་
 ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གོམས་པར་བྱས། །ཆོས་ལ་གནས་ན་འཆི་བས་སུ་ཞིག་འཛིགས། །
 ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་འཆིའོ་སྟུང་སེམས་པ། །གང་ལ་
 ངེས་པར་ཡོད་ལྟར་པ། །དེས་ནི་འཛིགས་པ་ཡོངས་བཅུང་བྱིར། །འཆི་བདག་ལ་
 ཡང་ག་ལ་འཛིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོད་
 དང་ལྟར་དུ་འབྲལ་བར་གདོན་མི་ཟེའོ་སྟུང་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་རྟག་པ་
 བསམས་ན་ནི། དེ་དག་ལ་མི་འབྲལ་བར་རེ་བའི་སྟེད་པ་བསྐྱོག་པས་དེ་དག་དང་
 བྲལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བའི་དབང་གིས་འཆི་བ་ལ་སྐྱག་པ་མི་འབྱུང་

མགྲོགས་པས་འབྲས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ་ཁོར་གྱིས་བསྐྱོག་པའམ་
 རྩས་དང་སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་སྤྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་
 ཞེན། སྤྲ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་རྒྱད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྤྲ་བ་ནི་དར་
 ལ་བབས་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང། ན་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཛོམས་ཤིག་འོང། རྒྱད་
 པ་ནི་ཡུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་འོང། འཆི་བ་ནི་སྟོག་
 འཛོམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ནི་མགྲོགས་པས་འབྲས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་
 བསྐྱོག་པའམ་ཁོར་གྱིས་བསྐྱོག་པའམ་རྩས་དང་སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་ནམས་ཀྱིས་ཞི་
 བར་སྤྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབང་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 མང་གོ་དེས་རི་དྲགས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་རི་དྲགས་བཟུང་སྟེ་རི་ལྟར་
 འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །རི་དྲགས་དེ་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེའི་ཁ་མི་བཟད་པས་
 བཟུང་བས་དབང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དག་
 གིས་གསལ་ཤིང་གིས་བཟུང་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། མགོན་ནི་མེད། རྒྱབས་
 ནི་མེད། དཔུང་གཞན་ནི་མེད། བཤེས་ནི་མེད། ཤ་དང་ཁྲག་གི་སྐྱམ། ལུས་ནི་
 བད་ཀྱིས་གཏུངས། སྒྲོམ་ནི་སྒྲོམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། སྐར་ལག་ནི་གཡོ་བ། ལས་
 ནི་མི་ཅུས། མཐུ་ནི་མེད། ཁ་ཚུ་དང་། སྤྲ་བས་དང་། གཅིན་དང་། དན་སྤྲུགས་
 ཀྱིས་ནི་ལུས་ལ་གོས། མིག་དང་། ན་བ་དང་། སྤྲ་དང་། རྩེ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་
 པོ་དག་ནི་འགག་སྒྲིགས་སུ་ནི་འབྱུང་། སྤྲ་རང་རང་པོ་ནི་ཐོན། སྤྲན་པས་ནི་པོར།
 སྤྲན་དང་། ཁ་ཟས་དང་། བཟུང་བ་དང་། བཅུང་བ་དང་། སྤྲག་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་སྤྲེས་ལ་པོར་ཏེ་འགོ་བ་གཞན་དག་དུ་འགོ་བ། མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ནི་ཉལ།
 ཐོག་མ་མེད་པའི་སྟེ་བ་དང་། སྤྲ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱད་

དུ་ནི་ལུག་གི་མྱོང་ཟད་ཅིག་ལས་མེད། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་ནི་
 འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་ལྷུང་གི་དབང་དུ་ནི་སོང་། དབྱགས་སྒྲུ་པ་ནི་ཆད། ཁ་དང་སྒྲ་
 ནི་གདངས། སོ་ནི་བཅུགས། སྒྲིན་པ་བྱིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་གསོལ་པ་ནི་འདེབས།
 ལས་གྱི་སྲིད་པ་ནས་ཡང་སྲིད་པར་ནི་འཇུག་གཅིག་ཤུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་
 གོགས་ནི་མེད། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ནི་འགོ། སྒྲུ་
 ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། ལུན་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ཆེན་པོར་ནི་ལྷུང་། ཁྲོད་
 སྒྲུ་པོར་ནི་འཇུག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་ནི་འགོ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་ཁྲེད། ལས་
 གྱི་རྒྱུང་གིས་ནི་བདས། ས་རྒྱགས་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་འགོ། གཡུལ་ངོ་ཆེན་
 པོར་ནི་འཇུག་གཞོན་ཆེན་པོས་ནི་ཟེན། བས་མཁའ་ལ་ནི་འཆེལ། པ་མ་དང་།
 སུ་ལུ་དང་། སྲིང་མོ་དང་། སུ་དང་སུ་མོས་ནི་བསྐྱོར། དབྱགས་ནི་ཆད། རོར་བཤོ་
 བཤའ་བྱ་ཞེས་ནི་ཟེད། གྱི་རྒྱུང་མ། གྱི་རྒྱུང་པ། གྱི་རྒྱུང་སུ་ཞེས་ནི་ཟེད། སྒྲ་ནི་
 བཤིག་སྟེ། སྒྲིན་པ་དང་། དཀའ་སྒྲུབ་དང་། ཆོས་འབའ་ཞིག་གོགས་སུ་གྱུར་པ་
 ཅ། ཆོས་མ་གཏོགས་སྒྲུབས་གཞན་མེད། མགོན་གཞན་མེད། གནས་གཞན་
 མེད། དབྱང་གཉེན་གཞན་མེད་དོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན། ཆོས་ནི་
 སྲིང་དང་། གནས་དང་། མགོན་དང་། སྒྲིན་པ་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་
 བས་ན་ཁྲོད་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་བལྟ་ཞིང་། ཟད་པ་དང་དེངས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།
 འཆི་བས་འཇིགས་སྒྲག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རང་ཅག་རྒྱལ་ས་ལྟ་
 གསོན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མར་མི་འགོ་བར་སྟོད་པར་
 སེམས་ཏེ། རང་ཅག་མའི་མངལ་ནས་སྦྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་སྐད་ཅིག་གྲུང་པལ་གསོ་
 ལོང་མེད་པར་འཆི་བདག་གི་རྒྱུང་དུ་འགོ་བཞེན་པ་ཡིན་པར་གསུངས། རང་ཅག་

ནམས་གྱི་ཆོ་པལ་ཆེར་ནི་འདས་ཟིན། ཆོ་ལྷག་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་ཡང་སྤྱད་དུ་འཛད་
 པ་ལ་ཆོག་ས་མེད་དེ། དཔེར་ན་རི་མཐོན་པོའི་ཅེ་ནས་དོ་ལྷུང་བ་ན་ངལ་གསོ་མེད་
 པར་སྤྱད་དུ་བབས་ཏེ། ཐང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་ཆོག་ས་མེད་པ་དང་། རི་གཟར་གྱི་རྒྱ་
 འབབ་པ་དང་། རྒྱ་ཁྲུང་དག་པོའི་རྒྱན་འགོ་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ངལ་གསོ་
 མེད་པར་འཆི་བདག་གི་དུང་དུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་ནམས་སྒོ་སྒྲ་ཆོག་ས་ནས་བསམ་སྟེ།
 སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྟོད་པ་ཡོང་མེད་པར། ཆོ་འདི་ཉག་ཏུ་གོད་འགྱུར་
 བེད། སྟོན་པ་གྲུང་ནས་འོང་མེད་ན། བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཞེས་
 དང་། ཆོ་མས་ལས། དཔེར་ན་ཐག་ས་ནི་བརྒྱུད་ས་པ་ལ། སྤྱན་ནི་གང་དང་གང་
 བརྟུག་པའི། སྤྱན་གྱིས་གཏིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར། མི་ནམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། དཔེར་ན་རེས་པར་གསལ་པ་དག་ཤོམ་པ་གང་དང་གང་པོར་
 བས། གསལ་པའི་དུང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར། མི་ནམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། རྒྱ་
 ཁྲུང་དག་ཏུ་འབབ་པའི་རྒྱན། ཁྲོག་པ་མང་བ་རི་ལྟ་བུར། དེ་བཞིན་མི་ཡི་ཆོ་
 འགོ་བ། སྤྱར་ནི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་མེད། དཀའ་བ་ཉིད་དང་སྤང་བ་དང་། དེ་
 ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྟར་པ་དག་སྤྱད་པ་ཁོ་ནར་འཛིགས་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་དབྱུག་
 གུས་བྱིས་པ་བཞིན། དཔེར་ན་སྤྱགས་རྩི་དབྱུག་ཐོགས་ཀྱིས། སྤྱགས་ནམས་
 གནས་སུ་སྤྱན་བྱེད་ལྟར། དེ་བཞིན་ན་དང་གྲ་བ་ཡིས། མི་ནམས་འཆི་བདག་
 དུང་དུ་སྦྱེལ། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་གསུམ་མི་ཉག་སྟོན་
 ཀའི་སྤྱན་དང་འདྲ། འགོ་བའི་སྦྱེ་འཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། འགོ་བའི་ཆོ་
 འགོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ། རི་གཟར་འབབ་རྒྱ་ལྟ་སྤྱད་མཐོགས་འགོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེ་དུ་མ་ལ་སྤྱད་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

དབྱུང་ཅིང་བསྐྱོམས་ན་ངེས་པ་ལྟག་པར་དུ་སྒྲེལ། །རྩེ་རིག་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས།
 དེས་ན་ནང་དུ་ཅུང་ཟད་བསམས་པའི་འཕྲིག་ཚུད་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་མི་སྟོན་པ་མེད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དུ་མ་ལ་སྦྱར་ནས་
 བསམ། ཡང་ཡང་བསམས་ན་ངེས་པ་སྒྲེ། ཅུང་ཟད་ཅམ་རེ་ལ་མ་བྱུང་བས་པས་
 མི་པན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམས་ནས་དོན་
 མེད་ཆེ་འདིའི་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ད་ལྟ་ཉིད་
 དུ་བྱ། དེ་ཡང་སྙིང་པོ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་པའི་
 སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིག་པོ་ཆེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཐག་བཅད། དེས་
 པར་འཆི་བར་མ་ཟད། བམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང།
 གསོན་པའི་རྒྱུན་ནི་ཉུང་། དེ་ཡང་སྦྱིར་རང་ཅག་འཛམ་གྲུ་གིང་པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་
 མེད་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་གྱི་ཉུང་མང་བས་སྒོ་བྱར་ཉིད་དུ་མི་འཆི་
 བའི་གདེང་གང་ཡང་མེད། མདོ་ལས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་དགྲ་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རང་ཅག་རྣམས་རྒྱུད་དམར་འཆུབ་པའི་ནང་ན་མར་མེ་བཞིན་དུ་
 གནས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་རིག་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། འཆི་བདག་རྒྱུན་གྱི་
 བར་གནས་པ། རྒྱུད་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན། ཞེས་དང་། བཤེས་
 སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། ཆོ་ནི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱར་བས་
 ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབྱུགས་རྒྱུ་དབྱུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །སང་
 ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རུས་པ་
 མེད་པས་འབྱུང་གྲུན་ལ། ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འབྱུར་ཏེ། །འགལ་བ་རྣམས་ལ་
 བདེའོ་ཞེས། རྣམ་པ་གྲུན་དུ་འང་མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་དང་། རྩེ་རིག་པོ་ཆེས།

སྟིགས་མ་ལུ་གིན་ཏུ་བདོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཆོ་རིང་དུ་གནས་པའི་ལས་བཟང་པོ་
མཐུ་ཆེན་བསགས་པ་ཆེས་གིན་ཏུ་ཉུང་བ་དང་། ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོན་
ནམས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་བས་ནད་འཛུམས་པའི་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་། ཡོངས་སྤྱད་པ་
ནམས་ཀྱང་བདེ་བར་ལུ་ནས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་
མཐུ་བྱི་བས་བདེ་བར་འཇུག་དཀའ་ཞིང་ལུ་བས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པ་ཆུང་བ་
དང་། ཚོགས་ཀྱི་བསགས་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་སྦྱོད་གིན་ཏུ་ཆོ་བས་བསྐྱས་བརྟོད་ལ་
སོགས་པ་ཡང་མཐུ་ཆུང་བར་སོང་ནས་ཆོ་བསྤྱིར་བ་སོགས་གིན་ཏུ་དཀའོ། །
གསོན་ཆེན་ནམས་ཀྱང་འཆི་ཆེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་དུ་ནི་
བཟའ་བཏུང་དང་གནས་ཁང་དང་གོགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་འཆོལ་ལ། དེ་དག་
ཀྱང་བཟའ་བཏུང་ཏུ་ཅང་མངས་པ་དང་ཏུ་ཅང་ཉུངས་པ་དང་མི་འཕྲོད་པ་ཡོངས་
སྤྱད་པ་སོགས་དང་། གནས་ཁང་རྟེན་པ་དང་མཛའ་བོས་བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོན་ནས་འཆི་བའི་ཆེན་དུ་འབྱུང་བས་ན་འཆི་བའི་ཆེན་དུ་སོང་བའི་གསོན་
པའི་ཆེན་མི་སྤྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདི་
ནི་རྒྱ་བུར་བཞིན་དུ་ཆེན་ཅུང་ཟད་རེས་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པས་ད་བར་
གནས་པ་འདི་གིན་ཏུ་ཡ་མཚན། ད་ནི་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་བའི་གདེང་མི་འདུག་
པས་ཆོ་འདིའི་སྤྲོན་ཆོགས་ལ་མ་ཆགས་པར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱའོ་
སྟམ་དུ་ཐག་བཅད། འཆི་བའི་ཆོ་དམ་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་
ཕན་ཏེ། གཉེན་ཉི་དུ་རི་ཙམ་གྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་རང་གཅིག་ཕུར་འགོ་བའི་ཆོ་
སུ་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་། ཁོར་གྱི་སྤང་བོ་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་ཕན་ཙམ་
ཞིག་ཀྱང་ཁྱེར་དབང་མེད། མའི་མངལ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ག་རུས་འདི་ཡང་

མེད་ཅིང་དཀར་པོའི་ལས་ནི་བསགས་པ་ཏུང་། བཀ་པོའི་ལས་སྤྱོད་མེས་ཀྱང་
 རན་སོང་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་ན་འགྲོ་ས་རན་སོང་ལས་མ་འདས་འདུག་པས། དེར་
 སྐྱེས་ན་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟེ་རྟེན་ཏུ་རན་འགྲོའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས། རབ་ཏུ་ཆ་ཤིང་
 གྲང་བ་ཡི། །དུམ་པ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་བྱན། །བཀྲེས་སྒྲོམ་དག་གིས་རིང་པ་
 ཡི། །ཡི་དྲགས་དག་གྲང་བར་བྱ། །མོངས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་རབ་མང་བའི། །
 བྱལ་སོང་བལྟ་ཞིང་བྱན་པར་བྱ། །དེའི་རྒྱ་ནམ་སྤང་བདེ་རྒྱ་སྤྱད། །ཐོབ་དཀའ་
 འཛམ་གླིང་མི་ཡི་ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་སུ་རན་སོང་རྒྱ། །རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་གཅད་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རན་འགྲོའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་བསམས་ན་
 བློ། དེའི་རྒྱ་སྟེག་པ་སྤོང་ཞིང་། དག་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བས་
 གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་རན་
 འགྲོའི་སྟུག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ཉིད་སྟུག་
 བསྐྱེད་གི་མཆོར་ལྟར་བའི་རྒྱལ་བསམས་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བས་ར་རྒྱལ་དང་དྲེགས་
 པ་བསྐྱོག་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་དེ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་སྟུག་ལྟར་
 ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཛེམ་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པས་ནི་བདེ་བ་འདོད་ལ། དེ་
 ཡང་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རང་
 གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ན་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིང་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་
 བྱུང་ནས་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉིས་སྤྱིང་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་འཛིགས་ནས་
 རྒྱབས་འགྲོ་བྱུགས་དྲག་པོ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པའི་
 སྒྲོམ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རན་འགྲོའི་སྟུག་བསྐྱེད་

བསམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི། རང་ཅག་གི་
 ལུས་རྟེན་འདི་དེ་རིང་རང་མི་འཛིག་པའི་གདེངས་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་རིང་ལྟ་བུ་
 གི་ནས་དཔུལ་བར་ལུང་ན་ནི་དེའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་མེད་སྤྲུག་མེད་པ་ཡོད་དེ། ད་
 ལྟའི་འདུག་ས་འདི་ནས་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་དཔུལ་བ་ཡང་
 མོས་ཡོད། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་གི་ཚད་པ་ན་ཐིག་ནག། དེ་ནས་བཞི་
 སྟོང་ན་བསུས་འཛོམས། དེ་ནས་བཞི་སྟོང་ན་རུ་འཕོད། དེ་ནས་བཞི་སྟོང་ན་རུ་
 འཕོད་ཆེན་པོ། དེ་ནས་བཞི་སྟོང་ན་ཆ་བ། དེ་ནས་བཞི་སྟོང་ན་རབ་རྩ་ཆ་བ། དེ་
 ནས་བཞི་སྟོང་ན་མཉམ་མེད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཚད་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་འོག་གཞི་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་མེ་འབར་བ་གསུག་གི་སྟེང་ན་
 དཔུལ་བསྐྱེད་འཛིགས་སུ་རུང་བ་མང་པོས་གཞོད་པ་ཡང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
 གིས་འཚོ་བ། དཔུལ་བའི་ལུས་གིན་རྩ་ཆེ་ཁོང་ཡང་བ་དཔུལ་བསྐྱེད་རྣམས་གིས་
 མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པས་རུམ་བུ་སྟོང་རུ་གཤེགས་པ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་གི་རི་བོའི་
 བར་རུ་འཚོར། འགའ་ཞིག་ལྷགས་གི་གཏུན་བུས་བརྒྱད་པ། འགའ་ཞིག་ལུས་ལ་
 ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས་རུམ་བུ་སྟོང་རུ་གཤེགས་པ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ལེབ་མོ་
 མེ་འབར་བས་ལུས་དགྱི་བ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟེང་རུ་གཞན་རྒྱལ་རུ་
 བསྐྱེད་ནས་ཁོ་ཆུ་འབར་བ་ཁར་སྤྲུགས་པ། འགའ་ཞིག་ལུས་བྱིངས་དང་སྤྲུག་
 བར་ལྟེ་རིང་པོ་སྤྲུགས་བཞིར་བརྒྱངས་ནས། དེའི་སྟེང་རུ་ལྷགས་གི་ཐོང་ལྷགས་
 འབར་བས་སྒོ་བ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཁང་སྒོ་མེད་མེ་འབར་བའི་ནང་རུ་སྤྲུག་པ།
 ལ་ལ་ལྷགས་ཁང་དེ་འདྲ་ཉིས་རིམ་གྱི་ནང་རུ་བརྒྱུག་སྟེ་སྤྲུག་པ། འགའ་ཞིག་
 ལྷགས་གི་གསལ་གྱིང་གིས་འཕོངས་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་སྤྲུག་སྟེ་གསལ་གྱིང་ལས་

མེ་འབར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲེག་པ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་ཁྱོ་
 རྒྱས་གང་བའི་ནང་དུ་བརྟུག་ནས་ཤ་རུས་དུམ་ལུ་སྟོང་དུ་ཞིག་པར་འཛོད་པ།
 འགའ་ཞིག་ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་མར་མའི་སྟོང་ལུ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་མེ་
 འབར་བའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བས་མའི་ནང་ནས་འཛིགས་པའི་སྐད་རན་ལྟ་
 ལྟ་བུ་ལ། མདོར་ན་དཔུལ་བའི་གནས་དེ་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཐུན་
 ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང་། བདེ་བའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་གྲང་མེད་པ་སྟུག་བསྐལ་བརྒྱ
 ཤག་དུ་མས་མནར་བ། ཚ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་དེའི་མཐའ་སྒྲོར་ལ་མེ་མ་ལུང་གི་
 འོབས་དང་། རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་དང་། སྤྱ་གྱིའི་ལམ་སོགས་དང་། རྩ་གྲང་རབ་
 མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉེ་ལོར་བ་བཞི་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 གྲང་སྟུག་བསྐལ་བཟོད་སྟུགས་མེད་པས་མནར་བཞིན་བའོ། །ཚ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་
 དེའི་ཐད་སོ་བྱང་ཕྱོགས་ན་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཤག་རེ་རའི་ཕ་རོལ་དུ་གང་དཔུལ་
 བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ས་འདི་ནས་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་
 གི་འོག་ན་རྩ་བར་ཅན། དེ་ནས་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཚོད་པ་ན་རྩ་
 ལུང་དོལ་བ། སོ་ཐམ་ཐམ་པ། གྱི་རྩྱད་ཟེར་བ། ཨ་རྩ་ཟེར་བ། ཨུའུ་ལྟར་གས་
 པ། བུ་ལྟར་གས་པ། བུ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་སྟེ་གང་དཔུལ་བརྒྱད་ཡོད་པར་
 གསུངས་ལ། གང་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་གྲང་འོག་གཞི་འབྲག་རོམ་གྱི་
 དབུས་སུ་རྩྱད་པ། འོགས་ཐམས་ཅད་གངས་རིས་བསྐོར་བ། སྟོང་ནས་ཁ་བ་ལུ་
 ཡུག་འཛུབ་བཞིན་པ། ལུན་པ་གིན་ཏུ་གནག་པས་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱང་བསྐྱམ་
 ཡང་མི་མཐོང་བ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཡང་བའི་གནས་དེར་ལུས་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 འབྲག་རོམ་ནང་ན་གྲང་རེར་བཟོད་སྟུགས་མེད་པས་གསུངས་ཏེ། ལུས་དུམ་ལུ་

སྤོང་དུ་གསུམ་པ། འབྲུག་རོམ་གྱི་ཁྲོད་ནས་སྤྱིན་བུ་ལྷགས་གྱི་མཚུ་ཅན་དུ་མས་ལུས་
 ལུག་སྟེ་རུས་པ་དང་རྒྱུ་ལ་ལུག་གི་བར་ཟ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སྟུག་བསྐྱེད་བརྗོད་
 གྱིས་མི་ལང་བ་མྱོང་སྟེ། ཆ་དཔུལ་དང་། གྲང་དཔུལ་བ་དེ་དག་གི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི།
 དཔུལ་བ་པ་ཁོ་རང་གིས་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་
 ལུས་པར་གསུངས། མི་ལུལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བརྗོད་མས་ཀྱང་དཔུལ་བའི་
 སྟུག་བསྐྱེད་ཐ་མོ་གཅིག་ལས་ཀྱང་ཆུང་ཆ་དཔུལ་བ་རྣམས་ལ་མི་ལུལ་གྱི་མེས་
 རེག་ན་ཆད་པས་གདུངས་པ་ལ་ཆུ་གཏོར་བ་ལྟ་བུའི་བསིལ་བའི་ཉམས་ཡོད་
 གསུངས། སྟུས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྟ་བ་ཆོ་རབས་བྱི་མ་ལ། གནས་པ་དེ་ན་
 ལུན་ནག་རྒྱུང་གྲང་ལྡང་། །དེས་ནི་རུས་པའང་འཇིག་པའི་ནད་སྤོང་ན། །བདག་
 ལ་ཕན་འདོད་སྲུ་ཞིག་དེ་རུ་འཇུག། །ཅེས་ལུན་པར་གནས་པར་གསུངས་སོ། །
 སྟོབ་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་པ་དཔེ་མེད་རུས་པ་ལ་ཡང་ཐིང་བ་ཡིས། །ལུས་
 སྤྱིངས་འདར་ཞིང་སྦྱར་ནས་ཀྱུ་ཀྱུ་པོར་འདུག་པ། །ཆུ་བར་བརྒྱ་བྱུང་དོལ་བ་
 ལས་སྟུས་སྟོག་ཆགས་གྱིས། །ཟོས་ཤིང་དབྱེད་ནས་ཞག་དང་ཆུ་མེར་རྒྱང་བཅས་
 འཇོག། །དགོས་ཐག་སོ་འཐམས་སྦྲ་དང་སྲུ་རྣམས་གཡེངས་གྱུར་པ། །མིག་དང་རྩ་
 བ་སྟོག་མ་གཞོད་པས་ཀྱན་གཟུར་ཞིང་། །ལུས་དང་སེམས་གྱི་བར་དག་རབ་རྩ་
 སྤོང་གྱུར་ནས། །གྲང་བའི་དཔུལ་བར་གནས་ཤིང་ཤིན་རྩ་ལོ་དོད་འཕོད། །ཅེས་
 དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། སྟུག་ཅན་དཔུགས་འབྱུང་འགག་པ་ཙམ་ཞིག་གི།
 རུས་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དཔུལ་བ་ཡིས། །སྟུག་བསྐྱེད་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་
 རྣམ་སྤོང་དུ། །མི་འཇིགས་གང་ལགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དཔུལ་བ་བྱིས་པ་
 མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །བྲན་དང་བསྟོགས་དང་གཟུགས་སུ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །

འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། རྒྱུ་མྱིན་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱུས་
 མྱོས་ཅི་འཆོལ། ཞེས་དང་། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྟེན་ཟད་པ། བདེ་བའི་
 བདག་པོ་བཅིང་པ་རི་ལྟ་བུར། ཉེ་བཞིན་སྟུག་བསྟུལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། མཐར་
 མེད་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་རབ་མི་བཟད། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུ་
 བརྒྱ་ཡིས། རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྟུག་བསྟུལ་གང་ལགས་པ། ཉེས་ནི་དཔུལ་བའི་
 སྟུག་བསྟུལ་རྒྱུང་དུ་ལའང། འོལ་ཡང་མི་དབྱི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྟུག་བསྟུལ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཡི་
 དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས། བསྐྱེད་པའི་སྟུག་བསྟུལ་རྒྱུ་ཆགས་
 མི་འཆོས་པ། བཀའ་སྒྲོམ་གང་དྲོད་ལ་དང་འཛིགས་པ་ཡིས། བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་
 མི་བཟད་བསྟེན་འཆོལ་ལོ། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། ལྟོ་བ་རི་ཡི་
 གཏོས་ཙམ་བཀའ་པས་ཉེན། མི་གཙང་གི་ནར་པོར་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་། འཆོལ་
 བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ། ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅིར་བུ་སྟེ། འ
 ཏེ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལགས། ཁ་ཅིག་མཚན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། འ
 ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁར་བབ་བྱེད་པ་འཆོལ། དམངས་རིགས་འགས་ནི་རྒྱག་དང་
 བྱི་ས་དང་། འག་དང་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་རྟེན་དེ། ལན་རྒྱུན་གདོང་དུ་འཆོག་ཅིང་
 མགོན་པ་ནས། ལྷ་བ་ཐུང་བ་སྤྱིན་པའི་རྒྱག་ལ་འཆོལ། ཡི་དྲགས་རྒྱུས་ལ་སོ་
 གའི་དུས་སུ་ནི། ལྷ་བའང་ཆོ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། ལྟོན་ཤིང་འབྲས་སུ་
 མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུང་ཡང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། འ
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། ཟངས་གོག་མེས་བསྟེན་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ། གཞོད་པ་རྒྱུ་བ་མང་པོས་གང་བ།

གཙོང་རོང་ཟབ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ང་བའི་གནས་ན། ལྟོ་བ་རིེ་སྤུལ་
 ཅམ་ལ། མགྲིན་པ་རྟ་རྩ་ཅམ། ཀྱང་ལག་འཇག་མ་ཅམ་ཡོད་པ། མགོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 བ། སྒྲས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཁེབས་པ། སྤྱོད་དུམ་མེས་འཛིག་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཡང་
 བའི་ལུས། ཀྱང་ལག་གིས་ལུས་མི་ཐེག་པར་ས་ལ་འདྲེ་སྤྱོག་ཅིང་རྒྱ་བ། ལྷ་བ་
 ཆེན་པོ་ཐུག་རིེ་འཁྱར་དུ་དོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་རྒྱག་ཁྲག་མང་དུ་འཇག་པ། ཁ་ཁབ་
 མིག་ཅམ་ལས་མེད་པ། དགེས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་ཆེར་གདུངས་ཏེ་ཁོང་པ་
 བས་མེ་འབར་བ། ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཟས་བཅའ་ཡང་རྒྱ་ཐིགས་ཅམ་ཡང་རྟེན་
 དཀའ་བ། དབྱུ་ལ་རྒྱང་མ་ནས་རྒྱ་མཐོང་བ་ན་འཁྱར་བར་འདོད་ནས་སྤྱོགས་དེར་
 ཕྱིན་པ་ན་རྒྱ་མེད་པར་མཆོན་ཆའི་ཆར་འབབ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་སྤོན་ནས་
 རྒྱ་སྤོ་སིང་རེ་བར་འབབ་ཀྱང་ལས་ངན་ཅན་དེས་སྤེལ་མ་ཐག་རྒྱ་རྒྱག་ཁྲག་ཏུ་
 འཁྱར་བ་དང་། མཆོན་ཆའི་ཕུང་པོར་འཁྱུར་བ་སོགས་ཡང་བ་ཤ་སྤྱུག་ཏུ་འཁྱུར་
 བས་རྒྱ་མི་ཕྱོད་བའི་ཁར་སྤྱུག་བསྐལ་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མས་འཛེབ་དང་། དབྱིད་དུས་
 ཆ་བའི་ཆེ་ནི་ཟླ་བའི་འོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ངན་ཅན་དེ་ལ་མེ་འོད་ལྟ་
 བའི་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བར་གྱུར་ནས་ལུས་གདུང་བ་དང་། དབྱུན་དུས་གང་བའི་
 ཆེ་ནི་ཉི་འོད་ལུས་ལ་ཐོག་ན་ཡང་གང་བའི་རེག་བྱུར་ནས་ལུས་གང་བའི་ནད་
 གྱིས་ཀྱན་ནས་གདུང་བ་སོགས་སྤྱུག་བསྐལ་བརྟེན་གྱིས་མི་ལང་བ་ཕྱོད་དགོས་
 པར་གསུངས། དུད་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐལ་ནི། དཔེས་སྤྱིངས་ལས། དུད་འགྲོའི་སྤྱི་
 གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། དཔེར་དང་བརྟེན་སོགས་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ། །
 ཞི་འཁྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་
 པ། གཅིག་སྤྱི་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་དང་། ཤ་དང་བགས་པའི་ཆེད་དུ་འཛིབ་

འབྱུང། འདབར་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། ལྷག་དང་ལྷགས་ཀྱི་
གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཞོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུད་འགོ་བྱིངས་གྱི་གནས་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ཆང་གི་རྩ་ལྷོད་ན་གནས་པའི་སྤང་མ་བཞིན་དུ་སྤངས་ཏེ་
གནས་པ། དུད་འགོ་ཆེ་བ་རྒྱ་མིན་ལ་སོགས་པས་རྒྱང་བ་འབུམ་སྟག་མང་པོ་དུས་
གཅིག་ལ་ཟ་བ་དང་། རྒྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་བའི་ལུས་སྟག་སྟེ་ཟ་བ་དང་། མི་
ཡུལ་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་རྣམས་ནི་གསོད་པ་དང་བཅིང་བ་དང་བརྟེག་པ་དང་
ཁུར་གྱིས་ངལ་བ་དང་སྤྱུ་འབྲེག་པ་དང་རྩོན་པས་འཆོ་བ་དང་ནང་པན་རྩྭ་གཅིག་
གིས་གཅིག་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟག་བསྟུལ་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་རང་རེ་རྣམ་གྱི་
མིག་ལ་སྤང་བ་འདི་བཞིན་ཡིན་ལ། སྟག་བསྟུལ་གཞན་ལྟ་ཞོག་རང་རེའི་མིག་ལ་
སྤང་བའི་པོང་བུ་སྟུལ་པ་ཅན་རྒྱབ་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཁེངས་ཏེ་རྣག་ཁྲག་རྒྱུན་ཆད་
མེད་པར་འཛག་ཀྱང་ད་དུང་ཞོས་བདེར་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་སྤྲོད་དབང་མེད་པར་ཁུར་
ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བས་ནོན་ཅིང་། དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་བདས་ཏེ་སྟག་བསྟུལ་བཟོད་
སྟགས་མེད་པ་མྱོང་བ་འདི་འདྲ་རང་རེའི་ཐོག་ཏུ་བབས་ན་རི་ཙུག་བྱེད། དེ་ལྟ་རང་
རེ་ལུས་ལ་ཤུ་འབུར་སྤ་མོ་རེ་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་རེག་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་སྟག་བསྟུལ་
འདི་འདྲ་ན། པོང་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་དངོས་སུ་སོང་ན་རི་འདྲ་བྱེད། དེ་འདྲ་ཞིག་མི་
ཡོང་བའི་རང་དབང་ནི་མེད། རང་རེའི་ལས་ངན་ཆབས་ཆེ་ལུགས་འདིས་འགོ་ས་
ངན་སོང་གསུམ་ལས་མ་འདས་ཤིང་གནས་དེར་ལན་ཅིག་ལྷུང་ན་ཐར་བའི་དུས་
མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ། དབྱུལ་བ་པ་རྣམས་ནི་ཉིན་རེར་ལུས་དུམ་བུ་སྤོང་དུ་ཞིག་
ཀྱང་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་འཆི་མི་བྱུང་བ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ལུས་སྟེས་ཏེ་སྟག་
བསྟུལ་བར་མཚམས་མེད་པ་མྱོང་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། དེ་ལྟར་སྟག་

བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། གྲེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱུར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ནི། ཁྲི་སྤྱི་
 མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། ཁྲི་སྤྱི་སྤྲུག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཁྲི་སྤྱི་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁྲི་དཔྱུལ་པའི་ཆོ་ཆད་ནི། མཛོད་ལས། ཡང་སྤྲུག་ལ་
 སྤྲུག་སྤྲུག་རིམ་བཞིན། འདོད་ལྟའི་ཆོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། ཁྲི་སྤྱི་དེ་དག་
 རྒྱུ་ཡི་ཆོ། འདོད་པའི་ལྟ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། རབ་ཏུ་ཆ་བྱེད་མཁར་མེད་ནི། རབ་
 གྱི་བསྐྱེད་པའོ། ཁྲི་སྤྱི་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གྲེ་དཔྱུལ་པའི་ཆོ་ཆད་ནི།
 མཛོད་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་དཔེར་ན་འདི་ན་ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་ཉིལ་གྱི་རྒྱུ་ཁལ་
 བརྒྱུད་ཅུ་པ་ཞིག་ཉིལ་དག་གིས་བྱུར་བྱུར་བཀག་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལོ་
 བརྒྱུ་བརྒྱུ་འདས་ཤིང་ཉིལ་རེ་རེ་བོར་ན་དགེ་སྤྱོད་དག་རིམ་པ་དེས་ནི། ཡུལ་མ་ག་
 རྒྱའི་ཉིལ་གྱི་རྒྱུ་ཁལ་བརྒྱུད་ཅུ་པ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་
 ཆེས་སྤྱི་གྱི། ཅུ་བྱུར་ཅན་དུ་སྤྲུག་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ཡི་ཆོ་ཆད་སུ་
 གཏུགས་པར་ནི་རམ་སྤྱོད། ཁྲི་སྤྱོད་དག་ཅུ་བྱུར་ཅན་ཉི་ཤུ་རིམ་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་ཅུ་བྱུར་རྣོ་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཁྲི་སྤྱི་བ་ནས། རྒྱུ་ཡི་ཆོ་ཆད་ནི། ཡང་དགེ་སྤྱོད་
 དག་བསྐྱེད་ལྟར་གསུངས་པ་ཉི་ཤུ་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ལྟར་གསུངས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་
 ཡིན་ནོ། ཁྲི་སྤྱི་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡི་དཔྱུགས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི། བཤེས་སྤྱོད་
 ལས། བར་ཆད་མེད་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་གྱུར་པ། ཁྲི་སྤྱི་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་
 ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། སྤྲུག་པར་བཅུངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། སྤྲུག་དཔྱུག་དང་
 བྲེ་ཡང་འཆིར་མི་འགྱུར། ཁྲི་སྤྱི་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྤྱོད་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ལས་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཆོ་ཆད་བྱུར་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོད་ཅིང་། ཆོ་ཆད་བ་རྒྱུ་ཡི་ཆོ་ཆད་ནི།
 མཛོད་ལས། སྤྱོད་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ལས་ཆོག་ཆོག་པའོ། ཁྲི་སྤྱི་གསུངས་པ་ལྟར་

རོ། །དེ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེམས་པ་ན། དེ་ལྟར་གྱི་རང་ཉམས་ལ་
 དཔགས་ཏེ་སེམས་པ་གནད་ཆེ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་
 རྒྱ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་ན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་མང་པོ་
 གསོག་ལ། སྤར་བཤགས་པ་ཡང་ང་དྲུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་ཡིད་བདེ་
 བར་སྟོད་པ་མི་རིགས་པས་དེ་དག་བསམས་ནས་འཛིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་
 དང་བར་ན་ནི་དཔགས་གྲུ་གྲུ་འགྲུ་བ་ཆད་པ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྟོད་ཁོ་
 ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཉེས་སྟོད་རྒྱུང་རྒྱས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་
 སྦྱོས་པའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་དགའི་འབྲས་
 འདི་རྣམས་ཀྱིས་བོན་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྟོད་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཅི་ནས་དེ་
 རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། །ཅིས་
 སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་སེམས་པ་ན། དེ་ལྟ་མེ་
 མ་མུར་དུ་ལག་པ་བརྩྭ་ནས་ཞག་གཅིག་སྟོད་པ་དང་དགུན་གྱི་ལྷགས་བསྐྱང་ལ་
 འབྲུགས་སྤྲུབས་སྤྲུ་གོས་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོད་པ་དང་ཞག་ཁ་ཡང་བཟའ་བ་
 དང་བཏུང་བ་མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་སྤྱང་བྱ་སོགས་ཀྱིས་སོ་བཏུབ་པ་ཙམ་ཡང་
 བཟོད་དཀའ་ན་ཆ་དཔྱལ་དང་གང་དཔྱལ་དང་ཡི་དཔགས་དང་དྲུད་འགྲོ་གཅིག་
 གིས་གཅིག་གསོན་པོར་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སོགས་བདག་གིས་རྗེ་ལྟར་བཟོད་
 ལྷམ་དྲུད་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་གྱིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་སྤྲུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 འགྱུར་བ་མ་བོན་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་ནས་ཡིད་ལ་མ་གོམས་པའམ་
 དུས་རྒྱུང་ཟད་རེ་བསྒོམས་པས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང་

དགའ་བོའི་སྤང་མོའི་བྱ་གཉིས་རབ་རྩ་བྱུང་ནས་གྲོག་རྩ་བཅུག་པ་དང་དེ་ཞག་ཉུང་
 ཤས་ཤིག་བཀྲགས་ནས་ལེ་ལོས་མི་གྲོག་པ་དང་། མོ་སྐལ་གྱི་བྱ་ལ་གཏད་པས་
 རྒྱར་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ན། ཀུན་དགའ་བོས་འདི་གཉིས་ཡིད་འབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་
 ཅེས་བྱས་པས། མོ་སྐལ་གྱི་བྱས་ཉན་མོ་སྦྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་སར་བྱིད་ནས་སེམས་
 ཅན་དཔུལ་པ་སྦྱལ་ཏེ་གཙོད་པ་དང་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ཐོས་ནས་
 བཏྲར་བྱིན་པ་དང་། གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐལ་མཐོང་ཞིང་དེ་ན་ལྷགས་
 ཟངས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཞོལ་བ་སྤྲང་ནས་འདིར་སྤྲུལ་ཡང་མི་འཇུག་གམ་ཞེས་སྒྲིས་པ་
 དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་རབ་རྩ་བྱུང་ནས་ལེ་ལོས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་
 པ་ཤི་ནས་འདིར་སྦྱོའོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་ནས་གལ་ཏེ་ཤེས་
 བ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ་སྐམ་ནས་མོ་སྐལ་གྱི་བྱའི་སར་བྱིན་པ་དང་རི་ལྷར་གྱུར་པ་
 རྒྱལ་བ་བསྟེན་དོ། །དེ་ནས་མོ་སྐལ་གྱི་བྱས་དགོ་རྒྱལ་གཉིས། ཉེས་དམིགས་འདི་
 དག་དང་གཞན་ཡང་ལེ་ལོ་ལས་འབྱུང་བས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག་ ཅེས་
 གསུངས་པས། དེ་གཉིས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་ཟས་མ་ཐོས་པའི་གོང་དུ་དཔུལ་
 བ་དྲན་ན་ནི་ཟ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཐོས་ཟིན་པའི་འོག་རྩ་དྲན་ན་ནི་སྒྲིག་པར་བྱེད་དོ། །
 ཡང་ཉན་མོ་སྦྱོད་པའི་གནས་གཞན་ཞིག་རྩ་བློན་ནས་བྱོགས་ཤིག་རྩ་ལྟ་དག་སྦྱལ་
 པའི་བི་མང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ཐོས་ནས་བཏྲར་བྱིན་པ་དང་ལྟའི་བྱ་མེད་པའི་
 གཞལ་མེད་ཁང་ལྟའི་བྱ་མོས་གང་བ་མཐོང་ནས། ལྟའི་བྱ་མི་འདུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་བྲིས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་རབ་རྩ་བྱུང་ནས་བརྩོན་འགྲུས་
 རྩོམ་པས་དེ་གཉིས་ཤི་ནས་འདིར་སྦྱོའོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་དང་། དེ་གཉིས་དགའ་ནས་
 མོ་སྐལ་གྱི་བྱ་ལ་སྒྲིས་པ་དང་དགོ་རྒྱལ་གཉིས་ལན་ཡོན་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་

བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་འབྱུང་བས་བརྩོན་འགྲུས་རྩམས་ཤིག་ཅས་
གསུངས་པས། བརྩོན་འགྲུས་རྩམ་པས། ལུང་ལོད་པ་ན་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་
ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བདེ་འགོ་ནས་རན་འགོར་སྐྱེ་བ་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་གསུངས་
པ་ན། འཕགས་པ་བདག་ཅག་གིས་ཡང་ལྟ་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་རན་སོང་
གསུམ་དུ་སྐྱེ་དགོས་སམ། བཞིན་བཟང་གཉིས་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བར་རི་སྤྱོད་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱན་མ་ཆད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་ཟོ་རྒྱན་བརྒྱུད་མའི་ཚུལ་གྱིས་
འཁོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་གཉིས་ཡིད་བྱུང་ནས་སྤྲོ་ཆད་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པར་
མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། མྱོད་ལ་གྱི་བུས་ཆོས་
བསྟན་ནས་དག་བརྩོན་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལེ་ལོ་འགོག་ཅིང་ལམ་
བསྐྱབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་ཐར་པ་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་། དེ་འཕྲོ་བ་
པའི་རྒྱའི་རྩ་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་མན་ངག་ལ།
སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པ་ན་ཡང་དེ་ལས་ལྟག་པ་གསུང་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་བསམ་པ་རིམ་ལྔ་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། སློ་
ཆོད་ཀྱང་བསམ་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་རྒྱན་ལྷན་དུ་འབད་ནས་
བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །སྤྱེའུ་ཟུར་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེ་དག་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྤར་བུས་
བསམ་མ་བུས། ད་ལྟར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་ཕྱི་མ་བྱ་སྟམ་འདུག་གམ་མི་འདུག་
བདག་གསལ། སྤར་བུས་སམ་ད་ལྟ་བྱེད་དམ་ཕྱི་མ་བྱ་སྟམ་འདུག་ན་དེར་འགྲོ་བ་
ཡིན་པས། དེར་སྐྱེས་ན་དེ་ཙུ་ན་དེ་ཙུ་བྱེད་ངས་ཞུས་སམ་སྟམ་དུ་གྲུབ་པ་ཆ་
ཀམ་ཀམ་པ་འཕམ། ཐང་ལ་འདུག་པ་ཀོག་ཀོག་ལྟར་ཡིན་པ་རྒྱུགས་ཐབས་ཡེ་མེད་
པ་བསམས་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པའི་སློ་ཅི་སྐྱེ་བྱ་གསུངས་ངོ། །དེ་ནི་གནད་དུ་

སྤྱད་སྤྱེད་ལྟ་ཏེན་བཟང་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ན་སྤྱར་བསགས་སྤྱོད་བ་དང་། བྱི་
མ་ལ་འཇུག་པ་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་དགེ་བ་སྤྱར་བསགས་པ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་སྤྱོན་
ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བས་མང་པོར་སྤྱེལ་བ་དང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལྟ་
ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དལ་བ་དོན་ཅན་དུ་བྱར་ཡོད་ལ།
ད་ལྟ་དེ་ནམས་མ་བསམས་ན་རན་འགྱོར་ལྟར་འདི་ཆོ། འཛིགས་པ་དེ་དག་ལས་
སྤྱོད་པའི་སྐྱབས་བཅའ་ཡང་མི་ཆེད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་
འདོར་ལེན་ལ་སྤྱོད་མཐུ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཆོད་གེ་སྤྱད་
སྐལ་ལྷན་ཡང་། །དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །རན་སོང་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་
སྤོངས་པ། །དེ་ཆོ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅིས་དང་། སུ་ཞིག་འཛིགས་ཆེན་
འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །བྱེད་ཤ་ཐོན་པའི་
མིག་བགྲང་ནས། །ཕྱིགས་གཞིར་སྐྱབས་དག་ཆོལ་བར་བྱེད། །ཕྱིགས་གཞིར་
སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀྱན་ཏུ་ཡི་ཐུག་འགྱུར། །གནས་དེར་སྐྱབས་
ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆོ་བདག་གིས་ངེ་ལྟར་བྱ། །དེ་བས་བྱུལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །
འགྲོ་བ་སྤྱོད་པའི་དོན་བརྩོན་པ། །སྤྱོད་མཆོན་འཛིགས་པ་ཀྱན་སེལ་ལ། །དེ་རིང་
ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ནི་རྒྱལ་པ་ཅམ་
སྟེ། རྒྱལ་པར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ན་བཞགས་བས་ངེས་པར་བཟོ་དགོས་ཤིང་ཡང་
དང་ཡང་དུ་བཟོ་དགོས་ལ། བཟོས་པ་ནམས་ལ་བསམ་དགོས་སོ། །ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམས་ནས་འཛིགས་
ཤིང་སྤྱག་པའི་སྤྱོད་བྱུང་ན། །དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྐྱབས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཉིད་
དུ་ངེས་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། མངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །

ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་
 སུ་འགོ་བའི་རྒྱ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། །ཇི་ཙམ་གྱིས་
 སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་རྒྱལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་། རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐལ་ལ་སྤྱིང་ནས་འཛིགས་
 པ་ཞིག་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཡིད་
 ཆེས་པ་གཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་ཁྲི་ལྔ་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་མ་བྱུང་
 བ་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་མི་ཁྲི་ལྔ་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་
 འཁོར་བ་དང་རན་སོང་ལ་འཛིགས་པ་མེད་ན་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་ཁུལ་ཅི་བྱས་ཀྱང་
 ཚོག་ཙམ་དུ་འགོ་སྟེ། རང་འཁོར་བའི་ཐུན་ཚོགས་ལ་གྱི་སྤྲུང་འཐམས་བཞེན་དུ་
 འདི་ལ་བསྐབ་ཏུ་གསོལ་བྱས་ཀྱང་ཚོག་ཙམ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། དོན་དུ་ན་ཁ་ཞེ་མི་
 མཐུན་པའི་ཚོག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ལ་དགོན་མཚོག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ག་ལ་འཇུག།
 སེམས་ཆེ་འདིའི་མི་ནོར་ཟས་གསུམ་ལ་ཆགས་ནས་ཅི་བྱེད་དེའི་ཐབས་སུ་བྱེད་
 བཞེན་དུ་ཁ་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་མཛད་དུ་གསོལ་བྱས་ཀྱང་ཅི་འདྲར་
 གྱུར་པ་འདུག། །ད་ལྟ་རང་རེ་རྒྱལ་འཚོས་ཀྱི་ན་བཟས་བསྐྱབས་པ་མ་གཏོགས་
 གསལ་པོ་བསྟན་ན་ཨ་ཙམ་བ་མ་རྩ་དང་འདྲ་གསུངས། དེ་ནི་ཐོན་དུས་རྩ་སྒྲིང་དུ་
 རོ་བོའི་སྐྱ་གདུང་བཞེངས་དུས་བཟོ་བོ་ཨ་ཙམ་བ་མ་རྩ་བྱ་བ་དེ་ཆེས་བཙོ་ལཱ་འི་རྒྱ་
 བ་ཤར་བ་ན་ཏུ་སྒྲིང་། ཁྱོད་ཅི་ལ་ཏུ་བྱས་པས། ད་ཙམ་ན་དེད་ཀྱི་ཡུལ་ན་ནང་མི་
 རྣམས་ཅེད་མོ་རྣམ་པ་མང་པོ་བྱེད་པ་དྲན་ཟེ། འོ་ན་ཁྱོད་ད་ལྟ་རང་སངས་རྒྱས་
 པ་དང་། ལུ་སྐྱོད་དང་ཕྱད་པ་གང་འདམ་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ་ལུ་སྐྱོད་དང་ཕྱད་པ་

འདམ་ཟེར་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གྲང་ཁ་མི་གསལ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཀྱི་
 རྟགས་ཁོ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། ཆོ་འདིའི་མིག་ཉེ་ལཱ་མོ་རེ་མཐོང་ཅན་ཆོས་སྒྲོས་
 གཏོང་ཐོད་པ་འདི་ཀ་ཡིན་མོད། གཞན་ལྟ་ཞོག་གྲོང་གསེབ་ནས་སྤྱིན་བདག་ལོར་
 ཆོ་བ་ཞིག་གིས་གཤིན་ཆོག་གམ་རིམ་གྱོ་ཞིག་ལ་བོས་ན། རང་གི་དགོ་སྤྱོད་སྒྲོས་
 བཏང་ནས་གཏོར་རྟེན་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་དེ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་
 དགའ་བཞིན་དུ་རྒྱག། ཁྲོ་བ་རེའི་འཆོ་བ་ཅམ་ཞིག་གི་མིག་ཉེ་མཐོང་ཆོ་སྒྲུ་མའི་
 ཆོས་གྲུའི་ཁྲོད་ནས་གྲང་འགྲོ་ཐོད་པ་ཅམ་བྱེད། མདོར་ན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 འདི་ལ་ཞིབ་དུ་བརྟགས་ན་དེ་འདྲ་ག་སྟག་དུ་སྤང་ངོ། ། དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པའི་དད་པ་ཞིག་མེད་ན་ཡང་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་མ་ཆེས་
 བ་སྒོ་འགོལ་བ་མི་ཡོང་སྒོ་མ་ཁེལ་ན་སྤྱིང་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བར་ག་ལ་འགྱུར།
 དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། མདོར་ན་རང་རན་འགོ་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་པ་དང་
 དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་དེ་གཉིས་ཆོག་ཅམ་དུ་སོང་ན་སྐྱབས་འགོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ་དེ་གཉིས་
 རྟགས་དྲག་ལ་བརྟན་བ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱབས་འགོ་ཡང་ཡིད་འཇུལ་བ་ཞིག་འོང་
 བས་རྒྱ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་
 སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་འབད་པ་གནད་ཆེའོ། ། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
 པའི་ཡུལ་ནི། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་བརྟན་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་
 དང་། ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཁོ་ན་
 བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་དང་། དེ་
 དག་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་ལུ་རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ལོག་པར་རྟོན་པའི་མི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་། ཚེས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་གྲོགས་
 དན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་བཟུང་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་ལ།
 རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོལ་བའི་
 ཐབས་ལ་མཁས། གྲུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་འཇུག །ཕན་
 བཀྲགས་མ་བཀྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་
 ཏན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཆང་བ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་གྱི།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྡེ་གཅིག་
 གྱུར་མེད་དོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་སྐྱབ་མེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ངེས་ལ།
 དེ་ངེས་ན་དེས་བསྟན་པའི་ཚེས་དང་། ཚེས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་དགེ་
 འདུན་རྣམས་གྱུར་སྐྱབས་སུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ནས་བྱན་པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ། དད་པ་
 དང་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་བ་ཅི་འཕེལ་བ། འཛིགས་པ་དང་དད་གྲས་དྲག་པོས་གྲུན་
 བས་བསྐྱངས་ཏེ། རེས་གཞན་ན་མེད་པའི་སྟོ་བཟོས་བཅས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ། །རི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ནི། དགོན་
 མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱ། དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དང་གྲས་པ་དང་མཆོད་པ་
 སོགས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅུལ་ལ། བདུད་དང་སྤྲིག་
 པའི་གྲོགས་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྟོ་གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་བྱའ་བ་ཞིག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

དེས་པ་འདྲོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་གིན་ཏུ་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། རྩི་རིན་པོ་ཆེས།
 དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱུས་རྩིས་སུ་བྱན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་ལྟེ། སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་
 དྲན་པར་བྱས་ན་དང་པ་ཡང་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྒྲེལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྲན་པར་བྱས་
 བ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ལ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུམས་པས་འཕྲིག་ཆུང་ན་གསུང་རབ་དང་
 དགོངས་འགྲེལ་པལ་མོ་ཆེས་རྒྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས་དེ་དག་
 གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་ལ། དབྱེད་སྒྲོམ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་སྟུང་ནས་
 ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་འདོར་བ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོགས་གསེག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་
 སྒྲོང་བའི་སྒོ་དུ་མ་བཀག་ནས་ཐོང་པ་ཡིན་པས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིར་བོད་པ་ག་
 ཏུ་མེད་པ་ལེན་པའི་གོགས་ཆེན་པོར་གྲེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་དུས་རྒྱུན་པའི་
 ཉམས་ལེན་དུ་བྱས་ན་སྒོ་གོམས་པའི་རྩིས་སུ་བྱེད་པས་དང་པོར་སྒོ་སྒྲོང་དཀའ་སེ་
 བ་ཡང་། བྱིས་དེ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། རྩིས་སུ་བྲན་པའི་སངས་རྒྱུས་དེ་
 འདྲ་བ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་སྟུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེབ་དང་། ཉིན་
 མཚན་ཀྱན་ཏུ་སངས་རྒྱུས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅི་
 བྱུང་ཡང་སངས་རྒྱུས་རྩིས་སུ་བྲན་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེད་ལ་བསྒྲོ་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། རྩི་ལྟར་མི་དག་མང་དུ་
 རྟོག་བྱེད་པ། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དེ་ལ་
 སེམས་གཞིལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། །ཡེ་གེས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པར་བྱབ་དབང་བྱན། །རྟོག་པར་རྩིས་སུ་བྲན་པ་བསྒྲོམ་བྱས་ན། །དེ་ལ་
 སེམས་གཞིལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཆག་འདུག་འགྲེང་ཞིང་གནས་

པའི་ཚོ། སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་མེད་
 བདག་འགྱུར་བར། །འདོད་པས་བྱང་རྩལ་ཏུ་ཡང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས། །ཞེས་དང་།
 ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྐྱབས་
 པ་བརྟེན། །དེ་ལྟར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བསྐྱེམས་པས། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཐོང་། །ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། །ཤི་ལ་ཐུག་
 པའི་སྐྱེས་བསྐྱལ་ཆོར་བྱུང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དན་པ་མི་ཉམས་ཏེ། །སྐྱེས་
 བསྐྱལ་ཆོར་བས་འཕྲོག་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །པོ་ཏྲོ་བའི་
 ཞལ་ནས། ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཡིད་རེ་ཆེས་དང་རྒྱད་རེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་བྱིན་
 རྒྱབས་འབུང་། དེ་ལ་ངས་ཤེས་རྟེན་པས་སྟིང་ཐག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྱབས་སུ་སོང་
 བས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་ཙམ་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བྱ་བ་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། །འོ་སྒྲོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་པ་ལ་མོ་མཚོ་ཤོས་ཙམ་
 དུ་ཡང་མི་བཅི་གསུངས། དེ་ཡང་མོ་མ་མཁའ་ཚོ་ཤོས་སུ་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་ད་ལོ་
 བྱིད་ལ་རྩལ་ཆགས་མེད་པ་རང་ཤེས་ཟེར་ན་བདེ་འཕོལ་གྱིས་འགྲོ། །དེ་ན་རེ་ད་
 ལོ་ཆགས་ཡོད་དོ་འདི་ཅུག་གིས་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་ན་འབད་ནས་བསྐྱབ། མ་
 བསྐྱབ་ན་འདི་རྟེན་ཟེར་བ་ངས་མ་བསྐྱབ་སྐྱམ་ནས་སྒྲོ་མི་བདེ་བ་བྱེད། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། འདི་དང་འདི་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་
 བཅས་པ་ལ་སྒྲོ་འགལ་ལམ་མ་གྲུབ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་འོང་ངམ། ཆོས་ནས་དང་དེ་
 རྟེན་བཤད་དེ། ད་ལྟ་ལུས་དུས་ཀྱིས་དེ་ཅུག་མི་བཏུབ། འདི་ཅུག་བྱེད་དགོས་ཟེར་
 བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རས་སུ་ཡིང་གིས་བོར་ནས་རང་ཤེས་ཤིག་གི་ཐོག་ཏུ་
 བྱུག་གིས་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཆོག་ཙམ་ལ་

འབྲུལ་པ་མིན་པ་ཡིད་ནང་དུ་ཡོག་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་གིན་ཏུ་མང་བར་སྒྲུང་
 རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་ངེས་
 བེས་ཅི་འདྲོངས་ལ་འབད། དེ་བྱུང་ན། དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་དེ་
 རྒྱབ་པའི་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་ངེས་པ་དེ་དང་འབྲུ་བ་རེ་འོང་བས་རྒྱབས་འགོ་གནད་
 ཏུ་འགོ་ལ། དེ་མེད་ན་ནི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཞོག་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིད་འབྲུལ་པ་
 ཡང་འོངས་མེད་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། ལམ་མ་ཐོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བཟུང་ནས་བསྟེན་པ་ཞིག་དགོས། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
 བཟུང་བས་ནི། སྤྱི་མ་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ཞིག་
 དགོས། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གང་
 བས་བཤོད་པའི་ལམ་དེ་ལ་རང་ཡང་སྤྱིར་ནས་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས། ཡང་
 དབང་པོའི་སྒྲོ་བ་སྤུམས་ཏེ་བྱབ་པའི་བཅས་མཆོམས་ལ་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་
 ལྟན་པར་བྱ། ཆོས་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ཅི་ལུས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན།
 སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་བརྟེ་བར་བྱས་ཏེ་གཞོད་འཆོ་སྤྱོད། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དགོན་
 མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ཅི་ལུས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
 འཛིག་ཉེན་པའི་ལྟ་ལ་སྐྱབས་མི་འཆོལ་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་བྱིས་
 འབྲུར་རི་འབྲུ་ཞིག་མཐོང་ཡང་བདག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་
 ཅན་དེའི་སྒྲོའི་སྟེང་དུ་སྤྱིར་ནས་གྲུས་པར་བྱ་ཞིང་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱས་འདོགས་
 པ་དང་རིན་ཐང་གདབ་པ་དང་འགོ་མ་ཡུག་སོགས་བརྟན་ཐབས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་

མ་ཤོར་བ་བྱ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆོ་སྤྱོད་ཞིང་
 ཆོས་ཆོག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་འགོམ་ཡུག་དང་། ས་སྐྱེ་པོ་ལ་འཛིག་པ་དང་།
 བོར་གྱི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་སྤྱོར་བ་དང་། དེའི་སྤྱོད་དུ་ཡོ་བྱད་གཞན་འཛིག་པ་དང་།
 ལྷམ་དང་སྐྱགས་ཏེ་འཁུར་བ་དང་། སོ་དྲེག་གིས་སྐྱད་པ་སོགས་མ་གུས་པ་དང་
 བརྟམ་ཐབས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མ་ཤོར་བ་བྱ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གྲོགས་ངན་མི་འགྲོགས་ཤིང་། རབ་རྩ་
 བྱང་བའི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་འང་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་
 བར་པན་ཚུན་ལ་དེད་ཆོ་དང་ཁྱོད་ཆོ་ཞེས་རིས་སུ་གཙོད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་བྱ་
 ཞིང་། ལྷན་པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགོམ་པར་སྐྱགས་ནས་
 ས་གཙང་སར་སྐྱེལ་བ་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་བོ། །གཞན་ཡང་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མོས་པ་ཡང་
 ཡང་བསྐྱེད། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དུས་རྟག་རྩ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་
 པར་བྱ་ཞིང་། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་ཕྱད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པ་མ་ཆག་པར་བྱའོ། །
 ད་ལྟ་རང་ཅག་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་དམན་པས་ཆོས་ཀྱི་སློ་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་། ཅུང་
 ཟད་རེ་སྐྱེས་ན་ཡང་དགེ་སྦྱོར་ལམ་དུ་འགོ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ།
 དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་མཆོད་ཅིང་སྦྱིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
 ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དཔེར་ན་ཞིང་ས་ཤིན་ཏུ་གཤིན་པོ་ཞིག་ལ་
 ས་པོན་འདེབས་དུས་སུ་མ་བཏབ་པར་ལུས་པ་འདྲ་ན་དེ་ལྟར་འཛིག་མི་མོད་པ་
 ལྟར། འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་པོན་བཏབ་པས་ཆོག་པ་འདི་

ལ་ཡང་དད་པའི་བཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སྡོད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
བསུགས་འོས་བསུགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་དང་འབྲ་བའི་ཞིང་དག་ནི། །འཛིག་
རྟེན་གསུམ་ན་མ་མཆིས་ཏེ། ཁྱོད་ནི་སྤྱིན་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །གལ་གཙང་
མཛད་པའི་གཙང་མ་ལགས། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཐུག་མ་མཆིས་པའི། །མཆུ་དང་
ཞིང་དག་ཇི་ལྟར་བར། ཁྱོད་ལ་སྤྲོད་དང་གཞོད་བགྱིས་པའི། །རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་
ཐུག་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་
གི་མཐོང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་འདི་འོ་སྟོལ་སྟངས་བཟང་བར་མི་འདུག་པས་དགོན་
མཆོག་མཆོད་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞིང་
དམ་པ་ལ་དག་ཅུ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་སྟོའི་མཐུ་རི་
རྒྱས་སུ་འགོ་བས། མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟེན་བསམས་ན་དོན་མི་གོ་བསྟོམས་ན་རྒྱད་
ལ་མི་སྟེ་བའི་སྟོའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་
དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
གྱིས་ལུས་འབུམ་ཐུག་དུ་མར་སྤྱལ་བ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལག་པ་བརྒྱ་སྟོང་
ལ་སོགས་པར་སྤྱལ་ཏེ་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐལ་བ་
དུ་མར་མཆོད་པ་མཛད་ན། ཡོན་ཏན་ལྟར་སྤྲང་ཅུང་ཟད་རེས་ཆོག་གེས་པ་དག་ཁོ་
པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་རྒྱུ་མི་རེ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་ཆོས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་ཅལ་ཅོལ་
ལོ། །དེས་ན་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱོ་
ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཉན་ཅིང་དེ་དག་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ལྟག་
པའི་བསམ་པ་བ་མཆོག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་

བསྐྱོད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་ཉིད་
དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་
ཅི་རུས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ལ་
སེམས་བརྩེ་བས་འགོད་ཅི་བྱབ་བྱ། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེར་
གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུན་བཟང་དན་ཅི་བྱང་ཡང་དགོན་མཆོག་རིན་
པོ་ཆེར་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མ་གཏོགས། བོན་ཆོག་སོགས་ནམ་པ་
ཀྱན་ནས་མི་བྱ། སྐྱབས་འགོའི་ཕན་ཡོན་ནམས་དན་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་
ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་འགོ་མ་ཆག་པར་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་ནམ་པར་དག་པ་
ཞིག་བྱང་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྒོར་ཆུད་དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་གངས་སུ་འགོ་ལ། སྐྱབས་འགོ་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ན་ནི། ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་
ཀྱང་སངས་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྒོར་མི་ཆུད། ཐོས་པ་ཆེ་སྟེ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཀ་འདོན་
ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཕན་གང་ཟག་ཁོ་རང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་མ་ཆུད།
སྒོམ་བཟང་སྟེ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ཐོབ་མཛོན་གསེང་དང་རྩ་འབྲུལ་དཔག་མེད་
ཡོད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱོ་ཁེལ་བ་འདི་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པའི་
དང་སྒོར་ནམས་བཞིན་དུ་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྒོར་ནང་དུ་མ་ཆུད་དོ། །
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏྲ་བའི་ཞལ་ནས། གནས་བརྟན་ཞལ་མང་གཟིགས་
ཤིག་འདུག་པ་ལ་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྒོར་མ་ཆུད། ཅེས་གསུངས་
ཤིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བརྟན་པ་ལ་འདུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་སྐྱབས་འགོ་ཆོག་ཅམ་མིན་པ་ཡོད་ན་

མཐུ་ལུ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་རྗེ་བ་
 དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་ནམས་སྒྲེ་སྒྲེ་ཞིང་ཉམས་དགའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འཛིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་
 མོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་འབད་
 བ་གནད་དུ་ཆོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉམས་
 དམིགས་ནམས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྟོག་གི་
 ཕྱིར་ཡང་མི་གཏང་ཞིང་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དགོན་མཆོག་གཏོང་བའི་
 ཆོག་སྒྲེ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྱབས་འགྲོའི་གནད་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 སྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་རང་གཅིག་དུ་ཅམ་མིན་པར་མ་གྲན་སེམས་ཅན་ནམས་
 གྲང་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་གནས་ན་ཉམ་ཐག་ལུགས་བསམས་ཏེ་འདི་ཐམས་
 ཅད་གྲང་བསྐྱལ་དུ་གསོལ་སྟམ་དུ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས། མ་གྲན་སེམས་ཅན་དེ་
 ནམས་རང་གིས་སྒྲོལ་འདོད་གྲང་ད་ལྟ་ལུས་པ་མེད་པས། དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
 གསུམ་ལ་འོ་དོད་བོས་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྟུག་
 བསྐྱལ་ལས་ལྟར་དུ་ཐར་བར་གསོལ་བ་འདེབས། རང་གིས་གྲང་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ལྟར་དུ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བྱགས་བྲག་དུ་བསྒྲོམས་
 ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ། ཆོས་མི་གནས་པའི་
 ལྷང་འདས་ལྟར་དུ་རྒྱད་ལ་མངོན་དུ་བྱ། དག་འདུན་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། གོ་འཕང་མཆོག་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་མ་ཐོབ་
 ཀྱི་བར་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་སྒྱབས་སུ་བཟུང་སྟེ། སྒྱབས་
 འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར་ཆུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་

བྱའོ་སྙམ་དུ་འདུན་པ་དག་ཏུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་འདི་ལྷུང་དུ་འཛིག་
 ཅིང་། ཞིག་པའི་འོག་ཏུ་གར་སྐྱེ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་རན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་རི་
 རྩལ་བྱེད་སྙམ་དུ་རན་འགྲོའི་སྙུག་བསྐྱེད་དག་ཏུ་བསམས་ནས། དེ་ལས་སྐྱབས་
 པའི་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱུགས་དག་ཏུ་བྱ།
 དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་རི་ལྟར་སྐྱབ་སྙམ་ན། རི་
 རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟར་འཛི་བ་དཔར་ཞིང་གི་ནས་རན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་བསམས་པས་
 འཛིགས་པ་ན། དེ་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིད་ལ། དེ་ལ་
 སྐྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མ་འགལ་བར་བྱས་པ་ན་སྐྱབས་གྱིས་རི་
 ལྟར་སྐྱབ་སྙམ་ན། ཆོམས་ལས། སྤྱིད་པའི་ཟུག་རྩ་གཅིད་བྱེད་ལམ། །ངས་ནི་
 བྱིད་ཅག་ནམས་ལ་བསྟན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། བྱིད་ཅག་ནམས་
 གྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་
 དགོ་འདུན་ནི་སྐྱབས་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས། སྐྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་དཀོན་
 མཆོག་སྟེ་དེ་ཐོབ་པ་ན་འཛིགས་པ་ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའི་ཆོས་དཀོན་
 མཆོག་དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་སྟོང་པའི་སྤངས་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་བསྐྱབ་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་
 ཞུགས་པར་སོང་བ་ལ་འཛིག་གི། །དེ་ལས་གཞན་གྱོ་ལུང་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །
 དེས་ན་སྐྱབས་འདིར་ནི་དགོ་མི་དགོ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་
 མཁས་པར་བྱས་ནས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་སུ་བྱ་
 དགོས་ཏེ། ལས་གཉིས་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་རིང་དུ་བསམས་ནས་སྤང་དོར་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ན་རན་འགྲོའི་རྒྱ་མི་བསྐྱོག་པས། རན་འགྲོ་ལ་འཛིགས་

ཀྱང་འཛིགས་པ་དེ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་
 འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུང་བྲུང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པས།
 དེ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་
 འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྱད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱད་མི་ཟ་
 བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ལས་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱད་པ་ལས་
 འབྲས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་འབྱུང་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་གནས་མེད། རྒྱ་མི་དགེ་
 བ་སྦྱད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིང་འབྱུང་ཞིང་བ་དེ་བཞིན་འབྱུང་བ་གནས་
 མེད་པར་ངེས་ནས་སྤྲུག་པ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ན་སྒྲོང་། དགེ་བ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ནས་
 བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་
 ངེས་པ་འདྲོངས་ནས་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ངེས་པ་
 འབད་མེད་དུ་སྒྲེ་ལ། འདི་ལ་ངེས་པ་རྣམ་དག་ཅིག་མ་འདྲོངས་ན་ཡོན་ཏན་གོང་
 མ་གཞན་གང་ཡང་སྒྲེ་ཐབས་མེད་དོ། །བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ས་བཅད་དུ་
 ལས་འབྲས་སེམས་པ་འདི་ལ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་
 པ་བསྐྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོག་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་འབྲས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར། ཆོམས་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། །
 ཆེན་པོ་སུ་ལ་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཆེ་རབས་སྟོང་ཕྱག་ཏུ། །ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། སོ་སོ་སྒྲེ་བ་
 དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྒྲེས་པ་ན་རྒྱུང་བསེལ་བ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པ་
 ཡིན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོན་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི་མི་དགེ་

བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཚོར་བ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐ་ན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་
 སྡོན་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི་དགེ་བའི་ལས་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་
 བའི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི།
 དེ་བཞིན་རན་འགོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྦྱོ་བ་
 ཀྱན་ཏུ་བདེ་བ་དག་ཅིས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 རྣམས་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་གཙོ་བོ་དང་དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་མི་
 མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྦྱི་ལས་བདེ་སྤྲུག་སྦྱི་
 དང་། བདེ་སྤྲུག་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་
 ཆོགས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངེས་
 པ་ཅན་ནམ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི། རང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གཞིར་བསྐྱགས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་འདི་མེད་ན་ཡོན་ཏན་གོང་མ་
 རྣམས་སྦྱེས་མེད་དེ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཆོ་བྱི་མ་དུན་པ་མི་འོང་།
 འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མི་འཛིགས། ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་སྦྱོ་བ་
 མི་ཡོང་བས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱལ་རྣམ་དག་ཅིག་ཡོང་ས་མེད་པ་ལ། ལས་
 འདི་བྱས་པས་རྣམ་སྦྱིན་འདི་འབྱུང་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་
 རྒྱབས་འགོ་རྣམ་དག་ག་ན་འོང་། རྒྱབས་འགོ་མ་བྱུང་ན་སྡོམ་པ་གོང་མ་རྣམས་སྦྱོ་
 བའི་གཞི་མེད་དེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཞིག་ལེན་ན་ཡང་རྒྱབས་འགོ་སྡོན་ཏུ་
 བཏང་ནས་ལེན་དགོས། དེ་བཞིན་ཏུ་དགེ་རྒྱལ། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལའང་དེ་དང་

འདྲ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་སྒྲིབ་དུ་བཏང་ནས་ལེན་དགོས་
 ཤིང་། རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་སྒྲིབ་དུ་བཏང་ནས་ལེན་དགོས། ད་ལྟ་
 ཆོས་རྒྱས་རྒྱུ་དུ་ཁ་ཅིག་གི་བསམ་པ་ལ། སྐྱབས་འགོ་ནི་ཐོག་མར་ཅུང་ཟད་རེ་
 བྱས་པས་ཆོག་པ་སྒྲིབ་འགོ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། སྐྱབས་འགོ་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་སྒྲོར་འདི་དག་ནི་མདོ་རྣམས་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་གྱུར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་རྟེན་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་སོ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཤིང་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་འདི་མེད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གོང་ན་
 མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་རྫོམ་ཡང་རྫོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 ནས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཞིག་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
 སྒྲོར་མི་རྒྱུད། དེར་མ་རྒྱུད་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ག་ན་འོང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པའི་སྒྲོར་མ་རྒྱུད་པའི་གསང་རྣམས་པ་དེ་བས་གྱུར་ག་ན་འོང་། དེ་ལྟར་
 ཆོས་དང་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒྲོར་རྒྱུད་པའང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 ཡང་། དེང་སང་བསྟན་པ་འགྲིབ་པ་ལ་ཉེ་བས་སྐྱབས་འགོ་ཉམས་ལེན་ཙམ་
 ཞིག་མི་ཤེས་པར་རྟེན་བཀྲར་སྟན་གསལ་གྱིས་དབྱེན་བཅས་ཏེ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་
 རྫོམ་པ་ཆེས་མང་ངོ་། །རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་
 པ་སུ་ཡོད་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ཆོས་བྱས་པ་ཡིན་མོད་སྟེ། སྐྱབས་པ་འོང་སྟེ།
 ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་ད་ལྟའི་སྒྱུད་རན་འདི་འདྲ་མིན་པ་ཞིག་འོང་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་དུག་ཟེས་ན་ལུས་སྒོག་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་བར་ཡིད་ཆེས་ནས་དུག་
 ཟ་བ་སུ་ཡང་མི་ཡོང་ཞིང་དུག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོས་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཟས་ཀྱི་རྩར་ཉེར་མི་

འཇུག་རྒྱུ་རིང་དུ་འཕེན། དུག་གི་གཡའ་ཙམ་ཡང་ཟས་ལ་འབྲེས་དོགས་ནས་
 རྟོག་ཞིབ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན་ནི་ཕྱི་མ་
 དཔུལ་མེད་ནང་དུ་ལྷུང་དོགས་ནས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྱུད་པ་དན་པ་གང་
 ལའང་སྟོག་དང་བསྟེན་ཏེ་བསྐྱུང་། ཐ་ན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྣམས་ལའང་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ལ་བྱར་རུང་མི་རུང་བྱིས་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཆོམ་
 ཆོམ་དུ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་ཞིག་འོང་དགོས་སྐྱུ་ལ། ད་ལྟ་རང་རེ་ཆོ་ལ་སྒྲ་
 མས་ལས་འབྲས་གྱི་ཆོས་ཇི་ཙམ་ཞིག་བཤད། རང་གི་ཁ་ནས་ཀྱང་ལས་འབྲས་
 རྟོན་པའི་ཆོས་ཇི་ཙམ་ཞིག་འདོན། ལས་འབྲས་རྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཇི་ཙམ་ཞིག་
 བསྐྱུགས་ཀྱང་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྒྱུད་དན་ལ་འཛོམ་པའི་སྟོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
 ལུས་གྱི་སྒྱུད་པ་འདུལ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་བྱེད་པ་ལ་ཡ་མི་ང་། དག་ནས་
 ཆོག་རྩལ་དག་བཀུལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྒྲ་བ་ལ་ཡང་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མ་ཟད་
 གཞན་གྱི་སྟིང་བསྟེན་པའི་ཆོག་རྩལ་སྒྲ་ཡོད་པ་ལ་པོ་རྟོན་པར་རྫོམ། དག་བཀུལ་
 སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་བ་ལ་གཏམ་བཟང་པོར་རྫོམ། གཞན་ལ་བརྟུང་སེམས་དང་གཞོན་
 སེམས་གིས་དུས་འདའ་བ་ལ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བར་རྫོམ། བདོར་ན་སྒྲ་མས་བྱར་མི་རུང་
 གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཡ་ང་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འདི་ནང་ན་
 ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྱུད་
 འཇུག་ལས། མི་དགོ་པ་ལས་སྟག་བསྐྱུང་འབྱུང་། །དེ་ལས་ཇི་ལྟར་དེས་ཐར་
 ཞེས། ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་
 རིགས། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྲུ་རྒྱུབ་གིས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་
 བཞེད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་དག་ཏུ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དང་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ལུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་། དགེ་སྤྱིག་ལས་འབྲས་སུ་བདེ་
 ལྷག་འབྱུང་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པས་མི་ཆོག་གི་ལྟ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་
 གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འདེབས། ལྷུང་བསགས་ཀྱི་ལས་ངན་སྦྱང་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་
 མི་བྱེད་པའི་སྟམ་སེམས་བསྟེན། བསོད་ནམས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསག། རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བལྟས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་
 པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དཀར་ནག་གི་ལས་དང་འབྲས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་
 བས་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་མི་འཛིག་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཤིན་
 ཏུ་ཤོག་ཏུ་གྱུར་པས་ངེས་པ་ཆེས་རྟོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྟར་ཞིང་། རི་དང་གྲོང་དུ་བཅས་
 པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཀྱང་། ཁྱོད་ནི་མི་
 བདེན་པ་ཡི་ཆོག་མི་གསུངས། །ཞེས་སུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱེད་སྟེ། འདི་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྟོག་
 བ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ངེས་པ་མི་རྟོག་དོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 ངེས་པ་རྟོག་པ་སྐད་ཟེར་ནས་ལས་དང་འབྲས་སུ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་མི་བརྟེན་
 བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་གོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་རྟོག་
 འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་མ་ཆུ་བར་སྤྱིག་ཆུ་སྤྱོག་འདྲ་ཞིང་། ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡི་ལྷ་བ་བཞིན། །ཤི་ནས་འཛིག་རྟོག་པ་རོལ་འགྲོ་བ་ཡི། །སེམས་
 ཅན་ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། །ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་

འགྲུར་ཏེ། །དཀར་ནག་རི་བཞིན་འབྲས་པུ་སྒྲིན་པར་བྱེད། །རིགས་པའི་རྩལ་གྱི་
 རྫོང་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། །ཤར་ཁིང་མཐོང་དཀའ་རྒྱལ་བའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་ཐུར་བཅས་པ་ལ་
 དེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྒོ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་རན་འགོ་
 གཙོད་གྱི། ཐོག་མར་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་དབྱེལ་མི་མཁས་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཀྱང་
 རྫོང་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་རན་འགོའི་རྫོང་འབྲེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་མཚོས་
 ལྷས་པ་ལས། གྲུའི་བདག་པོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཚོས་གཅིག་གིས་
 རན་སོང་རན་འགོ་ལོག་པར་ལྷང་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་གཙོད་དོ། །ཚོས་
 གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བདག་རི་ལྷར་གྲུར་ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་འདའ་
 ཁིང་འདུག་སྟུམ་དུ་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པ་ན་གོང་མ་རྣམས་གྱི་ཞལ་ནས། ལས་རྒྱ་
 འབྲས་གྱི་སྐབས་འདིར་ཚོས་དང་བསྐྱེན་པ་ན་ཡེ་མི་མཐུན། འདིར་འོ་སྒོལ་
 འཇུགས། དེས་ན་ཡེ་མི་ཐར་ལས་འབྲས་དང་བསྐྱེན་ནས་མཐུན་མི་མཐུན་ལྟ་བ་
 ཡིན། ཚོས་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལྷས་དག་བྱས་ཅ་ན་མཐུན་པ་ཡེ་མེད་མ་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་
 ཐག་པ་ནས་དེ་ལྷར་རིག་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོམས་ལས། དྲིས་པ་
 གང་ཞིག་དྲིས་པའོ་ཞེས། །ཤེས་པ་དེ་འདིར་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཚོས་དང་བསྐྱེན་ཅ་ན་རོ་ཁུར་བ་ལྷར་རྒྱལ་བསྒོལ་དུ་སོང་བ་ལ་ཚོས་པ་དང་མཁས་
 བཅུན་གྱི་ཡང་རྩེར་རེ་ན་དྲིས་པའི་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། ཚོམས་ལས། དྲིས་པ་གང་
 ཞིག་མཁས་སེམས་པ། །དེ་ནི་དྲིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
 མཐའ་ནང་ཚོས་ལ་ཤིང་དབྱེ་སོམ་གཞིག་གསུང་རོ། །པོ་རྟོ་བ་ཡང་སྐྱེས་རབས་

གྱི་འདི་དངས་ནས་རྒྱད་ལ་བརྟག་དགོས་པར་བཞེད་དེ། རི་རྒྱད་དུ། བམ་མཁའ་
 དང་ནི་ས་གཞིའི་བར་ཡང་རིང་། རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་འགམ་ཡང་རིང་། །
 ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་རི་རབ་དེ་བས་རིང་། །ཕལ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་བས་
 རིང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕལ་པ་རང་ཅག་དང་ཆོས་གཉིས་དཔེ་དེ་དག་དང་འབྲ་
 བར་བར་ན་འགྲངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་ནི་བྱང་
 སེམས་རྒྱ་བས་བྲམ་ཟེ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྒྱུས་ཁྱེར་འོངས་པ་ཞིག་ལ་སྤང་སྟོང་
 ལུལ་ནས་སྤངས་པའི་ཆོས་སོ། །སྟོད་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་རྟོག་ཤེས་པ་ཞིག་
 གིས་བརྟག་ན་རེ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱ་ཐབ་ལ་བཏང་བ་ལྟར་ཆོས་དང་རེ་རིང་སོང་བ་
 ཞིག་འོང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཀྱང་ཉེས་སྟོད་ལས་ལྟོག་པའི་ཚུལ་
 བྱི། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་སྟོག་གཅོད་མ་མཛད་ཅིག། སྟེ་པོ་
 གྲུན་ལ་སྟོག་ནི་རབ་ཏུ་ཕངས། །དེ་བས་ཡུན་རིང་ཆེ་བསྐྱུང་སུ་འདོད་པས། །
 ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལའང་སྟོག་གཅོད་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་
 བཅུ་དང་གཞན་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་གྲུན་སྟོང་གི་
 བསམས་པ་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱ་བར་སྟོམ་སེམས་གྲུན་ཏུ་བསྟེན། གོམས་པར་བྱ་ལན་
 མང་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རི་པོ་
 བ་སྟོང་ཁམ་ཆེར་མི་རུང་རྟེན་འབྲེལ་འདི་སྤྲ་གསུང་། དགེ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་པའི་ཞལ་
 བས། བན་ཏར་ཟབ་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ། སྟོང་ཉིན་རིགས་པས་ཀྱང་ནི་གོར་
 རུང་། །ལས་དང་རྣམ་སྟོན་བསམ་མི་བྱབ་གསུངས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་གནས་
 ལས་གཅིག་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས། ལས་འབྲས་ལ་རིགས་
 བས་ཅིའི་བྱིར་གྱི་ལམ་ན་མེད་པས། དཀོན་མཆོག་སྟོན་མ་ནས། བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པའི་གནས་ལྡེའམ་བདུན་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ཡིན་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་པ་ཀྱན་གྱིས་དེ་དག་གསུངས་པ་ནི། རྒྱ་ཡི་རྣམ་འབྱུལ་སངས་
རྒྱས་རྣམ་འབྱུལ་དང་། བསམ་མེད་བསམ་གཏན་རྣམ་འབྱུལ་བསམ་མི་ཁྱབ། །
ཅེས་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་དང་། དག་བཤེས་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ལས་
འབྲས་དང་མི་རྟག་པ་ལ་ཉ་མའི་ཆོས་སུ་མཐོང་ནས་ཉན་པ་པོས་ཉན་རིན་མེད།
བཤད་པ་པོས་བཤད་རིན་མེད་པར་བྱེད་དེ། ལམས་པ་ཡང་དེ་མ་རེད་རྟགས་
གསུངས། ལྷན་ལྷ་པ་ལ་སྤྱང་ཐང་པས་གདམས་དག་ཞུས་པས། སྤྱོད་སྤྱིང་གི་
ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་བཏོན་ནས་རྫོ་བོ་ལས་འབྲས་སེམས་པ་འདི་རང་མན་
དག་ཡིན་སྟེ་པ་ལ་ཡིན་གསུངས། ཡང་དག་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། རྣམ་
ལམ་ལ་ལྟེས་བཞགས་པ་ལ་རོ་མྱོང་རྒྱ་མི་ཡོང་། ལས་འབྲས་མ་བསམས་པས་
ཆོས་ཀྱི་རོ་མི་མྱོང་། བྱིས་པ་བརྟ་མ་ཤད་པ་བྱིས་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་གཅིག་ཤར་
བཞག་ན་བྱི་བ་བཙོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་། འོ་ཅག་ཆོས་ཀྱི་བརྟ་མ་ཤད་པ་ཡང་
དཔྱལ་བའི་མེས་སྟེག་ བརྟ་ཤད་པ་ལ་ལས་འབྲས་མང་དུ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན།
ཆོས་ནི་ཉ་གཞུག་བཞིན་དུ་འབྱེད་སྟེ། ལས་དཀར་ནག་གི་ཡན་ཡོན་དང་ཉེས་
དམིགས་བསམས་ནས་ཁྱོད་ལ་བསམ་པ་མེད་དམ། བསམ་པ་བརྒྱག་གས། སྟོང་
མེད་པ་ཨ་ཅང་ཆེ་སྟེ་སྟོ་བ་ཡང་མེད་དམ་བྱས་ནས་འདིར་འཐབ་ལག་མང་དུ་ཞིག་
བྱས་ན་འོང་སྟེ། ད་ལྟ་ཉེས་པ་ཤུ་རེ་ལ་སེམས་ཅན་མོ་རེ་འདེབས་ཟེར་ཡང་བྱེད་
མི་རུས། རང་རེས་ལས་འབྲས་མ་བསམས། ཡིད་མ་ཆེས་པས་དཔྱལ་བར་སྟེ་
ཟེར་ཡང་ཉེས་པ་ལ་མི་འདྲེས། ར་འབྱུང་རེ་སྟེར་ཟེར་བ་ལའང་དག་སྟོར་འབད་

ནས་བྱེད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་གསུང་ཡང་བྱེད་མི་ཉན། ཐ་མ་ཐེ་ཆོས་ཙམ་ཡང་འོ་ཅག་ལ་མེད།
 ལམ་འཛིགས་པ་ཅན་ལ་དག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟ་ཡང་འགྲོ་མི་རུས། ཞིང་ས་ངན་
 པ་ལ་སྟོན་ཐོག་ཡོད་པ་ཐེ་ཆོས་ཟ་ཡང་འདེབས་པ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་དང་།
 རྒྱུ་ཆ་རྟོག་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ལྟས་པས། ཁྱོད་ལས་འབྲས་མང་དུ་སྒྲེམས་དང་།
 སྤྲིག་པ་སྒྲོང་བ་ལ་དཀའ་རྒྱ་མེད། དགོ་བ་རྒྱུ་བ་ལ་དཀའ་རྒྱ་མེད་པ་འོང་གི་ཏེ་
 ལྟ་ཁྱོད་ར་འབྲུང་བ་ནི་སྤྲི་མི་འབྲུང་བ་དཀའ་བ་བཞིན་གསུངས། སྤྱི་རྒྱུང་བ་ལ་
 ཁམས་པ་ལུང་པས། དགོ་བཤེས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཁོ་ན་པལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་
 ལ་ད་ལྟ་བཤད་པ་དང་ཉན་པ་དང་སྒྲེམ་རིན་མེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ཁོ་ན་ཉམས་
 སྤྱི་རྒྱུང་དཀའ་སྤྲི་མ་གསུངས་པས། སྤྱི་རྒྱུང་བ་ཡང་དེ་ཅུག་ལགས་གསུངས། ཤ་
 ར་བའི་ཞལ་ནས། ལས་འབྲས་ལ་མ་བྱུང་བར་ཆོས་མཐོ་མཐོ་ལ་དགའ་བ་ནི་
 འབྲུག་པའི་སྤྱིང་ལ་མཁར་བརྩིགས་པ་དང་འདྲ་གསུངས། དགོ་བཤེས་སྤྱི་རྒྱུང་
 བའི་ཞལ་ནས། ད་ནི་གཏུགས་ཀྱིས་ཐུག་ནས་རྒྱས་ཁར་མཛངས་སྤྱོད་ལ་ཁ་ལྟན་
 མོང་། ད་ལྟ་རྒྱུང་འདི་ན་ལ་ལ་འོངས་མ་ཐག་ནས་སྟོན་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ལ་
 ལ་སྒྲེམ་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བ་ལ། ར་ནི་ད་གདོད་ཆེ་བྱི་མ་ཡོད་དམ་མེད། ལས་
 འབྲས་བདེན་ནམ་མི་བདེན་དཔྱོད་པ་ལས་མེད་གསུངས། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་
 དེས་པ་ཅན་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས། ལས་འཁེལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བསམ་པ་ནི།
 དགོ་བ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་སྤྱི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་། མི་དགོ་བ་རྒྱུང་དུ་ལས་
 འབྲས་སྤྱི་སྤྲི་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་མང་དུ་
 འབྱུང་བ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་

མི་ཕྱད་པ་ནི། བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་རྒྱ་རང་གིས་ལས་གང་བསགས་
 བ་དེའི་འབྲས་སུ་མྱོང་ཞིང་། རང་གིས་ལས་མ་བསགས་པར་འབྲས་སུ་མྱོང་བ་
 གཏན་ནས་མི་སྤྱིད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའོ། ལས་བྱས་
 བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི། རང་གིས་སྤྲུག་པ་ཞིག་བསགས་ཕྱིན་བཤགས་སྒྲོམ་གྱིས་དག་
 བ་མ་གཏོགས་འབྲས་སུ་ངེས་པར་མྱོང་དགོས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ལས་
 རྣམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། ཆུད་མི་ཟའང་ཆོགས་དང་དུས། རྟོན་ན་ལུས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ནི། འབྲས་སུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ངེས་པར་མྱོང་དགོས་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལས་
 འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། ས་ལས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ལྟ་བུར་གྱིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན། དགོ་བ་འདི་གང་ལ་ཟེར། སྤྲུག་
 བ་གང་ལ་ཟེར་སྟེ་མ་ན། འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས། ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་
 དང་། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །མ་ཆགས་མི་སྤང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་
 བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་ལྟར་རབ་འབྱོར་གྱིས། བདག་དང་
 གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དང་། །གཞན་ལ་གཞོན་པ་སྤོང་བ་ནི། །བསོད་ནམས་བསྐྱོག་
 བ་སྤྲུག་ཡིན་པར། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་དེ་སྤྲུག་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་
 གྲུབ་པར། བན་དོན་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་སྤྱོད་
 པར་འགྱུར། །བསྐྱོག་པས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་བའི་མཚོག་ནི་རབ་
 ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་གང་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་ཅིང་བསྐྱགས་པ་ནས་ཡང་མི་
 གསུང་བ་རང་དང་གཞན་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་བསམ་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་

ཀྱལ་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་མི་དགོ་བ། བསམ་པ་དགོ་སེམས་གིས་
 ཀྱལ་ནས་བསྐྱངས་གིང་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ལས་རྣམས་ནི་དགོ་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བསྟན་པ་ལུང་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། ངག་རྣམས་སྤང་ཞིང་ཡིད་གིས་རབ་བསྐྱམས་ཏེ། །ལུས་གིས་མི་
 དགོ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྤྱངས་ན། །ངང་
 རྒྱུང་གསུངས་པའི་ལས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་གསུམ་
 གི་རྒྱ་ནས་བྱས་པ་གསུམ་དུ་འདུལ། རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ལས་རགས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་
 རྣམས་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལམ་བརྩུར་བསྟུས་ནས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་དགོ་མི་
 དགོ་ཐམས་ཅད་ལས་ལམ་བརྩུར་མི་འདུ་སྟེ། མི་དགོ་བ་བརྩུར་མི་འདུ་བའི་མི་
 དགོ་བ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད། དགོ་བའི་ལས་གྱི་ལམ་བརྩུར་མི་འདུ་བའི་དགོ་
 བ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ཡོང་བསྟུས་ནས་ནི། །
 དགོ་དང་མི་དགོ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་གྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 རགས་པ་ཆེ་ཡོང་ཞིག་བསྟུས་ནས་བརྩུར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱིས། བླ་མོ་ཐམས་
 ཅད་འདུས་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མི་དགོ་བ་བརྩུ་ནི། །ལུས་གྱི་གསུམ།
 ངག་གི་བཞི། ཡིད་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ལུས་གྱི་གསུམ་ནི། རྒྱུ་གཙོ་དང་མ་
 བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ་རྣམས་སོ། །ངག་གི་བཞི་ནི། རྩུ་བ། བླ་མ། ཆོག་རྩུབ།
 ངག་བཀྱལ་རྣམས་སོ། །ཡིད་གྱི་གསུམ་ནི། བརྟུང་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་
 ལྟ་གསུམ་མོ། །དགོ་བ་བརྩུ་ནི་དེ་དག་ལས་ལྟོག་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་གཙོ་དང་རྒྱུང་
 བའི་དགོ་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱུ་གཙོ་དང་མ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུ་གཙོ་དང་རྒྱུང་
 བའི་དགོ་བར་མི་འགྱུར་བས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་བཅད་ན་རྣམ་སྟོན་གྱི་

འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཆེན་མཆོད་སྦྱོར་དགོས་པར་མཐོང་ནས།
 ཉེས་དམིགས་དེ་ལ་འཛིགས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་གཞན་གྱི་སྒོག་ལ་གཞོད་པའི་སྦྱོར་བ་
 བཀག་ནས་ལས་ངན་དེ་ལས་ལྷོག་པའོ། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་དག་སོ་སོའི་ངོ་
 བོ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཚུལ་ནམས་དང་། ལྷེ་ཡང་གི་ཁྱད་
 པར་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ཁྱད་པར། སྦྱོར་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་
 ཁྱད་པར། ལས་བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ཁྱད་པར། སོ་སོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་
 སུ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་བདག་པོའི་འབྲས་སུ་རྣམས་སོ་སོར་སྤྲིན་ཚུལ་སྒོགས་
 ཁྱད་པར་ཞིབ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྤྲོན་མེ་གཅིག་སུ་བྱང་རུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ནི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རྫོག་གྱི་བྱང་བ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལས་རྒྱུད་སུ་ལས་འབྲས་སུ་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་གི་ཞལ་ཟས་སྦྱར་
 བས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སྦྱོད་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་སྒོགས་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་གསུངས་པ་ན། དུམ་ཟེ་ཞིག་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་འབྲས་སུ་ཆེན་པོ་དེ་ཅམ་
 འབྱུང་བ་ཅིས་ཤེས་ཟེར་བ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་
 འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱ་རྒྱུད་སུ་ལས་འབྲས་སུ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པ་མཐོང་ངམ་གསུངས་པས།
 ཁོ་ན་རེ། མཐོང་སྟེ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཟེར་བས། རྒྱ་དེ་ལ་འབྲས་སུ་དེ་ཅམ་
 འབྱུང་བ་མི་རིགས་གསུངས་པས། ཁོ་ན་རེ། དེ་ང་ཡི་མདོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་
 བས་སྒྲ་མ་ཡང་ངའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མདོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 སུ་དང་། ཡང་དུམ་ཟེ་བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་སྤྲོན་བྱངས་
 པས། ཆོ་དེ་ཉིད་རང་ལ་ཞིང་ལ་གསེར་གྱི་ལོ་ཐོག་སྦྱེས་པ་ལྟ་སུ་དང་། ཡང་སྤྲོན་

འོད་སྤང་གི་བརྟན་པ་ལ་དགོ་སྤྲོད་ལྟེ་སྤྲོད་འཛིན་པ་ཞིག་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ནས་
 གཞན་དག་ལ་གནག་རྩི་ཡིན་བྱས་པས། རྒྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱར་གནག་རྩི་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བརྟན་པ་ལ་དགོ་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་ལ་
 བརྟན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་གྲོག་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པས། ཁོའི་སྤྲོད་པ་བྱར་མ་
 བཏུབ་པས་ཆོག་བཟོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་དགོ་སྤྲོད་འདི་དག་ནི་མཚན་
 ཐོག་ཐག་སྤལ་བ་བཞིན་སྐད་འབྱིན་ཏེ་བྱས་པས། རྒྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱར་སྤལ་བར་རྒྱེས་
 པ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་དགོ་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་བ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་མ་རངས་ནས་
 ཤིང་གི་ཡལ་ག་བཅད་པས། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་ཨ་ལའི་འདབ་ཏུ་རྒྱེས་ནས་སྤྲུག་བསྐྲལ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རྒྱལ་བ་འོད་སྤང་གི་དུས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུག་བྱབ་
 པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་དུ་སྤྱོད་ཞིང་། ད་དུང་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་དགོས་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྤྱོན་སངས་རྒྱས་གཙུག་ཏྲར་ཅན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་
 མེ་ཏོག་ཐལ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོ་བྱད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་དགོ་འདུན་ལ་
 སྤུལ། དེར་དེའི་རྒྱལ་པོ་སྤྲིད་སྤྲིབ་གྱིས་རབ་བྱུང་བྱས་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་གནས་
 བས་ཐུག་དོག་པས་སུ་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་མ་རྟེར་བས་བསྐྱལ་བ་སུམ་ཅུ་ཅ་
 གཅིག་ཏུ་དཔྱལ་བ་སོགས་རན་སོང་དུ་ལུང་། ཕྱིས་སྤྱ་སྤྱན་པདྨའི་གདོང་ཞེས་བྱ་
 བར་གྱུར་ཏེ་ལུས་ལ་གང་རེག་མེར་འབར་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྲལ་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཛིག་གི་དུས་སུ་ཆོས་རྒྱ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་སྤྱོད་པ་
 དང་ལྷན་པ། འཁོར་མང་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བར་བསྟེན་
 བཀྱར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གཅིག་སྤུས་འོངས་སྤྱོད་ཅིང་།
 དགོ་སྤྲོད་དེས་པ་གཞན་ལ་མི་སྟན་པ་སྤྱས་པས་རན་སོང་དུ་སྤྲུག་བསྐྲལ་དུ་མ་

མྱོང་། བྱིས་སངས་རྒྱུ་བྱུང་གི་རྒྱལ་པོ་བྱོན་པ་ན་ཁྱེ་ཡོང་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རྒྱ་
 ཚན་ནང་ན་འཛོད། སྒོ་བ་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤལ་པ་དང་སྤོན་བྱུར་གྱི་ནས་སྒོ་བ་
 དཔོན་དེའི་ལུས་ལ་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྒོན་བྱང་མེད་གཅིག་གིས་སངས་
 རྒྱུ་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་དུས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་
 མལ་ཆའི་སྟེང་དུ་རབ་བྱུང་མང་པོ་དང་ཉལ་པོ་བྱས་པས་ངན་སོང་དུ་སྒྲེམ། བསྐལ་
 པ་འཛིག་པ་ན་ཁོང་གཞན་གྱི་ངན་སོང་དུ་ཆོ་འཕོས། དེར་བསྐལ་པ་འཛིག་པ་ན་
 ཡང་འདིར་སྒྲིམ་ནས་ཁྱེ་མོ་ཡོང་མ་ལུས་དུལ་ཅིང་རྣལ་འཛིག་པ་སྤྱང་བྱེད་མེན་
 བྱས་ཟ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་སྒོན་བཙོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྤྱང་གི་དུས་སུ་
 གཅིག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་གསོལ་པ་ལས་ཨ་མའི་འབྲས་སུ་བཅུ་གསུམ་ཡོངས་
 སྤྱད་པ་དང་། དགོ་སྟོང་གཅིག་ལ་སུ་ཡོན་ཞིག་བྱངས་པ་མ་འཇལ་བས་ཉི་ཆོ་བའི་
 དཔལ་བར་སྒྲེམ། དེ་ནས་དཔལ་བ་ཆེན་པོས་སྒྲེམ། དེ་ནས་སྤྱང་སྒྲིམ་ནས་ལུས་
 སྤོན་བྱས་གང་ཁོང་རྣལ་འཛིག་། དགོ་སྟོང་དེ་ཡང་དེའི་མཚན་ཁུང་དུ་སྒྲིམ་ནས་ཟ་
 བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་ཆད་མེད་པ་མྱོང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྒོན་
 བཙོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་དུས་སུ་དགོ་འདུན་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡོད་པ་
 ཞལ་ཏེ་བ་ལ་བཙོལ། བྱིས་དགོ་འདུན་གྱིས་བྱངས་པ་ན་ཁྱེད་སྤྱག་པ་ཟུང་མ་རིན་
 པོ་ཆེ་བའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་མནར་མེད་པར་ལྟུང་སྟེ་བསྐལ་བ་དགུ་བཅུ་ཙ་
 གཅིག་ཡོན། འཛིག་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱུ་དེ་བྱོན་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་མི་ཐམས་
 ཅད་བཤར་གཅི་འདོད་པའི་རྒྱུད་སྟེང་ག་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྤོན་བྱ་ཆེན་པོ་སྤལ་དང་
 འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཆད་མེད་པ་མྱོང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་གཙུག་
 ཏོར་ཅན་ལ་སོགས་པ་འདས་པའི་སངས་རྒྱུ་དུག་གིས་དེའི་ཡོ་རྒྱུས་བརྗོད་ཅིང་

སྤྱིན་པུ་དེ་ལའོར་ལ་བསྟན། སྤྱིར་ཡང་དེ་ནས་དཔུལ་བར་སྤྱེ་ཞིང་ཡང་ཚུ་དེར་སྤྱེ།
 སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱིས་སྤྱིན་པུ་དེའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལུང་སྤོན་པར་གསུངས།
 དགོ་སྤོང་སྤྱང་ཅི་མཆོག་གིས་སྤོན་བཅོམ་ལུན་འདས་འོད་སྤྱང་གི་དུས། དགོ་སྤོང་
 གཅིག་གིས་ལུང་བ་ལ་མཆོངས་བ་ལ། ཁྱོད་ནི་རབ་ཏུ་ལྷུང་ཏེ་སྤྱེ་ལུང་འབྲེ། །
 ཞེས་སྤྱིས་པས་སྤྱེ་ལུང་སྤྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་། དགོ་རྩལ་ཀུན་དེས་དགོ་སྤོང་
 སྤྱང་མི་སྤོན་པ་ཞིག་བསྤོང་དབྱངས་བྱེད་བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱངས་ནི་ཁྱི་ཟུག་པ་
 དང་འབྲེ་ཞེས་སྤྱིས་པས་ཁྱིར་སྤྱེས། ལའོར་བ་པས་སྤོན་མཁན་པོ་དུས་སྤོན་ལ་
 འབྲོན་པར་ལན་གསུམ་བསྒྱུལ་ཡང་མ་བྱོན་པས། ཁྱོད་ཆེ་རབས་ལྷ་བསྐྱེའི་བར་
 དུ་གསོན་པོར་ཁྱི་ནས་མ་སྤྱང་ཞིག །དེ་ནི་སོང་ཟེན་ནི་ཞེས་སྤྱིས་པས་མའི་
 མངལ་ཁོ་ནར་གྱི། ལག་པ་ཅན་གྱིས་སྤོན་དགོ་སྤོང་ཞིག་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་
 འབོད་པའི་བྱི་བཞིན་འགྲོ་བ་ལས། ལན་ཅིག་དེ་མ་རྟེན་པས་གཞན་ཞིག་འཁྲིད་
 བ་ལ། དེ་ཁྱོས་ནས་དེར་བྱིན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུས་སུ་ཟེན་ན་བདག་གི་
 ལག་པ་གཉིས་མེད་པར་ལྷུང་ཅིག་ཅས་སྤྱིས་པས་ལག་པ་གཉིས་མེད་པར་ལྷུང་བ་
 དང་། འཕགས་པ་ལྷེ་གུས་གསོས་ཀྱིས་སྤོན་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་རང་གི་མ་སྤྱིན་པ་བྱེད་
 བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཞིགས་པས་ཁང་པའི་ཕུགས་སུ་བཅུག་སྟོ་བཅད། མས་ཟས་
 བསྐྱངས་པས་ཐལ་བ་ཞོ་ཞིག་ཅས་སྤྱིས་ནས་ཞག་དུག་ཟས་མ་བྱིན་པར་གྱི་ཡང་
 འཁྲོད་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་ལན་ཅིག་རང་སངས་རྒྱལ་གཅིག་གི་བསོད་སྟོམས་
 ལྷུང་བཟེད་ན་ཡོད་པ་ཐོགས་ཏེ་ས་ལ་རྒྱར་པས་བསྒྱུལ། ལས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྒྱུལ་བར་མནར་མེད་དུ་སྤྱེས། བྱིས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་བམ་ཟེ་ལུག་པོ་ཞིག་གི་ལུ་མི་
 མཛེས་པ་ཞིག་དུ་སྤྱེས། སྤྱིས་མ་ཐག་མའི་འོ་མ་བསྐྱམས། མ་མ་གཞན་གཅིག་

གཉིས་བཅའ་བས་ཀྱང་བསྐམས་ནས་ལེ་གྲུས་གསོས་གིང་བསྐྱེད། ཆར་ལོན་པ་
ན་ཡང་ཟས་མ་རྟེན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་འབད་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེར་ཡང་
བསོད་སྟོམས་མ་རྟེན་པ་ལ་ལན་ཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་དྲི་གཙང་ཁང་ཕྱགས་
ནས་བྱོན་པས་བསོད་སྟོམས་རྟེན། དེ་ནས་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་བདར་བྱེད་པའི་
གནང་བ་དག་འདུན་ལ་ཞུས་ནས་ཕྱག་བདར་བྱས་གིང་བྱོན་པ་ལས། ལན་ཅིག་
ཤུ་རིའི་བྱ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་དྲི་གཙང་ཁང་ཕྱགས་ནས་ཤུ་རིའི་བྱ་འཁོར་བཅས་
སྦྱོན་བདག་གིས་འཕོད་པའི་ཕྱིར་བྱོན། བྱིམ་དེར་སླེབ་པ་ན་དེར་འཐབ་མོ་ཆེན་པོ་
བྱུང་། ངའི་ལས་ངན་ནོ་སྟུམ་ལོག་བྱོན་ཟས་ཆད། ཕྱི་ཉིན་དག་འདུན་གྱི་ཕྱིར་བྱོན་
པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་ཡང་ཟས་ཆད། དེ་ནས་ཀྲན་དགའ་པོས་ཟས་
འདྲན་པར་བྱས་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་དེ་ཡང་ཟས་ཆད། ཕྱི་ཉིན་ཀྲན་དགའ་པོས་
བསྐྱིམས་ཏེ་ཁྱིར་བྱོན་པས་ཁྱིས་སྟོགས། ཕྱི་ཉིན་མོདླ་གྱི་ལུས་ཁྱིར་བྱོན་པས་
ནམ་མཁའ་ལྗིང་གིས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བོར། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཤུ་རིའི་བྱས་ཁྱིར་བྱོན་
པས་སྟོ་ཕྱག་གི་ཁར་ལྷུང་བཟེད་ས་ལ་བཞག་པས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཕྱག་པར་
སོང་། དེའི་རྗེ་འཕྲུལ་གྱིས་དེའང་བླངས་སྟོ་ཡང་ཕྱེ་ནས་བྱོན་པས་ཁ་ཟུམ་སྟེ་མེད་
པར་སོང་། དེར་ཞག་དྲུག་ཟས་ཆད། ཞག་བདུན་པ་ལ་ཐལ་བ་རྩ་དང་སྦྱར་བ་
གསོལ་ནས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས། སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་དུས་རྩལ་ཁྱིམས་
བསྐྱངས་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས། འཕགས་པ་མོདླ་གྱི་ལུས་སྟོན་
རང་གི་མ་ལ་ཁྱིས་ཏེ་འདིའི་རྒྱང་ལག་འདམ་བྱ་ལྟར་འཛོམས་པ་འགའ་མེད་དམ་
ཞེས་སྒྲིས་པས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞོད་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་མང་དུ་སྦྱོང་
ཞིང་། མཐར་དག་བཅོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་སྟེགས་ཀྱན་ཏུ་

ཁྱུ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱུ་ལུས་འདམ་བུ་ལྟར་བཅོམ་པ་དང་། ལེགས་འོངས་ཀྱིས་སྡོན་
 རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལ་མུ་ཏོ་བ་ཁ་དོག་རན་པ་འདི་ཞེས་སྤྱུས་པས་ཆེ་རབས་ཐས་
 ཅད་དུ་གཞོད་པ་དང་སྤྱལ་བསྐལ་མང་དུ་སྤྱོད་ཞིང་དཔལ་བར་ཡུན་རིང་སྤྱིས།
 སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཡང་སྤྱང་པོར་གྱུར་ཏེ་སྤྱང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟུངས་གིང་
 དུག་དར་ཁོད་དུ་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡང་དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་སྡོན་གཞན་གྱི་
 བུད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་ཅིང་འབྲིག་ཆོག་སྤྱུས་པས། དཔལ་བར་
 སྤྱིས་གིང་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྤྱེ་བ་ལྡ་བརྒྱར་ལག་པ་གཡས་བསྐྱམས་པ་དང་།
 སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཡང་ལག་པ་གཡས་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་
 དབང་པོ་མེད་པས་སྡོན་ཞལ་ལྟེ་ལེགས་པར་མ་བཅད་དེ་རོར་ཁྱེར་བ་མི་བྱན་ནོ་
 ཞེས་བརྟུན་གཅིག་སྤྱུས་པས་དཔལ་བར་སྤྱིས། མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྤྱེ་བ་ལྡ་
 བརྒྱར་མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྟེ་དང་རྒྱུ་ལག་མེད་པ། ཐོའི་ལུས་ཀྱི་མཆོག་ཙམ་
 ཡོད་པའི་གཏི་གོང་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
 སྤྱང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས། སྡོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བ་ཕྱག་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་
 མཆོད་དེ་ཆངས་པར་སྤྱད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལྟ་བཟང་ལ་ནལ་བུ་ཁྱོད་ལ་ཡོན་
 ཏན་མེད་ཅེས་མང་དུ་སྤྱད་ཏྱག་ཏུ་རན་པར་སེམས་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱེད་པས་
 བསྐལ་བ་དགུ་བཅུར་ནལ་བུར་སྤྱིས། བཅོམ་མ་ཐག་པོར་ནས་རྒྱུན་དུ་ཁྱི་དང་སྤྱང་
 གི་སོགས་ཀྱིས་ཟོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱངས་པས་དཔལ་བར་མ་སྤྱིས།
 ཡང་ཆོས་སྤྱུ་བ་ཆོས་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ།
 མདོའི་རྣམ་གངས་སྟོང་ཕྱག་བཟུང་ཡང་ངའི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་ནི་མིན་
 རོ་ཞེས་ཆོས་སྤྱུ་བ་གཅིག་ལ་སྤྱད་པས་བསྐལ་བ་བདུན་ཅུར་དཔལ་བར་དང་། ཆེ་

དགྲ་ཁྱིའི་དྲུང་འགོ། རྒྱལ་ཁྱིའི་མི་དབུལ་པོ་ལྟེ་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་རྒྱལ་
 པོ་གཅིག་གི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཞག་བདུན་བྱང་མེད་ལྟ་
 བརྒྱས་སྤྱད་དང་རོལ་མོ་བྱས་པས། ཁྱེད་བཙུན་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་བྱང་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
 བཏབ། ལས་དེས་ལོ་དགྲ་ཁྱིའི་དབུལ་བ། ཆོ་ལྷ་བརྒྱར་ཟ་མ་དང་སྤྱོད་ལོག་ལྟ་
 ཅན་དུ་སྒྲིམ། ཆོ་དུག་བརྒྱར་དམུས་ལོང་དང་ལྟེ་མེད་པར་གྱུར། ཆོ་བདུན་བརྒྱར་
 རབ་བྱུང་བྱས་ནས་གཟུངས་མ་ཐོབ་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་ལྟར་བྱ་དང་། ཡང་
 འདུལ་བ་ལུང་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩིག་པ་དང་ཀ་བ་ལ་སྒྲབས་ལུང་
 འཕངས་པས། རྩིག་པ་དང་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་དབུལ་བར་སྒྲིམ། དགོ་འདུན་གྱི་གིང་
 དང་ལོ་མ་དང་ཐག་པ་དང་ཕྱགས་མ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གིས་ལོངས་སྤྱད་པས་
 གིང་ལྟ་བུའི་དབུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲིམ། དགོ་འདུན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཕྱི་
 ལ་བསྐྱར་བས་སྒྲིད་པ་ཆད་པ་སྤྱད་པས་སྒྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་དབུལ་བར་སྒྲིམ་པ་
 སོགས་མང་དུ་གསུངས། ཡང་སྒྲོན་བཟའི་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་རྟེན་ལ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་ཀ་གཅིག་ལུལ་བས་བསྐལ་བ་དགྲ་བཙུ་ཅ་གཅིག་གི་བར་དུ་
 འབྱོར་པ་ཆེ་བར་གྱུར། སྤྱིང་པ་ཐ་མར་ཡང་སྒྲིམ་མ་ཐག་ནས་མགོ་ལ་ལོར་བུ་
 མཐོན་ཀ་བྱང་སྟེ་འོད་ཀྱིས་སེར་སྒྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱང་། འབྲས་
 ལུ་འཐོབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པས་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་སྒྲོན་རྒྱན་
 པོ་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་གིན་དུ་དབུལ་པོངས་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལ། རང་གི་
 སྟོང་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་གཉིས། གདུགས་གཅིག་ །ལྷ་མ་གཅིག་ །མགོན་ལུ་
 སྤྱོད་པ་གང་ལུལ་བས། ཁྱིའི་དྲུང་སྤྱོད་པ་ན་ཁོན་པའི་ནང་ནས་གསེར་བུམ་པ་
 བདུན་བྱང་། ལུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ། ཆོ་འཕོས་ནས་ལྟ་དང་མའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ

ཕྱག་ཏུ་མ་བྱས་པར་གསུངས། གང་ག་དར་ཞེས་བྱ་བས། སྟོན་མི་ཞིག་ཀྱིས་པོའི་
 བྲིམས་གྲིས་གསོད་པ་ལ་ཐུག་པ་བཅེ་བས་བསྐྱབས་ནས་དཔེན་པར་ལམ་བསྐྱོམ་
 ཏུ་བཅུག་པ་དང་། སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྟོག་གི་
 བར་ཆད་དང་བྲལ་ཞིང་ལོངས་སྟོད་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་དང་། མཐར་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། དགོ་
 སྟོང་གསེར་དབྱིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་པའི་
 ཏུས་སུ་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་དོང་ཅེ་གཉིས་རྟེན་པ་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་
 ལ་ཐུལ་ཏེ་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་བསྐྱལ་པ་དགྲ་བཅུ་ཅ་གཅིག་གི་བར་ཏུ་ལོངས་
 སྟོད་ཟད་མི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིང་། སྟོན་པ་བྱོན་པའི་ཏུས་སུ་ལག་ན་གསེར་གྱི་དོང་
 ཅེ་དང་བཅས་པ་སྟེས་ནས་མཐར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་
 དང་། ཡང་དགོ་སྟོང་ལྗེའི་མེ་ཏོག་སྟོན་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་ཏུས་སུ་མི་
 དབུལ་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཁོར་གཞན་མེད་པ་ལ། དད་པས་སྤང་དང་ནེའུ་ལས་
 མེ་ཏོག་བཏུས་ནས་སངས་རྒྱས་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་གཏོར་ནས་སྟོན་ལམ་
 བཏབ་པས། བསྐྱལ་པ་དགྲ་བཅུ་ཅ་གཅིག་གི་བར་ཏུ་བྱད་གཟུགས་ལེགས་ཤིང་
 གང་བསམ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པ་དང་། མཐར་ཐུབ་པ་དང་མཇལ་ནས་དགྲ་
 བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། དགོ་སྟོང་ལྗེའི་རིན་ཆེན་གྱིས་སྟོན་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་
 ལ་རྟེའུ་དཀར་པོ་སྤར་གང་གཏོར་ནས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་ཁོར་དང་རིན་པོ་ཆེས་མ་ཐོངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་མཐུས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དང་མཇལ་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། དགོ་སྟོང་མ་དཀར་མོ་སྟོན་
 དབུལ་མོར་གྱུར་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བསོད་སྐྱབས་ལ་ལུས་ལ་རས་གོས་དྲི་མ་ཅན་

ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནས་སྤུལ་བས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རས་གོས་དང་བཅས་
 པར་སྐྱེས་ཤིང་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཐོངས་པ་དང་། དད་པས་ཆོས་ཉན་པའི་མཐུས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། བླ་མོ་ཀ་ཙང་ཀས་
 འཕགས་པ་ཀུན་ལ་ཆུ་ལྟར་བཟེད་གང་སྤུལ་ཞིང་ཆོས་ལྷན་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཅིང་གི་ནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྟའི་བྱར་སྐྱེས་པ་དང་། དགོ་སྤོང་
 གསེར་ལྟ་སྟོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་དུས་སུ་མི་དབུལ་པོར་གྱུར་པ་ན་རྒྱ་
 བུམ་གསེར་པ་ཆུ་གཙང་མས་བཀའ་སྟེ་གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་གཅིག་ནང་དུ་བཅུག།
 མེ་ལོང་གིས་ཁ་བཅད་དེ་དགོ་འདུན་ལ་སྤུལ་བས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་
 བཟང་ཞིང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་། དད་པའི་མཐུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་
 མཇལ་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོན་མི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་གཅིག་
 བརྒྱས་ནས་བསད་པས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དེ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་བསད་
 ཅིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་ཆེ་སྤྱང་དེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དུ་གྱུར། མི་
 སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་ལྟ་མཚམས་མའི་བྱར་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་པོས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསད།
 ལྟ་མཚམས་མ་སྟོན་མི་དེ་དག་གིས་སྤྱང་གསོད་པའི་ཆོ་རྒྱལ་མོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་ཤིང་ཤ་མཉམ་དུ་ཐོས་པས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དག་
 གི་མར་གྱུར་ནས་དེ་དག་བསད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་
 ཀ་པི་ནས་སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་གི་མཚོད་རྟེན་ལ་ཞིག་གསོ་བྱས་པས་ཆོ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་ལྟག་པར་སྟོབས་དང་མངའ་
 ཐང་གཞན་ལས་འཕགས་པ་དང་། དད་པ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་དག་བཅོམ་
 ཐོབ་པ་དང་། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞགས་དུས་བྱིས་པ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་གིས་

སངས་རྒྱལ་ལ་དང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་ས་སྤྱིམ་པ་གང་ལུལ་བས། དེའི་འབྲས་བུས་
 འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་སྤྲོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཆོས་རྒྱལ་མུ་རན་མེད་དུ་གྱུར་
 བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ས་རྒྱལ་པར་དག་ན་སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་
 གིས་ཀྱང་གཞོད་མི་རྒྱས་པ་བུམ་ཟེ་མ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། བུད་མེད་དཔུལ་མོ་
 གཉེན་དགའ་མོ་བྱ་བས་སངས་རྒྱལ་ལ་མར་མེ་རྒྱང་དུ་ཞིག་ལུལ་ནས། བསོད་
 བཅས་འདིས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་བདག་ཤེས་རབ་ཀྱི་མར་མེ་དང་ལྷན་ཏེ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་པའི་དྲི་མ་བསལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་
 བཏབ་པས། བྱིར་མི་ལྷོག་པར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱལ་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོན་
 སྤྱི་ལྷོག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སེམས་དད་པས་སྐྱང་ཅི་ལུལ་བས། ཤི་ནས་
 རིགས་མཐོན་པོར་སྒྲེས་ཏེ་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་སྐྱང་ཅིས་གང་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བས་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལ་ལྱུང་བཟེད་པོར་ན་དེ་མ་
 ཐག་སྐྱང་ཅིས་ཁེངས་ཏེ་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སྒྲོད་པ་དང་། སྒྲོན་དད་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། བྱིས་བདག་དན་བྱི་ལིས་སྒྲོན་སངས་
 རྒྱལ་རྒྱལ་གཟིགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཤོགས་དགེ་སྒྲོང་བཞིའི་འཆོ་བ་སྐྱར་བས་ཆེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་དང་མའི་ཡོངས་སྒྲོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཆོས་ལ་
 དད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲོན་མི་ལྷོག་གིས་
 སངས་རྒྱལ་འོད་སྐྱང་གི་མཆོད་རྟེན་གྱི་གང་པོའི་གཟུགས་ཞིག་པ་བཅོས་ཤིང་།
 ལྷོང་རོས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་
 གཟུགས་བཟང་ཞིང་ཡོངས་སྒྲོད་ཆེ་བ་དང་། གསེར་གྱི་སྤྱང་པོ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་
 གྱུར་པ་དང་། སྒྲོན་སངས་རྒྱལ་ལ་དད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་

པ་དང་། རྩོན་སངས་རྒྱས་སྤར་ག་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་བམ་ཟེའི་ཁྱེད་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་གང་གཏོར་བས་འབྱུང་བཞི་ལྟར་བཟེད་དུ་ལྟར། གཅིག་དབུའི་གཙུག་དུ་ཆགས་པས་དེའི་རྣམ་རྩོན་གྱིས་ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ར་ལས་ལུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་གླིང་བཞི་དང་འདོད་ལྟ་རིས་གཉིས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དགེ་སློང་རིས་གཉིས་པས་རྩོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ལ་དོར་ཅེ་གཅིག་སྤུལ་ཏེ་སྒྲིག་གཙོད་སློང་བའི་བསྐྱབ་པ་ཞོད་པས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོག་གི་བར་ཆད་དང་བྲལ་ཞིང་ཆོ་རིང་བ་དང་། རྩོན་དད་པ་དང་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ལུ་མོ་རོ་རྩེ་མས་རྩོན་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་ལ་བྱད་གཞུགས་མི་སྟག་པ་མགོའི་སྐྱ་རྩོད་ག་འབྲུབ་པ་བགས་པ་རྩུབ་པ་འདི་རེ་མི་སྟག་ཅེས་ཆོག་རན་སྐྱས་པས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དོག་མི་སྟག་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་སྐས་མོར་སྐྱེས་ཀྱང་མདོག་གིན་དུ་མི་སྟག་པས་རྟག་དུ་སྐྱབ་ཁང་དུ་གནས་དགོས་པ་དང་། རྩོན་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མཚན་ཅིང་སྒོན་ལམ་བཟུང་པས་རྟག་དུ་ཡོངས་སློང་ཆེ་ཞིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། ལུ་མོ་གསེར་མདོག་གིས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྲང་གི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་རིགས་གཞུགས་ལང་ཆོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱགས་པས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་འཐབ་གྲོལ་དང་། བྱད་གཞུགས་མི་སྟག་པ་དང་རིགས་རན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རྩུབ་སྐྱས་པས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེ་དག་དུ་གཞུགས་བྱད་དང་རིགས་རན་ཞིང་། མི་སྟག་པའི་རྣམ་གངས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་དང་། ཡང་བདག་ཅག་གི་རྩོན་པ་ལ་གོས་སྤུལ་ཅིང་། དལ་སྐྱ་དང་སེན་མོའི་མཚོད་རྟེན་ལ་དྲི་བཟང་དང་

ཉིལ་མར་གྱི་བླག་པ་ལུལ་བས། དེ་ནས་གི་འཕོས་ཏེ། མཉན་ཡོད་ཏུ་ཆོང་དཔོན་
 ཆེན་པོའི་བུ་མོ་གསེར་མདོག་ཏུ་གྱུར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་དང་དབང་བླག་ལུན་སུམ་
 ཆོག་ས་པར་གྱུར་ཅིང་། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དབང་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་
 བུ་མཁན་གྱིས་སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་རང་གི་ཕུ་བོ་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཐོབ་པ་ལ་འབྲེ་བོ་ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བསྟན་པས། ཆེ་རབས་མང་པོར་འབྲེ་བོར་གྱུར་པ་
 དང་། སྤར་འགྱོད་ནས་བཤགས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྟོན་ལམ་བཟབ་པས་བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་མཛུལ། ཆོས་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་སྦྱེས་པ་ཅམ་
 གྱིས་འབྲེ་བོ་ཡང་སངས་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་དབང་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་
 སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་དགོ་སྤོང་མ་ཞིག་གིས་དགོ་སྤོང་མ་མང་
 བོ་ལ་འཐབ་གྲོལ་དང་། བ་ལང་རྩི་མོ་ཞེས་སྤྱོད་པས་ཆེ་རབས་མང་པོར་བ་ལང་
 རྩིར་གྱུར་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་པའི་སེམས་གྱིས་གོ་ཤ་ཏ་ཀའི་མེ་ཏྲག་
 གིས་གཏོར་ཏེ་ཆོས་ཞུས་ནས་དེ་འབྲལ་གི་འཕོས་ནས་ལྷར་སྦྱེས། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ལས་ཆོས་ཐོས་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ལུང་གཞི་
 ལས། སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆུ་བོ་གཞུར་ཐེབས་པའི་ཆོ། དེ་ན་རང་བ་དང་ཉ་
 དང་རུས་སྤལ་ལྟ་བུ་བརྒྱས་བསྐྱོར་ཏེ་སྐྱོར་བ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་ཆོག་གསུམ་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་མཛད་དེ། བཞིན་བཟང་དག་འདི་ལྟར་འདྲ་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ལྷ་རན་
 ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་མངོན་པར་དད་པར་གྱིས་ལ། ཅི་
 བས་ཀྱང་དུད་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱིས་ཤིག ཁྱེས་
 ཆོས་གསུངས་པས། དེ་རྣམས་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཟས་བཅད་པས་གི་འཕོས་

ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷའི་རིས་སུ་སྐྱེས། དེ་མ་ཐག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་
 གུང་དུ་སྐྱགས་ཏེ་མེ་ཏོག་གཏོར་ནས་ཆོས་ཉན་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་ནས་དགོ་སྤྱོད་
 རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ལྷས་པས། ངང་པ་དང་ཉ་དང་རུས་
 སྤལ་དེ་དག་སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་གི་དུས་དགོ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་ན་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་ཡོ་རྣམས་དལ་བས། ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ཉ་དང་ངང་པ་དང་རུས་
 སྤལ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་སེམས་མཛོན་པར་དད་པར་བྱས་པས་
 དེས་ན་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 འོད་སྤྱང་ལ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏེ་
 གསུངས། ཡང་སྟོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷ་པོ་གཞུང་བཀལ་ནས་ཕེབས་པ་ན་གཞུང་འི་
 འགམ་ན་ཡི་དྲགས་ལྷ་བརྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ་ཞིང་རྒྱ་
 བསྐྱངས་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་ཡི་དྲགས་དེ་དག་རྒྱས་ཆོས་
 པར་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་བཞིན་དུ་ཆོའི་དུས་བྱས་ནས་ལྷར་སྐྱེས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་མཛལ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ལྷས་པས་ཡི་
 དྲགས་དེ་དག་སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་གི་དུས་སུ་དགོ་བསྟེན་དུ་གྱུར་པ་ན་དགོ་
 སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བསྟེན་དེ་དག་ལ་འཛོལ་བ་བསྐྱངས་པ་ན། དགོ་བསྟེན་དེ་
 དག་གིས་དགོ་སྤྱོད་འདི་དག་ནི་ཡི་དྲགས་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་ལག་པ་བཟེད་པར་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་ཆོག་ངན་སྒྲིས་པས་ཆོར་བས་ལྷ་བརྒྱར་ཡི་དྲགས་སུ་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་
 པ་འོད་སྤྱང་ལ་དད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པའི་མཐུས་འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་
 མཛལ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོམ་ལྷན་ཨོ་ཏ་ལར་
 ཕེབས་པ་ན་ཞིང་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་མགོ་རྩལ་གྱིས་གཡོག་ཅིང་ག་ནའི་རས་ཀྱིས་

སྤྲུལ་གཡོགས་ནས་ཞིང་མོད་པ་གཟིགས་ཤིང་། ཞིང་པ་དེ་དག་དང་དེའི་མོན་པ་
 དྲུད་འགྲོ་སྟོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཐོང་ནས་དད་པ་སྦྱེས་པ་ན། བཙམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལ་དད་བཞིན་དུ་ཆོ་
 འཕོས་ནས་ལྟར་སྦྱེས། བཙམ་ལྷན་འདས་དང་མཇལ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་
 དག་གི་རྒྱ་ཁྱུས་པས་ཞིང་པ་དེ་དག་སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྣང་གི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་
 བྱུང་ནས་ལེ་ལོས་དུས་འདའ་བར་བྱས་པས་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་སྤྲུག་བསྐལ་དུ་
 མ་མུང་བའི་ཞིང་པར་གྱུར་པ་དང་། མོན་པ་དྲུད་འགྲོ་སྟོང་པོ་དེ་ཡང་སྟོན་སངས་
 རྒྱས་འོད་སྣང་གི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བསྐལ་བའི་གཞི་ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་
 པར་མ་བྱས་པས་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་དྲུད་འགྲོར་སྦྱེས། རྒྱལ་བ་འོད་སྣང་ལ་
 དད་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་མཐུས་འདིར་བཙམ་ལྷན་འདས་དང་མཇལ་ནས་བདེན་
 པ་མཐོང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལས་དཀར་ནག་གི་རྣམ་སྤྲིན་རྩི་ལྟར་མུང་
 བའི་ཚུལ་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ་དེ་ནི་རྩི་ལོ་ཆེས།
 ལས་ཅུང་དུ་ལས་འབྲས་སུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་
 བརྗོད་པས་དེས་པ་བསྟེད་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། གནག་རྩི་དགའ་པོ་དང་དེའི་
 འཕར་བས་བརྩིས་པའི་སྤུལ་པ་དང་། ངང་པ་དང་ཉ་དང་རུས་སྤུལ་ལྟ་བུ་དང་
 ཡི་དྲགས་ལྟ་བུ་དང་ཞིང་པ་དང་གྲང་ལྟ་བུའི་བྱུང་བ་དང་མཛངས་སྟུན་ནས་
 འབྱུང་བའི་གསེར་ལྟ་དང་གསེར་དབྱིག་དང་གྲང་པོ་སྟོང་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་
 བཞིན་ཏེ། ལུང་དང་མཛངས་སྟུན་དང་ལས་བརྒྱུ་པ་སོགས་ལས་དེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་བཅས་
 པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱེས་སུའི་དོན་ཐམས་

ཅད་འགྲུབ་པའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པས་མཚོན་ནས་
 དུན་པ་ཉིར་བཞག་དང་། མཛེངས་བྱུན་དང་། ལས་བརྒྱ་པ་དང་། རྟོགས་བཛོད་
 བརྒྱ་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱུད་སྤེང་རྣམས་དང་གསུང་རབ་གཞན་རྣམས་
 གྲུང་བལྟས་ནས་ངེས་པ་སྤྲུགས་དག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་གྱི་
 དོན་དུ་གསུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ལས་འབྲས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཛེངས་བྱུན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་
 དེ་དག་ལ་བལྟས་ནས། ལས་དཀར་ནག་གི་རྣམ་སྤྲིན་རི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་སྡོན་གྱི་
 བྱུང་བ་རྣམས་གེས་པར་བྱས་ནས་ངེས་པ་སྤྲུགས་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བར་གསུངས་པས། བདག་འདྲ་བའི་སློང་མན་སྟོམ་ལས་ཅན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱ་མི་ལུས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་ཆེ་བར་
 བསམས་ནས་མདོ་དེ་དག་ལས་བརྒྱས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ་
 ཡིན་གྱི། སློ་བྲོས་དང་ཚུལ་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཉིད་
 ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལས་རྒྱུད་དུ་རེ་ལས་གྲུང་འབྲས་བུ་
 ཆེན་པོ་འབྱེན་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ལ། རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་
 ཆེས། དགོ་སྤྲིག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། སྤྲིག་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་། དགོ་བ་ཅི་ལུས་སུ་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲིག་པ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ནས་སྤོང་། དགོ་བ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ནས་
 བསྐྱུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟོག་གའི་རིགས་པ་ལྟར་སྤྲང་གིས་དབྱད་
 བས། འདི་ལྟར་འབྱུང་འདི་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞེས་རང་བཞོས་ཐག་གཅད་པར་མི་བྱ་
 ཞིང་། ལས་འབྲས་གྱི་སྟོར་འདི་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་ཉག་གཅིག་

གི་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན་ལ། དག་བཅོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ས་
ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་མ་
བརྟེས་པར་ཐག་གཅད་པར་མི་རྒྱས་གསུངས་ན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ།
དེ་ཡང་འཕགས་པ་གཤམ་པའི་བྱ་དང་མོ་འགལ་སོགས་དག་བཅོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་དེ་དག་གིས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུང་ན་ཐོགས་པ་
མེད་པར་གསུང་རྒྱས་ཀྱང་། འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སྒྲོན་པ་ཉིད་ལ་
རྒྱས་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་བཅས་མཚམས་ལྟ་མོ་ཞིག་ཀྱང་རང་དགར་ཐག་
གཅད་མི་རྒྱས་པར་གསུངས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བཅས་པ་འདི་བསྐྱེད་ན་ཕན་
ཡོན་འདི་ཡོད་དང་འདི་ལས་འགལ་ན་ཉེས་དམིགས་འདི་ཡོད་ཀྱི་ལས་འབྲས་སྤྱ་
མོ་དེ། རྒྱལ་བ་ཉག་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པས་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བའི་མགོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲོན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བཅད་མཛད་པ་དེ་
ཡང་དོན་དེ་འདྲ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་ཡིད་
ཆེས་པར་བྱས་ནས། དག་ཕྱིག་ལ་སྤང་སྤང་བྱ་དགོས་པས། སྤང་སྤང་མདོ་བརྒྱད་
བརྒྱ་པ་ལས། ཀྱན་དགའ་པོ་གང་གི་ཕྱིར་ར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་སྤང་བྱིས་པའི་རྒྱུའི་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་ཁྱོད་
དད་དམ། ཡིད་ཆེས་སམ། ཡང་ན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་
ཡིད་གཉིས་སམ། མོས་ཉིའམ། ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་མེད་དམ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་དགའ་པོས་འདི་སྤང་ཅེས་གསེབ་ཏོ། །བཙུན་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་

ཡིད་གཉིས་སམ། མོམ་ཉིམ། ཐེ་ཚོམ་འཆལ་བ་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་
 ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཀྱན་ཏུ་
 སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མི་མངའ་བའི་སྤང་དུའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཉི་མ་
 དང་ཟླ་བ་འདི་ལྟར་རྩེ་འཕྱུལ་ཆེ་ཞིང་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ནི་དོགས་
 ལ་ལྟར་ཡང་གདའ། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ནི་གནས་ན་ས་འཕོ་ཡང་གདའ། སངས་
 རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ནི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་མདོ་སྡེ་
 དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། བཙུམ་ལྷ་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐུང་
 སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོས་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་བཀའ་བོ། །ཞལ་གྱི་
 དགྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་བཀའ་བ་ནས། དབུ་མངོན་པར་བཀའ་བོ། །དབུ་མངོན་
 པར་བཀའ་བ་ནས། སྐྱེ་མངོན་པར་བཀའ་བོ། །སྐྱེ་མངོན་པར་བཀའ་བ་ནས་སེང་
 གའི་ཁྱི་མངོན་པར་བཀའ་བོ། །སེང་གའི་ཁྱི་མངོན་པར་བཀའ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་འཁོར་མངོན་པར་བཀའ་བོ། །དེ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར། དེ་
 ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བའི་འཁོར། དེ་ནས་ཐམས་
 ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་མངོན་པར་བཀའ་བོ། །དེ་ནས་སྦྱང་གསུམ་གྱི་སྦྱང་ཆེན་
 པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་བཀའ་བོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐུང་བསྟུས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་ལ་
 བཀའ་སྤྱུལ་བ། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདྲ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་བརྟུན་གསུང་བར་མི་འགྱུར་གྱིས། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱེད་རྣམས་མངོན་པར་
 དང་བར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུན་རིང་པོའི་དོན་དང་། ཡན་པ་དང་། བདེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་བསྟན་པའི་ཆོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བརྒྱད་ཁྱིམ་ཆེན་གསུམ་མི་སྐྱེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་བོད་
 བོ། ཁྱོག་ཆགས་བརྒྱ་ཕྱིར་དུ་མས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་དང་བྲལ་
 ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པ་དག་གོ། ཁྱོན་སེམས་མ་བརྒྱད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་མས་
 བྱང་ཆུབ་ཆུ་སེམས་བརྒྱད་དོ། ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལྟང་ལས། རྒྱ་སྤྱོད་གནས་
 ཀྱི་དྲག་ཅན་པ། དུས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་སྤྱི་ཀྱི། ཁངས་རྒྱས་གདུལ་ལ་
 བྱམས་པ་ནི། དུས་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྟར་ཞིང་། རི་དང་གྲོང་དུ་བཅས་
 པའི་ས་ཞིག་ལ། ཁམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཀྱང་། ཁྱོད་ནི་མི་
 བདེན་པ་ཡི་ཆོག་མི་གསུང། ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲས་མེད་
 ཕྱིར་ན་བརྟུན་མི་གསུང། ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
 བཅས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཀྱུན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 བརྒྱད་ནས་སྒོ་གསུམ་ལ་དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་ལ་སྐྱེས་
 ལཱི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད། རྒྱ་ལ་གོས་ནའང་ཉེས་དམིགས་དན་པར་བྱས་ཉེ་
 འབྲལ་འབྲལ་དུ་བཤགས་སྟེ་མ་གྱིས་དག་པར་བྱ། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཀྱང་། གང་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་དན་ཤེས་བསྟེན་པ་གཤེས་ཆེད། ཁོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་སྒྲིབ་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་མི་དག་བཅུར་བསྐྱས་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེར་མ་འདུས་པའི་མི་དག་བ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དེ། དག་ཚུལ་དང་དག་སྒྲོང་
 རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཟར་མི་རུང་བར་གསུངས་པས་བཅས་པ་དེ་ལས་
 འདས་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལག་ཉ་མཚམས་བཅས་ཞག་ཡོན་གསོག་
 འཛིག་སོགས་བཅས་རྒྱང་གི་ཉེས་པ་ཤིན་དུ་མང་ངོ། དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཁ་ན་

མ་ཐོ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བྱུང་བར་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་
 དཀོན་པས་བཅས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་། ཉེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ།
 མི་དག་བཅུ་ཅམ་ལ་སྒྲིམ་སེམས་བསྟན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་དུས་སུ་སྐྱར་
 བས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཅིས་པར་བྱེད་པའི་
 སློ་བྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེད། །དེ་ལྟར་བཅས་
 རང་གི་ཉེས་པ་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ངེས་ཤེས་
 བག་ཡོད་བརྟན་པོས་ཉེས་ལྟར་ལ་འཛེམ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་
 བའི་བསམ་པ་མེད་པར་དབུལ་བས་སྦྱག་པོའི་ཁོར་བགང་བ་ལྟར་བྱས་པ་གང་
 ཡང་མི་ཡན་ནོ། །དེ་ཡང་སློག་གཅོད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 སློག་ཆགས་གཞན་ལ་གཞོད་དོགས་བག་ཟོན་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཚུ་ལེན་པའི་ཆེ་
 ཡང་། རྒྱ་ཆགས་བཅངས་ནས་ཚུ་ལེགས་པར་བཅགས་ནས་ལེན་དགོས་དེའི་ཆེ་
 ཡང་རྒྱ་ཆགས་ཀྱིས་བཅགས་པ་ཅམ་གྱི་མི་ཚོག། །རྒྱ་ཆགས་ཀྱི་ནང་དུ་སློག་ཆགས་
 གནས་ན་རྒྱ་གང་དུ་འགོ་བའི་སློགས་དེར་རྒྱ་ཆགས་ཕྱི་ནང་བསྐྱར་ནས་བཤལ།
 དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རྒྱ་ཆགས་ཀྱི་ནང་དུ་སློག་ཆགས་མང་དུ་བསང་བ་ཡོང་། མེ་ལ་
 རེག་དགོས་བྱུང་བའི་ཆེ་ཡང་དུས་དྲན་སྒོན་དུ་བཏང་། ཤིང་ལ་སློག་ཆགས་ཡོད་
 མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་མིན་པར་མ་བརྟགས་པར་ཤིང་
 མེ་ནང་དུ་བྱས་ན་ཤིང་ལ་གནས་པའི་སློག་ཆགས་ཕྱ་མོ་མང་པོ་གསོད་པར་འགྱུར།
 དེ་བཞིན་དུ་ཟས་ཟ་བ། གོས་བགོ་བ། རྒྱུད་པས་འཆག་པ་སོགས་སྦྱོད་ལམ་
 ཐམས་ཅད་དུ། སློག་ཆགས་ལ་གཞོད་མི་གཞོད་བརྟགས་ནས་སྦྱོད་ལམ་དེ་དང་དེ་

ལ་འཇུག་དགོས། མ་བརྟགས་པར་སྤྱོད་ལམ་གང་བྱས་ཀྱང་སློག་ཆགས་ལ་
གཞོད་པ་མང། ལུས་ཀྱི་ཤིག་སློགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ན་སྐལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་
ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལུས་ལ་བརྟེན་ཅི་བྱུང་བ། དེ་ལྟར་ཅིས་ཀྱང་མ་བྱུང་ན་
ཤིག་རྣམས་དལ་བུས་བསྐྱུགས་ཏེ་རྩ་སྤོན་ཡོད་པའི་ས་རྩོ་སར་སྐྱེལ་དགོས་པ་
འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས། རྩ་སྤོན་གྱི་ཁྱོད་དུ་བསྐྱེལ་ན་མི་འཆི་བ་ཡིན་
པར་འདུག། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཤིག་དང་བཅས་པའི་གོས་ཉི་མ་ལ་སྐྱེམས་པ་
དང་དགུན་འཁྱགས་པ་སྒྲང་ལ་འཁྱགས་སུ་བཅུག་སྟེ་གོས་རྣམས་སྐྱུག་པར་བྱེད་
པ་ནི། གསོད་སེམས་ཀྱི་བསམ་པས་བསད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་དངོས་སུ་མ་
བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་སློག་གཅོད་དུ་འགྱུར། སློག་
གཅོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རང་གིས་དངོས་སུ་བྱས་པ་མི་དགོས། གཞན་ལ་བཅོལ་
ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ཀྱང་སློག་གཅོད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་བཅོལ་
པའི་པ་རོལ་པོ་དེས་གསོད་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་སློག་ཆགས་དེ་གི་བའི་ཆེ་ན་
རང་ལ་སློག་གཅོད་ཀྱི་ཉེས་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྟངས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མ་བྱིན་ལེན་ལའང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་བྱ་དགོས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཉེན་
ཆེའོ། །ཐ་ན་གཞན་གྱི་རྩས་རྩ་ཉག་མ་ཙམ་ཡང་མ་བྱིན་པར་ལེན་དུ་མི་རུང།
དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགོ་འདུན་གྱི་རྩས་དང་། གཅུག་ལག་ཁང་གི་ཡོ་བྱད་ནི་
འབྲས་འབྲུ་གཅིག་ཙམ་མམ། མི་ཉོག་འདབ་མ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་མ་བྱིན་པ་
སྤངས་ནའང་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆབས་ཆེ་བར་གསུངས། དགོ་འདུན་གྱི་རྩས་མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ངེས་པར་སྤྱོད་དགོས་སུ་
གསུངས་འདུག་པས་འདིའི་ཐད་དུ་གཟབས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོག་

གཡེམ་ལ་ཡང་། བྱད་མེད་དང་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་འབྱུང་རིང་ཡང་། དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཐ་ན་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་མིག་ལྟ་བུ་ཙམ་ལའང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས། བྱད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རྟོག་ན་ནི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟ་བུ་བ་འབྱུང་ལ། ལྷག་མ་བྱུང་ན་ནི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་པམ་བ་མ་གཏོགས་ལྟར་བའི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་བཤགས་པའི་ཆེ་ཡང་མ་མཐའ་དགོ་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་དགོས་པར་གསུངས། བྱད་མེད་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱི་ནང་དུ་རིབ་ཙམ་ཞིག་ལྟན་ཅིག་འདུག་ན་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས། མདོར་ན་འདོད་ཆགས་ནི་འཁོར་བར་འཛིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་དེ་རྣམས་བསྐྱུང་བ་གནད་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟུན། སྤྲུལ་ཆོག་རྩལ་དག་འབྱུལ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བས་དྲན་ཤིས་ནར་མར་བསྟེན་ནས་སྤྱོད་ཅི་ཐུབ་བྱ། ད་ལྟ་རང་རེའི་བསམ་པ་ལ་བརྟུན་སྤྲུལ་ཆོག་རྩལ་གསུམ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཡང་རྩེད་མོ་དང་བཞད་གད་སོགས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་སྟུང་ཡང་། དེ་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ་ཁམས་གསོ་བ་དང་གཞན་གྱི་མནར་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དང་། དགོ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་པའི་ཆེད་སོགས་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་ལོང་གཏམ་མང་པོ་སྤྱོད་པ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་གཡོང་ཞིང་། སྤྱོད་ཤིས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སྤྱོད་གསུམ་ལ་བརྟུགས་ནས་སྤྲིག་སྤྱོད་དགོ་སྤྱོད་ལ་འབད་བ་ནི། ས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་

ཡིན་པས་གིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷ་བ་འདི་མེད་ན་
 ཉེས་བྱས་སྤྱོད་མོ་རེས་ཀྱང་དཔུལ་བར་འཕེན། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་འདི་
 ཡོད་ན་བཅས་པ་སྤྱོད་མོ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པར་བྱུང་ཡང་དེས་དྲུང་འགྲོའི་གནས་
 སུ་འཕེན་གྱི། དཔུལ་བར་མི་འཕེན་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོས་ལྷན་པ་ལས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གི་ཆེ་བདག་བསྐྱལ་བའི་དང་པོར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་
 གནས་པ་དང་། གང་གི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལའོར་བ་འཛིག་འཛིག་རྟེན་དུ་
 བྱུང་བ་དེའི་ཆོ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ཁྱུ་དང་ཁྱའི་བྱ་དང་ཁྱའི་བྱ་མོ་དག་ཏུ་
 བར་གྱུར་ཏེ་བདག་ཀྱང་འཁོར་ཏུ་བར་གྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོའི་ནང་ན་ཁྱུ་དང་ཁྱའི་བྱ་དང་ཁྱའི་བྱ་མོ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཆད་མ་མཆིས་
 ཏེ་གྲངས་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་རྩལ་ལགས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལ་རྒྱ་ནི་
 གང་ལགས་རྒྱུན་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཁྱའི་
 བདག་པོ་གང་དག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
 རྒྱལ་བྱིས་པ་དག་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་ཏེ། ཆོག་ཉམས་པ་དང་འཆོ་བ་
 ཉམས་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་པ་ཉམས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་ལ། དེ་དག་
 གི་ལྷ་བ་ཡང་དྲང་པོར་གྱུར་ཏེ་དེ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་ནི་མི་སྦྱེ་ཡི། ཤི་
 འཕོས་ནས་ཁྱའི་གནས་རྣམས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
 ཞལ་ནས། བླ་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་གཤམ་ནས་དེ་དག་གི་
 ཀྱན་སྦྲེང་ཙམ་ནས་ཀྱང་བསྐྱམས་ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་དེ་དག་དང་ཡེ་མ་འབྲས་པར་བྱེད་
 པའི་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བསྟེན་པ་འདི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་
 དང་སྦྱེས་སུའི་དོན་གཉིས་འབྲུབ་པའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བས་རྒྱལ་བས་སྒྲོ་དུ་

མ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་བའི་
 ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་དགའི་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཙུ་བའི་
 རྟེན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཙུ་བའི་རྟེན་ཏོ། །སྐྱ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཙུ་བའི་རྟེན་ཏོ། །ཙུ་བའི་རྟེན་གྱང་
 གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྐྱེ་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་རྣམས་ཏེ། ཞེས་དང་། གྲུའི་བདག་པོ་
 དཔེར་ན་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱིམ་དང་གྲོང་རྒྱལ་དང་ལྗོངས་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་རྒྱལ་
 པོའི་པོ་བྱང་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱ་དང་གིང་གེལ་བ་དང་སྤྲན་དང་གིང་ཐམས་ཅད་
 དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་ས་བོན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་ཡོ་ཐོག་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་མོ་བ་དང་གཤལ་བས་བཤལ་བ་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ས་ལ་
 གནས་ཏེ། དེ་དག་གི་གནས་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །གྲུའི་བདག་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་
 བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པའི་
 དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ནས་མི་དགེ་བརྩ་སྦྱོང་གི་
 རྒྱལ་བྱིམས་ལ་བསྐྱགས་པའི་དོན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། །
 རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བྱིམས་
 ལས་གཞན་མེད། །ཅིས་བསྐྱས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིམས་སྤྱི་ལ་
 ཡང་སྤོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བསྟེན་ནས་བསྐྱང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། །ཁོ་བོ་ནི་ཐེག་ཆེན་
 པའོ། །ཞེས་སྒྲ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་དེ། སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་ལམ་

ནས་བསྐྱལ་གུང་མི་དགོ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ལིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་གསུངས།
 ཞེ་སྒང་གིས་ཆོས་ལས་མི་འདེལ་བ་ནི། བདག་ནི་བསྐྱེད་ཏེ་བསལ་གྱུར་ཏམ། །
 བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་གུང་སྒྲིའི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དགྲ་ལ་
 འདུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐ་ཁ་པ་ཚན་གཅིག་
 གིས། དགོ་སྒྲོང་དགོན་པ་བ་ལ། ལུས་འདམ་བུ་བཅོམ་པ་ལྟར་བྱས། མགོའི་གྲང་
 པ་བརྟོལ་བས། དགོ་སྒྲོང་རྒྱ་བོན་རེ། རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་པོས་འདི་དག་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་གྱི་བྱས་པས། ཐ་ཁ་པ་རྣམས་བྱེད་པས་དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱང་པ་ལ་
 བྱག་བྱས་བཅོད་པར་གསོལ་བས། གྲང་པ་ཅར་རེ་བཅོད་དོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
 བས་གུང་བཅོད་པ་སྐྱབས་ཆེ་བ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཆོ་འབྱུལ་གྱི་མདོ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་གསུངས། འཇིགས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདེལ་བ་ནི། བྱིས་བདག་རྒྱལ་
 བྱིས་མཆོང་དཔོན་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱིས་བདག་དེ་བརྟུན་ཡེ་མི་ཟེར་བས། ཐམས་ཅད་
 གྱིས་དབང་པོར་བྱེད་པ་ལ། ལན་ཅིག་གི་ཆོ་ན། གཡོན་ཅན་ཆོན་གཅིག་གོས་
 བྱེད་པ་ལ། གཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོ་ལོ་སྒྲོང་གཅིག་ཏུ་འཆོ་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། བྱིས་
 བདག་སྐྱམ་བྱེད་གྱི་འབྲོར་པ་འདི་ཆོ་དེ་གྱི་ཡིན་ནོ་བྱས་ལ། བྱིས་བདག་རྒྱལ་
 བྱིས་མཆོང་དཔོན་ལ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་དཔེན་པར་བྱིད་
 ལ་སྟིགས་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་དུ་གཞུག་བྱས་པས། དེ་ཐབས་ཡིན་ན་ཟེར་ནས།
 རྒྱལ་བྱིས་མཆོང་དཔོན་དཔེན་པར་བཟུང་སྟེ། མཚོན་ཐོགས་ཏེ་འཆིའམ་གསོན་
 བྱས་པས། བྱིད་ཅི་ལྟར་བྱེད་པའོ་ཟེར། དེ་བྱིད་རང་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ཆོ་
 དབང་པོ་གྱིས་མི་གསོད་ཅིག་བྱས་པས། བདེན་པས་སམ་བརྟུན་པས་བྱེད་ཟེར།
 བརྟུན་པས་བྱེད་དགོས་བྱས་པས། དེ་ནི་ཆོ་འདིའི་སྟོག་གི་བྱིར་ཡིན་པས། ཆོ་འདི་

ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བརྟུན་བྱས་ན། སྒྲེ་བ་གཏན་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་བར་འགྱུར་བས།
 དེ་བས་ཤི་བ་རང་བླ་སྟམ་ནས། ཁྱེད་རང་གསོད་ཅིག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་
 རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཛམ་གྱི་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་སྟོབས་གྱི་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་ཁྱོད་ཆོས་མི་གཏང་ན་གསེན་མོས་
 བཅད་ནས་གསོད་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། མྱོངས་པས་
 ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། སྒྲོ་ཙ་ན་མེ་དོར་འདུག་བྱས་པས་ཟོན་བྱེད་བ་ལྟར།
 རང་གིས་མ་ཤེས་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་སྟེག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ། འདུལ་
 བ་ལུང་གི་གླིང་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཤིང་ཐུན་གྱིས་དྲག་དྲག་པོ་དོ་མ་ཤེས་
 པས་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བལྟར་འགྲོ་བ་བཞིན། རང་ཅག་མི་དགེ་བ་དོ་མ་
 ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་བ་ཞིག་
 དགོས། མི་ཤེས་པས་སྟེག་མི་འོང་བའི་གོ་མི་ཆོད་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བ་བཞིས་
 ཆོས་ལས་མི་འདའ་ཙ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཅན་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་རན་སོང་དུ་སྒྱེ་དོན་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 གྱི་དད་པ་ཅི་སྒྱེ་བ། དེས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་རྟེན་པ་ན་མ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་
 འདི་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་གྱི་རྒྱལ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་
 སྟམ་དུ་སྟོང་རྗེ་དྲག་ཏུ་བསྒྲོམ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་ལས་
 སྒྲོལ་བ་ལ་རང་ཉིད་ལས་རན་པའི་དབང་དུ་སོང་ན་གཞན་རི་ལྟར་སྒྲོལ་ཅུས།
 དེས་ན་བདག་གིས་སྟེག་པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ནས་སྤང་། དགེ་བ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ནས་
 བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་

གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་
པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲུབ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བྱུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཐུན་
མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་ལས་འབྲས་གྱི་རྣམ་
གཞག་སྟོན་པའི་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་དང་ཁྱད་པར་མཛད་ས་
སྒྲུབ། ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ། འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱད་སྟེང་རྣམས་
ཞིབ་ཏུ་ལྟ་ཞིང། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོ་སྦྱོང་འདིའི་སྟེང་ཏུ་འབྱེད་ཞེས་པ་
ཞེས་བྱ། དབང་པོའི་སྟོ་སྦྱོང་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་སྤར་བཤད་པ་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །

༥ བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་
སྟོ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། ཀང་ལ་འདིར་སྟོ་ཡོད་མིན་པ། །
དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད། །རང་ཁྱིམ་ལ་བཞིན་སྲིད་པ་ནི། །འདི་ནས་འབྱུང་བའང་
བྱ་བ་དགའ། །ཞེས་དང། སྟོབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མིས། རི་ལྟ་རི་ལྟར་འགོ་བ་ཀྱུན་ལ་
བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་སྦྱེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཏི་མུག་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུག་པོར་
འགྱུར། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་འགོ་བ་ཀྱུན་ལ་སྦྱག་བསུལ་འདུ་ཤེས་སྦྱེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
གཏི་མུག་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྒབ་མོར་འགྱུར། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་སྦྱག་པ་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་འཕེལ་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་མེ་ཕྱེ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོ་བར་འགྱུར། །རི་
ལྟ་རི་ལྟར་མི་སྦྱག་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་གྱུར་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་
མེ་ཕྱེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གཞིལ་འགྱུར། །ཞེས་དང། རི་པོ་རྗེ་དབལ་ལྟན་ཨ་ཏི་ཤས།

འདོད་པའི་གཞི་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱལ། རྒྱལ་པའི་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པའི་མི། །
 འཛིག་རྟེན་འདས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས། །
 སྤོར་ཏུ་རིང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ཉམ་ར་སྤྱ །ཉོན་མོངས་
 འཆིང་བ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་བསྐྱམས་པས་ཉམ་ཐག་ཅིང་། ། འཁོར་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་དཔག་མེད་ཀྱིས། །དེ་ཡི་རྒྱད་གཏུངས་མི་བདེར་འགྱུར། །དེ་ཉིད་
 བྱིར་ཡང་སློ་ལུན་དག །འདོད་པའི་གཞི་ལ་ཆགས་སྣང་སྟེ། ཆོས་རྒྱལ་གཙོ་བོར་
 བྱ་བའི་རིགས། །འདོད་ལ་ཆགས་བལ་བྱ་བའི་བྱིར། །འདོད་པའི་ཉེས་པ་དཔག་
 མེད་པ། །གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་རྟོགས་བྱས་ལ། །རྟག་ཏུ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོ་རྩ་མ་ནས་བསམས་ན། དེ་
 ལས་ཐར་འདོད་སྟེ་བས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྟེ་བ་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 བསྟོམ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྟོ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་སྟེ་བ་ལ་
 བདེན་པ་བཞིའི་སྟོ་ནས་བསམ་དགོས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
 མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་བར་འཁོར་ལུགས་དང་དེ་ལས་
 ལྷོག་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་གནད་ནམས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་
 བཞིར་བསྐྱུ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ནི།
 ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྟོམ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་རྗེའི་ཉམས་མགྱུར་དུ། སྤྱག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་
 བ། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་རི་བཞིན་མི་སྟེ་ཞིང་། །ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་
 རིམ་མ་བསམས་ན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །སྤྱིད་ལས་
 དེས་འབྱུང་སྟོ་ཤས་བསྟེན་པ་དང་། །འཁོར་བར་གང་གིས་བཅིངས་པ་ཤེས་པ་

གཅེས། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། བར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་བསྐྱར་འཆལ་ཡོ། ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་ལས།
 དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གུན་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་འཁོར་
 བར་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་གནད་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྐྱེས་
 པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་
 གྲོམ་ཡང་ཆེ་བས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སློབ་མ་འཁྱེད་དགོས་ཏེ། ལྷག་བདེན་
 བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ཡོག་རྣལ་མ་ཞིག་མེད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་
 འདོད་ཆོག་ཙམ་དུ་འགོ་བས་ཅི་བྱས་ཀྱན་འབྱུང་དུ་འགོ་ལ། ཀྱན་འབྱུང་བསམས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་
 བ་འབེན་མ་མཐོང་བའི་མདའ་བརྟེན་པ་ལྟར་གྱི་གནད་རྣམས་ཆད་ཅིང་སྤྱིད་པ་
 ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་ལྷག་ཀྱན་མ་ཤེས་ན་དེ་ཉི་ལུང་ཞི་བའི་ཐར་
 པའང་ངོས་མི་ཟེན་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཡང་སྒྲོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལས་ལྷག་བསྐྱེས་
 བདེན་པ་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོག་མར་
 འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེས་བསྒྲོམ་པ་ལ། མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉིང་
 བཞག་ལས། མེས་པོ་ཅན་དཔལ་བ་དཔལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བགྱེས་ཤིང་
 སྒྲོམ་པས་ཉམས། །དུང་འགོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟས་ཉམས། །མི་དག་འཛོལ་བ་བྱང་
 བས་ཉམས། །ལྟ་དག་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་གྱི་རྩེ་ཙམ་ན། །

བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེགས་ཏུག་ལའོར་བའི་
གནས་གང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་གིང་ལའོར་
བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནི་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་
མི་ལུས་ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་བ་ནམས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བརྟུན་ཏུ་
བསྐྱེས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏུག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་ཏུ་
བསྐྱེས་ནས་མེམས་པའི་རྒྱལ་གསུངས་པས། སྐྱུག་བསྐྱེད་བརྟུན་ནི། བཤེས་
སྤྱོདས་ལས། དེས་པ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆི་བ་དང་། །ན་དང་ཆ་སོགས་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཏུ་མ་ཡི། །འབྱུང་གནས་ལའོར་བ་ལ་ནི་སྒྲོ་མཛད་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ཆ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། འཆི་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད། དག་མི་སྐྱུག་པ་དང་ཐུད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། གཉེན་སྐྱུག་པ་དང་བུལ་
བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་རྟེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། མདོར་ན་ཉེར་
ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་
བརྟུན་དོ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏུག་ཏུ་བསྐྱེ་བ་ནི། དག་གཉེན་ལ་དེས་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད། ལའོར་བའི་སྤུན་ཆོགས་རི་ཙམ་སྟུང་ཀྱང་དོམས་མི་ཤེས་པའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད། ལུས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འདོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཉིང་
མཚམས་སྟུང་དགོས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ཡང་དང་ཡང་ཏུ་མཐོ་དམན་ཏུ་འབྱུར་
བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། གོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཏུག་གོ། སྐྱུག་
བསྐྱེད་གསུམ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད། འབྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། འདྲ་
བྱེད་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ལའོར་བ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པའི་དོན་ཡིན་
ལ། ཐར་པ་ནི་བཅིངས་པ་དེ་ལས་ཐར་པའོ། །གང་གིས་བཅིངས་ན་རང་གི་ལས་

ཉེན་གཉིས་གྱིས་འཆིང་བ་ཡིན་གྱི། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་
 འོགས་ནས་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །ད་ལྟ་རང་རེ་རྒྱམས་གྱི་རྟོག་པ་ལ་རང་འཁོར་བར་
 ལྷག་བསྐལ་བ་འདི་གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་འོང་སྟེ་འཁོར་བའི་ཅ་བ་
 རོས་མ་ཟེན་པ་ཡིན། རང་གིས་རང་ལྷག་ཏུ་བཅུག་པ་མ་གཏོགས་གང་ཟག་གཞན་
 ཞིག་གིས་རང་འཁོར་བ་འདིར་བཅིངས་པ་མིན་ནོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
 དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་རེས་ཆོས་མ་སྤྲོ་བར་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་
 མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཅའ་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་
 བསམས་ལ་ངས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 བསམས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་པ་ལ་གཉིས། ལུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་
 ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོར་དངོས་
 མཛུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་
 དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་འདི་སྦྱར་དུ་འཛིག་ཅིང་། ཤི་ནས་གར་སྐྱེ་ལ་རང་དབང་མེད་ཅིང་
 ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་སྤག་བསྐལ་བཞེད་སྤགས་མེད་པའི་རྒྱལ་བསམས་བས་
 འཛིགས་ཤིང་སྤག་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤྱབས་སུ་སོང་
 ཞིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལྟར་ལས་དགོ་སྤིག་
 གི་སྤང་སྤང་ལ་འབད་ན་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས། མི་དགོ་བ་ལས་སྤག་བསྐལ་
 གྱུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་།
 སྐྱེ་བ་གྱུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཡིད་དང་ལུས་དང་ངག་གིས་ནི། །མི་དགོ་གྱུན་ལས་
 རྟོག་བྱ་ཞིང་། །དགོ་ལ་རྟག་ཏུ་འཛུགས་བྱ་བ། །འདི་ནི་ཆོས་རྒྱུམ་གསུམ་དུ་

བཤད། ཆོས་འདིས་དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དང་། འཁྱོད་དག་ལས་རྣམ་གྲོལ་
 ཞིང་། ལྟ་དང་མི་ཡི་ནང་དག་ཏུ། བདེ་དཔལ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱས་པ་འཕྱོང་། བསམ་
 གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་ནི། ཆངས་སོགས་བདེ་བ་ཕྱོད་བར་བྱེད། ཉེ་ལྟར་
 མངོན་མཐོའི་ཆོས་འདི་དང་། ཉེ་ཡི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་པའོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཐོབ་ངེས་ཀྱང་ད་དུང་འཁོར་བ་
 ལས་མ་ཐར་ཞིང་། འཁོར་བར་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་སྟུག་བསྡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་
 འདས་ཏེ། འཁོར་བའི་ནང་ནས་མཐོ་བ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེར་སྐྱེ་བ་ཞིག་
 ལེན་དགོས་ཕྱིན་སྟུག་བསྡུལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་ཞིག་རྒྱལ་
 པོའི་ཁྱིམ་ས་རར་བཟུང་ནས། བཅིང་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྷག་གིས་བལྟས་པ་
 དང་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྡུལ་དུ་མས་མནར་བཞིན་པ་
 ལས། སྐབས་འགར་བཅོན་བསྐྱུང་དང་རྒྱལ་པོས་བསྐྱོས་པའི་གཤེད་མ་དེ་དག་
 རུང་ཟད་ངལ་གསོ་བའི་སྐབས་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་གི་
 རིང་བརྟེན་པ་སོགས་མི་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོས་བཅོན་དུ་བཟུང་ཞིང་མཐར་གསོད་
 པར་ངེས་པས་སྟུག་བསྡུལ་ཁོ་ན་ཕྱོད་བ་ལས་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་དུ།
 མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་ཕྱིན་སྟུག་བསྡུལ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས་སྐྱེ་བའི་
 གཙོན་ནང་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་སྟུག་བསྡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་
 ཏེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྟ་མི་དང་། ཉམུལ་བ་ཡི་
 དྲགས་དུང་འགྲོ་རྣམས་དག་ཏུ། སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། གཞོད་པ་དུ་
 མའི་སྒྲིང་གྱུར་ལེགས་མཁུན་མཛོད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་རབས་ལས།
 ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྐབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད། སྐྱེ་བའི་རྗེས་ལས་ཆོགས་ཆུང་ཐར་

བར་འགྱུར། ཞེས་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྐར་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྫོང་ཞེས་
གསུངས་པའང་དོན་དེ་འདྲ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་
སྐར་བ་དེ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྒོ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། སྒོ་བ་སྒྲིངས་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་
བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་བཙེང་བས་འགགས། རབ་ཏུ་དོག་པ་སྐྱོན་གནག་ཐིབས་
པོར་འདུག་པ་ཡི། མངལ་གནས་དབྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། ལུས་
ཡོངས་བསྐྱམས་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་མཉག་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། རོ་བོ་རྗེའི་
ཞལ་ནས། གྱི་དུང་སྤྱི་བའི་ལམ་གྱིས་དུབ་པའི་མགོན་པོ་ནམས། སྐྱག་བསྐྱལ་
བདེ་བར་མཐོང་ནས་མི་སྐྱོ་བར། ཁྱོད་ཡིད་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་ཆགས་ཕྱེད་པ། ལྷགས་
དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བྲམ་མ་གསུང་། བྲམ་མས་ཟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་
དག་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ཡོ་ཤུག། འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆེན་མ་
ཟུག་འདྲ་ལ། རུས་པའི་གཉིང་ནས་སྤྱིང་རྗེ་སུ་མི་སྐྱེ། ལས་རན་དབང་གིས་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར། ཡང་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་ཡང་ཡང་རྒྱ་དང་ན། ཡང་ཡང་འཆི་
འགྱུར་འདི་ནི་མི་སེམས་པར། ལུ་ལ་ལ་ཆགས་ཕྱེད་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ། གྱེ་
གྱེ་ཀྱ་ཡེ་གོགས་པོ་དག་སྤྱིད་པ་གསུམ་ནང་གནས་པ་ཤུན་སྐྱག་བསྐྱལ། དེ་
ཡང་མི་ཡི་སྐྱག་བསྐྱལ་བདག་གིས་མཐོང་། མངལ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་འདི་ལྟ་བུ་རུ་
གནས། རྒྱར་རྒྱར་མེར་མེར་གོར་གོར་ནར་ནར་པོ། ལྟར་ལྟར་མཐུང་དང་རྒྱང་
ལག་རིམ་གྱིས་རྫོགས། རྒྱ་ཞོ་མར་གྱིས་གོས་ཕྱེད་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་གན་
རྒྱལ་ཉལ། ཁྱིས་པ་དར་མ་ལང་ཆོ་དང་། རྒྱས་པས་སྤར་ཡང་ཁྱིས་པར་
འགྱུར། ཆོ་ནི་མི་རྟག་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་སྟེ། ཡུད་ཅུ་རྫོད་པའི་མཐུ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། བདག་ནི་ངས་པར་འཆི་འགྱུར་མི་སེམས་པར། གོགས་དག་སྐྱེས་པུ་དེ་ནི་

ངོ་མཚར་ཆེ། །འཕོར་བའི་སྒྲིན་དང་ཉེས་དམིགས་མི་ཤེས་པས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་
བཞི་ལ་གནས་ནས་སུ། །བདག་གི་ངེས་པར་འཆི་འགྱུར་མི་སེམས་པར། །ཡུལ་
ལ་མངོན་ཞེས་ཉིན་མཚན་དོན་མེད་འདས། །འཇམ་བུའི་གླིང་པ་དུས་མིན་འཆི་བ་
སྟེ། །ངེས་པ་ཅན་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་བས་ན། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ངེས་པར་
འཆི་འོ་ཞེས། །བསམ་པར་རིགས་སོ་གྲ་ཡེ་བཞིན་བཟང་དག །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། མའི་མངལ་མི་གཙང་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་ཕྱིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཐུག་དུ་
མས་གང་བ། ཤིན་ཏུ་དྲི་ར་བ་ཐུན་ནག་པ་སྒྲུག་ཤོ་བ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་
ན། ཐོ་བའི་ལོག་ལོང་ཀའི་སྟེང་དུ་རྒྱང་ལག་དང་གདོང་བ་རྣམས་ཤ་མས་དཀྲིས།
སྒྲུག་བསྐལ་བཟོད་གྲགས་མེད་པ་ཕྱོད་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་དགྲ་དང་ངོ་བཅུའི་རིང་ལ་
གནས་དགོས་ཤིང་། མངལ་ནས་བཙའ་བའི་ཆོ། སྒྲོབ་སྒྲིངས་ལས། དེ་ནི་རིམ་
གྲིས་ཉིལ་མར་བཅིར་སྒྱུད་སྒྲ་བ་ཡིས། །བཅིར་བ་ལྟར་བྱས་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ལྟར་
ཉེ་བཅས། །འོན་ཀྱང་མོད་ལ་དེ་སྟོག་མི་འདོར་གང་ཡིན་པ། །སྒྲུག་བསྐལ་ཉེ་བར་
སྒྱུད་བའི་རྣམ་པར་མཐོ་བཅམས་མོད། །མི་གཙང་དེ་ནང་གནས་བཅས་འགོ་བའི་
ལུས་དེ་ནི། །མངལ་གནས་སྒྲོན་པས་དཀྲིས་ཤིང་དྲི་ར་མི་བཟད་ལྟན། །གཟིར་
བས་གཞོད་པ་བདོ་དེ་མ་སྒྲིན་ཞིག་པ་ལྟར། །སྒྲུག་ལ་བྱག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་གྱི་
བར་པས་སྒྲོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུག་བསྐལ་བཟོད་གྲགས་མེད་པ་ཕྱོད་
བཞིན་དུ་བཙའ་དགོས་པ་དང་། །ཕྱི་རོལ་དུ་བཅས་མ་ཐག་པའི་ལག་པས་རིག་པ་
ན། །བ་སྐྱང་བགས་པ་བཤུས་པ་ལ་སྟོག་ཆགས་གཞན་གྱིས་ཟོས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་
བསྐལ་དང་། །རལ་གྲིས་ལུས་དུམ་བུར་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡོད་པར་
གསུངས། །བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་རྟག་ཏུ་བ་ཡང་སྒྲུག་བསྐལ་ཚད་མེད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་

ནས་དུ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་མངལ་དུ་གནས་པ་དང་། བཅོམ་བའི་སྤྲུག་
བསྐལ་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱུ་བ་བྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པར་བྱེད། གདོན་དང་བགེགས་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་སྟེ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་
ལུས་རེ་བྲངས་པས་ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་
ཡིན། ལུས་མེད་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྟོ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་བ་བྲངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲེན་པར་བྱེད་དེ། ཡ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་
ཆོགས་པའི་ག་རུས་གདོས་བཅས་འདི་ལ་བའི་ལུས་ཞེས་སྟོངས་ནས་བདག་ཏུ་
བཟུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་རྒྱས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ལས་ངན་པ་བསགས། དེའི་མཐུས་
སྤར་ཡང་སྤྲུག་བསྐལ་ཁོ་ན་མྱོང་བར་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་
ཆགས་བཞག་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་རྒྱས་སུ་སོང་སྟེ་འཁོར་བའི་
མཐའ་མི་མངོན་པར་སྤྲུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་མྱོང་བ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་པས།
འཁོར་བར་རྒྱུ་བ་སྤྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྟ་མི་དང་། །
དཔལ་བ་ཡི་དཔག་དུད་འགྲོའི་གནས་དག་ཏུ། རྒྱུ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་རྒྱུ་བ་
ནི། གཞོད་པ་དུ་མའི་སྟོད་གྱུར་ལགས་མཁྱེན་མཛོད། ཅེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་
ཆེས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་བའི་ཆེ་སྤྲུག་བསྐལ་དང་བཅས་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་
ལྷན་པར་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུས་པ་དེས་ཀྱང་ན་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
དང་འཆི་བ་འདྲེན་ལ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སེམས་

པར་བྱེད་པའོ། ཁྱེས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་པོ་འདི་དང་
ཐ་མ་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་དགོས་པས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱུང་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཁྱེས་དང་གང་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་བྱུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་ལ་
ནད་ནམ་པ་མང་པོ་འབྱུང་། ནད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་བསྐྱེད་པས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ནད་བརྒྱ་མང་དང་ནད་ཐེབས་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཀྱིས། །འགོ་བ་གཙུག་ཏེ་མི་ཡིས་རི་དྲགས་བཞིན། །ཁྱ་དང་ན་བས་བཙོམ་པའི་
འགོ་ལྟོས་ལ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ལྟར་གོད་ཅིང་། །དཔེར་ན་དགུན་
སྤྱད་རྒྱུད་དང་ཁ་བ་ཆེ། །རྩ་ཤིང་གལ་པ་ནགས་སྒྲན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། །དེ་
ལྟར་ནད་འདིས་འགོ་པའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། །དབང་པོ་གཟུགས་དང་སྟོབས་
ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །ཁོར་འབྱུ་ཁོར་ཆོན་ཐ་མར་ཟད་པར་བྱེད། །ནད་ནི་རྟག་ཏུ་
འགོ་བ་བརྟན་པར་བྱེད། །གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་སྤྱག་ལ་སྤང་བར་བྱེད། །ཡོངས་སུ་
གདུང་བྱེད་མཁའ་ལས་ཉི་མ་བཞིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར། ན་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ནི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསམས། རྒྱ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། རྒྱ་
ཆེར་རོལ་པ་ལས། རྒྱ་བས་རྒྱ་བྱས་ན་ཆོད་ཡོལ་བྱུང་ན། །སྤོང་པོ་གནམ་ལྷགས་
ཀྱིས་ནི་བཙོམ་པ་བཞིན། །རྒྱ་བས་འཁོགས་ན་འཛིགས་བཙས་ཁང་རྩལ་འདྲ། །
རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཐུབ་པ་ལྟར་དུ་སྒྲོམ། །འབྱུང་མེད་སྐྱེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་རྒྱ་བས་
སྐྱེམས། །འཕྲི་ཤིང་ས་ལའི་ནགས་ལ་རྒྱུད་དམར་བཞིན། །རྒྱ་བས་བརྩེན་འགྲུས་
རྩལ་དང་ཤུགས་འཕྲོག་སྟེ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་ལུ་འདམ་དུ་བྱིད་པ་བཞིན། །རྒྱ་བས་

གཟུགས་སྤྲུལ་གཟུགས་ནི་མི་སྤྲུལ་ཕྱེད། །ཁྱེད་ལ་གཟུགས་བརྟེན་འགྲོག་ཅིང་མཐུ་
 རྟོགས་འཕྲོག་ །ཁྱེད་ལ་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརྟེན་པར་ཕྱེད། །ཁྱེད་ལ་འཆི་ཕྱེད་
 ཁྱེད་ལ་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག་ །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྱེད་ལ་ལོན་ནས་ལུས་ཀྱི་
 མདངས་ཉམས་པ་དང་མགོ་པོའི་སྒྲ་བྱི་ཞིང་དཀར་བ་དང་། སྒྲ་ན་ལྷིབ་ཅིང་འགྲོ་
 བ་བྱེད་བ་དང་། བཟང་བཏུང་སོགས་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོང་མི་རུས་ཤིང་། ཀྱེད་ཀྱིས་
 བརྟེན་པའི་གནས་སུ་ཕྱེད་པ་སོགས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ། བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་རང་
 བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ་སྟེ་དུ་ཡིད་འབྱུང་བྱགས་དཔག་ཏུ་བསྒྲོམ། འཆི་བའི་སྤྲུལ་
 བསྐལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། འཆི་དང་འཕོ་དང་འཆི་འཕོ་དུས་ཕྱེད་པ། །
 སངས་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་སྒྲུ་བོ་རྟག་ཏུ་འབྲལ། །ཁྱིམ་མི་འོང་ཞིང་ཐུག་པར་འབྱུང་མ་
 ཡིན། །ཤིང་ལས་ལོ་འབྲལ་འདྲ་ཞིང་རྒྱུན་མཆུངས། །འཆི་བ་དབང་ཡོད་པ་
 དག་དབང་མེད་ཕྱེད། །འཆི་བས་འཕྲོག་ཕྱེད་ཆུ་བོས་ཞིང་དེད་བཞིན། །མི་ནི་
 གཉིས་མིན་གྲོགས་མེད་གཅིག་ཤར་འགོ། །རང་ལས་འབྲས་སུ་ལྷན་པས་དབང་
 ཡང་མེད། །འཆི་བས་སྒོག་ཆགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་འཛིན་ཏེ། །འབྱུང་པོའི་ཆོགས་
 ལ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་སྒྲིབ་བཞིན། །སྒྲུ་ལ་མཁའ་ལྷིང་སྒྲུང་ཆེན་སེང་གོ་བཞིན། །རྩ་ཤིང་
 འབྱུང་པོའི་ཆོགས་ལ་མེ་དང་མཆུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཏམ་
 རན་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཀྱི་བསད་དེ་སེར་སྟེང་བསགས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་
 དང་འབྲལ་དགོས་པ་དང་། གཉེན་དང་ཉེ་དུ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀྱེད་ནས་ཆགས་ཞེན་
 ཕྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་དགོས་པ་དང་། ཐ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱང་པོར་ནས་
 གཤེད་དུ་དབང་མེད་འབྲམ་དགོས་པ་སོགས་སྤྲུལ་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟོང་

དགོས་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཐུང་དངས་པའི་
 རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་གསུང་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་ལུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཁབ་ཏུ་
 བཞུགས་པའི་ཆོ། བྱོན་པ་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལྷུང་དུ་
 འཁོང་རྒྱ་བར་མཛད་དགོས་ཞེས་བསྒྲུལ་བའི་ཆོག་པ་བཅད་ཡིན་པས། བྱིན་
 ལྷུངས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། གསུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ན་ངེས་འབྱུང་སྟེ་སྒྲ་བས།
 ལྷིང་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་རྣམས་སྒྲོ་ལ་བཟུང་ནས་
 དོན་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། རྒྱུན་བྱུང་པས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་དུ་སྟེ་ག་ན་
 འཛིའི་ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་འདྲུ་འཛི་ལ་དགའ་བ་དོར་ཏེ། དཔེན་པའི་གནས་
 སུ་བྱང་ལྟུང་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲོམ་པ་མཐར་ཐིན་པ་ཞིག་བྱའོ་སྟམ་དུ་འདུན་
 པ་དག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། དག་མི་
 སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་པའི་
 སྡུག་བསྔལ། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་
 དོ། །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ན། འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་སྤྱགས་
 དྲག་པ་དང་བརྟན་པ་སྟེ་ཞིང་། འཁོར་བའི་གནས་ལ་ཞེན་ལོག་དང་སྒྲོ་བ་ས་ཇི་
 ལྟར་ཆེ་བ་ཅམ་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྤྱགས་དྲག་ལ་བརྟན་པར་སྟེ་བས། ལྷིང་
 བས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་འདོད་ན་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ལ་ཡང་ཡང་དབྱེད་ནས་བསྒྲོམ་པ་
 གནད་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་

གྱིས་ཞལ་གདམས་གནང་བ་ལས། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་
 བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་བྱན་ཤེས་ན་རེ་བསྟེན་ནས་སྤང་ཤས་ལ་སློ་འགྲོར་མི་
 རྟེན་བར་སྤྱད་པའི་མཚན་བཅར་ཞིང་། ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་
 དམིགས་རྣམ་གོམས་ནས་ངེས་འབྱུང་ལ་མྱོང་བ་མ་བཏོན་པར་སྦྱིན་པ། རྒྱལ་
 ཁྲིམས་བཟོད་པ་བརྟོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་གྱི་དགོ་ཚུགས་གདགོམས་ཀྱང་ཐར་བའི་
 རྒྱུར་གཏན་ནས་མི་འགྲོ་བས་ཐར་འདོད་གྱིས་ཐོག་མར་གདམས་ངག་གང་ཟེང་
 ཟེར་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་ངེས་འབྱུང་ལ་རྟོག་བསྟོམ་བྱ་དགོས། ཐེག་
 ཆེན་སྐུབ་པ་པོས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྦྱོན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་
 བྱན་ཤེས་ཐུ་རེ་བསྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མྱོང་བ་འདོན་པའི་དམིགས་རྣམ་ནས་
 གོམས་པར་མ་བྱས་ན་གཞན་གང་བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
 དགོ་ཚུགས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དབང་བྱས་ནས་དམན་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་
 འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ངེས་འབྱུང་ལ་བྱན་ཤེས་བསྟེན་པའི་
 དམིགས་རྣམ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཤས་གྱིས་དབང་
 བྱས་ནས་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲུགས་ལ་སོགས་
 པའི་གདམས་ངག་གང་ཟེང་ཟེར་བ་རྣམས་བཞག་ནས་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་དང་
 བྱང་སེམས་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་རེ་ངེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་སྦྱེས་པ་དང་དེ་ནས་དགོ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་བས།
 དེས་ན་འདི་ལ་སྟོམ་རིན་མི་ཚོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་
 ཤེས་པ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་
 སྤང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་བ་རྣལ་མ་ཞིག་མ་སྦྱེས་ན་ཐར་བ་དོན་

གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོ་རྣམས་མ་སྒྲེས་མེད་ཅིང་། མེས་མ་ཅན་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྒྲེ་བཅས་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་བསམ་
 པ་འདི་གིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །དེ་སྒྲེ་བ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་
 འགྲེལ་ཚད་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གོ་བ་རྣམས་དག་བཅུལ། དེ་ནས་རིང་དུ་
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་སྒྲོམ་གྱིས་སྒྲོའི་འགྱུར་བ་དྲག་པོ་འདོན་དགོས། ཞེས་
 དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྒྲེས་པན་
 ཆད་ན་ཆ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་འབྱུང་བ་ནི་ན་རྒྱ་ཞིག་ན་བ་
 ཡིན། འཆི་རྒྱ་ཞིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་སྒྲོ་བར་དུ་བྱུང་བ་མིན་
 འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན། འཁོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་
 མ་འདས། རང་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྒྲེ་བ་སྒྲོང་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་སྒྲོང་དགོས་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུག་བསྐལ་དྲུག་ཏུ་བསྐལ་ནས་བསམ་ཚུལ་ནི། རང་
 ཅག་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་འདི་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་ཡིད་བརྟན་ཞིག་ཡོད་
 པར་བསམས་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་
 གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དག་གཉེན་དང་གཉེན་དགར་འགྱུར་བས་དག་
 གཉེན་དང་པན་གཞོད་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད། དེ་ཡང་ཆོ་སྣ་མ་དག་རྣམས་ཆོ་
 འདིའི་གཉེན་དུ་འགྱུར། ཆོ་སྣ་མའི་གཉེན་རྣམས་ཆོ་འདིའི་དགར་འགྱུར་བ་མང་།
 དེ་བཞིན་དུ་འདིའི་དག་གཉེན་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་སྤྱི་མར་འགྱུར་ནས་འགོ་ཆོ་འདི་
 རང་ལ་ཡང་ཆོ་སྟོད་ཀྱི་དག་ཆོ་སྟོད་ཀྱི་གཉེན་དང་ཆོ་སྟོད་ཀྱི་གཉེན་ཆོ་སྟོད་ཀྱི་
 དགར་འགྱུར་བ་མང་། དེར་མ་ཟད་སྔ་དྲོ་འབལ་མི་མོད་པ་ལྟ་བུའི་གཉེན་དང་
 གོགས་པོར་བཟུང་བ་རྣམས་ཕྱི་དྲོ་དགའི་དྲངས་མར་འགྱུར་བ་མང་བས་ཡིད་

བརྟན་རུང་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་པ་བའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་
 ཡིད་བརྟན་གང་ཡང་མེད་དེ། ལམ་པ་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་ཐོབ་ཀྱང་རང་དབང་མེད་
 བར་ཐམས་ཅད་པོར་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། ཆོ་འདི་རང་ལ་
 ཡང་ཕུན་ཚོགས་འདིས་གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྒྲིལ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 དོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། དག་སྟོང་འདོད་པ་རྣམས་ལས་
 སེམས་ལྷོག་ཅིག །ལམ་འདི་ནི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །རབ་རྒྱ་འཛིགས་པ་
 དང་བཅས་པའོ། །ཆར་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཐིབས་པོ་དང་བཅས་པའོ། །ལམ་
 གོལ་བའོ། །ལམ་རན་བའོ། །ལམ་ཁ་སྤྲུག་གོ། །སྤྲེས་སུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པས་
 བསྟེན་པའོ། །ཁྱེད་འདི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རོ་མུང་བ་རྒྱུད་བ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་བ་གཞོད་པ་མང་བ་ལུགས་པ་མང་བ་སྟེ་འདི་ལ་
 བྱི་ཉེས་དམིགས་མང་རོ། །དག་སྟོང་དག་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ནད་དང་། འབྲས་
 དང་ཟུག་རྩ་དང་སྤྲིག་པ་དང་སྤྲིད་པའི་རྩ་བ་དང་། ཤ་དང་བཅས་པའི་མཆིལ་བ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་དག་ནི་མི་རྟག་པ། གསོག་བརྒྱན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་
 ཏེ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་མྱ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་འདྲིད་པའོ། །
 ཞེས་དང་། དཔེར་ན་རི་དྲགས་གཤོར་བའི་ཁོག་ཆོད་དང་། བྱ་གཤོར་བའི་རྒྱ་དང་།
 ཉ་གཤོར་བའི་དོལ་དང་། སྤྲེལ་གཤོར་བའི་རྩྭ་དང་། བྱེ་མ་ལེབ་གཤོར་བའི་
 མའི་ཕུང་པོ་རྩེ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་འཆོལ་ཞིང་
 སྟོད་པ་ན་ཡུན་རིང་པོར་སངས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁར་རྒྱུད་པའི་མཐའ་ཡང་མི་མདོན་པ་
 བས། བ་ལང་ལ་གསོད་ཅིང་བ་ལང་གི་ཤ་ཟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁར་རྒྱུད་པའི་བར་གྱི་
 མཐའ་ཡས་མི་མདོན་ནོ། །སྤུལ་པ་དག་རྒྱ་རྒྱུར་ནས་སྤུལ་རྣམས་ཀྱི་ཁར་རྒྱུད་པའི་

བར་གྱི་མཐའ་ཡང་མི་མངོན་ནོ། །ཡུན་རིང་པོར་འདོད་པ་བསྟེན་པ་ན་ཆོས་རྒྱུ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟུང་ནས་མགོ་བཅད་པའི་མཐའ་ཡང་མི་མངོན་ནོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་
 མ་ལ་འཕྱོ་བ་དང་། རྒྱུ་པོ་དང་། བྱོང་འཛོམས་པ་དང་། བྱོངས་འཛོམས་པ་ནས།
 མདུད་པ་འབྲེལ་བའི་བར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟུང་ནས་མགོ་བཅད་པའི་མཐའ་ཡང་མི་
 མངོན་ནོ། །སྤྲུག་བསྐྲུལ་དྲག་པ་རྩུབ་པ་མི་བཟད་པ་ཉམས་སྤྱ་སྤྱོང་བའི་བྲག་
 ཟགས་ཤིང་བབས་པ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྒྱ་བས་ཀྱང་མང་ངོ་། །ལུས་ཉེས་
 དམིགས་མང་བ་འདི་ནི་རུས་པ་འདུས་པ། རྒྱ་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲེལ་བ། ཤས་སྤྲེལ་བ།
 བགས་པས་དཀྱིས་ཤིང་བྱི་རོལ་གཡོགས་པ། ལུ་ག་ཆེ་རྒྱུང་ཅན་སྤྱིན་པའི་ཆོགས་
 གནས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 ཡིན་ནོ། །ལུས་འདི་ལ་ནད་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་ནད་དང་། ལྷ་
 བད་ནས་གཞང་འབྱུམ་དང་ཕོལ་མིག་དང་། མཚན་བར་དོལ་གྱི་བར་དག་གོ། །
 ལུས་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱ་གདུང་བ་རྣམས་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་། ལུས་ཀྱི་
 འཕོགས་པ་དང་། དགྲ་པ་དང་། རླུང་པ་དང་། སྤྱི་ཅེར་དང་། རླ་རླ་དང་། གཉེར་
 མ་མང་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་འཛིག་པ་
 དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་སྤྲིགས་པར་གྱུར་བ་དང་། ཤག་ཤིག་རྒྱ་གྱུར་ནས་འཛིག་པ་
 དང་རབ་རྒྱ་འཛིག་པ་དང་སྤྱད་པའི་བར་གྱི་ལུས་འདི་ལྟ་སྟེ་འདི་ནི་བསྟེན་པའི་
 འོས་མ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྤྱོད་བྱོང་གྱི་འདོད་པ་དག་ཡོང་བ་གང་ཡིན་བྱོང་གང་ལ་
 རབ་རྒྱ་ཆགས། བྱོང་རི་ལྟར་བཅིངས་ཤིང་བརྒྱལ་ཏེ་ཞེན་ཅིང་ལྷག་པར་ཞེན་པར་
 གྱུར། རྣམ་ང་ཡོངས་སྤྱོད་ལས་འདས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྒྱུ་བར་གྱུར་
 ལ། བྱོང་གྱུང་འདོད་པ་རྣམས་བསྟེན་ནས། རྣམ་པར་ལྷུང་བར་སོང་བ་ན་རྣམ་

ཞིག་ཀྱང་བ་དང་འཛི་བ་ལས་བདག་ཐར་བར་འགྱུར། དགོ་སྤྱོད་མཆོག་གིས་འདོད་
 བ་རྣམས་ལས་ལྷོག་ཅིག །འདི་ནི་འདོད་བ་བཅུལ་བའི་དུས་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་
 བཅུལ་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། འདུལ་བ་
 ལུང་ལས། བསགས་བ་ཀུན་གྱི་མཐའ་མཛད་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་གྱི་མཐའ་
 ལུང་འགྱུར། །བྱད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཛི་བ་
 ཡིན། ཞེས་འཁོར་བའི་སྤུང་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐའ་རྒྱད་པས་སྤྱད་པར་
 གསུངས་སོ། །རྩི་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། སྤྱད་པའི་སྤུང་ཆོགས་རི་སྟེང་ཅིག་ཐོབ་
 གྱུང་བསྐྱུས་པ་དང་དོན་མེད་པའི་སྟུག་བསྐྱུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་ནས་སྤར་ལྟར་
 ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱུད་ཆོས་པ་དྲན་པར་བྱེད་དུང་ཡང་མ་འབད་ན་དེ་ལྟར་
 འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསམས་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྤུང་སྤུང་ཞལ་ནས། རོ་པོ་
 རྟོན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཅི་འདྲའི་ལུས་ཤིག་སྤངས་པ་ལ། ད་རེས་བཞིན་དུ་
 ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བྱེད་མ་སྟོང་བས་འབྱུང་དགོས་གསུངས་པ་དང་། གསང་སྤུ་བའི་
 ཞལ་ནས། འཁོར་བ་འདིར་གན་སྤབ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ཉམས་ལ་
 རེ་མ་བབ་གསུང་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྒྲ་མ་སྐྱེས་གྱི་བར་དུ་བསམས་དགོས་ཤིང་སྐྱེས་
 བས་ཀྱང་རྒྱན་ལྷན་དུ་བསྐྱུང་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 འཁོར་བའི་སྤུང་ཆོགས་ཅི་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པའི་སྟུག་བསྐྱུལ། འཁོར་
 བའི་ལུས་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་ངེས་པར་འདོར་དགོས་པས་ཡིད་བརྟེན་མེད་
 བའི་སྟུག་བསྐྱུལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤར་བས་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མི་
 མཛོན་པའི་སྟུག་བསྐྱུལ། ལས་གྱི་དབང་གིས་མཐོ་དམན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་
 དགོས་པའི་སྟུག་བསྐྱུལ། རང་ཉིད་གཅིག་སྤར་འགོ་དགོས་པས་གོགས་ལ་ཡིད་

བརྟན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱིས་ཡང་
 ཡང་དབྱེད་ལ་བསམས་པར་བྱའོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསམས་
 པ་ནི། རྩེ་རིག་པོ་ཆེས། དཔེར་ན་པོ་ལ་མིག་གསལ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དེ་ལ་ཆུ་
 བསིལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ལམོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་
 བ་སྟེ། འདི་ནི་ནམ་ཞིག་པ་ན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས་འགྱུར་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཆོར་བ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་
 སེམས་སེམས་ཐུང་གཞན་རྣམས་དང་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ལུལ་ཟག་
 བཅས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །འབྲས་ཆ་བས་གདུངས་པ་དེ་ཆུ་
 ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་གྱི་རེག་པ་དང་ཕྱད་པ་ན་ཆེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་བཞིན་
 དུ་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནས་ལུས་སམ་སེམས་
 གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་མཁའ་མའི་ཟུག་གཟེར་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོར་བ་གཅིག་ཤུ་མིན་པ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །རེག་པ་དེ་གཉིས་
 ཀ་དང་མ་ཕྱད་པའི་དུས་ཀྱི་འབྲས་ཆ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོར་བ་
 བཏང་སྟོམས་ཏེ་གནས་ངན་ལེན་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བས་འདྲུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ལོ། །འདི་ཡང་ཆོར་བ་གཅིག་ཤུ་ལ་མི་བྱ་བ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་སྤྲ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱི་
 མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བས་ན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་
 དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་ཆགས་པ་རྒྱས་པ་དང་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་ན་ཁོང་ཁྱོད་འཕེལ་བ་དང་བདེ་སྤྲུག་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ངན་
 ལེན་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པས་གཏི་

སྤྲུག་རྒྱུས་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་བྱི་མར་འགོ་བ་ལྟར་སྦྱོར་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྦྱེད་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་ནི་འདིར་བྱ་ངན་སོགས་དང་བྱི་
མར་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བསྦྱེད་ཅིང་གཏི་སྤྲུག་གིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྦྱེད་
པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གཉིས་ཀ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་ཞུགས་པའོ། །དེས་ན་ཆོར་བ་བདེ་
བ་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་བལྟས་ལ་འདོད་ཆགས་དགག་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་ལུང་
པོ་འདི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱུའི་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཟུག་རྩ་ལྟར་བྱུང་བར་
བསམས་ལ་ཞེ་སྤང་དགག་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ནི་མི་དྲག་པ་དང་ཟད་ཅིང་
དགོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བལྟས་ལ་གཏི་སྤྲུག་དགག་སྟེ། ཆོར་བ་གསུམ་དུག་
གསུམ་གྱི་རྒྱར་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེས་དང་། དཔེར་ན་ཁུར་ཆེན་པོ་ཁྱེད་པ་ནི་ཁུར་
དེ་རི་ཅམ་བསྐྱར་དགོས་པ་དེ་ཅམ་དུ་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
ལུང་པོའི་ཁུར་ཡང་རི་སྤྱིད་བཟུང་དགོས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བར་འབྱུང་ཏེ།
ལུང་པོ་འདི་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་བརྟན་ཆགས་པོར་
ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དེ་ཡོད་ན། ཆོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ད་ལྟ་མེད་
པའི་སྐྱབས་རེ་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་མ་བསྦྱེད་
པས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པ་དང་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་མང་དུ་བསྟོམ་མོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་གནས་ན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བསམ་ལས་
འདས་པ་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ནམས་དང་། བདེ་བར་སྤང་བ་ནམས་ཀྱང་ངོ་པོ་
སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལས་མ་འདས་པའི་རྩུལ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་
དབང་ཅན་གྱི་སྤྲུག་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་

རྒྱལ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་མོ། རྟེ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལ་དབགས་ཏེ་བསྐྱོམ་
ན་སྤོའི་འཁུལ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། མཆོག་ལ་
ཡིད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ། ཐུ་མལ་རྣམས་ལ་ལུས་སྦྱེས་མོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས་
གྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི། ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅིས་དང་། བྱིན་ཅི་
ལོག་བཞི་འགོག་པའི་གཏམ་ལས། རི་ལྟར་གསང་བྱའི་མི་དག་མེ་རྟོག་ཐེང་བ་
བཏགས་སིལ་དགོལ་མིས་བསྐྱོར་ཏེ། གསོད་སར་འབྱིད་པ་གོམ་པ་རེ་རེ་བོར་
བས་འཆིར་ཉེའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགྱུར། རྟེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནས་ཉིན་རེར་
འཆི་བདག་དྲུང་དྲུང་འགོ་བྱེད་གྱིས། གྱེ་བྱིད་འབྱོར་བ་དག་གིས་ཡིད་ནི་དྲེགས་པ་
དག་ཏུ་མ་བྱེད་ཅིག །འདི་ན་མི་རྣམས་ཆེ་ནི་མཆོག་ཏུ་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ཁོ་ནར་
ཟད། རྟེ་ལས་ཀྱང་ནི་དང་པོ་བྱིས་པ་ཐུ་མར་རྒྱས་པས་དོན་མེད་བྱེད། གཉིད་
དང་ནད་སོགས་དག་གིས་དེ་དྲུས་མེད་པར་ཀྱུན་ནས་རེ་བ་འཛོམས། བདེ་བར་
གནས་པའི་མི་ནང་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཡི་ལྟག་མ་རི་ཅམ་ཡོད། །སུམ་ཏུ་རྩ་གསུམ་
བདག་པོའམ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་དང་། ཤེས་པའི་སྤྲང་བས་
སུན་པ་ཟད་བྱས་དྲང་སྤོང་དེ་ཡང་གི་བར་འགྱུར། གཤམ་རྩེས་ཟེན་པར་གྱུར་ཆེ་
ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་མིན་མཛོལ་བཤེས་དག་གིས་མིན། །སྦྱིས་ལུ་རྩེལ་བས་སྦྱོག་མི་
བྱེད་ན་འདིར་ནི་མི་རྣམས་སུ་ལ་རི་ལྟར་སྦྱབས་སུ་འགོ་ །ཞེས་དང་། སྦྱིས་ལུ་ཟས་
ཏུང་དག་གིས་རིང་འགྱུར་ཟས་མང་དག་ལ་མཛོན་དགའ་བས། འདུགས་མི་ཐོན་
ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱུར་ལ་མི་མཐུན་ཟས་གྱིས་འཆི་བར་བྱེད། །ཟས་མི་འཇུ་བས་
ནད་སྦྱེད་འགྱུར་ཞིང་ཞུ་བས་བཀྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། གྱེ་མ་ཟས་སོས་གྱུར་ན་
སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་སྤྲུགས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་བྱི་དག་དུས་

སྐམ་སྤྱེལ་རོ་མེད་པ་ལ་བརྟམ་པར་འཆའ། རང་གི་ཁ་རྒྱ་ཁྱག་གིས་གོས་ལ་སྒྲི་
 ཞིང་ཞིམ་པ་ཡིན་སྟུང་སེམས། རྟེན་བཞིན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་རུང་
 བའི་ཚོགས་དེ་ལ། རྟོང་ས་རྣམས་རང་གི་རྟོག་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཡིས་སྒྲོ་
 བཏགས་དགའ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་
 འདི་ལ་ནད་རྣམ་པ་སྟེ་ཚོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་
 བར་མཚམས་མེད་པས་མཇར་ཞིང་། ཟང་ཟིང་གི་ཡོ་བྱད་འབྱོར་ན་གསོག་བསྐྱང་
 གི་སྟུག་བསྐལ། དབུལ་ན་དེ་འཛོལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་རྣམས་ཀྱིས་བར་མཚམས་
 མེད་པར་གདུངས་ཏེ་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་དོ། གཤམ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ཏྲག་ཏུ་གཟུགས་སྟུག་
 མཚོག་དང་སྒྲ་སྟན་དང་། རྩི་ཞིམ་རོ་མཚོག་རེག་པ་བདེ་བྱེད་པ། རྟུས་ངན་རྟེ་ལ་
 འགོ་བ་འདི་དག་ཐོགས། རྟེན་པར་ན་རྟོག་པའི་རྟེ་ལ་སྟེའུ་ཐོགས་པ་ཞིན། འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ངན་གཞོད་པ་མང་། འཛིགས་བཅས་ཏྲག་ཏུ་དག་བྱེད་ཉོན་
 མོངས་བཅས། རལ་གྱི་འོ་འདྲ་རྟུག་སྟོང་ལོ་མ་མཚུངས། རན་སྒྲུགས་སྟོང་
 ལྟར་འཕགས་པའི་སྒྲུ་བོས་སྤངས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འཛིགས་བཅས་ཉོན་
 མོངས་བཅས། ཏྲག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་བ་འདྲ། ཏྲག་ཏུ་འཛིགས་པའི་རྒྱ་
 བྱེད་སྟུག་བསྐལ་ཅུ། སྤྱིད་པའི་སྟེང་པའི་འབྲི་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད། རི་ལྟར་མེ་
 འབར་འོབས་ནི་འཛིགས་བཅས་པ། རྟེ་ལྟར་འདོད་འདི་འཕགས་པའི་སྒྲུ་བོས་
 རེག རྟེན་མ་རྟེན་ཆེ་འདྲ་རལ་གྱིས་གཤག་གནས་འདྲ། རལ་གྱི་འོ་ལ་སྤྱང་རྩི་
 བསྐྱས་དང་མཚུངས། རི་ལྟར་སྒྲུལ་གྱི་མགོ་དང་ངན་སྒྲུགས་སྟོང་། རྟེ་ལྟར་འདོད་
 འདི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རེག རྩུ་གཤམ་བྱ་འདྲ་ཞིང་གསལ་ཤིང་འདྲ། རོ་ལ་

ཁྱི་ལྟར་དག་དང་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་
 པ་ནི་རི་དྲགས་རྩོན་པའི་རྟེ་ལ་ཐོགས་པ་དང་། སྤྱི་གྲོ་ཞུ་པའི་སྤོ་ལ་ཆགས་པའི་
 སྤྱང་ཅི་ལྟེས་བསྟག་པ་དང་། རྟག་སྦྱུལ་ནག་པོའི་གདོངས་ཀྱི་ཁྱི་བ་བསེལ་ལ་
 བརྟེན་པ་སོགས་དང་འདྲ་བར་གཞོན་པ་དང་སྟག་བསྟེལ་དུ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
 བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་ཡིད་སྦྱོ་བར་གྱུར་པ་
 བ། འདི་ལྟ་བུའི་སྟག་བསྟེལ་བཟོད་སྤྲགས་མེད་པ་འདི་ལྟར་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གྱ་
 ལྷམ་དུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛོལ་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་མ་
 ཟེན་ན་སྟག་བསྟེལ་ལ་ཇི་ཅམ་འཛིགས་ཀྱང་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་
 འཁོར་བའི་སྟག་བསྟེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་འདི་
 ཡིན་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་
 གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་དེ་ཡོད་ཕྱིན་རང་
 ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྤང་བ་དབང་མེད་དུ་སྒྲེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་
 གསོག་ །ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་འཕངས་ནས་སྟག་བསྟེལ་བརྒྱུད་མར་ལྟོང་
 དགོས་པས། འཁོར་བའི་སྟག་བསྟེལ་མི་འདོད་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 གཉིས་སྤང་དགོས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། ཉོན་
 མོངས་མེད་ན་ལས་ཇི་སྟེད་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་འཕེན་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་
 བ་ནས་ཀྱིས་བོན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་དང་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་སྤྱི་གྲོ་སྒྲེ་
 མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་མ་ཐག་ལས་
 བསགས་ཏེ་སྟག་བསྟེལ་ཀྱི་རྒྱ་བསྒྱུབ་པས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ན་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་འཛོམས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཉོན་

མོངས་པ་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་
 རྣམས་དྲག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་གསུངས་པས། རྩ་ཉོན་དྲག་པོ་འདི་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་
 ལ། སོ་སའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་ལ་འབད་དོ། །རྩ་ཉོན་དྲག་ནི། འདོད་
 ཆགས། ཁོང་ཁྱོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཆོམ། མ་རིག་པ། ལྟ་ངན་རྣམས་སོ། །ལྟ་ངན་དེ་ལ་
 ཡང་ལྟ་ཡོད་དེ། འཛིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། རྩལ་བྲིམས་དང་
 བརྩལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། འོག་ལྟ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་བྱེ་ན་ཉོན་
 མོངས་པའི་གཙོ་བོ་བརྩལ་ཡོད། འདི་དག་སོ་སའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། འདི་
 དག་སྟེ་བའི་རྒྱ་གང་གིས་བྱེད་དང་། སོ་སོས་ལས་གང་གསོག་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་འདི་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་དང་། འདི་དག་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་
 གང་དང་གང་གིས་བྱེད་བ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་འདྲ་། འདིར་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞིབ་ཏུ་བྲིས་ན་ནི་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མངས་སུ་དོགས་པས་སྟོ་གྲོས་
 དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་མེད་པ་
 རྣམས་དང་། ཐོགས་མེད་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་མངོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་
 བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་གཉེན་པོ་
 བསྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་
 དམིགས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྟོན་ཏུ་མ་བལྟས་ན་སྤྱོད་འདོད་མི་འབྱུང་བས།
 ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་པས་རང་ལུང་ཞིང་གཞན་ལ་ཡང་
 གཞོད་པ་དང་། འདི་བྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་རྩལ་བྲིམས་འཛོམས། །

ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་བསྐྱང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤྲད། རྩོད་པ་
 མི་སྟེན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོས་གནས་སུ་སྟེ། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་
 བས་རང་ཉིད་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྤང་སྤྱང་
 སོགས་དག་རྣམས་ནི། རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མེན་ལ། དཔལ་མཛངས་མིན་
 ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར། དེ་དག་གིས་བདག་བྱན་བཞིན་བྱས། ཞེས་སོ། སེམས་ཅན་
 བ་རོལ་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁོ་བ་མ་ཤོར་བར་བཟོད་པ་བྱས་
 བ་འདི་བྱི་ཀྱན་ཏུ་པན་ལ། ཉོན་མོངས་འདི་རང་གི་སྤྱིང་ལ་གནས་ནས་རྣམ་པ་
 ཀྱན་ཏུ་གཞོད་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་བས། འདི་ལ་བཟོད་པ་བྱ་
 མི་རིགས་ཤིང་དགའི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་བསྟེན་དགོས་
 པ་ནི། བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། དགའ་མགུར་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་
 པ། དེ་ལའང་མི་ཁོ་བཟོད་པ་ནི། གནས་མིན་བཟོད་པ་སྤྲད་པའི་གནས། ཞེས་
 སོ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཙམ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དགར་ལངས་ཀྱང་དེ་ཙམ་མི་གཞོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་
 རྣམས། ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགར་ལངས་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་
 མེད་པའི། མེ་ནང་འཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་ལུས། ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དག་
 འདིས་ནི། གང་དང་ཐུད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། དེར་
 བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། ཞེས་སོ། བ་རོལ་གྱི་དག་ནི་རི་ལྟར་རྒྱན་
 རིང་ཡང་ཆོ་བྱང་ལྟར་ཙམ་འདིའི་རིང་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདིས་ནི་
 འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་སྦྱར་ཞིང་དུང་འདིའི་དབང་དུ་
 སོང་ན་སྟུག་བསྐྱལ་མཐའ་མེད་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། བདག་གི་ཉོན་མོངས་དག་པོ་

གང་། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དགྲ་གཞན་ཀྱང་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར།
 ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཐ་མལ་པའི་དགྲ་གཞན་ལ་བཟའ་བརྟུང་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བརྒྱུར་རིམ་གྱོ་བྱས་ན་སེམས་མགུ་ནས་ཚུར་ཕན་པ་དང་
 གོགས་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་རྣམས་ནི་བསྟེན་ཅིང་ཁོ་དང་མཐུན་
 པར་བྱས་ན་སྟོབས་འཕེལ་ནས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཆ་བས་ཆེན་ལ་སྦྱོར་བས་འདིའི་
 དབང་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་གཏང་མི་རིགས་པ་ནི། མཐུན་པར་རིམ་གྱོ་བསྟེན་བྱས་
 བ། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །
 བྱིར་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གཞོད་པ་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་
 ལ་རྣམ་པ་ཀྱུན་ནས་གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་སྤྱིང་གི་དགྲ་
 འདི་འཛོམས་པར་མ་བྱས་ན་བདེ་བའི་སྐྱབས་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་
 འཛོམས་པ་ལ་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱན་ཆགས་
 དགར་གྱུར་པ། །གཞོད་པའི་ཚོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལ། །བདག་གི་
 སྤྱིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན། །འཁོར་བར་འཛིགས་མེད་དགའ་བ་ག་ལ་
 འགྱུར། །འཁོར་བའི་བཙོན་རའི་སྤང་མ་དཔྱལ་སོགས་སུའང་། །གསོད་བྱེད་
 གཤེད་མར་གྱུར་པ་འདི་དག་ནི། །གལ་ཏེ་སློབ་གནས་ཆགས་པའི་བྲ་བ་ན། །གནས་
 ན་བདག་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ལ་དགར་བཟུང་ནས་སྦྱོང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་
 བར་སོང་གསུམ་དུ་ལུང་ན་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བའི་ཐབས་མེད་པས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་
 ཐོབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་སྦྱང་དགོས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་སྦྱང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། སྤར་དེ་ཙམ་ཞིག་འབྱམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙ་
 བ་དེ་ཡོད་རང་ལོག་མི་འོང་བས། བསྐྱོག་དགོས་བསྐྱོག་པའི་དུས་ཀྱང་དེ་རེས་
 དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་དུ་
 གནས་ན་ནི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་མེད་པས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལ་གནས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྤར་དགོས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་འདྲ་འཛིན་
 བར་དུ་གནས་ན་ཉོན་མོངས་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་སྤོང་བའི་ཐབས་མི་རྟེན་
 པས། དཔེན་པར་གནས་ནས་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་
 པས། འདོད་པ་དང་འདྲ་འཛིན་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་དཔེན་པ་ལ་
 སྟོང་བ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེལ། །དེ་ཡང་བསྐྱེན་བཀྱར་སྟེན་གྲགས་དང་འཁོར་གཡོག་
 ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་དཔེན་པ་ལ་སྟོང་བ་
 བསྐྱེད་དགོས་པས་རྟེན་བཀྱར་སྟེན་གྲགས་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་ནི། སྟོང་
 འཇུག་ལས། བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེན་འཆིང་མི་
 དགོས། །གང་དག་བདག་བཅིངས་གྲོལ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཅི་ལྟར་
 ཁྲོ། །བདག་ནི་སྟུག་བསྟུལ་འཇུག་འདོད་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་
 རྒྱབས་བཞིན། །མི་གཏོང་སྟོང་འཕར་ཉིད་ཐུར་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་རི་ལྟར་ཁྲོ། །
 ཞེས་སོ། །གཉེན་བཤེས་དང་མཛའ་གྲོགས་ལ་ཆགས་ན་སྟོང་གས་ཉམས་ནས་འདྲ་
 འཛིན་པ་དགའ་བར་འགྱུར་ཁོང་། དེ་ལ་སེམས་སེམས་ནས་དལ་འབྱོར་སྟོང་ལོག་
 ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀྱན་
 བས་བསྐྱིབ། །སྟོང་བའི་སེམས་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད། །ཐ་མར་ཐུང་ན་གདུང་བར་
 འགྱུར། །དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཆོ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་

འགྱུར། ཞེས་སོ། ཆོ་འདི་དོན་གཉེར་གྱི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འགྲོགས་པས་རང་
 ཉིད་ཆོ་བྱི་མར་རན་འགྱོར་འབྲིད་ཅིང་། ཆོ་འདིར་ཡང་ཡུད་ཙམ་རེས་དག་གཉེར་
 ཏུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། རྟག་བ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་
 གྱིས། གཡུང་རྒྱུང་ཆོས་ཀྱང་འཛིག་པར་འགྱུར། བྱིས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་སྦྱད་
 བ། དེས་པར་རན་འགྱོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། སྐལ་མི་མཉམ་པར་འབྲིད་བྱེད་
 བ། བྱིས་པ་བརྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། སྦྱང་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྱུར་ལ། །
 ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་དགར་ཡང་འགྱུར། དགའ་བའི་གནས་ལ་ཁྱོ་བྱེད་པས། ཁོ་
 སའི་སྐྱེ་བོ་མཁུ་བར་དཀའ། བཅ་པ་སྦྱས་ན་ཁྱོ་བར་བྱེད། བདག་ཀྱང་ཕན་ལས་
 བསྐྱོག་པར་བྱེད། དེ་དག་དག་ནི་མ་མཉམ་ན། ཁྱོས་པས་རན་འགྱོར་འདོང་བར་
 འགྱུར། ཞེས་སོ། ཆོས་ལ་སློ་མ་སོང་བའི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་མཐུན་པར་
 འགྲོགས་ན་ཉོན་མོངས་དང་མི་དགོ་བ་མཐའ་དག་རང་ལྷགས་གྱིས་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་བས་གྲོགས་རན་སྤང་དགོས་པ་ནི། མཐོ་ལ་སྤྲག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན། །
 དམའ་ལ་ར་རྒྱལ་བསྟོད་ན་དྲིགས། མི་སྟན་བརྟོད་ན་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེ། བཅ་ཞིག་བྱིས་
 ལས་ཕན་པ་བོད། བྱིས་དང་འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་ལས། བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་
 སྟོད་པ་དང་། འཁོར་བར་དགའ་བའི་གཏམ་ལ་སོགས། མི་དགོ་ཅིས་ཀྱང་རེས་
 པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་དེ་དང་གཞན་བརྟེན་པ། དེས་ནི་སྤང་བར་འགྱུར་བར་
 ཟད། ཅིས་སོ། དེ་ལྟར་གྲོགས་རན་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོན་རིག་པར་བྱས་ཏེ་
 དབེན་པར་རི་ལྟར་གནས་པའི་རྒྱལ་ནི། བདེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་མེད་ཡིད་གྱིས། །
 གཅིག་སྤྱད་དབེན་པར་གནས་པར་བྱ། བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། བྱེད་ན་
 དགའ་བས་མཁུ་བྱས་ཏེ། འདྲིས་ཆེན་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་བར། བཅ་མལ་པ་ཙམ་

ལེགས་པར་བྱ། །འུང་བས་མེ་ཏོག་སྤང་ཅི་བཞིན། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་སྤངས་ནས་
 བློ། །ཀྱུན་ལས་སྡོན་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན། །འདྲིས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། །
 ཞེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་སེམས་འདྲུ་འཛིས་
 གཡེངས་ནས་ཆུད་ཆོས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། དེའི་སེམས་མཁྱེད་དཀའ་བས་མཐར་རང་
 གཞན་གཉིས་ཡུང་ལས་མི་ཡོང་བས་འདྲུ་འཛི་ལ་དགའ་བ་སྤང་དགོས་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ། །རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མཁྱེད་ན། །བདག་འདྲ་
 རན་པས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །དེ་བས་འཛིག་རྟེན་བསམ་པ་བཅད་། །སེམས་ཅན་
 རྟེན་པ་མེད་ལ་སྒྲོད། །རྟེན་པ་ཅན་ལ་མི་སྣན་བཟོད། །རང་བཞིན་འགྲོགས་
 དཀའ་དེ་དག་གིས། །དགའ་བ་ཅི་ལྟར་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་རང་
 དོན་ནི། །མེད་པར་དགའ་བ་མི་འབྱུང་བས། །བྱིས་པ་འགའ་ཡང་བཤེས་མིན་
 ཤེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

དབེན་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་ཁོར་ལ་ཆགས་ན་དལ་བ་སྟོང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བས་
 ཁོར་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ནས་སྤང་དགོས་པ་ནི། །བསག་དང་
 བསྐྱེད་དང་བསྐྱུག་པའི་གདུང་བ་ཡིས། །ཁོར་ནི་ཡུང་ཁྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
 ཁོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས། །སྤྲིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་
 གྲོལ་སྐབས་མེད་དོ། །འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་དེ་ལ་སོགས། །ཉེས་དམིགས་མང་ལ་
 མཁོག་ཆུང་སྟེ། །ཤིང་རྩ་འབྲེན་པའི་ཡུགས་དག་གིས། །རྩ་ནི་ཁམ་འགའ་ཆོས་
 པ་བཞིན། །ཡུགས་ཀྱིས་བསྐྱུབས་ནའང་མི་དགོན་པའི། །མཁོག་ཆུང་གང་ཡིན་དེ་
 དོན་དུ། །དལ་འབྱོར་ལུན་སུམ་རྟེན་དཀའ་འདི། །ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་བཅོམ། །ཞེས་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་དང་ནི། །དུག་དང་མེ་དང་

གཡང་ས་དང་། དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབར་མི་ཤོད། ཁྱེད་ལྟར་འདོད་ལ་སྒྲིབ་
ནས། དབེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད། ཟེས་སོ། འདོད་པ་དང་འདྲ་འཛིན་
ཉེས་དམིགས་སྒྲིབ་མ་ནས་བསྐྱེད་ནས་སྤོའི་འཁུལ་ཆེ་བས། འཕགས་པ་ཁྱུ་རྒྱུ་བ་
ཀྱིས། རོར་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཤེས་པ། རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྟ་མའི་
སྒྲིབ་པས་གསུངས། ཀྱུ་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁུལ་ན། རོར་མི་
བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱེད་བ་ལགས། དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་
བ། འདོད་པ་རྒྱུ་རྣམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། ཁྱུ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་
སྒྲིབ་པ། ཁྱེད་ལས་རྒྱུ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིབ་དོ། ཞེས་དང་། ཆོམས་ལས།
རོར་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དང་བྱ་མོ་ལ། ཡོངས་སུ་ཆགས་སེམས་གང་ཡིན་ལ་བལྟས་ན། །
ལྟགས་ཤིང་གེས་མ་ལ་བྱས་ཆིངས་མ་གང་། ཁྱེད་དག་དམ་པོ་མིན་ཞེས་འཕགས་
པ་གསུང་། འདོད་པའི་ཆིངས་མ་གང་ཡིན་དེ་ལྟར་ཀྱང་། རབ་ཏུ་གྲོལ་བར་
དགའ་ཞེས་འཕགས་པ་གསུང་། ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རི་
དྲགས་སྤང་པོ་སྤེམ་ལེབ་དང་ཏ། སྤང་མ་ལྟ་པོ་ལྟ་ཡིས་བཅོམ་གྱུར་ཏེ། གཅིག་
གིས་འཛོམས་ན་གང་ཞིག་ལྟ་རྣམས་ནི། ཏྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཅི་སྤྱིར་འཛོམས་མི་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་སོང་ན་ནི་
དལ་བ་སྤོང་ལོག་ཏུ་སོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་འཛོམས་མི་རྒྱས་པར་མ་ཟད། ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུར་ལ་བདག་རྒྱུད་བཅོམ་སྟེ། སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་མེད་ལ་སྒྲིབ་
བར་འགྱུར་རོ། ཁྱེད་ལྟར་འདོད་པ་དང་འདྲ་འཛིན་ཉེས་དམིགས་དྲན་པར་བྱས་
ནས་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་ལ་སྤྱིར་སྤྱོད་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། སྤྱིང་འཇུག་ལས།
དེ་ལྟ་ཇི་སྤྱིང་བདག་གིས་དབང་འདི་མངོན་སུམ་དུ། དེས་པར་མ་བཅོམ་དེ་སྤྱིང་

བདག་འདིར་བརྩོན་མི་འདོར། །རེ་ཞིག་གཞོད་ཕྱིད་ཆུང་དུ་ལ་ཡང་ཁྱོས་གྱུར་པའི།
 ད་ཆུལ་བདོ་རྣམས་དེ་མ་བཅོམ་པར་གཉིད་མི་འོང་། །རང་བཞིན་འཆི་བའི་སྐྱག་
 བསྐལ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དག །གཡུལ་དོར་དང་ར་ཆེ་ནན་གྱིས་གཞོམ་པར་
 འདོད་པ་ཡང་། །མདའ་མདུང་མཆོན་གྱིས་ཕྱག་པུའི་སྐྱག་བསྐལ་བྱུང་བས་ད་ནས། །
 དོན་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ཕྱོགས་འབྱེར་བར་མི་བྱེད་ན། །རྟག་ཏུ་སྐྱག་བསྐལ་ཀྱན་
 གྱིས་རྒྱར་གྱུར་པ། །རང་བཞིན་དག་ངེས་གཞོམ་བརྩོན་བདག་ལ་དེང་། །སྐྱག་
 བསྐལ་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱར་གྱུར་གང་གིས་ཀྱང་། །ཡིད་ཆད་སྦྱིད་ལུག་མི་འགྱུར་སྒྲོས་ཅི་
 དགོས། །ཞེས་སོ། །

འཇིག་རྟེན་ན་པ་རོལ་དང་འཐབ་པའི་ཆོ་གཡུལ་དོར་ལུས་སྒོག་བྱུང་དུ་
 བསང་ནས་འཇུག་ཅིང་། དེའི་ཆོ་རྣམས་པའི་སྐྱ་བྱུང་བའང་གཞན་ལ་ངོམས་པར་
 བྱེད་ན་ཆོས་ཕྱིར་དུ་དགའ་སྦྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་སྐྱམ་དུ་སྒྲིང་སྟོབས་བསྐྱེད་
 དགོས་པ་ནི། དོན་མེད་དག་པོས་སྐྱ་སྟོལ་བཏོད་པ་ཡང་། །ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འདྲ་
 བར་བསྐལ་བྱེད་ན། །དོན་ཆེན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཡང་དག་བརྩོན་གྱུར་པ། །བདག་ལ་
 སྐྱག་བསྐལ་ཅི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པལ་པ་རྣམས་ཆོ་
 འདིའི་ལྟོ་གོས་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཆོ་གང་ངལ་དུ་བ་དཔག་མེད་བཟོད་པར་བྱེད་ན་
 བདག་རང་གཞན་མ་ལུས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དགའ་སྦྱང་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་བཟོད་སྐྱམ་དུ་སྒྲིང་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། ཉ་པ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་
 སྒོགས་པ། །རང་གི་འཆོ་བ་ཙམ་ཞིག་སེམས་པ་ཡང་། །གང་དང་ཆོ་ལ་སྒོགས་
 པའི་གཞོད་བཟོད་ན། །འགྲོ་བའི་བདེ་ཕྱིར་བདག་ལྟས་ཅིས་མི་བཟོད། །ཅིས་
 སོ། །ཐ་མལ་པའི་དག་ནི་ལན་ཅིག་ཡུལ་ནས་བཏོན་ཀྱང་རུས་པ་བརྟན་ནས་

སྐར་ཡང་ཕྱོག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་ནི་ལན་ཅིག་རང་གི་སྒྲིང་ནང་
 བས་འདོན་ཐུབ་ན་སྐར་ཕྱོག་པ་མེད་པས་སྒྲིང་སྒྲོབས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། ཐ་
 མལ་དག་པོ་ཡུལ་ནས་སྐར་ཡང་ནི། ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཡོངས་
 བརྒྱུང་ནས། བྱུས་པ་བརྟམ་ཏེ་དེ་ནས་ཕྱིར་ཕྱོག་གི་ཉོན་མོངས་དག་ཚུལ་དེ་
 དང་འདྲ་མ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྐར། བདག་
 ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར། གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གཞོད་བྱ་
 ཕྱིར་འོང། སློ་ཞན་བདག་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་ཟད། ཅིས་སོ། ཉོན་མོངས་
 ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གྱི་
 མིག་གིས་བརྟགས་ནས་ཁོའི་གནས་ལུགས་མཐོང་ན་སྐར་དུ་སྒྲོང་བྱས་པས་ཉོན་
 མོངས་འཛམས་པ་ལ་སློའི་དཔའ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་མི་
 གནས་དབང་ཚོགས་ལ་མིན་པར་ནའང་མིན། དེ་ལས་གཞན་ནའང་མིན་ན་འདི་
 དག་གང་གནས་འགོ་བ་ཀྱན་གཞོད་བྱེད། འདི་ནི་རྒྱ་ལྟ་དེ་ཕྱིར་སྒྲིང་ལ་
 འཛིགས་སྒྲོང་ཤེས་ཕྱིར་བརྩོན་པ་བཞེན། དོན་མེད་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དཔུལ་
 སོགས་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་གནད་པ་བྱེད། ཅིས་སོ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་འཛམས་པ་
 ལ་སློའི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་ནས་བདག་གིས་དལ་བའི་རྟེན་ནི་ཐོབ། སྐར་མ་དག་པའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་ནི་མཇལ། ཡང་དག་པའི་མན་དག་ནི་ཐོབ། ལུང་དང་རིགས་
 པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མཚན་མོན་
 པོ་ནི་རྟེན། མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ནི་ཆང་། འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 པའི་སྐབས་འདིར་འབད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་མི་བྱས་སྐྱམ་དུ་རང་གིས་
 རང་ལ་དཔའ་བསྐྱེད་ནས་འབད་དགོས། དེ་ཡང་འདྲ་འཛིན་དཔེན་པའི་ནགས་

གྱི་སྒྲུན་ལྟོངས་ལྟ་བུ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པ་
 ཞིག་ལ་སྒྲོན་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བླུ་མ་ན་རི་དྲགས་བྱ་དག་དང་། ཤིང་
 རྒྱུ་མ་མི་སྒྲོན་བརྗོད་མི་བྱེད། །འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། །ནམ་ཞིག་
 ལྟ་ཅིག་བདག་གནས་འགྱུར། །ལྷག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟོང་བའོ། །སྒྲོན་གིང་དྲུང་
 དྲུག་གནས་བཅས་ཏེ། བམ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་མི་ལྟ་ཞིང་། ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཞིག་གྱ། །ས་ཕྱོགས་བདག་གིར་བཟུང་མེད་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་རྒྱུ་
 སྟ། །རང་དབང་སྒྱུད་ཅིང་ཆགས་མེད་པར། བམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་
 འགྱུར། །ལྷང་བཟེད་ལ་སོགས་ཉེ་ཆེ་དང་། །ཀྱན་ལ་མི་འཕོའི་གོས་འཆང་ཞིང་། །
 ལུས་འདི་སྒྲ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་། །འཛིགས་མེད་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །དྲུང་
 བྱོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི། །རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཛིག་པའི་
 ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། བམ་ཞིག་མགོ་སྒྲོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉེན་
 དང་ཉེ་དྲུག་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་གཡེང་བ་མེད་པར་དཔེན་པའི་ནགས་སུ་གཅིག་
 སུང་གནས་པར་སྒྲོན་པ་ནི། ལུས་འདི་གཅིག་ཕུ་དཔེན་གནས་ཏེ། །སྒྲ་ནས་གི་
 དང་འདྲར་བརྩིས་ནས། །ཤི་ནའང་ལྷ་རན་བྱེད་པ་མེད། །དྲུང་ན་འཕོད་པ་སྒྲ་
 དག་ཀྱང་། །ལྷ་རན་གཞོད་པ་བྱེད་མེད་པས། །འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་
 སོགས། །སྒྲ་ཀྱང་གཡེང་པར་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་བས་གིན་ཏུ་མདངས་དགའ་
 བའི། བླུ་མ་ཆལ་ཆོགས་རྒྱུང་བདེ་སྦྱིད་ཅིང་། །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་
 པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དཔེན་པའི་གནས་དེར་
 ཡང་སྒྲོམ་ལས་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་བསྒྱེད་དགོས་པ་ནི། །
 བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀྱན་བཏང་སྟེ། །བདག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་ཕུ་ཡིས། །སེམས་

ནི་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིར་དང་། །དུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་བརྟེན་དེ་བྱ། །ཞེས་སོ། །
 དཔེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་འོང་བ་ལ་དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས་ཡིད་ཐོགས་ཏེ་སྒྲོ་བ་ཤུགས་དག་པོ་རྒྱན་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པས་
 དཔེན་པའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སྒྲོ་བྱས་ནས། །
 དཔེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །ཚུད་དང་ཉོན་མོངས་གྱིས་སྦྱོང་བ། །ཞི་བའི་
 བགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །སྐལ་ལྷན་སྒྲོ་འོད་ཅན་དན་གྱིས་བསིལ་བའི། །ཡངས་
 པའི་རྩོམ་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། །སྒྲ་མེད་ཞི་བའི་བགས་རྒྱུ་གཡོ་བ་
 བ་ཡིས། །གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་ཤིང་འཆག་པར་བྱེད། །ཁང་སྦྱོང་ཤིང་བྱང་
 སྟག་དག་ཏུ། །གང་དུ་རི་སྒྲིབ་འདོད་གནས་ཤིང་། །ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་སྟག་
 བསྐལ་སྤངས། །བཞུགས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སྦྱོང། །རང་དབང་སྦྱོང་ཅིང་
 ཆགས་ན་དལ། །གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་མེད་པའི། །ཆོག་ཤེས་བདེ་སྦྱོང་གང་
 ཡིན་པ། །དབང་པོས་གྲང་ནི་དེ་རྟེན་དགའ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས། །
 དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམས་བྱས་ནས། །རྣམ་རྟོག་ཏེ་བར་ཞི་བ་དང་། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞོན་ལུ་མ་བདུན་གྱི་
 རྟོགས་བརྗོད་ལས། །རྣམས་བྲེགས་པ་གྲུར་ནས་ནི། །བྲག་དར་ཁྲིད་ཀྱི་གོས་
 འཆང་ཞིང་། །དགོན་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་པར་ནི། །རྣམ་ཞིག་དེ་ལྟར་འགྲུར་ཞིག་
 གུ། །གཉའ་ཤིང་གང་ཅམ་རྣམ་བཏུ་ཞིང་། །ས་ཡི་ལྷང་བཟེད་ལག་ཐོག་ནས། །
 དབྱས་མེད་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་དུ་ནི། །རྣམ་ཞིག་སྦྱོངས་མོ་སྦྱོང་བར་འགྲུར། །རྟེན་
 དང་བཀྲུ་སྟེ་ཆགས་མེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་ཆེར་མའི་འདམ་གྱིབ་དག་སྦྱོང་
 པར་བྱེད་ཅིང་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི། །སྦྱིན་པའི་གནས་སུ་ནམ་ཞིག་འགྲུར། །རྩ་ཡི་ཆོགས་

ལས་ལངས་ནས་ནི། །བམས་མྱི་བའི་གོས་དག་དང་། །ཟས་སྒྲིམ་རན་ངོན་ཅམ་
 གྱིས་ནི། །ནམ་ཞིག་ལུས་ལ་ཆགས་མེད་འགྱུར། །ཤིང་དྲུང་ནི་ཅོ་ལྟར་ལྟར་བའི། །
 དུར་བ་འཇམ་པོའི་གོས་ཅན་དུ། །མཐོང་ཆོས་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་དང་། །ནམ་
 ཞིག་བདག་ནི་ཉལ་བར་འགྱུར། །འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་སྒྲིག་ལ། །རྩ་དང་
 རྩ་ཡི་ཟེལ་བ་ལྟར། །བལྟས་མེད་ཡུན་རིང་གོམས་པ་ཡི། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་
 ཞིག་ཐོབ། །ནམ་ཞིག་རྩ་དོགས་སྒྲན་ལྟོངས་སུ། །གནས་ནས་རྩ་རྒྱབས་འབྱུང་
 འཇིག་དང་། །འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་གནས་འདྲ་བར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་བར་
 འགྱུར། །ལྟ་བ་ཀྱན་གྱི་མར་གྱུར་བའི། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་འབྱེན་པ་དང་། །
 སྤྱིང་བའི་ལོངས་སྟོད་མི་འདོད་པར། །བདག་ནི་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཞིག་གུ་མི་
 ལས་སྒྲིག་རྩ་རྩུ་མ་སྒྲིག། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་མཆུངས་པར་ནི། །རྩ་དང་མི་རྩའི་
 འཇིག་རྟེན་དག །ནམ་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྟོབ་
 སྤྱིངས་ལས། །རྩ་བའི་དཀྱིལ་ལམོར་རྩས་པས་ཉེ་བར་བརྩུག་བྱས་ཤིང་། །ཤེད་
 མིངས་ཆར་ཆེན་སྒྲིབ་གྱིས་འབྲིགས་པས་འབྱུང་གྱུར་པ། །དེ་ཅིའི་ནགས་ཀྱི་
 མཐོངས་དེར་ཆགས་པ་མེད་པར་ནི། །རྩུང་ལྟར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཆེ་གཏུགས་
 སྐལ་བ་ཆེ། །ནགས་མཐོངས་དེ་དྲགས་དུག་བའི་ཚོགས་གྱིས་བསྟེན་བྱས་པ། །
 ཀྱན་ནས་ཉམས་དགའ་བཟང་པོ་དེ་ན་སྦྱིད་པ་གང་། །དེ་ཅི་དགའ་བའི་ནགས་
 ཆལ་ལྟ་མོའི་ཉམས་བག་དུ། །ཐེལ་གྱིས་འབབས་པའི་རྩོལ་བ་ཅན་ལ་ཡོང་འགྱུར་
 རམ། །ནགས་རྩུང་རྩ་གཙང་དོགས་བདེ་དབེན་པར་སྦྱིད་པ་གང་། །དེ་ཅི་ལྟ་ཡི་བྱ་
 མོ་དྲི་ཞིམ་བྱགས་པ་ཡི། །ལན་ལའི་རྩུན་དུ་ཐོགས་པའི་རྩུན་ལྟ་མོ་རྟོག་
 ཚོགས། །མཛེས་པའི་ཟེལ་གཞོན་ལྟ་ཡི་རྩ་ལའང་ཡོད་འགྱུར་རམ། །རྩ་བ་འབྲས་

འུ་ཤུན་པ་ལོ་མ་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྷོན་གིང་ལྷན། འགས་ཚལ་བཏོས་མེད་
 རི་བོའི་རྩ་རྒྱན་བསེལ་འབབ་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས། རྩ་རྒྱུང་ཡངས་པའི་
 མཐའ་རུ་འབྲས་སུ་མེ་ཏྲག་ལྷུང་བས་བརྒྱན་པ་ཡི། འུམས་དགའི་བས་མཐར་ཅི་
 ཞིག་མེད་དེ་དཔུལ་དོང་བྱིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤོང་། རི་སུལ་ཡངས་པར་སྐྱེ་བོ་
 སུན་ལོངས་མེད་པས་རབ་བདེ་བ། འེར་སྤོང་རྒྱ་ཆེན་ནགས་ཚལ་སྡོ་འབྲུངས་
 ཐེང་བས་སྤྱེངས། རྩ་རོགས་བསྟེན་པ་སུ་རྩའི་རྒྱན་སྒྲི་ར་ལྟར་སྟན་པ་ཡིས། རྩ་
 བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་ལུལ་མ་ཡིན་ཞེས་མགོན་ལ་སྒྲོགས་པ་བཞིན། ཞེས་དང་།
 སྤོང་དཔོན་ས་མཚོ་བྱིན་གྱི་དབེན་པའི་གཏམ་ལས། མཚན་མོ་སྤྱོད་པའི་སྤང་བས་
 རབ་གསལ་བའི། སྐྱར་མའི་མེ་ཏྲག་བཀྲམ་པར་ཉེར་མཚན་པས། དགོན་པ་
 བསྟེན་པའི་ཡིད་ནི་དེས་ཞི་བའི། ལྷག་པར་དགའ་བ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། རྩ་
 གང་དུ་དག་སྤོང་དབེན་པའི་རྩ་མཚན་གྱིས། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པ་ཞི་འགྱུར་བདེ། རྩ་
 གང་དུ་ཡོ་བྱད་ཡང་དག་བསྟེན་ཆགས་པས། སེམས་ནི་སྤྱོད་ཚོགས་ཐོངས་པས་
 གདུང་བར་འགྱུར། སེམས་ལྷུལ་གྱིས་གོས་པའི་རི་དྲགས་དག་ རྩ་དང་འདབ་མ་
 ཅམ་ཞིག་སྤྱུང་བྱེད་ལྟར། སེམས་ནི་དབེན་པར་གཞིལ་བར་འདོད་འགྱུར་གྱི། རྩ་
 གིང་བཞིའི་སུན་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་དག་ལའང་མིན། གིང་དུང་འབབ་རྩ་བསྟེན་པའི་
 དཀའ་ཐུབ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དག་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། རང་སེམས་ཅམ་
 དང་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡི། བདེ་འབྱུང་གང་དེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་མེད། ཞེས་དང་།
 རགས་ཚོག་པ་ཡི་བྱ་དང་འདྲ་བར་སྟག་བསུལ་བརྒྱ་ཡི་གཞིར་གྱུར་པའི། བྱིམ་
 གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་གནས་སུ་འགོ་བྱེད་པ། དེས་ནི་སྤོང་པའི་
 གཏིང་རབ་བསལ་བ་འགོ་བ་རྒྱན་གྱི་མགོན། སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་མཉེས་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་སྐད་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་
 མོད་དུ་མ་ནས་བསམས་ལ་འདྲ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཆོད་དུ་སྤངས་ཏེ་དབེན་པའི་
 གནས་སུ་གནས་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་པའི་ལམ་བསྐོས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
 དབེན་པའི་གནས་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་དང་། དབེན་པར་གནས་པའི་
 ཆོད་རིམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེར་གནས་ནས་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་བཞིར་རིམ་བྱ་བའི་
 རྒྱལ་ནི། །མདོ་སྡེ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྔ་ནི།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཆོངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན། འདྲེས་པ་མཁས་
 པ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་རྣམས་ཡིན། མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཡིན།
 རུས་པ་རྣམས་ཡིན། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་པ་རྣམས་ཡིན།
 རི་དྲགས་དང་འབྲ་བ་རྣམས་ཡིན། ལུས་ཀྱིས་ཐག་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ཡིན།
 དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་པ་རྣམས་ཡིན། མི་དགའ་བ་དང་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་
 ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་རིམ་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་
 ཆོངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པ་ནས། རིམ་བྱ་བ་མི་དགའ་བ་དང་མ་
 འདྲེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། རིག་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་ཆོས་འདྲེས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་རྒྱལ་བྱིས་དང་ལྔ་ནི་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ལ་མཁས་ཤིང་ཆོག་དང་།
 སྤྱོད་ཡུལ་དང་། འགོ་བ་དག་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་མཁས་པས། གང་འདི་དེ་བཞིན་
 གཤེམས་པས་ཀླན་རབས་དང་། བར་མ་དང་། གསར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་
 པའི་ལམ་བསྐོས་པ་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དང་ཆོག་དང་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་

དང་། གཞན་གྱིས་དྲིང་མི་འཛོག་ཅིང་། གཞན་གྱི་མི་བགྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བ་
 བྱུང་ན་ལྟར་བ་ལས་བྱུང་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། གནས་དེ་དག་གྲང་ཡོངས་སུ་སྤང་
 རོ། །གནས་དེ་དག་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཆགས་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ཤིག་
 པ་དེ་ལ་སྒྲོད་ཅིང་འགྲོད་དེ། འཐོལ་བར་བྱེད་དོ། །གནས་གང་དག་ཏུ་ལྟར་བར་
 འགྱུར་བ་དེ་དག་གྲང་རབ་ཏུ་ཤེས། གང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གྲང་རབ་ཏུ་
 ཤེས། གང་དག་ཏུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་ཏུ་འབྲིང་དང་། གང་དག་
 ཏུ་རྒྱུང་དུར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གྲང་རབ་ཏུ་ཤེས། གང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པའི་
 ཡུན་རི་སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་བོ། །དེ་མིག་
 གི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་ཤིང་ཡན་ལག་དང་།
 ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་མ་ཉམས་པར་དགོན་པ་ན་གནས་ཏེ། གནས་གན་འཛོལ་
 མེད་པའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་གནས་སོ། །གནས་གང་དག་ན་བསོད་སྟོམས་སྤྲོང་
 བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཉ་ཅང་ཡང་མི་རིང་། ཉ་ཅང་ཡང་མི་ཉེ་བ་དང་། གནས་གང་
 དག་ན་རྒྱ་དྲུངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པ། གཙང་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ། ཆོགས་རྒྱུང་བ་
 ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་དག་ན་ཤིང་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། མེ་ཏྲག་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པ། འབྲས་བུ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། ལོ་མ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། གཙན་
 གཟན་ཁྲོ་བོ་མེད་པ། ལུག་དང་ལྡན་པ། སྤུན་གཤོངས་དང་ལྡན་པ། ཐག་ལུག་
 མེད་པ། འགོ་ན་བདེ་བ། ཞི་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་དེ་འདྲ་བ་དག་ཁས་
 སོ། །དེ་གནས་དེ་དག་ན་གནས་ཤིང་གང་དེས་སྡོན་བཀྲུགས་པ་དང་། སྡོན་ཐོས་
 པ་དེ་ཉིད་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སྟེ་ཉ་ཅང་ཡང་མི་ཆེ། ཉ་ཅང་ཡང་
 མི་རྒྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་མི་རྟོན་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་དུ་མ་སོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དད་

པམ་ཉེ་བར་འཛོལ་ཞིང་། ཚེག་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། མཚན་མ་འཛིན་ཅིང་། གཉིད་
 གྱིས་མ་ལོག་པར་ཁ་ཏོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། མང་དུ་བློས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
 པས། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བས་དགོན་པ་དེ་མི་འཛིགས་མི་སྐྱག་མི་དངངས་བག་
 ཚ་བ་མེད་ཅིང་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་གྱུར་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་
 དགོན་པ་དེ་ན་དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་ཤིང་འདྲུ་འཛི་མེད་པར་གནས་པས།
 རི་དྲགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྷར་རི་དྲགས་དག་བདག་འདིའི་ལན་བོན་
 གྱིས་སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་དུ་འོང་ངོ་། །ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་སྟོགས་རིང་པོ་
 བས་ཀྱང་རིང་པོར་སྟོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བདག་
 འདིའི་ལན་བོན་གྱིས་ཡི་དམ་གྱི་བར་ཆད་དམ་སེམས་གཡེང་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་
 རོ་ཞེས་བྱད་མེད་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། བྱེད་དང་། བུ་མོ་རྣམས་དང་། འདྲུ་འཛི་མི་
 བྱེད་ཅིང་། འདྲུ་འཛི་དག་ཐག་རིང་པོ་བས་ཀྱང་རིང་པོར་ཡོངས་སུ་སྟོང་ངོ་། །དེ་
 དེ་ལྷར་ཐག་བསྐྱངས་ཏེ་གནས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡིན། དེ་
 རབ་ཏུ་དབེན་པ་མངོན་དུ་སྟོགས་པས་དགོན་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བ་དང་།
 ཞི་བར་བལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་ཞིང་ཞི་བར་བལྟ་བས་ན། མི་དགའ་
 བ་དང་མི་འདྲེའོ། །མི་དགའ་བ་དང་མ་འདྲེས་པས་ན། །དགོན་པའི་ཚོས་རྣམས་
 ཡང་དག་པར་སྦངས་ནས་སྟོན་དེ། དེ་ལྷར་ན་རིགས་ཀྱི་སྤྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཆངས་པར་སྟུང་བ་ལ་གནས་པ་ནས་མི་དགའ་བ་དང་མ་འདྲེས་
 འདྲེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱུང་ཚོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པར་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །དབེན་

པ་དེ་ལ་སྦྱོང་འཇུག་ལས་ལུས་དབེན་པ་དང་སེམས་དབེན་པ་གཉིས་གསུངས་
 པས། དབེན་པའི་གནས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་རང་གི་སེམས་ལ་
 ཡང་ཡང་བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དང་། དགེ་བའི་
 བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། བྱིམ་བདག་དག་གྱུ་ལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་
 པའི་མདོ་ལས། བྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 དགོན་པ་ལ་གནས་པས། འདི་ལྟར་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་དགོན་པ་ལ་གནས། དགོན་
 པ་ལ་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ནི་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མ་སྦྱངས་པ་མ་སྦྱས་པ་
 མ་ཞི་བ་མ་དུལ་བ་མི་འགྱུས་པ་རབ་ཏུ་མི་བརྩོན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་དྲགས་དང་
 སྤུའུ་དང་བྱ་མང་པོ་དང་ཆོམ་རྒྱུན་དང་གདོལ་པ་དག་མང་དུ་གནས་ཏེ། དེ་དག་
 གྱུང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས། གང་གི་ཕྱིར་བདག་དགོན་
 པ་ལ་གནས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་གི་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་ཞོགས་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་
 བརྟག་པར་བྱའོ། བྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 དགོན་པ་ན་གནས་པས་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་དགོན་པར་འོངས་སྟུམ་དུ་བརྟག་པར་བྱ་
 སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བདག་ནི་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་ཕྱིར་དགོན་པར་འོངས་
 མོ། ཅི་ཞིག་གིས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་ཅེ་ན། འདྲ་འཛིས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ།
 འགོགས་པའི་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཕྱག་
 གིས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། ཁ་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་དང་འཆབ་པས་འཛིགས་ཤིང་
 སྒྲག་གོ། ཆགས་པ་དང་ཐུག་དོག་དང་སེར་སྒྲས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། བཀའ་གསུང་
 དང་སྒྲ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱས་འཛིགས་ཞིང་སྒྲག་གོ། ལུང་པོའི་བདུད་གྱིས་
 འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། འཆི་

བདག་གི་བདུད་ཀྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །ལྷའི་ལུང་བདུད་ཀྱིས་འཛིགས་ཤིང་
 སྐྱག་གོ། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་སྤྱོད་ཅི་ལོག་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །སྐྱག་
 བསུལ་བ་ལ་བདེ་བར་སྤྱོད་ཅི་ལོག་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །བདག་མེད་པ་ལ་
 བརྟག་ཏུ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་
 སྤྱོད་ཅི་ལོག་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །སྲིད་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །འཁོར་བས་
 འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །བསྐྱེད་པས་པ་དང་ཆོད་པས་ཀྱན་ནས་ལྷང་བས་འཛིགས་
 ཤིང་སྐྱག་གོ། །འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་
 པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །ཚོད་པས་འཛིགས་ཤིང་
 སྐྱག་གོ། །འཕྱོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །སྤྱིག་པའི་ཁྱོགས་
 པོས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །ཉེད་པ་དང་བཀྲར་སྤྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །མི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །མ་མཐོང་བར་མཐོང་དོ་སྟམ་
 ཏུ་འཛིན་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །མ་ཐོས་པར་ཐོས་སོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་པས་
 འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །མ་དྲན་པར་དྲན་ལོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་
 གོ། །ཁྱེད་ཀྱི་མ་སྤྱོད་པ་ཁྱེད་ཀྱི་སྟམ་ཏུ་འཛིན་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །
 མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །དགེ་སྦྱོར་གི་དྲི་
 མས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་གཞིད་པར་སེམས་པས་འཛིགས་
 ཤིང་སྐྱག་གོ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
 ཁམས་ཀྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཆི་འཕོ་བ་
 དང་སྐྱེ་བས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་

གནས་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། མི་ཁྲིམས་
 བས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། མདོར་ན་མི་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བྱེད་
 བས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ། བདག་དེ་ལྟ་བུས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་འཛིགས་
 བས་དགོན་པར་འོངས་སོ། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་དགོན་པ་ལ་གནས་པས། འདི་ལ་གང་ཅུང་ཟད་
 འཛིགས་པ་སྟེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་སྟེས་སོ། བདག་
 ཏུ་མདོན་པར་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གི་གཞི་
 དང་། བདག་ལ་སྟེད་པ་དང་། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་ཉི་
 བར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་གིས་གནས་དང་། བདག་ཏུ་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། བདག་སྐྱུང་བ་ལས་སྟེས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དགོན་པ་ལ་
 གནས་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས། བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཆགས་
 པ་དང་། བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གི་གཞི་དང་། བདག་ལ་སྟེད་
 པ་དང་། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་།
 བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་གི་གནས་དང་། བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་།
 བདག་བསྐྱུང་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་ན་ནི། བདག་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དོན་མེད་
 བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དགོན་པ་ལ་
 གནས་པ་མེད་དོ། གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ། ཁྱིམ་བདག་དགོན་པ་
 ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྟེན་པར་གནས་པའོ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཛིན་པར་གནས་པའོ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་
 པར་གནས་སོ། གཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྟེན་པར་གནས་པའོ། སྐྱེ་དང་དྲི་

དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྟེན་པར་གནས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པའོ། །སེམས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བས་ཤིན་ཏུ་
 སྤངས་པར་གནས་པའོ། །འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མི་འཛིགས་པར་
 གནས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་རྒྱ་ལོ་ལས་རྒྱ་ལ་
 བར་གནས་པའོ། །བརྟན་པར་གནས་པའོ། །རན་རོན་གྱིས་ཆོག་ཤིས་པར་འཛིན་
 ཅིང་འདོད་པ་རྒྱུང་བས་འཕགས་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་
 པའོ། །དགང་སྤྱ་ཞིང་གསོ་སྤྱ་བས་ཆོག་པར་འཛིན་པར་གནས་པའོ། །ཤེས་རབ་
 གྱི་ཕྱིར་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་བས་ཐོབ་པ་ལ་གནས་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པས་
 ཐར་པར་གནས་པའོ། །བཅིངས་པ་བཅད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གནས་པའོ། །
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་དང་མཐུན་པས་མ་དུལ་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་
 གནས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱ་བ་བྱས་པར་གནས་པའོ། །ཁྱིམ་
 བདག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དཔོན་པ་ལ་ཅུ་དང་། ཤིང་གེལ་པ་དང་། བགས་
 ཚལ་གནས་ཀྱང་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་མི་སྐྱག་སྐྱག་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །ཁྱིམ་
 བདག་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དཔོན་པ་ལ་གནས་པས་
 ཀྱང་ལུས་ལ་ཅུ་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་སྐྱན་དང་རྩིག་པ་དང་ཤིང་དང་མིག་ཡོར་ལྟ་
 ལུ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟ་ལུ་དང་མཚུངས་པའི་འདུ་ཤིས་བསྐྱེད་པ་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་སྤྱ་ཞིག་
 འཛིགས་པར་འཕྱུར། འདི་ལ་སྤྱ་ཞིག་སྐྱག་པར་འཕྱུར་སྟེ་མ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པར་བྱའོ། །དེ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་ལྟ་ན་འདི་ལྟར་ལུས་འདི་ལ་ནི་བདག་གམ་
 སེམས་ཅན་ནམ་རྒྱུག་གམ་སྟེ་བའམ་གསོ་བའམ་སྟེས་བའམ་གང་ཟག་གམ་ཤིད་

ལས་སྒྲིམ་པའམ་གཤེད་བྱ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་འཛིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་གྱིས་བདག་གིས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ལ་བཏག་པར་མི་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ལུས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཏག་
 པར་བྱའོ། །དེས་རི་ལྟར་དགོན་པ་ལ་ཅ་དང་གིང་གལ་པ་དང་སྒྲན་དང་ནགས་
 ཚལ་གནས་པ་ནམས་ང་ཡི་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ང་ཡི་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་སྟུམ་དུ་གཤེས་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་སྟེ་གནས་པ་བྱའོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཙོད་པ་སྟེ། ང་ཡི་བ་
 མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའོ། བྱིས་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོན་པ་ལ་གནས་པར་བཀའ་སྩལ་པར་གཤེས་
 བས་དགོན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེར་དགེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་ཅ་བ་ཉེ་བར་བཏན་ནས་བྱིས་གྲོང་དང་གྲོང་
 བྱིར་དང་གྲོང་རྩལ་དང་སྟོངས་དང་ཡུལ་དང་པོ་བྱང་ལའོར་དག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་
 བཏན་པར་བྱའོ། བྱིས་བདག་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལུང་
 དང་ཁ་ཏོན་ནོད་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་ན་དེས་དེར་གྲུས་པ་དང་བཅས་
 པ་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་རྣམས་དང་། གནས་བཏན་དང་བར་མ་དང་
 དགེ་སྟོང་གསར་བྱ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་བཅས་པ་བྱའོ། །ཚུལ་མཁས་པར་བྱའོ། །
 སྟོམ་ལས་མེད་པར་རང་གི་བྱ་བ་དང་གཞན་ལ་གདུང་བ་མེད་པར་བྱའོ། །དེས་
 བསྟེན་བཀུར་ལ་འདུ་བར་མི་བྱའོ། །དེས་འདིར་ལྟར་དེ་བཞིན་གསུངས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་

དང་། བདུད་དང་བཅས་པ་དང་། ཚངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དགོ་སྦྱར་དང་
བམ་ཟེའི་སྦྱེ་དགུ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པས་
མཆོད་པ་སྦྱོན་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ལས་ཀྱང་
རིམ་གྱིར་བྱ་བ་བདག་གིར་མི་མཛད་ན། །བདག་ཅག་མ་བསྐྱབས་པ་སྦྱོབ་འདོད་
པ་ནམས་ལྷ་ཅི་སྦྱོས་ཏེ། བདག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་
བྱའི། གང་ལས་ཀྱང་བསྐྱེན་བཀུར་བྱ་བ་བདག་གིར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བརྟག་པར་
བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱིས་བདག་དགོ་སྦྱོར་བསྐྱེན་བཀུར་ལ་འདུ་བ་ནི་ཡོན་
ཏན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོས་ཆུད་མ་ཟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གང་དག་སྤྱད་པ་དེ་
དག་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཅག་ནི་བསྐྱེན་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་སྤྱད་གྱི་
ཆོས་གྱི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱིས་
བདག་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་དམ།
མཁན་པོ་དང་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་བལྟ་བར་འདོད་ནས་ནད་དྲི་བའི་ཕྱིར་གོང་གི་གནས་
སུ་འོངས་ན། དེས་དགོངས་སུ་སྤྱར་ལྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགོ་བའི་སེམས་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་གལ་ཏེ་ལུང་ནོད་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱ་བ་གཞན་ལ་རག་ལས་
ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་ན་ཡང་དེས་དགོན་པ་ལ་གཞོལ་བའི་སེམས་ཀྱིས།
གང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོན་པར་འདུ་གེས་པ་དང་། ཆོས་འཆོལ་བས་མི་
ངོམས་པ་དེ་ཉིད་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔེན་པའི་གནས་སུ་གནས་ནས་ཆོ་འདིའི་
ལུན་ཆོགས་བསྐྱབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་དོར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
མགོན་པོས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་གྱི་གོགས་བཟང་པོ་

དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་ཆོ་བྱང་འདི་ལ་
 དག་པོ་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཅི་བྱུང་ཞིག་བྱ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་ཤུའི་ཆེད་
 ཏུ་མ་ཡིན་པར་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་
 བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ག་ཟུག་རང་ཟེའི་ཚུལ་ཏུ་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་བྱུང་བ་ཞིག་
 བྱ། བསྐྱོམ་བྱའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 ཉིད་རབ་དང་སྤུལ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེ་མེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་
 སྤང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོ་བྱང་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བག་
 ཚགས་ཅི་ཐེབས་ཤིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་
 བྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དག་ཏུ་གདབ་པོ། །དེ་ལྟར་བཤད་
 པ་ན་སྒོ་གྲོས་རྒྱུད་ཏུ་འགའ་ཞིག་འདི་སྟུམ་ཏུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམས་
 བས་དབེན་པར་སྤོང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ནི་
 གཞན་དོན་བྱ་དགོས་པས་དབེན་པར་སྤོང་བ་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་གཏན་
 བས་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་
 འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་གས་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་ནི་རང་གཅིག་ཤུ་ཐར་
 བའི་ཆེད་ཙམ་ཏུ་འཁོར་བའི་ཉེས་སྦྱོན་བསམས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་
 ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རང་དང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཉེས་སྦྱོན་མཐའ་དག་རིག་
 བས་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་སྟོ་ཏུ་མ་ནས་སེམས་ཤིང་། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་
 འབྱམས་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དེ་དང་དེས་མནར་ཚུལ་མཐའ་དག་
 དྲན་ནས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་རང་གཅིག་ཤུ་ཐར་བའི་ཆེད་

དུ་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལས་འབྱུང་འབྱུང་གིས་སྒྲོ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་
སོ། །ཡང་འདི་སྒྲུལ་དུ་པར་སྒྲིལ་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་
འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་གས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱང་། གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་མེད་གི་ལམ་
དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་མི་དགོས་མོ་སྒྲུལ་ན། གསང་
སྤྲུགས་སྤྱི་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་དུ་བསམས་ནས་དེས་འབྱུང་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་ལུ་ཉི་པ་ཆེན་
པོ་ལ། རྗེ་བཙུན་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མས། ཀྱང་པ་བརྒྱུད་པ་སྤངས་ནས་ནི། །
འཁོར་བའི་མངག་གཞུག་དོར་ནས་སྤྱི་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། ཡང་
དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་བར་བྱ། །ཞེས་ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་ཞིང་། འཁོར་བ་མཐའ་དག་
ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་སྒྲོ་གས་དང་བཙུན་པ་བྱགས་དུག་པོའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་
པར་བསྐྱེད་ཞིང་། ལུ་ཉི་པས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་མའི་བཀའ་བཞིན། དཔེན་པའི་
གནས་སུ་འཆོ་བ་དཀའ་ཐུབ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱབ་པ་མཛད་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་
དང་། གྲུབ་ཆེན་དེའི་བྱ་བས་ཀྱང་དཔེན་པའི་ནགས་ཁོད་དུ་དཀའ་སྐྱད་དུག་པོའི་
སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་པ་མཛད་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་གི་གྲུབ་ཆེན་པལ་མོ་ཆེ་
དཔེན་པའི་གནས་སུ་འཆོ་བ་དཀའ་ཐུབ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་
མཛད་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ག་སྤྲུག་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟའི་སྐྱད་
བསྐྱེད་སྒྲོན་མེ་ལས་ཀྱང་། རིམ་པ་འདིས་གིན་དུ་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་སྐྱད་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་རང་སྐྱབ་པ་པོས་
འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དན་པར་བྱས་ལ་སྐྱེད་པས་འདས་
པའི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདྲུ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་

རྒྱལ་སྲིད་གྱི་དབང་ཕྱག་ལ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུག་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རྟོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། བདེ་
མཆོག་གི་སྦྱོན་ལམ་དུའང་། དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ལས། །
འོངས་བའི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དགའ་དང་། །འཛིག་པར་སྤྲོད་དང་འགོའི་
སྐྱུག་བསྐྱུག་དང་། །དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་རྣམས། །ལེགས་
པར་བསམ་ལས་རེས་པ་བརྟན་པོ་ནི། །རྟེན་ནས་ཡང་དག་ལམ་གྱི་གཞི་ཟེན་
ཤོག །ཅེས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དགའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལམ་གྱི་གཞིར་བསྐྱུགས་ཤིང་། མཐའ་གཅོད་
རིན་པོ་ཆའི་སྐུ་གུ་ལས་ཀྱང་། འདི་འདྲའི་ཐེག་མཆོག་དགའ་སྟོན་མྱོང་བའི་ཆོ། །
ལམ་མཆོག་འདི་ཡིས་ཉིན་མཚན་མི་འདའ་བར། །ཤིང་གི་སྦྱོད་དུ་བསྐྱོལ་བ་རི་
བཞིན་དུ། །དང་པོ་གང་ཡིན་ཐ་མར་འཁྱུར་བ་ཡི། །ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་ལྟར་
ལེན་སུ་ཞིག་ཡོད། །སྟན་པ་འབྱུང་ལ་ཀུན་ནས་འབད་བ་བཞིན། །སྦྱིང་པོ་མེད་
པའི་བྱ་བས་གཡེངས་གཡེངས་ནས། །དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པ་སུ་ཞིག་ཡལ་བར་
འདོར། །ཞེས་སྤྲོ་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་དོན་ཤེས་ནས་ཆོ་སྤྲོས་
བརྟང་སྟེ་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཅེ་གཅིག་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པས། སྤྲོ་
མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ལམ་གྱི་གཞི་དེ་དག་ལ་འབད་དགོས་པར་གསུངས་
སོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐུན་
མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་པན་
ཡོན་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགེལ་དང་བཅས་པ་བཏུ་ཞིང་། ཡང་བྱང་

ཁྱུང་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་བྱ། དུན་ཤེས་དང་
ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་དབང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པ་སོགས་གཞན་ནམས་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །
སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་གདམས་དག་འདིའི་ཕ་བསྐྱོད་
འཇུག་དང་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་གཉིས་དང་། བྱང་ཁྱུང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
ལས་བརྟུས་ཏེ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་པར་ནི་གཞུང་དེ་དག་
ཉིད་ལ་བཟུ་ཞིང་མན་དག་གི་གནད་ཞིབ་པར་ནི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞལ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བྱང་ཁྱུང་གི་སེམས་གཉིས་སྤྱང་བ་ལ་གཉིས།
ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཁྱུང་གི་སེམས་སྤྱང་བའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཁྱུང་གི་སེམས་
སྤྱང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་ཁྱུང་གི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་
ནས་སྒྲོ་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་སྤྱང་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡབ་
སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། དག་སྤྱང་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གསྐྱའི་ཀྱང་
གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱིས་གསྐྱའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་སོ། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟེན་བྱང་ཁྱུང་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་
པ་ན། སེམས་ཅན་རི་ཅམ་བསྐྱབ་པར་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ལ་ཕན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྒྲིམ་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཆད་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རི་སྟེད་པ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
སྟེན་བྱང་ཁྱུང་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་ལས་
བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་སྟེད་སྟེའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་

མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། ཉེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་
 མཆིས་ན། ཁམ་མཁའ་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། ཉེ་ནི་དེ་བས་ལྟག་པར་འབྱུང་། །
 གཞུང་གི་མའི་བྱངས་སྟེད་ཀྱི། སངས་རྒྱུ་ཞིང་ནམས་མི་གང་གིས། རིན་ཆེན་
 དག་གིས་ཀུན་བཀའ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཐུལ་བ་བས། གང་གིས་ཐལ་
 མོ་སྦྱར་བའིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུང་ན། མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱང་པར་
 འཕགས། ཉེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་དང་། རྩི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་
 རང་གཞན་གྱི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་
 བའི་སྦྱོན་མཁས་པའི་སྟེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བཞོད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་
 པ་དང་དུན་པ་དང་རེག་པས་ཀྱང་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་གསོས་སུ་འབྱུང་བ། གཞན་གྱི་
 རོན་དུ་ཞུགས་པས་རང་གི་རོན་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཞར་ལ་འབྱུང་བའི་ཐབས་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཀྱི་མའི་
 བདག་གིས་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྦྱོར་དུ་བསམས་ལ་སྟེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་
 ཀྱིས་ཐེག་པའི་མཆོག་འདིར་འཇུག་པར་བྱའོ། ཉེ་ཡང་ཡར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས།
 ཤེས་རབ་རྣམ་དག་མངོན་སྦྱབ་ཐེག་པའི་མཆོག་ རྒྱུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
 དེ་ལས་འབྱུང་། ཉེ་ནི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མིག་བཞིན་ཏེ། འོད་ལྡན་ཉི་མ་གར་
 བའི་འོད་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་དྲངས་པའི་གུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་
 རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ཀྱང་རྫོགས་པར་མི་
 འབྱུང་བས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་ག་ལ་རུས། དེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩུང་ཟད་

ཅིག་བརྗོད་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར། དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ།
 རན་འགྲོའི་སྟུག་བསྐྱལ་རྣམས་བསམས་པས་ཆོ་འདི་ལས་སྒོ་ལོག་ཅིང་འཛིག་
 རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་འདོད། ལས་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་
 མེད་པའི་རྩལ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྒོམས་པས་འཁོར་བ་
 མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་སྟེ་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ལྷགས་དྲག་སྒྲེས་པ་ན།
 རང་གཅིག་སྤྱ་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མི་རིགས་ཀྱི་མ་ཁུན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམས་ཐག་པའི་རྩལ་བསམས་ནས་
 དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་ཁྲུང་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་ཏེ། རང་
 གཅིག་སྤྱ་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་དམན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་
 སྒྲོན་ཟད་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་གྱིས། སྒྲོན་ཐམས་ཅད་
 ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མིན་པས་རང་གི་ངོས་
 བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་ལ། མ་ཁུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་
 བས་ནི་དེ་རྣམས་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་གཞི་སྟུག་ཡིན་པ་ལ། དེར་རྣམས་ལལ་བར་དོར་ཏེ་
 རང་གཅིག་སྤྱ་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ནི་ཁེལ་ཁུང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་བ་སྒྲིངས་ལས།
 བེན་ཏུ་རྟེན་སྒྲིའི་རྩ་ཁམ་འགའ་ལྟ་བུགས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཟ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་པས་
 གདུངས་པའང་རྩ་ཞིག་རྟེན་ན་དགའ་མགུར་འཐུང། །འདི་ན་སྒྲིས་སྤྱ་གཞན་དོན་
 བྱེད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བརྗོད་བག་ཡིན་ཏེ་དེ་བདེ་སྒྲིས་སྤྱའི་
 རྩལ་དེ་འཕགས། །ཉི་མ་རྒྱབས་ཆེན་རྟ་ཞོན་རྒྱ་བ་སྤང་བྱེད་གང་ཡིན་དང་། ཁུར་
 ལ་མི་རྩེག་ས་ཡིས་འཛིག་རྟེན་འདེགས་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །རང་དོན་འགའ་མེད་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་སྟེ། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ཡན་དང་བདེ་བའི་རོ་

ལ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ། ཞེས་སོ། རྟེན་ལྟར་འགྲོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀླུ་ཏུ་གསུངས་
 པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་སྦྱེས་སུ་ཞེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་
 ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཛིག་རྟེན་མ་རིག་དུད་སྦྱོན་འཕྲིགས་པས་འགྲོ་
 བ་འབྲུགས་གྱུར་པ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་མེད་ལྷ་
 མཐོང་ནས། རྟོན་ལ་མེ་མཆེད་འབར་བ་ལྷ་བྱུང་ཡིད་བྲེལ་བརྩོན་པ་གང་། འདི་
 བ་འདི་དག་སྦྱེས་སུ་ཡིན་ཏེ་མཁས་པ་འདྲ་དེ་དག་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་མ་རིག་ལྟོངས་པས་བསམ་
 པ་རྒྱད་པའི་སྟོ་གྲོས་ཅན། །ལ་དང་བྱུར་གྱུར་ནམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟེན་བཀྱུར་
 བྱམས་པས་ཡན་བཏགས་པ། རྟེན་དག་བཏང་ནས་གཅིག་སུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་
 བདག་གི་ཚུལ་མིན་ཞེས། རྟེན་སྤྲད་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ངེས་ཐར་བཀྱེད་
 སྤྲད་སྟོན་ལམ་བཏབ་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་
 བས་མྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་སུ་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པས། མཐར་དེ་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་དགོས་
 པར་གསུངས། དེའི་ཆོ་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་སྦྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་
 ལས་སྟོང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 དེ་ལས་བསྐྱེད་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་ལ་ཐོགས་
 བས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 སྦྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་
 དཔྱལ་བའི་སྤྲིད་པར་གནས་པ་ཡི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟང་ཅིས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲུག་

གཞོན་བྱེད་མིན། །ཞི་སྤྱིད་ཡོན་ཏན་སྒྲོན་གྱིས་ཐེག་པ་དམན་ཞུགས་པའི། །རྣམ་
 ཉོག་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་སྒྲོ་སྒྲུང་གཞོན་བྱེད་ཡིན། །སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་དཔུལ་བར་
 གནས་པ་དུས་ཀྱང་ཏུ། །བྱང་ཆུབ་བྱི་མེད་ཡངས་པའི་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མིན། །
 ཐེག་པ་གཞན་ལ་རབ་བསིལ་རྣམ་ཉོག་བདག་ཡན་པ། །རབ་ཏུ་བདེ་བར་གནས་
 ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
 དཔུལ་བར་ལྷུང་བ་དང་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེའི་འབྲས་ལུ་
 མངོན་དུ་བྱས་པ་གཉིས། བྱི་མས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཅམ་དཔུལ་
 བར་སྒྲེས་པས་དེ་ཅམ་མི་གཙོད་པར་གསུངས་སྟེ། དཔུལ་བར་བསྐལ་པའི་བར་
 གནས་དགོས་བྱུང་ཡང་དེ་ནས་ཐར་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བསྐྱབས་ན་རི་བཞིན་
 བསྐྱབ་ཅུས་ལ། ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་དེས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བར་གསུངས་པས། དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པ་ལས་འབྲས་འགྱུར་གྱི་
 ལམ་བཟོད་པ་ལུལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཉོ་བའི་
 ཞལ་ནས། རབ་རྒྱལ་གཅིག་ལ་རྗེ་ཅང་གཉིས་མིན། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་འཇུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་
 འཇུག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་གང་ནས་ཡིན་
 སྟམ་ན། ཐེག་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་དགོས་ན་འཇུག་པའི་སྒྲོ་གང་
 བས་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གསང་
 རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

ནི་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་གྲང་འཇུག་སྒྲོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་པོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་
 འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནམ་བུལ་བ་ན་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་
 ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་རིག་པས་
 ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་པར་རྒྱུད་པ་ཡང་སེམས་དེ་
 བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ལ། ཐུས་ཐེག་ཆེན་པའི་ནང་ནས་འཕོན་པའང་དེ་དང་
 བུལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་པས་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འགོ་ལྟོག་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 ཡོད་ན་ནི། སན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ལྟན་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་
 སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་རྒྱུད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་
 པ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་རང་དག་བཙམ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་རྒྱས་
 པ་དང་། འགོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཚོན་པའི་ཞིང་ས་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 ཚོགས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོག་སྐྱབ་ལྟར་དུ་བྱང་བ་དང་། རང་གཞན་
 ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་བར་ཆད་གང་
 གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་དང་། འགོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་རག་ལས་
 པས། སན་བདེ་མ་ལུས་པའི་ཞིང་ས་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ས་ལས་ཐམས་
 ཅད་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སན་ཡོན་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

སྒྲོ་བ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡོད་ན་ནི། མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འཁྲུལ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་འཛོག་ལ། སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་དེ་མེད་ན་ནི། མངོན་ཤེས་རྩ་འཁྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་
ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་པར་མི་རྒྱུད་དོ། །ཡོན་ཏན་གཞན་ལྟ་ཞིག་གནས་ལུགས་
སྒྲོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་
བསྒྲུབས་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོང་མི་རྒྱུད་དེ། ཐེག་
པ་ཆེ་རྒྱུད་ནི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
སོགས་ཀྱིས་མི་འབྲེད་ཀྱི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནས་འབྲེད་པ་ཡིན་
པར། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱུ་རྒྱུ་ཀྱིས། སངས་རྒྱུ་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་། ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟན་པའི། བཟ་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁྱོད། གཞན་
དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་
པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཁྱོད་པ་ཡོངས་བསྐྱོ་མ་
བཤད་དེས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་དང་། འབྲོམ་རིན་པོ་
ཆེས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ། ཁྱོད་ལ་ན་རྩ་ར་པོ་ཆེ་བརྒྱུད་ཀྱང་མི་
ཞིག་པའི་སྒྲོམ་ཡོད་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མེད་ན་ཉིན་
མཚན་དུ་བཤགས་པ་བྱ་དགོས་པའི་སར་སྒྲིབ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་པོ་ཏེ་བའི་བེའུ་བུམ་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་
འཇུག་ །དེ་ཡི་རྒྱ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཡིན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ། །དེ་
ཡང་བྱམས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་ལས། །དེ་སྒྲིད་རྒྱ་ནི་བྱས་པ་གཞོ་བ། །དེ་ཡང་བམས་
ཅད་མར་ཤེས་ལས་ཡིན། །རྩ་བ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བས། །བྱང་རྒྱལ་

སེམས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དཔེར་ན་
 ཚོང་པ་རྒྱམས་འབྲོག་དགོན་པར་ལམ་འབྱམས་པས་ཚོང་ཚུགས་ལྷན་ལེ་ཆད་པའི་
 དུས་ན། ཚོང་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས་དེར་གྲོང་ཁྱིམ་དང་ཚོང་འདུས་ལ་
 སོགས་པ་མངོན་པར་སྒྲུལ་ནས་ཚོང་ཚུགས་ལྷན་ཡིད་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ངལ་
 པ་སོས་པ་དང་གདོད་ཀྱི་ངེད་འགོ་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་དེར་ད་རུང་མ་སྤྱོན་ཟེར་
 བས་འཁྲིད་པ་བཞིན་ནམ། ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་གཟིངས་བཅས་ནས་ནོར་བུ་
 འདོན་པའི་དུས་ན། རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཚོང་ཚུགས་ལྷན་ཡི་གི་བ་ལ། དེད་དཔོན་
 མཁས་པས་དེར་སྤྱིར་སྒྲུལ་ནས་ཡིད་བརྟན་སུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ནས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱམས་ལ་རེ་ཞིག་བསྟེན་གནས་ལྟ་བུར་ཉན་
 བོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བྱ་བ་ཐག་ཉེ་བ་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་
 ཅས་བྱང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ནས། དེ་ལ་བརྟུང་ནས་རེ་ཞིག་འཁོར་པའི་སྒྲུག་
 བསྐལ་དང་བྲལ་བར་བྱས། ངལ་གསོས་སུ་བརྟུག་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་འདྲ་ཟེར་
 གྱིས་བསྒྲུལ་ནས་འདིས་གོ་མི་ཆོད། འདི་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་དེ་མིན།
 དེར་གདོད་ཀྱིས་འགོ་དགོས་པའི་དེའི་རྒྱ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་བྱས་ནས།
 གདོད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བརྟུག་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་
 བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་གསུངས། འོན་སངས་རྒྱས་ཉེ་རིང་ཅན་དུ་མི་
 འགྱུར་རམ་སྟམ་ན་མི་འགྱུར་ཉེ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ནས། །ཁང་པའི་མེ་
 འབར་བ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་པའི་སྒྲོན་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པ་
 ཞིག་གི་ནང་ན། རང་དང་རང་གི་བྱ་ཆ་ལ་སོགས་རྟུང་ནས་ཡོད་པ་ལ། ལུ་དེ་
 རྒྱམས་བྱིས་པ་བརྟེན་མ་ཡོད་པས། །ཁང་པ་འདི་ནི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་

པས་བྱོས་བྱས་ཀྱང་རྩེད་མོས་གཡེངས་ནས་མི་ཉན་པ་ལ། ཡ་དེས་བྱིས་པ་རྣམས་
 ལ་ར་ཡི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཤེས་པས། བྱི་
 རྩོའི་རྩར་འོངས་ནས་བྱ་དག་རྩོར་ཤོག་དང་འདི་ན་རས་བྱངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་
 སོགས་པ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱ་མགོགས་པ་ལ་སྤྱིན་འོ་བྱས་པའི་དུས་ན། བྱིས་པ་དེ་རྣམས་
 དགའ་ཆེས་ནས་རྩོ་ལ་གཏང་ནས་རྒྱགས་པས་མེ་འབར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་
 བྱིར་འཐོན་ནས། ཡ་དེས་བྱིས་པ་དེ་རྣམས་ལ་རས་བྱངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་
 པ་བཞག་ནས། རྟ་སྤྱིན་ཀྱི་ཤུགས་ཅན་གྱིས་བྱངས་པའི་ཤིང་རྟ་རེ་བྱིན་ན། ཡ་དེས་
 སུ་རྣམས་བསྐྱས་པར་འགྱུར་རམ་གསུངས་པ་ལ། མ་བསྐྱས་ཤིན་ཏུ་མ་བསྐྱས་
 ལགས་སོ་ཟེར། དཔེ་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ན་སྤྱག་
 བསྐལ་བ་རྣམས་ལ། སའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་བསྐྱབས་ནས། དེའི་
 རྩེས་ལ་འདིས་གོ་མི་ཆོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
 བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ནས་གདོད་ཀྱིས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག །
 ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། མཐར་ལུང་བསྟན་པས་འོད་
 རྒྱུད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་པའི་བྱ་བ་བྱས་
 སོ་ཞེས་གསུངས། ཞེས་དང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གི་གང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་རྒྱུད་པ་ཞིག་གལ་
 ཆེའོ། །ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་ན་
 སེམས་དེ་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་ལ་སེམས་དེ་མཚན་
 ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འོང་བས་འདི་ལ་

འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རོ་པོ་རྗེས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྒྲོལ་འདྲེན་པས།
 ལུང་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། །ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བསྐྱེད་པར་
 འབད་པས་སྒྲེ་ཡང་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྒྲེས་
 ཅམ་ཉིད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 ཐོབ་སྟེ། སྦྱོང་འདུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲེས་ལྟར་ན་སྒྲན་ཅིག་གིས། །འཁོར་
 པའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་ནམས། །བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྤྲས་
 ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྟར་མིང་བཅས་པའི་ཐུག་བྱར་འབྱུར། །ཞེས་
 དང་། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྒྲེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་སུ་ད་ལྟར་རྟོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྒྲེས་ ཅམ་ཉིད་ནས་ཉན་རང་དབང་བཙོན་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བུས་ཏེ།
 རྫོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་
 གུས་སྐྱངས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་ཆོང་པའི་ལག་ཏུ་འོངས་པ་ནི་
 གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་ན། རོར་བུ་མཆིང་བུ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཡང་། །ཁ་དོག་དང་། རིན་
 ཐང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གནས་
 ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོར་
 རིན་ཐང་མེད་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་གྲུང་བཅུག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདུག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་མ་ཕྱིན་ཀྱང་། རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནོར་བུ་མཆིང་བུ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དཔང་གི་རྒྱལ་

པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ན་གནས་ཀྱང་དཔག་ཚད་སྟོང་ལྷག་
 བཞི་བཅུ་ན་གནས་པའི་ཉི་ལྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁྲིམ་གཞལ་མེད་ཁང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྒྱན་ཡོངས་སུ་སྟོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་ན་འདུག་བཞིན་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྟོན་ཡུལ་ལས་རྒྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོའི་ཉི་ལྗེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
 གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྒྱན་ཡོངས་སུ་སྟོན་རྟོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རི་
 སྟེང་དུ་ཉི་ལྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དེ་སྟེང་དུ་ལོར་དང་། འབྲུ་
 དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པ་དང་། གསེར་དང་། དཔུལ་དང་། མེ་རྟག་དང་། སྟེས་
 དང་། སྟེང་བ་དང་། ལོ་ས་དང་། འོངས་སྟོན་གང་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་དུ་མི་ཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 རི་སྟེང་དུ་དུས་གསུམ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲུང་
 བར་མཛད་པ་དེ་སྟེང་དུ་ལྟ་དང་མི་དང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཟག་པ་ཡོད་པའོ། །ཟག་པ་མེད་པ་གང་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་
 དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་དུ་མི་ཆོག་གོ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྟེས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་མ་
 ཡོན་པ་ཡང་། སྟོན་པོའི་མཆོག་དུ་བྱ་བ་རྒྱན་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོའི་རིགས་དང་
 ལྟན་པར་སྟེས་པའི་དབང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་

སེམས་དབང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཡང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་
 ཚངས་པར་སྟོན་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ན་ཀན་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱིས་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན་ལའོར་
 ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཀན་
 པོ་སྟོ་གོས་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སྟོན་དང་ལྡན་པ་དབུང་དང་ལྡན་པ་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་
 པོའི་བྱ་ཆུང་བྱ་དེའི་རྒྱུད་པ་ལ་མགོ་བོས་བརྟུང་པར་བྱེད། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་
 བཀྲུར་སྟེ་དང་རིམ་གོ་དང་གྲས་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེའི་གོང་དུ་འདུག་པ་དང་
 ཟུང་གསོད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱ་བ་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་རུས་པ་དེ། བྱ་ཆུང་བྱ་དེས་
 རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ཡིན། སྟོ་གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱ་
 ཆུང་བྱ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེས་སྟོན་པོ་ཀན་པོ་མཁས་པ་དེ་དག་ལ་གང་ཡང་བསྐྱུན་དུ་
 མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེས་ཉན་རང་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཀྱང་
 རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྐྱེས་མ་
 ཐག་ཏུ་འགོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཚན་པའི་ཁིང་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 འདི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདན་འགྲུལ་
 བ་དང་ཁིང་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གཡོ་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཅི་ཞིག་གི་ལྟས་ཡིན་སྟེ་དེ་དགོངས་པ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འདི་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པས་དེའི་མཐུའོ་སྒྲུབ་དུ་དགོངས་པར་གྱུར་ནས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་
 ལ་བྱ་གཅིག་བྱ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྟར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་འཛོམ་བྱུང་བར་
 དགོངས་ནས་བྱགས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱུ་བ་པར་མཛད། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 གྲུང་དེའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུལ་བ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱགས་སྒྲོན་མཛད། ཆངས་
 པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྲུང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔལ་དེའི་རྒྱུ་བ་ལ་སྒྲི་བོས་གཏུག་ཅིང་བྱག་འཛོལ་བར་བྱེད། མཛོད་པའི་བྱེ་
 བྱག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མཛོད་ཅིང་དེའི་ལུས་ལ་གཟི་བྱིན་སྒྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་
 པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཟད་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྲུང་བཀྱར་སྟེ་དང་
 རིམ་གྱོ་མཛད་པར་བཞེད་ན་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་
 བྱང་པོའི་མདོ་ལས། གུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཤིང་རྟའི་ནང་
 དུ་ཞུགས་ཏེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཅེ་དགའ་ཞིང་དགའ་མགུར་སྒྲོད་ལ། དེའི་
 ཤིང་རྟ་འདྲེན་པ་གཞན་མེད་ན། གུན་དགའ་བོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེའི་ཤིང་
 རྟ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དབུ་ལ་ཡང་བསྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་ལྷ་
 རིའི་བྱ་དང་། མོ་འགལ་གྱི་བྱ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་ལ་བསྐྱལ་པའམ་
 བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་གྲང་། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིམ་གྱོ་དང་
 གཡོག་བྱ་བ་བརྩོན་པར་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་
 རྟེན་བཀྱར་སྒྲན་བྱགས་ཤིག་འདོད་ན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲོམ་
 པ་དེ་ལ་རྟེན་བཀྱར་སྒྲན་བྱགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་གི། ཆེ་འདིའི་ཕུན་

ཚོགས་ལ་ཆགས་ནས་རྟེན་བཀྲའ་འབད་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་རན་ངོན་རེ་ཡང་
 འབྱུང་དགའོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན་ཚོགས་བདེ་སྐྱག་ཏུ་རྫོགས་པར་
 འབྱུང་ཏེ། རྫོགས་འཇུག་ལས། གསེར་འབྱུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུར། མི་
 གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྤྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་
 བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་གཟུང་། །འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་
 གཅིག་ཏུ་ཆད་མེད་གྲོས། །ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རིན་ཆེ་བས། །འགྲོ་
 བའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་རྣམས། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལེགས་
 བརྟན་པར་གཟུང་། །དགེ་བ་གཞན་ཀྱང་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 བས་ཟད་པར་འབྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྡོན་ཤིང་ཉག་པར་ཡང་། །
 འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་མཐུས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུར་ཞིང་ནམ་
 ཡང་འཛད་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་ལུས་སྟིང་པོ་མེད་པ་ལ་སྟིང་པོའི་
 མཆོག་ལོན་པར་གྱུར་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་
 །ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །
 སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་
 མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱན་མི་ཆད་པར་དུ་མ་ཞིག་ །ནམ་མཁའ་
 མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་ནད་ཅམ། །
 བསལ་ལོ་སྟམ་དུ་བསམས་ན་ཡང་། །པན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་དེ། །
 བསོད་ནམས་དབག་མེད་ལྡན་གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དབག་
 ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དབག་མེད་དུ། །སྐྱབ་པར་

འདོད་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བའི་རྒྱ། སེམས་
 ཅན་སྟག་བསྐལ་ཅིར་གྱུར་པ། རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། རྟེན་པ་
 ཅི་ལྟར་གཞལ་གྱིས་ལང་། ལན་པར་སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་
 མཆོད་ལས་ཁྱད་འཕགས་ན། སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། བདེ་དོན་
 བརྩོན་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་ཁྱད་ཟད་ནར་མའི་ཟས་སྒྲིབ་བ། །
 སྐད་ཅིག་ཟས་ཅམ་སྒྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟམ་བཅས་ཉིན་བྱེད་བགངས་པར་
 བྱེད་པ་ཡང་། དགོ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲེ་བོས་བཀྲམ། སེམས་ཅན་བགང་
 མཐའ་ཡས་ལ་དུས་རིང་དུ། བདེ་བར་གསེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད། ཡིད་ལ་
 བསམས་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་བྱེད་པ། ཏྲག་ཏུ་སྒྱིན་པ་ལྟ་ཞིང་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །
 ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར་རོ། རྟེན་པ་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
 ལའང་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཆོགས་རྫོགས་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་
 མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱལ་བདེ་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བྱེད། བདེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་དང་རབ་དང་
 གོང་ན་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུ་བཙུང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ལ་འགོད་པར་འདོད་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་
 དགོ་བ་དེ་གཟུགས་སུ་གྱུ་བ་ན་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྲོད་ནས་དགོ་ཅུ་ཁབ་ཅེ་ཅམ་
 རེ་བསྟུས་ཀྱང་སྤོང་གསུམ་འདིར་ག་ལ་ཤོང་། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། མགོན་
 པོ་ཁྱུ་སྟུབ་གྱིས། དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་
 ཅན་གྱུར། གཞུའི་བྱེ་མ་སྤྲོད་ཀྱི་ནི། འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོར་མི་འགྱུར། རྟེ་
 བཙུང་འདས་ཀྱིས་གསུངས། གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྤྲང་། །

མེས་མ་ཅན་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་ལ། ཡན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲོ། ཁྱེས་གསུངས་
 སོ། ཁྱེས་མ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན་སྤྲིག་པ་དང་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་མུར་དུ་བྱང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱིར་ཏུ་མི་བཟད་པ། ཇི་
 བོ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་མིན་པ། ཇག་གཞན་གང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 བར་འགྱུར། བསྐལ་པ་དུ་མ་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། ཐུབ་དབང་རྣམས་
 གྱིས་འདི་ཉིད་པན་པར་གཟིགས། ཁྱེས་དང་། སྤྲིག་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་
 ཡང་། ཇད་པའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་
 གྱིས་སྦྱོལ་འགྱུར་བ། ཇི་ལ་བག་ཅག་རྣམས་གྱིས་ཅི་མི་བརྟེན། ཇེས་ནི་དུས་
 མཐའི་མེ་བཞིན་སྤྲིག་ཆེན་རྣམས། རྒྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་དེས་བར་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། ཁྱེས་མ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་མཐུས་སྤྲིག་སྦྱིབ་མུར་དུ་དག་
 ཅིང་ཚོགས་མུར་དུ་རྫོགས་པ་བསྐྱབ་བཀུས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 གང་མ་ཐོས་པས་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་གཡང་སར་ནི། སྤྲིག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་
 བསྐལ་མི་བཟད་མཐའ་ཡས་དག ཁྱེས་མ་ཞི་བ་ཁྱེད་གྱིས་ཡང་ཡང་སྦྱོང་གུར་
 པ། ཇི་ནི་མཉན་མྱིར་གྱས་པ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་བསྟེན། གང་ཐོས་ནས་ཀྱང་གཡང་
 བ་མེད་པའི་བདག་ཅན་གྱིས། སྤྲིག་སྦྱོང་སྦྱོན་བྱས་མང་པོ་མ་ལུས་ཟད་བྱེད་ལ། །
 སྦྱོན་ཆད་མ་ཐོབ་པ་ཡི་བདེ་བའང་རབ་ཐོབ་ཅིང་། བདེ་བ་ལས་ནི་ནམ་ཡང་
 ཉམས་པར་མི་འགྱུར་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔའི་བདེ་མཆོག་མི་
 ཟད་དང་། ཁངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཉམ་མེད་ཐུན་ཚོགས་འཐོབ་བྱེད་པ། གིན་
 ཏུ་རྟོན་དཀའི་རིན་ཆེན་ཆོས་དེ་དང་ཐོབ་ན། ལེགས་པར་བརྟོན་པའི་འདི་ལ་ངལ་
 ཐོབ་གྱས་པར་ཉོན། ཁྱེས་གསུངས་སོ། ཁྱེས་མ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན་རང་དང་

གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིས་ནི་ཚད་མེད་
 གྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བདེ་མཚོག་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད། །སྤྱི་
 བའི་སྒྲག་བསྐྱེལ་བརྒྱ་ཕྱག་གཞོམ་འདོད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་མི་བདེ་གསལ་བར་
 འདོད་པ་དང་། །བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྱག་སྦྱོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཉིད་རྟག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་ལྟ་ཆད་
 མེད་སྟོས། །ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རིན་ཆེ་བས། །འགྲོ་བའི་གནས་
 དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་རྣམས། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པར་
 གཟུང་། །ཞེས་དང་། སྒྲག་བསྐྱེལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྒྲག་བསྐྱེལ་
 ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་ཕྱག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་
 དག་ལྟར་འཛོམས། །གང་ཞིག་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་། །སྒྲག་བསྐྱེལ་མང་ལྟ་
 དེ་དག་ལ། །བདེ་བ་ཀྱང་གྱི་ཚོམ་པ་དང་། །སྒྲག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་
 ཅིང་། །གཏི་ཕྱག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ། །དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་
 འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲའང་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན་ནི་གཞོད་པ་དང་བར་ཆད་
 གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟགས་ཏེ། །སྤང་བོ་བཞོད་པ་ལས། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན། །རྣམ་པར་མི་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩི་ཡོད་དེ། །དེ་འཆང་ན་གཞན་གྱིས་
 གཞོད་པར་བྱ་བའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩི་འཆང་བ་ལའང་འཁོར་བའི་
 གཞོད་པའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་
 བ། །མཆུ་ཞིག་བྱ་བའི་རྩི་ཡོད་དེ། །དེ་འཆང་ན་དེ་ཚོར་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེལ་ཐམས་

ཅད་འབྱེད་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕྱི་
 འཆང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་འབྱེད་
 བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲིམ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་མི་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱི་འཆང་ན་ནི། དགའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་སྤྱོད་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་གཞན་གྱི་
 མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་འཆང་བ་ཡང་བདུད་དང་ཕྱིར་སྐོལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱོད་པར་
 དགའ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱི་ཡོད་
 དེ། དེ་བཅངས་ན་ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་འབྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་སེལ་བ་འཆང་བ་ལ་ཡང་འདོད་
 ཆགས་དང་། ཞེས་དང་། གཏི་མུག་གི་ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་རོ། །རིགས་
 ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་། ཕྱི་ཡོད་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་ན་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ།
 དེ་བཅངས་ན་ནད་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱི་ཡོད་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་ན་སྤྱོད་པ་འཆང་བ་ཡང་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
 རྩ་ལོ་པོ་ཆེས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་བསྐྱར་བའི་སྤྱང་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་
 ཏུག་ཏུ་བསྐྱར་བས་གཉིད་ལོག་གམ་མྱོས་སམ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་འད་གཞོད་
 སྤྱོད་ནམ་མི་མ་ཡིན་གཏུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་མི་བྱས་པའོ། །གསང་
 རྒྱགས་དང་རིག་རྒྱགས་ཀྱི་ཆོག །ཡམས་དང་གཞོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་ཞི་བར་
 བྱེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ལག་ན་འདུག་པ་མ་གྱུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ལག་ཏུ་
 འོངས་ན་འགྱུར་པར་འགྱུར་ན་གྱུབ་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྟོན། འདིས་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་

པའི་ལས་ཆོགས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ན་འགྲུབ་སྒྲིབ་པར་བསྟན་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པ་ལའང་འདི་ཡོད་ན་ལྷུང་བའོ། །གནས་གང་ན་གནས་པ་དེར་ཡང་འཛིགས་པ་དང་འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་ལུ་གེ་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པ་མ་བྱུང་བ་ནམས་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་བ་ནམས་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོ་འཕོས་པའི་ལོག་རྒྱ་ཡང་གཞོད་པ་ཉུང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་ནད་མེད་པ་དང་གཞོད་པ་བྱུང་ནའང་ཡུན་རིང་པོ་དང་དྲག་པོས་མི་འདེབས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་ལུས་མི་དཔལ་ཞིང་བརྟེན་ངས་པ་དང་སེམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་རིགས་ལ་གནས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་ཏུ་བ་ཡིན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ན་ནི་ལུས་དང་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་དེས་པ་དང་ལྷན་པས་རྒྱུར་གཞོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་ཅིང་ལར་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ལ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ནའང་གིན་ཏུ་མི་དགའ་བ་དང་། ཁོར་ཁོ་བ་དང་ཐུག་དོག་དང་གཡོ་དང་འཆར་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་རེས་འགའ་ཅམ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ནའང་ཤུགས་མི་དྲག་ལ་རིང་དུ་མི་གནས་པར་ལྷུང་དུ་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེན་པ་ལས། ལྷ་ཁྱུ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་སྟོང་འབྱུང་ཡོད་མེད་ན། །དེ་ལ་ཡ་འདབ་མེ་རྟོག་འབྲས་བྱ་ག་ལ་འབྱུང་། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་མེད་རྒྱལ་འབྱུང་འཛིག་རྟེན་ཡོད་མེད་ན། །འབྲས་བྱ་བརྒྱ་བྱིན་ཆངས་པ་ཉན་ཐོས་ག་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷུང་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་

ལྟར་སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན་
 སྒྲོད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་ཚོགས་མེད་ཅིང་། སྒྲོད་ལམ་ནས་
 བཞིའི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་ནས་ས་ལམ་
 བཤོད་པ་ལ་ཚོགས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་དང་ཕན་ཡོན་
 མཐའ་ཡས་པ་ནི། སྒྲོད་འཇུག་ལས། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག །
 བྱམས་མགོན་སྟོ་དང་ལྟན་བས་ལོར་བཟང་བཤད། ཅིས་གསུངས་པར་ལྟར་མདོ་
 སྟེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ངེས་པ་
 ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་། གཞོན་ལུ་ལོར་བཟང་གིས་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་རྩ་བསྟེན་པའི་
 བྱང་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
 མགོན་གྱི་ཞབས་བྱང་དུ་ཕེབས་པ་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཆངས་པ་དང་
 བརྒྱ་བྱིན་དང་འཇིག་རྟེན་སྒྲོང་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལའོར་གངས་མེད་པས་
 བསྐྱོར་ཏེ་ཁང་བ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྟོང་
 པོ་ལོགས་སུ་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་དགའ་རངས་ཏེ་མགྲ་ཞིང་ཉམས་བདེ་ལ། ཆོམ་
 ཞིང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་བྱམས་པ་གང་ན་བདེ་ལོགས་སུ་མདོན་དུ་བལྟས་ཏེ།
 ཐག་རིང་པོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཕབ་
 སྟེ་ཕྱག་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་གཞོན་ལུ་ལོར་བཟང་ལ་
 གཟིགས་ཏེ། ལྟོས་ཤིག་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི། ཞོར་བཟང་ལོར་རྣམས་
 རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བ། བྱང་རྒྱལ་སྒྲོད་པ་དམ་པ་ཡོང་འཚོལ་ཞིང་། ཁལས་པ་ང་
 ཡི་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འོངས། ལོགས་པར་འོངས་སམ་སྟིང་རྗེ་བྱམས་བྱང་ཁྱོད། །

བྱམས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ཡང་པར་ལེགས་འོངས་སམ། །ལེགས་པར་འོངས་སམ་
 ལྟ་ན་རབ་ཞི་བ། །སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཆེ་དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །རྣམ་དག་བསམ་གཏན་
 ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །སྤྱོད་མེད་ཡིད་ལྡན་ཚུར་ཤོག་འོངས་པར་ལེགས། །
 དབང་པོ་མ་ལྷམ་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །མཁས་པ་སྤྱོད་ཆེ་དུབ་པ་མེད་གང་
 རོ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་དབྱེའི་དོན་བྱུང་བ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 གདུལ་རབ་བརྩོན་བ། །བཤེས་བཞེན་ཐམས་ཅད་བསྟེན་བཀུར་རབ་ལུགས་བ། །
 བརྟུལ་ལུགས་མི་གཡོ་བརྟན་པ་ཁྱེད་འོངས་ལེགས། །དག་བའི་ལམ་གྱི་འོངས་པ་
 བདེར་འོངས་སམ། །ཡོན་ཏན་ལམ་ལ་གནས་པ་བདེར་འོངས་སམ། །རྒྱལ་བའི་
 ལམ་དུ་ལུགས་པ་བདེར་འོངས་སམ། །ལམ་རྣམས་གང་དུའང་ངལ་བར་མ་གྱུར་
 ཏམ། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཚུར་ཤོག་བདེར་འོངས་སམ། །དག་བས་མངོན་
 བརྟན་ཚུར་ཤོག་བདེར་འོངས་སམ། །མཐའ་ཡས་སྤྱོད་ཡུལ་ལེགས་པར་བདེར་
 འོངས་སམ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ན་ཁྱེད་མཐོང་གིན་ཏུ་དགོན། །ཞེས་སོགས་དང་། །
 འདིས་ནི་ཆ་དང་ནད་གྱི་མནར་བ་ཡི། །སྟོག་ཆགས་སྟུག་བསྟུལ་བརྒྱ་ཡིས་གཅོས་
 པ་རྣམས། །སྤྱོད་གི་བྱ་ངན་འཛིགས་པས་གདུངས་མཐོང་ནས། །དེ་དག་དོན་དུ་སྦྱིང་
 རྒྱུ་འཛིན་སེམས་གྱིས་སྤྱོད། །འགྲོ་རྒྱུད་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ། །སྟུག་
 བསྟུལ་འབྲུལ་འཁོར་འཛིན་བའི་འགྲོ་མཐོང་ནས། །སྟུག་བསྟུལ་འབྲུལ་འཁོར་
 འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩེའི་སྤྱ་བ་འདི་འཛོལ་ལོ། །འདོད་ཆགས་
 ཞེ་སྤང་རྩ་སྤོང་ཆེར་མ་ཅན། །ལྟ་ཆགས་རྩ་མང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡི། །སེམས་
 ཅན་ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་གསོལ་བརྟན་བཟང་པོ་
 འདི་ཆོལ་ལོ། །གཏི་མུག་མ་རིག་ཐིབས་པོའི་བསམ་པ་ཅན། །འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་

མིག་སྟོར་དམིགས་མེད་པ། རེ་ལ་བྱེགས་བདེ་སྟོན་པའི་མཐུ་ཡོད་པ། འབྲོ་བའི་
 དེད་དཔོན་བཟང་པོར་འདྲིར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་
 པ་ན། གཞོན་ལུ་ཞོར་བཟང་དད་པ་དང་དགའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆི་མ་སྤྱང་ཞིང་།
 ལངས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་བྱམས་མགོན་ལ་བྱག་དང་སྒོར་བ་མང་དུ་བྱས། མེ་
 ཏོག་གིས་གཏོར་ནས་མཆོད་དེ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མདུན་དུ་འདུག་མེ་ཐལ་མོ་
 སྐྱར་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུ་སོ། འཕགས་པ་བདག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ན། རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔམ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བགྱི་བ་དང་རི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་
 བགྱི་བ་མ་འཆལ་ཏེ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་སྟེ། གང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་རྒྱ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་དགོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ལགས། དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་ལགས། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་
 པར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལགས། དེས་ནི་པ་ལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ལགས། དེ་ནི་བཟོད་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པ་ལགས། དེས་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་ལགས། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་ལོལ་པ་ལགས། དེས་
 ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལགས། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལགས། དེས་ནི་གཟུངས་

སྤྱོད་པས་པ་སྤྱང་བའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟེས་པ་ལགས། དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་དབང་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་ཐོབ་པ་ལགས། དེ་ནི་དབང་བསྐྱར་
 བའི་ཐབས་ཐོབ་པ་ལགས། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
 བ་ལགས། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་
 ལགས། དེ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལགས། དེ་ནི་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལགས་ན།
 འཕགས་པ་རི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པར་བགྱི་བ་དང་། རི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བགྱི་བ་དང་། རི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔས་ནན་ཏན་དུ་བགྱིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རི་ལྟར་གཉེར་བའི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་རིམ་
 གྲོར་བགྱིད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡི་དམ་རི་ལྟར་བཅས་པའི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མཐར་
 ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་བརྩམས་པ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དབྱུགས་འབྱིན་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བསྐྱེ་
 བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྒྱད་མི་གཅོད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་རིགས་སྟོངས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་བདག་ལ་བཀའ་སྤྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པ་ན།
 བྱམས་མགོན་གྱིས་གཞོན་ཅུ་ལོར་བཟང་ལ་འདི་ལྟ་བུར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 སྤྱོད་པ་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་ལེགས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 དེ་ལྟར་བྱོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་

ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་མཐོང་གི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་
 སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་དེ་ལྟར་མེས་པོས་བསྐྱེད་པ་ནི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་པོ། རྒྱུད་ཀྱིས་མིའི་ལུས་ལེགས་པར་
 ཐོབ་པོ། འཚོ་བའི་འཛིག་རྟེན་དུ་རྒྱུད་ལེགས་པར་འཚོལ་ལོ། རྒྱུད་ཀྱི་སངས་
 རྒྱས་བྱུང་བ་དགུས་པར་བྱས་སོ། རྒྱུད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཇམ་དཔལ་
 ལེགས་པར་མཐོང་ངོ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསམ་པའི་རྒྱུད་སྤྱོད་བཟང་པོར་གྱུར་ཏོ། རྒྱུད་
 བྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་བརྒྱན་ཏོ། རྒྱུད་བྱི་དཀར་པོའི་ཚེས་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་བརྒྱན་ནོ། རྒྱུད་ཀྱིས་མོས་པ་སྐྱབས་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པ་ལེགས་
 པར་གྱིན་རྒྱ་སྤངས་སོ། རྒྱུད་བྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་པར་དགོངས་
 སོ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཟུང་ངོ། །
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤངས་རྒྱ་སྤངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཁེལ་
 བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་
 བུའོ། ཞོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་པས་རྒྱ་ལྟ་བུའོ། འཛིག་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པས་རྒྱུད་ལྟ་བུའོ། ལྟ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྩ་
 ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་སྤྱོད་པས་མེ་ལྟ་བུའོ། སྤངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྤྱང་
 བར་བྱེད་པས་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ། ཚེས་དཀར་པོའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་
 བྱེད་པས་ལྷ་བ་ལྟ་བུའོ། ཚེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱེད་པས་སྤྱོན་མེ་ལྟ་བུའོ། མཉམ་པ་

དང་མི་མཉམ་པ་ཡོངས་སུ་མཐོང་བར་བྱེད་པས་མིག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །
 འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པས་རྗེ་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཐྱིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་
 བརྒྱག་པས་སྤྱང་མ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ལྟ་མ་ཡིན་འདྲེན་པས་དབང་པོའི་
 མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུའོ། །འདུལ་བས་འདྲེན་པས་རྒྱུའི་ཞགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བག་
 ཆགས་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཞིབ་ཏུ་རྒྱུག་པས་
 དབང་པོའི་མི་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 རྣམས་ལ་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། རྩོམ་མི་སྤྱད་ངན་པའི་གཞི་ལ་འདུག་ན་མཛེས་པར་མི་སྤྱང་ངོ་། །སྤྱོད་
 མ་རྩོམ་པ་མ་གཏོགས་པར་སྤྱོད་རྩོམ་པ་དང་བྲག་ཅན་གྱིས་གཟུང་བར་མི་རུས་
 སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་ཆེན་པོ་
 ཡང་སེམས་ཅན་མོས་པ་ཞན་པའི་སྤྱོད་དང་། ཁེར་སྤྱ་ཅན་ནམ། རྒྱལ་བྱིས་ས་
 ཅན་པ་ཅན་ནམ། གཞོད་སེམས་ཅན་ནམ། ལེ་ལོ་ཅན་ནམ། དྲན་པ་འབྲུགས་
 པའམ། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་མི་མཛེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟ་ག་
 པའི་བསམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་བསམ་པ་ལོག་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་སྒྲོ་མི་བཟན་པའི་སྤྱོད་གྱིས་ཀྱང་གཟུང་བར་མི་རུས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྩོམ་མི་སྤྱད་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་འབྲུགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྩོམ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྤྱགས་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་
 སྟེ་དཔེར་ན། རྩོམ་མི་སྤྱད་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བཤིག་པར་འཛོམ་མོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྩོམ་ཡང་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྲག་བཞིག་པར་འཛམ་མོ། རིགས་གྱི་སྤྱི་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྩོམ་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་གྲང་། གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་། རྩོམ་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་གྲང་རྣམ་པར་བསྐྱོག་གོ། རིགས་གྱི་སྤྱི་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་པོ་ཆེ་ནས་པོ་ཆེ་ནས་ཉན་དང་བུལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཉན་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་གྲང་རྣམ་པར་བསྐྱོག་གོ། ཞེས་དང་། རིགས་གྱི་སྤྱི་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྩོམ་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་པོ་མ་རབས་གྱི་ལག་ཏུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྩོམ་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་པོ་ཆེ་ཡང་མ་རབས་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རན་པོན་ཅན་གྱི་ལྟ་དང་མིའི་ལག་ཏུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། རིགས་གྱི་སྤྱི་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟིང་པོ་བྱང་རྒྱལ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། བདུད་ཀྱི་ལ་དུ་གཞུག་པ་མཛད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་གདན་ནི། གཞན་དུ་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྩོམ་པོ་ཆེའི་ལྟ་བུའི་སའི་གཞི་མ་གཏོགས་པར་སའི་ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་གཟུང་བ་མི་ལུས་སོ། རྩོམ་པོ་ཆེ་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱད་པ་སྟོན་པ་དང་། ལ་ལོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བཟོད་པ་ལ་

འཇུག་པ་དང་། ས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་པའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་མོད་པ་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ལམ་
གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
མཚོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་གྱི་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་གྱི་དག་
པའི་རྩ་བའི་སྟོབས་དང་། རྒྱགས་དང་། དྲག་ལུལ་དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་ན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྔ་
བའི་ལྟེ་བ་ཅན་མ་གཏོགས་པར། སེམས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་
རུས་སོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་། གཞན་ཚད་མེད་པ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་གིས་སྤྲོ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་རོ། །ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རིགས་
གྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་དེ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་རབ་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྩལ་སེམས་པའི་
སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་པོ། །
ཞེས་རྒྱུ་ཆེར་བསྟགས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
དུ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆའི་པན་ཡོན་དེ་དག་ཤེས་
པར་བྱས་ལ་ངེས་པ་བྱགས་དག་ལ་བརྟན་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་དང་གཞུང་གིང་དང་སྙིང་པོ་
ཡོན་པས་འདི་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་

སྟོང་པར་འགྱུར་ཁིང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་འདི་བཞག་ནས་སེམས་གནས་སྤྱོད་མོ་རེ་ལ་
 འབད་པ་དང་རྒྱུད་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཡན་ལག་སྤྱོད་མོ་རེ་ལ་འབད་སྟོན་བྱེད་པ་ནི་རྩེ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འདི་ལ་འབད་ནས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་སྟེ་རྒྱུ་བྱུང་ན་
 དེས་ཟེན་པའི་བྱ་རོག་ལ་ཟན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱིན་པའང་བྱུང་སེམས་གྱི་སྟོན་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོ་ཡི། དེ་མེད་ན་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ་བྱིན་
 གྲུང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པར་མི་རྟོག་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་བྱིས་ས་ནས་
 ཤེས་རབ་གྱི་བར་དང་ལྟ་བསྐྱོམ་པ་དང་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལོ་སོགས་བསྐྱོམ་པའང་བྱུང་
 རྒྱུ་སེམས་པའི་སྟོན་པར་མི་རྟོག་དོ། །འཛིག་རྟེན་ན་རྩ་རྩ་བ་དང་ཟོར་བ་བརྟར་
 བའི་དབུ་བརྟེན་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་གནད་དུ་མ་སོང་བར་ཡུན་རི་
 ཙམ་དགེ་སྟོར་ལ་འབད་སྟོན་གྲུང་ཟོར་བ་གིན་ཏུ་རྩལ་བས་རྩ་རྩ་བ་དང་འབྲས་རྟེ་
 ས་བཅད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སེམས་འདི་གནད་དུ་ཞིག་སོང་ན་རེ་ཞིག་ལ་མི་རྩ་
 བར་ཟོར་བ་བརྟར་ནས་ཞོན་པོར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་བརྟུན་པའི་རྩུང་ཟད་ཙམ་ལའང་
 མང་དུ་བརྟུན་ཟེན་པ་དང་འབྲས་རྟེ། རྟེན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བ་དང་ཚོགས་
 རྒྱུད་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བྱས་གིང་དགེ་བ་རྒྱུད་པ་དང་བར་སྐྱབས་སུ་མཛད་པ་རྣམས་
 གྲུང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེས་ན་འདི་དག་གི་
 རྟོགས་དང་ཡུལ་ཙམ་ནའང་མེད་པར་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་དོན་དུ་བདག་གིས་དགེ་བ་འདི་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་
 བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ཆེས་ཆེར་འབྱུལ་ནས་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་པོ་སྟུམ་པའི་མངོན་པའི་
 ར་རྒྱལ་བརྟན་པ་བྱས་ཏེ། བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གདམས་དག་གི་མཐིལ་དུ་བཟུང་
 བས་མི་སྟོང་བར་གཞན་ཞིག་ནས་འཕྲོལ་ཁིང་འབད་པས་ས་མང་པོ་ཞིག་བཅད་

པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྣང་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནད་ཤེས་པས་བལྟས་ན་
 བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་སྣང་སྟེ་རྒྱལ་སྤུངས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་དུ་མར་
 ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྟོད་པར་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་ན་གོ་བ་
 ཅམ་ལས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལམ་གཞན་བསྟོམ་
 དུ་མི་རུང་ཟེར་བ་མིན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོད་པའི་སྒྲོར་ལའང་གདམས་པའི་
 མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་བསྐྱུང་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 མི་འགྱུར་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྟོད་པ་མེད་ཅིང་ཐུན་འགོ་
 ལ་ཆོག་ཅམ་ཞིག་དྲན་པར་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཕྱ་མོ་རེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་མས་
 འབད་བ་ནི་ཆོས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་གསལ་ལོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་མཚན་མར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤུངས་རྣམས་ནི་རིན་པོ་ཆའི་
 སེམས་འདི་ཉིད་རྒྱད་ལ་སྟེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་མད་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་སྟེས་སོ་ཞེས་
 ཡ་མཚན་པར་འཛིན་གྱི། དེས་པ་མགྲུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕྱ་མོ་རེ་རྒྱད་ལ་སྟེས་པ་ལ་
 དེ་ཅམ་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། མི་
 འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང་། །སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཁྱད་པར་འདི། །སྤྱོད་
 མེད་པའི་མད་ཅིག་འབྱུངས། །ཞེས་དང་། དེ་དང་དགོ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་
 འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། །ཅིས་དང་།
 གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །སྟེས་པ་དེ་ཡི་སྒྲུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་བྱུང་བ་

ཡིན། །ཞེས་གསུང་རབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་བྱུང་བའི་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ག་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཛིན་ཅིང་གསེར་གླིང་པ་
 སེམས་ཙམ་ནམ་བདེན་གྱི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཁོང་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟེན་པས་སྒྲུ་མ་ནམས་གྱི་སྒྱུ་བྱིན་ཆེ་ཤོས་སུ་འཛིན་པའི་ནམ་པར་ཐར་
 པ་ལ་གསུང་རབ་གྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་ལམ་གྱི་གནད་ལ་གོ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་
 གྱིས་ཀྱང་མདོ་སྟེ་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་
 ཕན་ཡོན་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །
 འདི་ལ་འགའ་ཞིག་འདི་སྟུམ་དུ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཙན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟུམ་པའི་སྒྲོ་འདི་ཡིན་ན་
 འདི་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྟགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་བཤད་པ་ནི་ཁྱོད་
 ཉིད་གྱི་ཆེ་བརྟོན་བྱས་པ་ཙམ་མོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་གནད་མ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་པོ་ཞེས་ཞུས། བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩོམ་མི་ཤེས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བོད་གྱིས་ཤེས་པ། ཞེས་དང་། རྩོམ་པོ་ཆེས། ལམ་གྱི་
 གནད་དམ་པ་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པ་
 རྟེན་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཅུ་བ་སྒྲིང་རྩོམ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་གདམས་
 པའི་མཆོག་ཏུ་ཅིའི་བྱིར་མི་འཛིན། དེས་ན་ཞང་སྟ་རྒྱུ་སྟོན་པས་རྩོམ་པོ་ལ་
 གདམས་དག་ཞུས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་སྒྲོས་ཐོངས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་བྱ་བ་
 ཞིག་ལས་མི་འོང་བྱས་པ་ལ། དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་ཁྱེད་མེས་པོའི་གདམས་
 དག་གི་མཐིལ་ལྷུང་བ་ལ་གསུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པས། དེ་སྐད་ཟེར་བ་དག་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྒྱས་ཡོད་པའི་
 མཁས་པ་དག་ཐུགས་ཁྲེལ་པའི་གནས་སུ་འཛིན་ཅིང་བྱས་པ་རྒྱུད་ལྟས་སྤྱོད་པ་
 སྤྱོད་པ་ལྟར་བཞད་གང་དུ་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འབྲོངས་པ་ཤིན་
 ཏུ་དཀའ་ཉེ། སྤྱོད་དཔོན་དཔལ་པོས། ཁྱོད་གྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། རྫོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་ས་པོན་དེ། དཔལ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྤྱིང་པོར་མཁྱེན། དེ་གཞན་སྤྱོད་པོས་
 འོལ་མི་དབྱ། ཞེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་
 ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་བསྐྱེས་པ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཏིང་ཆེན་པོ་ཐེག་
 དམན་ལས་འབྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་རྣམས་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་ས་པོ་
 ཆེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དམ་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་
 སྒྲོམ་པ་ལ་སྤྱོད་ཐུགས་རིམ་ལྔའི་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་པས་རྒྱུད་གཏམ་ཐོས་པ་ལྟར་བྱ་
 ཉེ། བསྐྱེད་པ་དུ་མའི་བར་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་གྱི་ཆེས་སྤྱོད་པར་བྱས་ཏེ་ལམ་
 རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་ན་འདི་ཉིད་འཆང་རྒྱུ་པའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་
 གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྒྱལ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་
 འཇུག་ནས་རིམ་ལྔར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པ་བྱས་ལས་ཀྱང་། ཐེག་
 མར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་པན་ཡོན་བསམས་ནས་སྤྱོད་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་
 ལ་མོས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་
 ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཞིང་འཛིག་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བསམས་
 བསྐྱེད་ཅིང་འདི་ལས་སྤྱོད་ཡོག་ཉེ་འཁོར་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཞི་བར་འདོད་པ་
 ཞིག་དང་། དེའི་སྤྱོད་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་བསམ་པ་ནས་ངེས་པ་
 ཐུགས་དྲག་བསྐྱེད་དེ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་

ནུམས་ཚང་བར་བྱས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གིན་
 ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། རྒྱུས་སུ་འདི་ནི་རྟེན་གྱི་ལས་ལ། གཤམ་ཏེ་
 འདི་ལ་ཕན་པར་མ་བསམས་ན། བྱིར་ནི་ཡང་དག་འབྱོར་པར་ག་ལ་འགྱུར། །
 གང་ཆོ་བདག་དང་གཞན་དག་གྱང་། །འཛིགས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ། །
 དེ་ཆོ་དེ་བསྐྱེད་གཞན་མིན་གང་། །བདག་དང་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་ཡོད། །སྐྱུག་བསྐྱེད་
 མཐར་ཕྱིན་འདོད་པ་དང་། །བདེ་བའི་མཐར་ཡང་འགྲོ་འདོད་པས། །དད་པའི་ཕ་
 བ་བརྟན་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སློ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་ཅུ་ཚིག་ཏུ་གསུངས་
 བྱིང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་ཏུ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུས་སུ་རྒྱང་འབྱིར་གི་བསམ་པ་
 རྒྱུངས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པའི་སྤོན་ཏུ། སེམས་དེའི་ཕན་
 ཡོན་སྤོང་པོ་བཞོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསམས་ནས་དད་པའི་ཕ་བ་བརྟན་པར་
 བྱས་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་
 དགོས་པར་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་འཕམ་སྤོན་བཞི་མདོ་ལས་
 གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱན་ཏུ། ཚེས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རིགས་ལ་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཞིང་སྤྱོད་པར་བྱས།
 ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏུ་བརྟག་སྟེ། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དང་པོའོ། །
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བརྫོད་པ་ཐོས་ནས་
 སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་
 གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་དང་སྐྱབས་མེད་པ་དང་དབྱང་གཉེན་

མེད་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་རྗེའི་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ནི་རྒྱ་གསུམ་པའོ། །དེས་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐོང་
 བས་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་
 ཡང་རྒྱ་བཞི་དང་། སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའི་རྩྭ་པ་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་
 བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། རིགས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 ཟིན་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིབ་བརྟེན་པ། འཁོར་བའི་དགའ་སྟེང་ལ་མི་སྐྱོ་བ་བཞི་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། རང་གི་མཐུས་
 རྫོགས་བྱང་འདོད་པ། རང་གི་སྟོབས་དང་གཞན་གྱི་མཐུས་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ།
 གཞན་གྱི་སྟོབས་དང་སྟོན་ཐེག་ཆེན་ལ་གོམས་པ་ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱེགས་པ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སྟོབས་དང་། འདིར་དམ་པ་
 བརྟེན་ཅིང་ཆོས་ཉན་ལ་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་ལ་རིང་ཏུ་གོམས་པ་སྦྱོར་
 བའི་སྟོབས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་བརྒྱུད་པོ་སྔ་སྔ་བའམ་
 ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་ན་བརྟན་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་ནས་མི་བརྟན་པར་བྱང་
 ས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་བཞི་དང་རྒྱུན་བཞི་དང་སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྟོན་འཇུག་དང་དགོངས་པ་གཅིག་སྟེ། སྟོན་ཏུ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
 རྩྭ་བཞིན་ཏུ་བརྟེན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་མཉན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྤུ་

ཐག་ཚད་པར་བྱས་ལ། དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་
ལ་དད་པ་དང་། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་འཛིན་པ་མི་རྟག་པ་རན་འགྲོའི་སྐྱག་
བསྐུལ་རྣམས་བསམ་ཏེ་ཆེ་འདི་ལས་སློ་ལོག། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
བསམས་ཏེ་སྤྲོད་པ་མཐའ་དག་ལ་སློ་ལོག། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་
ཡོན་སློ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་པར་བྱས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྦྱར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་པར་གདམས་
ངག་འདིའི་རྩ་བའི་གཞུང་སྦྱོང་འཇུག་དང་བསྐྱབ་བཀུས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་
མེད་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱད་པ་རྩོ་བོ་
རྩོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་གའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་སྟོན་མ་
དང་། རྩོ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བྲགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་བྱང་ཆུབ་
ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དམ་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྩོ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྦྱི་དང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རུབ་ཏུ་ཉེ་
ཞིང་། སྟིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྟིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་ལེགས་པ་གོ་
ནས་སྤྲོད་ཐག་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གིན་ཏུ་དགོན་པར་རིག་པར་བྱས་ལ་དམ་
པའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབད་ཅིང་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་གཡམ་ལ་
རྒྱགས་དང་སྟོལ་ཀ་སོགས་ཀྱིས་མི་བྱ་བར་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཐག་པ་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་རྒྱགས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་
ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་

པ་ཚུགས་མི་ཚུགས་དང་ཐེག་ཆེན་པོའི་གསལ་ཏུ་བཅོས་མ་མེན་པར་ཚུད་མི་ཚུད་
 ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་འདུག་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལ་སློབ་སློང་ཅི་བྱུང་
 བལྟས་ལ་སླེས་ན་ནི་ལེགས། མ་སླེས་ན་འད་དེ་ལྟར་མི་བསྟན་པར་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་
 པའི་དགེ་བཤེས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན། དེ་ལྟར་སློབ་སློང་པའི་གྲོགས་དང་རྟག་ཏུ་
 འགྲོགས། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བལྟ། དེའི་རྒྱར་
 ཆོགས་གསོག་། དེའི་གེགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་། རང་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སློབ་སླངས་ནས་
 ས་བོན་ཆང་བར་ཐེབས་ངེས་པས་ལས་དོན་མི་ཚུད་ཁིང་དགའ་བར་རིགས། ཞེས་
 དང་། དགོངས་པར་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཀྱུ་སྒྲུབ་
 ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རང་
 གིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་ནས། ལམ་
 ལྟར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུ་བར་མི་རུས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཅི་ཅམ་སྒྲུངས་ཀྱང་། རང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མི་རྟེན་པའི་ཐོས་བསམ་པ་ནི། ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱལ་
 གནད་དུ་མ་སོང་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངལ་བར་བྱས་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་ལེགས་
 བར་མི་ལོན་པས་ན། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་འབད་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། སྤྱིར་བསྟན་པ་
 སློང་གཉིས་ཀ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མདོ་བཏུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་བསྟན་པ་བཏུས་
 ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སློབ་སློང་གི་
 གདམས་ངག་འདིའི་རྩ་ཆོག་ཏུ། དང་པོ་སྟོན་འགྲོ་དག་ལ་བསྟན། ཚེས་གསུངས་
 ཤིང་། དེའི་དོན་སྟོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་པོ་

ལམ་སྒྲོན་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་མཛད་པའི་ལམ་
 རིམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་
 གཉིན་ལ་དད་པ་སྦྱང་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སེམས་པའི་བར་
 ལམ་རིམ་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི། གདམས་ངག་འདིའི་རྩ་བའི་གཞུང་
 སྒྲིང་འཕྲུག་དང་བསྐྱབ་བཅུས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བཅུས་
 ལས། དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་བྱས་ལ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བརྟན་བྱ། ཞེས་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱེ་བ་ལ་དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་པ་ཞིག་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས་པར་གསུངས། སྒྲོན་འགྲོའི་དད་པ་དེ་ལ་བཤེས་གཉིན་ལ་དད་པ་ནས་
 བཟུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་བར་རྣམས་དགོས་
 པར་བསྐྱབ་བཅུས་ཉིད་ལས་གསུངས་པས། སྒྲོན་འགྲོ་དད་པ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་
 འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པ་འདི་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུད་འཕྲིན་ཏུ་མི་བཟུང་ངོ་། ལྷིར་ན་གིང་
 ཏྲ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུན་མངོན་
 མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། མངོན་མཐོ་སྤྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཐམས་
 ཅད་དད་པར་འདུ་བ་དང་། དེས་ལེགས་སྤྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་
 ཏུ་འདུ་བར་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་ནི། །
 ཆོས་འབྲུག་འབྲུར་ཏེ་གང་ཞིག་ལ། །དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། །ཕྱིས་
 ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བའོ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། །རིམ་
 གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འོང་། །དེ་ལ་མངོན་མཐོ་བདེ་བ་སྟེ། །ངེས་པར་ལེགས་
 པ་ཐར་པར་འདོད། །དེ་ཡི་སྤྲུབ་པ་མངོན་བསྟུན། །མངོན་ན་དད་དང་ཤེས་རབ་
 པོ། །དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བརྟེན། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་ཡང་དག་རིག །

འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། འདི་ཡི་སྡོན་འགོ་དང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། འདྲ་བ་མདོན་མཐོ་སྐྱབ་ཕྱེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོན་མཐོ་ནི། བྱི་མ་
 ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་བ་མིན་གྱི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་
 ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མདོན་མཐོར་འདུ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
 ལས། འོངས་སྟོད་དང་ལུས་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཁོར་ཚུལ་སྤུམ་
 ཚོགས་པ་མདོན་མཐོ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཕྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་དང་
 བོ་བཞིས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་སྐྱ་སྐྱབ་པར་གསུངས་ལ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་
 ཚོས་སྐྱ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པས། མདོན་མཐོའི་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་
 སྐྱེ་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཚོས་སྐྱ་ཡིན་པས། མདོན་
 མཐོ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཀྱི་དད་པ་ཡང་བྱི་མར་ལྷ་མིའི་རྟེན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
 པར་གཟུགས་སྐྱ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དད་པར་འདུ་
 པ་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་འདི་དག་གི་གནད་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་
 ལྷས། བསྐྱབ་བརྟུས་དང་སྟོད་འཇུག་གཉིས་སུ་དད་པ་སྡོན་འགོར་གསུངས་པ་
 དང་། དེའི་མན་ངག་རྩོམ་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོ་སྟོང་འདིར། སྡོན་འགོ་རྟེན་གྱི་ཚོས་
 བརྟུན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་གོ་བར་འགྱུར་
 རོ། འདྲ་བ་སྡོན་འགོ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་དེ་ཡང་། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་ལས་
 གསུངས་ཏེ། དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ལ་
 དད་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་སྤྱི་སྟོད་པ་དད་ཕྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མེད་
 ལ་དད་གྱུར་ནས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྟོལ། འདྲ་བ་སྡོན་འགོ་མ་
 ལྟར་བསྟེན་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཞིང་འཕེལ་བ་ཕྱེད། འོགས་པ་

སེལ་ཞིང་རྒྱ་བོ་རྣམས་ལས་སྒྲེལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གྲོང་ཁྱེར་མཚོན་བྱེད་
ཡིན། །དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །རྒྱལ་སྤྱོད་ཞིང་གྲུས་པའི་རྩ་
བ་ཡིན། །དད་པ་གཏིར་དང་ནོར་དང་རྐང་པའི་མཚོག། །ལག་པ་བཞིན་དུ་དག་
སྟེད་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པས་ཡོངས་སུ་གཏོང་ལ་དགའ་བར་བྱེད། །དད་པ་རྒྱལ་
བའི་ཚོས་ལ་རབ་དགའ་བསྟེད། །དད་པས་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་བྱེད། །
སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་སྟོན་ཅིང་འཕྱོང་བྱེད་ཡིན། །དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་བྱེད། །དད་པའི་སྟོབས་ལ་གཞན་གྱིས་མི་རྩི་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་
སེལ་བའི་གཞི་རྟེན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
འདི་འདྲའི་ཚོས་འདིར་གང་དག་དད་གྱུར་བ། །སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྒྲེ་བའི་ཚོགས་
ན་དགོན། །གང་དག་དག་བསགས་བསོད་ནམས་བྱས་གྱུར་བ། །དེ་དག་རྒྱ་ཡི་
སྟོབས་གྱིས་འདི་ལ་དད། །གང་གི་ཞིང་བཅུའི་རྒྱལ་སྟེད་སེམས་ཅན་ལ། །བདེ་བ་
ཀྱན་གྱིས་བསྐྱལ་བར་བསྟེན་བཀྱར་ཡང་། །ཚོས་འདིར་དད་པའི་བསོད་ནམས་ཅི་
འདྲ་བ། །བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་དེ་ལ་མེད། །ཅིས་དང་། །ཚོས་བཅུ་པའི་
མདོ་ལས་ཀྱང་། །གང་གིས་འདྲེན་པ་ངས་འབྱུང་ལ། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཚོག་ཡིན་
ཏེ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་མིས། །དད་པའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན། །མ་དད་པ་
ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམས་མི་སྒྲེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚོག་པ་ལ། །
ལྷ་གྲ་སྟོན་པོ་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་གཞན་ཡང་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱད་པ་དངོས་ནི་འདིར་རྩ་ཚོག་ལས།
དོན་དམ་སེམས་བསྟེད་བསྟོམ་པ་སྟོན་ལ་གསུངས་ཤིང་ཀྱན་རྩོམ་བྱང་སེམས་
བསྟོམ་པ་དེའི་རྩིས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འོན་པ་ཀྱང་གིས་

དོ་ཁར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉོར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་པའི་པལེས་གཉེན་
 མང་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་ཐོག་འདིའི་བློ་བཟང་པའི་ཆོ། གུན་རྫོབ་སེམས་
 བསྐྱེད་བསྐྱོལ་པ་སྟོན་ལ་གསུངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་བསྐྱོལ་ཚུལ་
 གསུངས་ཤིང་། སློབ་ཐོག་ཅ་ཆོག་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་
 དང་ཆོག་འདྲ་མིན་དང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོགས་འདུག་པ་འདི་ནམས་འབྲུགས་
 ལྟེན་པས་ཉེ་གོ་རིམ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཉེ་འབྲིད་ན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་
 འོང་གསུངས་ནས་གནང་བ་ལྟར། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉོར་སྟོན་པས་ཀྱང་རྗེའི་
 གསུང་ཟིན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ་སྟོན་མེད་པའི་སློབ་ཐོག་ལེགས་བཤད་མང་དུ་བྱུང་
 བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་ཅིང་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྤྲེལ། སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་དེའི་ཐུགས་སྒྲུལ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཐེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སློབ་ཐོག་གི་བློ་བཟང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 སློབ་ཐོག་ཞེས་བྱ་བ་མཛད། བློ་བཟང་དེ་གཉིས་ཀར་གུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོལ་
 ཚུལ་སྟོན་དུ་བཤད་ནས་ལྷ་བ་སྟོལ་ཚུལ་རྗེས་སུ་བཤད། པཎ་ཆེན་སློབ་ཐབས་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཐུགས་སྒྲུལ་དམ་པ་དུང་བ་རྒྱལ་ཚབ་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་
 མཚན་གྱིས་ཀྱང་སློབ་ཐོག་གི་བློ་བཟང་པའི་ཆོ་ཡང་། གུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
 སྟོན་དུ་བཏབ་ནས་ལྷ་བ་སྟོལ་ཚུལ་རྗེས་སུ་གནང་གིན་ཡོད་པར་འདུག་སྟེ། དུང་
 བ་རྒྱལ་ཚབ་པ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ཟིན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ་དག་ལས་དེ་བཞིན་
 འབྱུང་ངོ་། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་མཛད་པ་དེ་ཡང་།
 བདག་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་སློབ་མན་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཕན་ཆེ་བར་གཟིགས་
 ཉེ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་ལྷ་བ་གཏན་

ནས་བསྐྱེམ་མི་རུང་བ་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐེག་ཆེན་
ལ་འཇུག་པ་མེད་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་
བསྐྱེམ་ནས་དབང་པོ་དམན་པ་དང་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གིས་སྟོན་ལ་
ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུས་བརྟན་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ལྟ་བུ་བསྐྱེམ་པ་ལ་འཇུག་
དགོས་པ་དང་། དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་ནི། སྟོན་ལ་གནས་
ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་སྦྱོང་
བའང་ཡོད་དེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་
སྟོང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཁེས་དང་། དགོངས་པ་
རབ་གསལ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི། ཡང་དག་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། དོན་དམ་པ་ལེགས་པར་
གཏན་ལ་ཐབ་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སྟོབ་པོ། །
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི། སྟོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་
མི་རུས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྦྱོང་པ་ལ་སྟོབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཆོལ་སྟོན་
བཏང་སྟེ། དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། ལྟ་བུ་འཐིབས་གནས་འཛིག་
རྟེན་ལ། སྟིང་རྗེ་ཀྱང་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སྟེ། འགོ་དོན་བྱེད་པར་དཔལ་གྱུར་པ། །
བྱང་ཆུབ་སྟོན་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། སྟོང་དང་སྟིང་རྗེས་བརྟན་པ་ཡི། བྱབ་པའི་བརྟུལ་
ཞུགས་ཡང་དག་སྟོང་། ཡང་དག་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་
ཤེས་འཛོལ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤྱིང་རྗེ་གསུམ་ག་སྟོན་དུ་
བསྐྱེད་བ་ཡོད་དོ། །སྟོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོན་ཀྱང་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་
དུས་སུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེ་ལ་སྟོབ་པ་ལ་འགལ་བ་
མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྩལ་དེ་ངས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་
སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྟོན་པོས་སྟོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཙལ་
ནས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས།
འདྲུག་འབྲེལ་དུ་མདོ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
ནས་ཆོས་ཉིད་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྟུན་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས་སེམས་
གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མགོན་པོ་
ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། །སྤྱ་མེད་བྱང་རྩལ་ཐོབ་
འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཙུ་བ་བྱང་རྩལ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །
ཐྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །
ཞེས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་ཐབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་
ལ་བསྐྱེད་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཏུལ་བྱ་དབང་རྟོན་ལ། དེ་ལྟར་
ཡིན་གྱིས་དབང་རྩལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་ནི། སྟོན་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
བརྟན་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་ལྟ་བ་བསྟོམ་དགོས་པར་རྗེའི་ལམ་རིམ་དུ་རྒྱས་པར་
གསུངས་ཤིང་། རོ་པོ་རྗེའི་ལམ་སྟོན་དུ་ཡང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་
དང་། ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་
པ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། ཤེས་རབ་གང་དང་ཐབས་གང་ཞེས། །ཐེ་

ཆོས་དག་ནི་སྤང་བའི་བྱིར། །ཐབས་རྣམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ཡང་དག་དབྱེ་
 བ་གསལ་བར་བྱ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་སྤངས་པའི། །སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་
 ལ་སོགས། །དགེ་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཐབས་སུ་བཤད། །ཐབས་བསྐྱེམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་
 ཤེས་རབ་རྣམ་བསྐྱེམ་པ། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྤྱར་དུ་འཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་
 སུ་བསྐྱེམས་པས་མིན། །ཞེས་སྟོན་ལ་ཐབས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་གནས་
 ལུགས་བསྐྱེམ་དགོས་པ་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སྟོ་སྟོང་འདྲིའི་རྩ་བའི་ཆོག་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གསང་བ་སྤྱད། །ཅིས་ཐབས་
 བརྟན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གནས་ལུགས་བསྐྱེམ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྟོ་
 སྟོང་མཆོན་ཆ་ལམོར་ལོ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་ཆུལ་
 རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་ལྟ་བུ་སྟོན་ཆུལ་འཇུག་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་དེའི་
 མཇུག་ཏུ། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ནི། །དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ལ་སྤྱད་པ་ཡིས། །ཆོགས་གཉིས་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་ཐྱིན་ནས། །རང་
 གཞན་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་སོག་ཅིས་གོ་རིམ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་
 དགོས་པར་གསུངས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྱང་རི་ཐང་པའི་སྟོ་སྟོང་ཆོགས་
 བརྟན་མར་ཡང་སྟོན་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་དམིགས་རྣམ་སྤངས་ནས་
 དེའི་འོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་སོ། །གདམས་ངག་འདྲིའི་གཞུང་སྟོན་
 འཇུག་ཏུ་ཡང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ནས་བཟུང་བསམ་གཏན་གྱི་བར་སྟོན་དུ་
 བཏང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་ཆུལ་རྒྱས་
 པར་གསུངས་ནས། དེའི་འོག་ཤེས་རབ་ལེའུར་ལྟ་བུ་སྟོན་ཆུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་

ཤིང་། ཞི་གནས་རབ་རྒྱ་ལྟ་པའི་ལྟ་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་
འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། འཛིག་
རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མཛོན་དགས་འགྲུབ། ཅིས་དང་། ཡན་ལག་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི། སྤྱབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་རྒྱ་གསུངས། ཞེས་གོ་རིམ་དེ་བཞིན་བྱ་
དགོས་པར་ནན་ཏན་རྒྱ་གསུངས། བསྐྱེད་བརྒྱས་སྤྱ་ཡང་། དང་པོར་དད་པ་
བསྐྱོམ་པ་ནས་བཟུང་བསམ་གཏན་གྱི་བར་སྟོན་རྒྱ་བཏང་ནས་ལྟ་བ་སྐྱོམ་
ཚུལ་མཛུགས་རྒྱ་གསུངས་ཤིང་གོ་རིམ་དེ་བཞིན་རྒྱ་བྱ་དགོས་ཚུལ་ཡང་ནན་ཏན་རྒྱ་
གསུངས། སྤྱོད་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་དེ་བཞིན་རྒྱ་གསུངས་པ་ནི་
སྤྱར་བཤད་ཟེན་ཅིང་། སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་
དང་པོར་བསྐྱོག་ཁར་རྒྱ་བཤད་ཀྱི་བསྐྱོག་པ་དང་། ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀྱང་བསྐྱོག་
པ། ཁང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་དེ་བཞིན་རྒྱ་བྱ་
དགོས་པར་གསུངས། སྤྱོད་དཔོན་དཔལ་བོས་ཀྱང་། རྒྱ་བྱལ་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་
རྒྱ། དང་པོར་སྦྱོན་སྟགས་གཏམ་རྣམས་གྱིས། སེམས་ལ་ལགས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་
དེ། རྟེན་སྟོན་ཆོས་ནི་སྐྱོམ་པར་མཛད། ཅིས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་དེས་ཅན་རྒྱ་གསུངས་
སོ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་། ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ནི་རིམ་
གྱིས་དགོ་པའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སེམས་ཅན་གྱིས་
པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ། ཐོག་མར་སྤྱ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱ་བའི་
གདམས་ངག་དང་རྗེས་སྤྱ་བསྟན་པ་རྗེས་སྤྱ་འཛུགས་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་ཤེས་
རབ་འབྲིང་དང་ལྟ་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་འབྲིང་དང་
གདམས་ངག་དང་རྗེས་སྤྱ་བསྟན་པ་འབྲིང་རྗེས་སྤྱ་འཛུགས་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་ཤེས་

ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་ཅིང་
གདམས་བཀའ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ་འདི་ནི་དེའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་སྟོན་པ་གོ་རིམ་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་རྟོ་བའི་བེའུ་བུམ་ལས་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པས་
དང་པོར་ཐབས་བརྟན། བརྟན་པས་ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་རིམ་འཛོག་མི་ཡི་རྒྱུ་
པ་གཡས་དང་གཡོན་བཞིན། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་བྱ་ཡི་གཤོག་བཞིན། ཆོས་
རྣམས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་ལ་འཇུག་པ། རིམ་གྱིས་འཇུག་བྱ་མོད་ནས་མ་ཡིན། །
བཙུན་མོ་ཤི་བའི་བདེ་སྟོན་བཞིན་ནམ། ལྷགས་འདུལ་བཞིན་ནམ་བུ་སྟོར་བཞིན་
ནམ། རྒྱ་མཚོར་འཇུག་བཞིན་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ན། སྐྱབས་འཇུག་འགྱུར་
བསྐྱོག་ན་མ་ཡིན། སྐྱག་པས་སྟོང་མཇུག་ཆད་ལྟ་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་དང་། འདི་
ལྟར་དང་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སོགས། བརྟན་བསྐྱོམས་འདི་ནས་གསུངས་
བཞིན་སྟོབ་ཅིང་། ཡལ་ཕྱས་མཇུག་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་མང་དུ་
སོ་སོར་རྟོག་ལ། གཙོ་བོར་ཐབས་ལ་གནས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐབས་ཀྱང་སྒྲ་
ཆོགས་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་ན། གཙོག་གི་བར་ཆད་གཙོག་གིས་སེལ་འགྱུར། དེ་ཀྱུན་
སྒྲུ་མར་ཤེས་པ་དག་གིས། དེ་ལྟར་ཐག་བཅད་ལམ་དེར་འཇུག་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པར་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་སྒྱུར་བ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་
རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལོ། དང་པོ་ལ་སྟོར་
དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོར་བའི་ཆོས་དུག་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི་
སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་སྟོར་བའི་སྟོར་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ།

ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་སྦྲེན་ཚོགས་བསལ་པ་དང་འགལ་སྦྲེན་སྐྱེ་བ་པ་སྦྱོར་
 བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྦྲེན་མེད་ན་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱ་དམིགས་རྣམས་སྦྱོར་བ་ཙམ་ལ་
 འབད་ཀྱང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་བསལ་སྦྱོར་གི་གནད་བསྟུས་
 བ་ཡན་ལག་བདུན་བསལ་རྒྱུད་སྦྱོར་དགོས་སོ། །ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ནན་ཏན་ཏུ་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་བསལ་སྦྱོར་ལ་འབད་བ་ཤིན་ཏུ་
 གཤལ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྐྱེ་བོ་བསོད་
 བསལ་རྒྱུད་ཏུ་སྦྱོར་ལ་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཚོགས་སྦྱོར་ཏུ་མ་ནས་གསོག་ཅིང་
 སྐྱེ་བ་པ་སྦྱོར་བ་སྒོ་ཏུ་མ་ནས་བྱ། ལྷག་པར་སྦྲེན་གྱི་མགོར་ཡན་ལག་བདུན་པ་
 མཐུལ་དང་བཙས་པ་ནན་ཏན་ཏུ་འབུལ། སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱོར་འཇུག་གི་
 མཆོད་འཕྲེང་དང་བཤགས་པའི་ཚོག་རྣམས་སྒོ་ལ་བཟུང་ནས་དལ་བུས་འདོན་
 ཞིང་དམིགས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྤྱིག་པ་སྦྱོར་བ་ལ་ཁྱད་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལོ། །སྤྱི་མ་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་
 བ་དག་ཏུ་འདེབས། ལྷག་པར་སྤྱི་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་ལ་ལམ་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། དམིགས་རྣམས་བསྐྱེད་ན་ལྷུང་ཏུ་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་གནད་ཆེ་སྟེ། དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རྗེ་བོ་སྟོན་
 བ་དེ་གཅིག་ལུས་ཀྱང་མི་འོང་། །གཙོ་བོར་བྱམས་པ་དང་སྦྱོར་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་གཞི་མང་བས་ནས་ཞར་ལ་
 ཚོགས་གསོག་ ཞར་ལ་སྐྱེ་བ་པ་སྦྱོར་། ཞར་ལ་སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྦྱང་ཞིང་།
 ཞར་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཞེན་བསྟོན། ཞར་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཏུ་
 བསྒྲུལ་ཞིང་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་ན་འོང་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་བས་ན་བསོད་

ནམས་མ་བསགས་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མི་འོང་བས་སྒོ་སྒྲ་ཚོགས་ནས་ཚོགས་གསོག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚན་གཅིག་གི་ཡིད་ལ་ཀ་ཆ་དགོས་སྟུང་པར་བྱེད་དེ། དཔལ་ལུས་ལ་ཡོད་ན་མཚོན་ས་ལ་འབྱམས་ཏེ། དད་པ་ཡོད་ན་རྩ་གཅིག་ལུས་ལག་དར་བརྒྱབ་གསུངས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཏྲོ་བའི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོག་དགོས་ཏེ། ཚོས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མཚོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་བག་རེ་ཡང་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་པ་ཞེན་རེ་བྱེད་པའི་ས་ན་ཡོད་པ་ཡིན། བདུད་ཀྱིས་མ་ཁྱེར་བའི་རྟགས་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་བྱ་བ་ཞིག་མ་སྦྱངས་པར། ཡོན་ཏན་སྒྲི་ཐབས་ཡེ་མེད་པས་འདི་སྦྱོང་དགོས་གསུངས། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་ལྟ་བུར་སྟོན་པས། ཚོགས་གསོག་པ་དར་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་གཅིག་མ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། སྦྱིར་ཚོགས་བསགས་པས་ཀྱང་སྦྱིབ་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཚོགས་གསོག་པ་བྱ་བ་གཙོ་ཆེར་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོག་པ་ཡིན། སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་བྱ་བ་གཙོ་ཆེར་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་གསུངས་པར་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། རྩོ་པོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ག་ལ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྩེ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་དང་། ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བའོ། །རྩེ་འབྲས་བདུན་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་། སེམས་དེ་ལྟག་བསམ་ལས་ལྟག་བསམ་སྟིར་རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་སྟིར་རྩེ་

ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ལས་བྱམས་པ་དྲིན་གཙོ་ལས་དྲིན་གཙོ་དྲིན་བྱམ་པ་ལས་དྲིན་
 དྲན་པ་མར་ཤེས་ལས་འབྱུང་སྟེ། མར་ཤེས་ནས་བྱང་ཁུའ་གྱི་སེམས་གྱི་པར་
 བདུན་ནོ། །ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་
 ནས་སྦྱོང་བ་ནི། བདག་གཅུང་འཛིན་གྱི་སྦྱོན་དང་གཞན་གཅུང་འཛིན་གྱི་པན་
 ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། བྱམས་སྟིང་
 རྗེའི་ཚན་གྱིས་འཕུལ་ཏེ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་བདག་པས་གཞན་གཅུང་གྱི་
 བྱང་ཁུའ་གྱི་སེམས་རིག་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མན་དག་
 གཉིས་པོ་གང་གི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱ་གཅིག་སྤྱ་ལྟར་
 མཐོང་བའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ངེས་པར་བསྐྱེད་
 དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བར་མཛད་མི་
 རུང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྟངས་མཐོན་བྱང་ལས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་
 སྟིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་
 ལས། བཅུན་པ་ཤ་ར་དུ་ཉིད་སྤྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཁུའ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྟིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྦྱོན་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུན་པ་ཤ་
 ར་དུ་ཉིད་སྤྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དཔུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ནི་མིའི་སྒྲིག་གི་
 དབང་པོའི་སྦྱོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཁུའ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྦྱོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 གྲ་ཡ་གོ་རིམ་གྱི་ལམ་ལྟར་། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཁུའ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྦྱོང་བའི་
 ཚུམ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། ལྟའི་སྤྱ་བྱང་ཁུའ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྦྱོང་བའི་ཚུམ་པ་ནི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གནས་ནི་སེམས་

ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚེས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བཙམ་ལྷན་འདས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚེས་རབ་རྒྱ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བཙམ་
ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚེས་གཅིག་རབ་རྒྱ་བཟུང་ཞིང་རབ་རྒྱ་རྟོགས་
པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པ་
ལགས་སོ། །ཚེས་གཅིག་པོ་གང་ཞི་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །བཙམ་
ལྷན་འདས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དཔེར་
བགྱི་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གང་དུ་མཆིས་པ་
དེར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་
ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དཔེར་བགྱི་ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་
དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
དུ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་བརྟེ་
ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ས་པོན་དང་ནི་སྟེལ་ལ་ཆུ་འབྲ་ཡུན་
རིང་དུ། །འོངས་སྟོང་གནས་ལ་སྟེན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་
གིས་ཐོག་མར་སྟིང་རྩེ་བརྟེན་པར་བགྱི། །ཞེས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་
སོ། །རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་གནད་དམ་པ་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་དང་རིགས་
པས་གྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རེས་པ་རྟེན་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་པ་སྟིང་རྩེ་

དང་པཅས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བུའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་
དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་ལ་པངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་དེས་པར་སྐྱེ་དགོས་
པས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་པའི་མན་ངག་གསུངས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ལ་སྦྱོང་ཡང་དེ་ལྟར་བུའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དེས་
པར་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། བྱམས་པ་དེ་ཐངས་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་འདྲ་པའི་
ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་། མཁས་
མཆོག་ཅན་གོ་མི་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླ་མ་ལ་གྱི་ལ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་
མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཞོ་རྣམས་བསྒོམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་
དགོས་པར་གསུངས་ལ། ཐོག་མ་མེད་སྐྱེ་མཆོན་གྱིས་ཀྱང་མར་ཤེས་སོགས་
བསྒོམ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །སྦྱོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས་ནི། བདག་གཅེས་འཛིན་
གྱི་སྦྱོན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལྟར་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་
འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པར་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་དངས་
ཏེ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མན་ངག་ཆེན་པོ་གཉིས་སྟངས་པ་ལ།
སློབ་སྦྱོང་འདིར་ནི་ཀྱལ་ལྷས་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ལྟར། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་
སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྒོམ་པ་གཙོ་བོར་སྦྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །སླེ་མ་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆུལ་དེ་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་
ནས་མཛད་གྱི། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཞོ་རྣམས་བསྒོམ་པའི་རྩལ་གསལ་པར་
མ་མཛད་པའང་མང་ཞིང་། ཡང་མར་ཤེས་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་བསྒོམ་པའི་རྩལ་

བཤད་བའང་མང་དུ་སྒྲུབ་ལ། འདིར་ནི་རྗེ་བཙུན་སློབ་པ་ཟུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
 དགོངས་པ་ལྟར་མཛད་དག་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་སློང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཡང་འདིར་བྲིད་ཡིག་ཏུ། ཐོག་མར་རང་གི་ཙུ་བའི་མ་གསལ་བར་
 དམིགས་ཏེ། འདིས་བདག་སྟོན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུད་མ་ཐོས་པར་
 བསྐྱེད་སྐྱེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ཞིང་ལམ་བསྐྱེད་ཏུ་བྱུང་བས་
 ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ། ཆོ་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱམས་
 པའི་མིག་གིས་བལྟས། བརྟེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་། གཤོད་པ་ལས་བསྐྱེད་སྐྱེས་
 བཅུ་བདེ་བསྐྱེད་སྐྱེས་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ། དེ་ལྟར་བདག་གི་དོན་བྱེད་བྱེད་ནས།
 འདིས་འཁོར་བར་སྟུག་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཆོགས་སྟུང་བ་རེ་སྟོང་རྗེ་སྟུམ་དུ་ཡིད་དྲག་ཏུ་
 བསྐྱོམས་ལ། ད་ནི་ངས་ཀྱང་འདི་ལ་ལན་དུ་ཕན་གདགས་གཤོད་པ་བསལ་བར་
 བྱུངོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱོམས་ཏེ།
 མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱུངོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་ཕ་མར་གྱུར་ཏེ་ཕན་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་བཏགས་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་ལ། དྲིན་ཅན་དེ་རྣམས་འཁོར་བར་སྟུག་
 བསྐྱེད་སྐྱེས་ཆོགས་ཀྱིས་གཅོས་པས། དེ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་
 རུང་སྟུམ་པའི་སྟོང་རྗེ་དྲག་ཏུ་བསྐྱོམས་ལ། ཞེས་སོགས། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་
 གཞོ་སོགས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 མགོན་པོ་ཁྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་དུ། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་
 གཞོ་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། བདག་གཞན་མཉམ་བཤེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་
 གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ལ་དང་མ་དང་

ནི། གཉེན་བཤེས་གྱུར་པས་བདག་ལ་ཐོན། ལན་པ་བྱས་པར་གྱུར་པ་ཡི། །
 སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་ནི། བྱས་པ་གཞོ་བར་འགྱུར་བར་བྱ། སྤྱིད་པའི་
 བཅོམ་རར་སེམས་ཅན་ནི། ཉོན་མོངས་མེ་ཡིས་གདུངས་རྣམས་ལ། བདག་
 གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱིན་པ་ལྟར། ཉེ་བཞིན་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་རིགས། འཛིག་ཏེན་
 བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་ཡི། འདོད་དང་མི་འདོད་འབྲས་བུ་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་ལན་པ་དང་། གཞོད་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་མར་ཤེས་
 དྲིན་བྲན་དྲིན་གཞོ་གསུམ་ཐོན་དུ་བཏང་ནས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྦྱོན་དང་།
 གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་
 དེ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་
 སོ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།
 བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་ཕར་
 འདུ་ཤེས་པ་དང་བྱར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བྱ་མོར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཤིང་།
 དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིས་པ་དང་བྱང་མེད་དག་ལ་འདུ་ཤེས་དེ་དག་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱང་པ་སྦྱོང་དོ། ཉེ་
 བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་ཕར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བྱར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བྱ་མོར་འདུ་
 ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གྱི་བར་དུ་འང་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་བདག་
 ནི་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
 བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱའོ་

ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཤིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ་། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱའོ། །བདག་གི་ལུས་བརྒྱར་གཏུབས་ཀྱང་རྒྱུ་འདི་དག་ལ་བདག་གིས་གཞོན་སེམས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་དོ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐུག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པར་སྐར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་སྟེ་བ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར། མཐོང་བ་ཙམ་དང་བྲན་པ་ཙམ་ཉིད་ནས་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་བ་སྟེ་བ་ཞིག་དགོས། བྱམས་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ་བ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་མར་བསྐྱོམ་པ་དང་མ་བྱས་རིས་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱངས་ཆུ་ལ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཙམ་ཞིག་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྟེ་མོད་ཀྱང་སྟོ་དེ་སྟེ་སྟེ་བ་དང་ཤུགས་དྲག་པ་དང་བརྟན་པོར་སྟེ་བ་ལ་ནི་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་པ་པངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཉེན་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་བྱུང་ན་མི་བཟོད་ལ་དགྲ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་དགྲ་གཉེན་བར་མ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་བྱུང་ན་པལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡིད་དུ་སྟུག་པ་ཡོད་

པས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྩི་ཙམ་གཅེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པའང་དེ་
 ཙམ་སྟེ་སྟེ། གཅེས་པ་རྒྱུ་པ་དང་འབྲིང་ལ་མི་བཟོད་པ་གས་རྒྱུ་ལ་ཤིན་ཏུ་
 གཅེས་ན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་མོ་ལའང་མི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་སྒྲུང་བས་སོ། །
 དག་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་མཐོང་ན་འབྲེལ་འདོད་མི་སྟེ་བར་མ་ཟད་དུ་དེ་ལས་ཆེ་བ་
 དང་དེ་དང་མ་བྲལ་ན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་འི་ཡིད་དུ་འོང་བས་ལན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་
 མི་འོང་བ་གས་ཆེ་རྒྱུ་གིས་སྟུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་གས་ཆེ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་
 རོ། །དག་གཉེན་བར་མའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པའང་མེད་ལ་དགའ་བའང་
 མེད་པ་འི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མེད་པས་ལན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་
 ཅན་གཉེན་དུ་བསྒྲོམ་པ་འི་ཡིད་འོང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གཉེན་གྱི་མཐར་
 ཐུག་ནི་མ་ཡིན་པས་མར་བསྒྲོམ་པ་དང་དེའི་དྲིན་དུན་པ་དང་དྲིན་ལན་གཞོ་བ་
 གསུམ་འི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་གཅིག་
 ལ་ལྟར་སྟོང་དུ་སྟུག་པར་འཛིན་པའི་བྱམས་པ་འི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ཏེ་
 དེས་སྟོང་རྩི་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་དང་ཕྱད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩི་
 ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་སྣང་རོ། །དེས་ན་མར་གས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 གསུམ་འི་བདེ་བ་དང་ཕྱད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་
 སྟོང་རྩི་གཉིས་ཀའི་གཞིར་སྣང་བས་འདི་ལ་འབད་དགོས་སོ། །ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོང་རྩི་ཆེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་
 བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་མི་བཟུང་
 རྟེ། ཆོག་དེ་ཙམ་བཟོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཡང་སྟོང་རྩི་ཆེ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ལ་སྟེས་པ་ལྟ་ཞིག་
 དེའི་གོ་བ་ལོགས་པར་ཆགས་པའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་བུལ་ན་སྙམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྙིང་རྩེ་
 ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་བུལ་
 ན་སྙམ་པའི་ཕྱི་བའི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་ལ་ནི་མེས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་བུལ་ན་སྙམ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་
 མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་རང་གིས་ཁྱེད་དུ་འཁྱེད་ཅུས་པ་
 ཞིག་དགོས་པས་ཁྱེད་པར་གིན་ཏུ་ཆོད། །དེ་ལྟར་ཡང་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱས་པ་
 ལས། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དཔེར་ན་ཆོད་དཔོན་ནམ། ཁྱིམ་བདག་གཅིག་ལ་ལུ་
 གཅིག་སྤ། འདོད་པ་སྐྱག་པ་པངས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་
 པ་ཞིག་ཡོད་ལ་ཁྱེད་དེ་ཡང་གྱིས་པར་གྱུར་པས་གར་བྱེད་པས་མི་གཙང་བའི་དོང་
 དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁྱེད་དེའི་མ་དང་གཉེན་གྱིས་ཁྱེད་དེ་མི་གཙང་བའི་
 དོང་དུ་ལྷུང་བ་དེ་མཐོང་ལ། མཐོང་ནས་ཀྱང་ཆོ་དེ་ཆེན་པོས་འདེབས་གིང་མུ་རན་
 བྱེད་ལ་སྦྱེ་སྐྱགས་འདོན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ཁྱགས་ཏེ་ཁྱེད་དེ་འདོན་པར་
 བེ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཁྱེད་དེའི་པ་སྤྱོགས་དེར་སོང་སྟེ་དེས་ལུ་གཅིག་སྤ་དེ་མི་
 གཙང་བའི་དོང་དེར་ལྷུང་བར་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་རིངས་པ་རིངས་པར་
 ཏུབས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ལུ་གཅིག་སྤ་དེ་འདོན་པའི་སློས་སྟེང་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱག་ཤོ་བ་
 མེད་པར་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་བབས་ཏེ་ལུ་གཅིག་སྤ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
 གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བ་ལ། མར་
 ཤེས་དྲིན་དན་དགོས་གིང་། མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མར་ཤེས་ཀྱི་སློ་དང་དྲིན་
 དན་སྦྱེ་བ་ལ། སྟོན་དུ་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མེས་ཅན་སྟོམས་པ་བསྐྱབས་ན་སྦྱེ་
 སྤྱོད་པར་སློབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་གྱི་ལས་བཤད་དེ། སྟོམ་རིམ་ལས། ཐོག་མར་རེ་

ཞིག་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
 དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་བསལ་ཏེ་སྟོམས་པའི་སེམས་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ནི་འདོད། སྐྱག་བསྐྱེད་ནི་མི་འདོད་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་
 གྱི་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་གང་
 ཡང་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་དེ་ཡོངས་སུ་བསམ་ཞིང་། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན། ལ་
 ལ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས། ལ་ལ་ལ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་བདག་གིས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ་སྟུམ་དུ་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་
 ཞིང་། བར་མའི་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། མཛེས་བཤེས་དང་དགྲ་ལ་ཡང་སེམས་
 སྟོམས་པ་ཉིད་དུ་བསྟོམ་མོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་
 ཉིད་བསྐྱབས་ནས་བྱམས་པ་བསྟོམ་མོ། །བྱམས་པའི་ཚུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྒྱན་
 ཏེ་གསེར་ཡོད་པའི་ས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་སྟིང་རྗེའི་ས་བོན་བཏབ་ན་བདེ་སྐྱག་ཏུ་
 ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མར་ཤེས་
 བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་པ་འདི་ནི། མདོ་
 ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྣང་པ་ལས། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སེམས་
 སྟོམས་པ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། །ཕན་པའི་སེམས་དང་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་
 བརྒྱལ་བྱ་ཞིང་། །ཐ་བ་མེད་ཅིང་དྲང་ལ་ཆོག་འཇམ་སྒྲི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམ་སྐྱེའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ། མོ་སའི་ངོ་བོ་
 རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ཡང་སྣར་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྟོ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ལུགས་དང་སྟིང་རྗེ་ཙུ་བར་འགྲོ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

དམིགས་ལེགས་པར་བྱེད་ནས། མོ་མོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ཅིང་
བསྐྱངས་པའི་མཐར་སྐྱེས་པའི་མྱོང་བ་དགོས་ཀྱི། གོ་བས་ལེགས་པར་དམིགས་
མ་བྱེད་པར་ལུར་ཚུགས་རེ་ལ་འབད་པའི་མྱོང་བ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་བྱིན་
ཏེ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་གཞན་དུའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས། དམིགས་རྣམ་དངོས་གཞི་སྦྱང་
ཚུལ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་སྦྱང་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་དོན་གཉིར་
གྱི་བློ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་པོར་སྒྲ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་རང་གི་
མཐའ་སྒྲོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ལ་ཐོག་མར་བཏང་
སྒྲོམས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་
བསྒྲོམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་སྦྱེད་ཀྱང་ལ། ཐོག་མར་རེ་རེ་ནས་ཡིད་འགྱུར་
གྱི་མྱོང་བ་བཏོན་ནས་རིམ་གྱིས་རིམ་དུ་བཏང་སྟེ་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་ན་སྦྱེ་སྒྲ་ཞིང་། གང་སྦྱེས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་དག་ཅིག་
འབྱུང་བར་གསུངས་པས། རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །

བཏང་སྒྲོམས་ལ། འདྲ་བྱེད་བཏང་སྒྲོམས་དང་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་དང་
ཆད་མེད་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་གསུངས་པའི་ནང་ནས། སྐབས་འདིར་ཆད་མེད་
བཏང་སྒྲོམས་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཆད་མེད་བཏང་སྒྲོམས་དེ་ལ་ཡང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྒྲོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་
རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་བསྒྲོམ་པ་གཅིག་དང་། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སེམས་སྒྲོམས་པ་བསྐྱབ་ཚུལ་
གཉིས་ལས་འདིར་བྱི་མའོ། །དེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་རང་ལ་སྤྱར་ཆོ་འདིར་

ཡན་གཞོན་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཞིག་དམིགས་ལུལ་དུ་
བྱས་ནས་འདི་ལ་ཉི་ཤེར་བྱེད་དོན་གང་ཡང་མེད་པས་སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་བྱའོ་
སྟམ་དུ་སེམས་སྟོམས་པ་བརྒྱབ། དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ན་རང་གི་མཛའ་བཤེས་
སོགས་ཡིད་དུ་འོང། རོ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་
ནས་སེམས་སྟོམས་པ་བསྒྲུལ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་པ་ན། འདི་ནི་བདག་གི་གཉེན་
ལོ་སྟམ་པའམ། མཛའ་བཤེས་སོ་སྟམ་པའམ། གོགས་སོ་སྟམ་པའམ། འདི་
བདག་ལ་ཡན་བྱེད་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་བྱུང་ན་སེམས་མ་སྟོམས་
པ་ཡིན་པས་ཆགས་པ་དེ་བསལ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བརྒྱབ་བོ། །དེ་ལ་སྟོམས་པ་
ན། རང་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་དག་ལྟ་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་ངོས་ཤེས་པའི་སེམས་
ཅན་ཞིག་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བརྒྱབ་བོ། །
དེའི་ཆེ་འདི་ནི་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་པ་དང་། འདི་ནི་
བདག་གི་གཉེན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་པ་དང་། འདི་ནི་བདག་གི་
དགའི་ཕྱོགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། འདི་ནི་སྦྱོད་པ་རན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་པ་ཞིག་གོ་
སྟམ་དུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་མི་འདོད་པ་དང་སྟོང་ན་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བར་གྱུར་
ནས་སེམས་མ་སྟོམས་ན། ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་སོགས་འབད་པས་བསལ་ལ་བཏང་
སྟོམས་བསྒྲུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འདི་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་ན་བྱམས་
སྟོང་རྗེས་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད། དེ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པས།
འདི་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་ན་བདག་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་ཆད་པས་
ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་སྟོམས་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ། གཉེན་ལ་ཆགས་པ་དང་
དག་ལ་སྣང་བར་སྐྱེ་བ་འདི་མ་བསལ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་

པའི་ཐབས་མེད་པས་ཆགས་སྣང་དེ་གཉིས་ལ་འབད་པ་དུ་མས་བསལ་དགོས་
སོ། །དེ་ཡང་ཆགས་སྣང་གི་སྒོ་སྒྲིམ་པའི་ཚེ། སྒོ་དེ་སྒྲིབ་བ་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་
ཆགས་སྣང་ཅུང་ཟད་རེ་ཞི་ཡང་། ཡང་སྣང་དུ་སྒྲིབ་པ་འགྱུར་བས། དེའི་གཉེན་པོ་
ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྤར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ཤིག་ལ་འབད་དགོས། སྤྱིར་འདྲོད་
ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་པ་དང་ཞེ་སྣང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྐྱེམ་པ་
བསྒྲགས་ཤིང་། སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་དགྲ་གཉེན་དང་
ཕན་གཞོན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ན། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་
ཁྱོད་པ་ཞི་ནས་སེམས་སྟོམས་པར་འགྱུར་བས། སུ་མོ་ལྷ་བ་མཚོག་གིས་ལྷས་པ་
ལས། བདག་གི་སྟོན་ཆད་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསང་། །བདག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་
སྟོན་ཆད་གཤགས་ཤིང་གཏུབས། །ཀྱུན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དགྲ་དང་གཞོན་པ་ཡིན།
ཁྱེད་ཅག་རི་ལྟར་འདྲོད་ཆགས་སེམས་ཀྱང་སྒྲི། །ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་
ལྷས་པ་ལས། རེ་ཞིག་ཅིག་ན་དགྲ་ཡང་མཛའ་བོར་འགྱུར། །མཛའ་བོ་ཡང་ནི་དེ་
བཞིན་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར། །བར་མ་
དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་དགྲ་བོར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་མཛའ་བཤེས་འགྱུར་བར་རིག་ནས་
ནི། སྒོ་གྲོས་སྣུན་པའི་ནམ་ཡང་ཆགས་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཕ་ནི་སྤྱིད་མ་ནི་
ཚུང་མ་ཉིད། སྒྲིབ་པོ་དགྲར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་དང་། ཁྱོག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་
བས་དེ་སྤྲད་དུ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། དགྲ་གཉེན་དང་ཕན་གཞོན་ཐམས་ཅད་སྤྲད་ཅིག་དང་སྤྲད་ཅིག་ལ་འགྱུར་
ཞིང་འགོ་བས་ཡིད་བརྟན་སུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ལ་དགྲ་གཉེན་
ལ་ཉེ་འདྲ་མེད་པའི་བཀྲངས་སྟོམས་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྱུ་རྩེ་ཆེར་

བཏང་སྟེ་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ཡང་
 སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་
 ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་གཞོད་པ་སྒྱུལ་བའི་ཆ་གཉིས་མི་བྱ་བར་ཉེ་རིང་ཆགས་
 སྣང་མེད་པའི་སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །དེའི་ཆོ་
 ཆགས་སྣང་གི་དབང་གིས་སེམས་མ་སྟོམས་ན་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། འགའ་ཞིག་
 ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་འདི་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་མི་རིགས།
 རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་མི་རིགས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཕན་གཞོད་བྱེད་
 པ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་
 འདོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་
 དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་འདོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པས་ཁྱད་མེད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་
 ཁྱད་ཡོད་དོ་སྟམ་ན་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་བྱེད་པ་འདི་མི་
 རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་གྱིས་སྐྱུག་ཡིན་པས་མ་
 འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། མ་འགའ་ཞིག་ལ་རིང་
 བར་བཟུང་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ་
 བཏང་སྟེ་མཐར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་སྟོམས་པ་བསྒྲོམ་པ་འདི་གནད་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། བཏང་སྟེ་མཐར་བསྒྲོམས་པས་ཆགས་སྣང་གིས་མ་
 སྟོམས་པའི་རད་རོད་ནམས་ཞི་སྟེ། ཞིང་ས་ལེགས་པ་དུལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་ཡིད་
 འོང་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པའི་རྩ་ཡིས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་སྒྲིང་རྗེའི་ས་བོན་གྱུར་
 བོ་བཏབ་ན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྱེ་བར་གསུངས་པ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་

བར་རྟོགས་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། ཇེ་ནས་མར་ཤེས་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་
 བོར་སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་བསྒྲིམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཐའ་སྒྲོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གསལ་བར་དམིགས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མདོ་ལས་སྟོན་དུས་ལུན་རིང་པོ་
 འདས་པ་ནས་གང་དུ་ཁྱེད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སོང་བ་དང་མ་གྱི་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་
 བོ་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་
 བདག་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟེ། སྤྱི་བསྒྲིམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བདག་གི་མ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་བདག་གི་སྐྱེ་བ་
 ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་ས་
 ཕྱོགས་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། སྐྱེས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད།
 སེམས་ཅན་འདིའི་ལུས་མ་སྤངས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། སྤངས་པ་ལ་གངས་
 ཀྱིས་མི་ཆོད། སེམས་ཅན་འདིས་བདག་གིས་མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད།
 བྱས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་མིའི་རྟོན་ལ་བདག་གི་མ་
 མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། བྱས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་ཅིང་ད་དུང་ཡང་
 བྱེད་པར་འགྱུར། དེས་ན་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་མ་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་སྟེ། སྤྱི་བསམ་
 མོ། ཇེ་ཡང་སྤར་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་རི་སྟོང་ལས་ཉོན་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་
 ཅན་འདི་དག་གིས་བདག་གི་མ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་འདི་དག་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་
 ཅིས་ཀྱང་ཡིན་སྟེ། སྤྱི་བསམ་མོ། མར་ཤེས་འདི་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
 གཞི་མ་ཡིན་པས་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་རྟོན་ལ་གྱིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་
 ཆོད་མ་རྣམས་འབྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར། འཁོར་བའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་

དང་། རྒྱུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཅི་རྟེན་བྱ་དགོས་ཏེ། མར་གཤམ་
 འདི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་དྲིན་དྲན་སོགས་གོང་མ་རྣམས་སྦྱེས་སྤྲུལ། འདི་མ་སྦྱེས་ན་ལམ་
 གོང་མ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གཞི་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 གློ་འགགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དམིགས་རྣམ་ཐུན་རེ་ཙམ་བསྐྱེད་ནས་འདི་མ་
 བྱུང་ཟེར་མི་རུང་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། རྒྱལ་སྤྱུ་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་དུ་མར་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྦྱོང་བར་གཞུང་དུ་མ་ལས་
 འབྱུང་ན་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་པ་རྣམས་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཆོ་བྱང་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་མ་འདི་དག་ལ་
 བག་ཆགས་སྟེ་ཟིན་ཙམ་རེ་བྱུང་ན་འདྲོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་གནད་
 དམ་པ་འདི་དག་ལ་གོ་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་པར་བཅའ་ལ་དམིགས་རྣམ་ནར་མར་སྦྱོང་།
 ཆོགས་གསོག་སྦྱིབ་སྦྱོང་ལ་འབད། སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་འདེབས་དྲག་
 ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནས་དྲིན་དྲན་པ་ནི། སྦྱི་པོར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
 རང་གི་ཆོ་འདིའི་མ་གཞིན་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་རྒྱན་པའི་གནས་སྐབས་
 གྱི་རྣམས་པ་གསལ་བ་ཞིག་མདུན་དུ་བསྒྲོམས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་
 གི་མ་འདིས་ཆོ་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་མ་
 བཟང་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན། ལྷན་པར་ཆོ་འདིར་ཡང་དང་པོར་མངལ་
 དུ་བཅེ་བས་བསྐྱེད་སྤྱོད། བཅས་པའི་ཆོ་འཇམ་པའི་སྟན་ལ་བཞག། ཁོར་མོ་བཅུའི་
 རྩེ་ལ་གཡེངས། ཤའི་དྲོད་ལ་སྦྱར། བཅེ་བའི་འཇུམ་གྱིས་བསུས། དགའ་བའི་
 མིག་གིས་བརྟུས། རྣམས་ཁས་ཕྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཕྱིས། མ་རང་སྟོག་

ལ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལས། བདག་ཅུང་ཟད་ན་བ་ལ་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཆེ་བར་བྱས། སྤྱག་སྤྱག་གཏམ་རན་རང་སྤྱག་ལའང་མ་བལྟས་པར་ཤར་
ཐང་ཐང་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཟས་ལོར་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་བརྟེ་བས་ལོག། མ་རང་
གི་བྱིར་ལའོས་དང་བསྐྱར་པའི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཆད་མེད་པ་བསྐྱབས། གཞོད་
པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་དྲིན་གྱི་རྒྱ་ཆེ་སྟུང་དུ་བསམ་
མོ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ཆོ་འདིའི་མའི་དྲིན་དུན་པའི་སྤོ་ཆོག་ཙམ་མིན་པ་ཞིག་
སྐྱེས་པ་ན། དེ་ནས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གཞན་ལ་ཡང་མར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་བར་མ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱོམ།
དེ་ལ་མཛའ་བཤེས་འདྲ་བའི་སྤོ་སྐྱེས་པ་ན་དབྱ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་
བསྐྱོམ། དེ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་སྤོ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་བྱུགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་མར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ལ་འཇམ་གྱིས་རྒྱ་མཚོར་བཏང་ལ་བསྐྱོམ་མོ། །
གཞན་ཡང་རང་གི་མ་དེས་ཇི་ལྟར་ཕན་བདགས་པའི་རྒྱལ་དང་རང་ལ་བརྟེ་
སེམས་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་རྒྱལ་རང་གི་སྤོ་གང་དེས་རྣམས་བསམས་ལ་དྲིན་དུན་
པར་བྱ། རྒྱལ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱར་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཀན་འདིས་
བདག་ལ་ཕན་པ་དང་བརྟེ་སེམས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ནམ་བྱས་འཇམ་གྱིས་ཕན་པ་དང་བརྟེ་སེམས་འདི་ལྟར་
དུ་བྱས་སོ་སྟུང་དུ་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱ་གཡོ། མིག་ནས་མཆི་མ་ལའུག་པ་མ་བྱུང་གི་བར་
དུ་མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་བསམ་པ་བྱ་ཞིང་། དྲིན་དུན་གྱི་སྤོ་དེ་ལྟ་བུ་
སྐྱར་དུ་རྒྱད་ལ་སྤྱེ་བར་སྤྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་
དག་དུ་གདབ་པོ། །

དེ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་བསྒྲོམ་པ་ལ། ཐོག་མར་བདག་གཞན་
 བཞེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བཞེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས། བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བྱགས་དྲག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་
 གཞན་བཞེས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་
 རྣམས་ནི། རྒྱུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བྱ་
 བ། གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་རི་སྟེད་
 བ། དེ་ཀྱང་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱེད་རི་སྟེད་པ།
 དེ་ཀྱང་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། བྱིས་པ་
 རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། རྒྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། འདི་གཉིས་གྱི་ནི་ཁྱད་
 པར་སྟོས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག ཡང་དག་བཞེ་བ་མ་བྱས་
 བ། མངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། འཕོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། འཛིག་
 རྟེན་པ་རོལ་པར་ཞོག་གི། བྱན་གཡོག་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། རྩི་དཔོན་རྩན་པ་མི་
 སྟེར་བའི། ཆེ་འདིའི་དོན་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྲུར། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བདེ་
 འགྲུབ་པའི། བྱན་སྤྱུལ་བདེ་སྐྱིད་ཡོངས་པོར་ཞིང་། གཞན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱས་
 པའི་རྒྱས། ཁྱོདས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟང་ལེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རྒྱུར་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་ངེས་པར་བསྒྲོམ་དགོས་
 ཤིང་དེ་མ་བསྒྲོམ་པར་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། དེར་ཡང་མ་ཟད་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱག་
 བསྐྱེད་དང་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་ལས་འབྱུང་བར་
 གསུངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། མདོར་ན་

རང་ཅག་རྒྱམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་བར་དུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་
 འཁོར་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་རི་སྟེང་ཅིག་མེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་གཞན་ཡིས་བར་དོར་
 བས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདི་ལས་བྱུང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་རང་ཡིས་
 བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་གཟུང་བས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་
 སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བྱུང་བར་དེ་གཉིས་བསམས་ནས་
 བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་སྒོ་ཤུགས་བརྟན་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགེལ་
 ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་བདེ་འགྲོ་རན་འགྲོ་ཡི། འདོད་དང་མི་འདོད་འབྲས་སུ་
 དེ། །སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ་ཕན་པ་དང་། །གཞོད་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འཇུག། །
 །ཞེས་དང་། །སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ་ཆགས་བྲལ་བ། །དུག་བཞིན་འབད་པས་སྤང་
 བར་བྱ། །ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ནི་ཆགས་བྲལ་བས། །བྱང་རྒྱལ་དམན་པ་ཐོབ་མིན་
 བ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་
 ཐོབ། །དེ་ལྟར་ཕན་དང་མི་ཕན་པའི། །འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་དབྱུང་བ་ན། །དེ་
 དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་ནི། །རང་དོན་ཆགས་ཤིང་རི་ལྟར་གནས། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་དང་འབྲས་སུ་བྱང་
 རྒྱལ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ཤིང་དེའི་རྩ་བ་ནི་སྟིང་
 རྗེར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱམས་དེ་བསྟོམ་པ་ལྟར་ལེན་ལ། ཆེས་གོམས་པས་
 དེ་དག་བརྟན་པར་ལྟུང་པ་ན་གིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་སྟོང་པ་ལ་
 རང་དབང་མེད་པར་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟིང་རྗེ་བརྟན་པའི་རྩ་བ་
 ཅན། །བྱང་སེམས་སྤྱུ་གུ་ལས་བྱུང་བ། །གཞན་དོན་གཅིག་འབྲས་བྱང་རྒྱལ་ནི། །
 རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རྒྱམས་སྟོམ་པ་བྱེད། །གང་ཞིག་གོམས་པས་བརྟན་པ་ནི། །གཞན་

གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་བྱེད་ཅུམས། །བསམ་གཏན་བདེ་བར་དོར་ནས་ཀྱང་། །
 མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ངོ་མཚར་འདི་བསྐྱགས་འོས། །
 འདི་ནི་དམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་
 མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གཞན་གཅེས་འཛིན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱིན་བྱའི་རྩ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་ཡང་གང་
 ཟག་གི་བསམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་འབས་བྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་ན་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ལུལ་སྟོང་
 ཉིད་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་པོའི་སྤྱེས་བྱ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་སེམས་ཆེ་
 ཆུང་གི་བྱེད་པར་གྱིས་འབས་བྱ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་འབྱུང་སྟེ།
 ཉན་རང་ཅུམས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་འབད་ནས་
 བསྒྲུབས་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་འབས་བྱ་དམན་པ་ལས་མ་
 བྱུང་བ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་མེད་པས་ལན་པར་གསུངས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅུམས་གྱིས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་གྱི་ཐུགས་བསམ་
 བཟང་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་འབས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 འགྲུབ་ཅིང་། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 ཅུམ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་སྤྱུལ་པས་བྱོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་
 ཕྱག་དུ་མ་ལ་མཆོད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་ཆ་བ་དང་། །
 འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཅུད་ནས་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་ལུས་ལ་ཆ་བ་

དང་ནད་ལ་སོགས་པ་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཉེར་འཛིན་རིགས་
གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཐོབ་པར་
གསུངས། བྱད་པར་དེ་ཙམ་འབྱུང་བ་བསྐྱོམ་བྱའི་སྤྲོད་ཉིད་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པས་
ནི། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱད་ཁོ་ན་
ཡོན་པར་གསུངས། སྤྲིག་སྐྱིབ་འཛོམས་པ་ལའང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་
སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིང་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་མིན་པས། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་
ན། མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་དང་པམ་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་
སྐྱིབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱང་སྦྱོང་བ་ལ་ཆོགས་མེད་ཅིང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
མེད་པར་ཐབས་གཞན་གྱིས་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཆབས་པོ་ཆེ་དེ་དག་སྦྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་
དགའོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་མཐུས་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཆེན་པོ་ནམས་སྦྱོང་ནུས་པར་
མ་ཟད་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་ནམ་སྤིན་མི་བཟད་པ་མྱོང་དགོས་པའི་ལས་
ནམས་ཀྱང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་མཐུས་ཆོགས་སྦྱུང་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་
མཆོག་ཏུ་བསྐྱར་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་སྟོན་དེད་དཔོན་སྟོང་རྩེ་ཆེན་
པོར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་མི་ནག་མདུང་བྱང་ཅན་གྱིས་ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་གསོད་པའི་
བསམ་པ་སྐྱིས་པ་ན། དེད་དཔོན་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་འདི་ལྟར་བདག་གིས་མི་འདི་
སྟོག་དང་བྲལ་ནས་གཞི་འདིས་བསྐྱལ་པ་འབུམ་དུ་དཔལ་བ་ཆེན་པོ་ནམས་སུ་
བསྐྱེགས་ཀྱང་བདག་གིས་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་ལ་སྦྱོབ་པར་བྱ་ཡི། ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་
པོ་འདི་དག་སྟོག་དང་བྲལ་བའང་མི་རུང་། མི་འདིས་སྤྲིག་པའི་ལས་དེ་སྟེང་བྱས་

ནལ་མི་རུང་བས་ཆོས་རྒྱན་འདིའི་སྒྲིག་གཅོད་དོ་སྙམ་ནས་མི་དེ་བསད་བས་སྒྲིང་
 རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་གྱི་འཁོར་བ་བསྐྱེད་ཏེ་ཆོག་མཁན་རྗེ་གས་
 བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྔོན་བཅའ་ཟེའི་ཁྱེད་སྐར་མ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་ལོ་བཞི་
 ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་དུ་ཆོངས་པར་སྤྱད་ནས་བཞུགས་པའི་ཆོ། ལུ་མོ་ཞིག་ཆགས་པའི་
 དབང་གིས་སྒྲིག་ཆད་དུ་ཉེ་བར་གཟིགས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྱུངས་ཏེ་དེའི་
 ཁྱིམ་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་གནས་ནས། ཡང་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་སྟེ་ཆོངས་པར་སྤྱད་པས་
 བསྐྱེད་པ་ཁྱིམ་འཁོར་བ་བསྐྱེད་ཏེ་ཆོག་མཁན་རྗེ་གས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་
 པ་ཐོག་མེད་ཀྱིས་བྱམས་མགོན་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཞལ་མ་མཐོང་བ་
 ལ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་འདི་འབྱུངས་པས་ལས་སྐྱབ་ཆེན་པོ་
 དག་ནས་བྱམས་མགོན་དང་མཇལ་བ་དང་། རྗེ་པོའི་སྐྱ་མ་རྩ་རྩེ་ཉས་བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེའི་སེམས་ཤུགས་དྲག་པོས་བརྒྱའི་ག་བཅད་དེ་གཞན་ལ་བྱིན་
 པས་དེ་མ་ཐག་ཤུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།
 རྗེ་པོའི་སྐྱ་མ་བྱམས་པའི་ནལ་འབྱོར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་བྱང་སེམས་
 འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པས་བྱམས་མགོན་ཞལ་གཟིགས་ནས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་
 དང་། རྗེ་པོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
 ཤུགས་དམ་དུ་མཛད་པས་རྗེ་བཙུན་མ་སྐྱོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མང་པོས་ཞལ་
 གཟིགས་ཤིང་རྒྱ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཁྱབ་གདལ་ཆེ་བ་དང་མཚན་
 ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་པ་འདི་བྱུང་བར་གསུངས། བདག་པས་གཞན་
 གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རི་ཙམ་ཤུགས་དྲག་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོང་རྒྱ་བ་
 ཆེས་ལྷུང་བར་གསུངས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྔོན་རྒྱལ་པོ་གསེར་

མདོག་ཅིས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གསེར་བཟང་འོད་གྱི་དྲུང་
 ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། དེ་ནས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལོན་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོ་རྒྱ་མཐོན་གྱི་བུ་ཁྲིའུ་སྟེར་བྱེད་ཏུ་འཁྱུངས་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཤུ་གུ་
 ཐུབ་ཆེན་གྱི་དྲུང་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་
 བྱམས་མགོན་ཆེས་སྡེ་ཡང་། འཛང་རྒྱ་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་སྡེ་བར་བྱུང་
 བ་ནི། བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཆེས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་
 བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཤུགས་དྲག་ཏུ་
 བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་དང་སྐྱབས་མེད་པ་དང་དབྱང་གཉིན་མེད་
 པ་གང་མ་རུངས་པ་སྤྱིར་ཀྱང་འདུལ་མ་ལྷས་པ་རྣམས་དོན་བྱ་བར་སྦྱོན་པ་ནི་
 འཛང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེས་ལྷུང་བར་གསུངས་སོ། །གསང་སྤྱགས་བླ་མེད་གྱི་ལམ་ཏུ་
 ཞུགས་ནས་ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བར་གསུངས་པའང་བདག་པས་གཞན་གཅིས་
 པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཆེས་ཆེར་ཤུགས་དྲག་ཏུ་སོང་ནས་འགྲོ་བ་སྤྱག་བསྡུལ་
 གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་རྒྱལ་བསམས་པ་ན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་འགྲོ་བ་འཁོར་
 བའི་གནས་ནས་འདོན་པ་ལ་གིན་ཏུ་རིངས་པས་ལྷུང་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་ནས་
 ལམ་ལ་བསྐྱབས་པའི་མཐུ་ཡིན་གྱིས། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མེད་ན་ནི་སྤྱགས་
 ལམ་ལ་ལྷུང་བྱུང་བྱུང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་རྗེ་རིན་
 པོ་ཆེ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འདི་ལ་འབད་ནས་
 བཅོས་མིན་ཞིག་སྐྱེས་ན་དེས་ཟིན་པའི་དྲུང་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་བྱིན་པ་
 ཡང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པར་འགྲོ་ཡི། དེ་མེད་ན་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་
 བཀའ་སྟེ་བྱིན་པ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པར་མི་རྟུང་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་

ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དང་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་དང་ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་བསྒྲོམ་པ་
 སོགས་གང་ཡང་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པར་མི་ཚུད་དོ། །དེས་ན་འདི་མེད་
 པའི་དགོ་སྒྲོར་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཟོར་བ་རྒྱལ་པོས་ཅ་རྒྱུད་ལྟ་སྟེ། ས་བཅད་པ་ཅི་
 ཡང་མེད་ལ། སེམས་འདི་གནད་དུ་ཞིག་སོང་ན་རེ་ཞིག་ལ་མི་རྩ་བར་ཟོར་བ་
 བརྟར་ནས་ཆོན་པོར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་བརྟར་བས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལ་ཡང་མར་དུ་
 བརྟར་ཟེན་པ་དང་ལྟ་སྟེ། རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་
 སྒྲོར་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བྱས་ཤིང་དགོ་བ་རྒྱུད་དུ་དང་བར་སྐབས་སུ་འཛད་པ་རྣམས་
 ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་སྟེ།
 བའི་ཉི་མའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གདོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་གོ་ཡུལ་དུ་མ་ལུས་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲེས་པར་དུ་
 འབད་དགོས་ཏེ། འདི་སྒྲིས་ན་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེས་ཟེན་པའི་དགོ་བ་
 གང་བྱས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར། འདིའི་ཕྱིར་བ་རྣམ་མ་མ་སྒྲིས་ན་གང་ཟག་
 དེ་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། དེས་མ་ཟེན་ན་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་ཐེབས་པའི་སྒྲོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་
 དང་། རྣམས་བསྐྱས་པ་དང་ཅ་རྒྱུད་གི་ལམ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་
 ཀྱང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་དུ་འགྱུར་བར་གཞག་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ལམ་དེ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་སོང་མ་
 སོང་ཀྱན་རྫོང་སེམས་བསྐྱེད་འདིས་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་
 ལ་སེམས་དེ་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲོ་སྒྲུངས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་སྒྲུངས་པར་དབང་

བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཆོག་གི་རྗེས་སྒྲོས་ཅིམ་གྱིས་སེམས་འདི་སྒྲེན། ལམ་གཞན་ནམས་ཀྱང་
 དེ་དང་འདྲ་བས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ལ་སྒྲེན་ཅུས་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོ་དེ་མུང་བ་མ་སྒྲེས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱུངས་ནས་དེའི་མཐུས་
 བྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ནམས་ལ་སྒྲོབ་འདོད་སྙིང་ཐག་བ་ནས་
 སྒྲེས་པ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཆོ་གས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བཟུང་སྟེ་སྒྲོད་པ་ཕྱིན་
 དུག་ལ་སྒྲོབ་པ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་
 བས་ན་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མེད་བ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོད་
 བ་ཉིད་མན་ངག་གི་མཆོག་དུ་བྱངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པ་ལྟ་ཞོག །འདིའི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པའང་
 ཤིན་ཏུ་དགོན་ཏེ། ལལ་ཆེན་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རིན་པོ་ཆེ་
 ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ལ་མི་སྐབས་པའི་སྒྲེས་བུ་ནི། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་མི་
 ཤེས་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་
 འཆལ་བའི་རང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲེས་བུ་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་སྐབས་པས་ཀྱང་། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་བར་ཉམས་
 སུ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་པར་དག་བཅོམ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་མཛོན་ཤེས་དང་རྩུ་འབྲུལ་དཔག་མེད་མངའ་བ་དེ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཐུགས་སུ་མ་རྒྱད་ན། མྱོངས་པ་གཞན་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ཡང་མདོ་སྟེའི་
 རྒྱན་ལས། སྒྲོར་བའི་སྟོན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་། མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དག་
 ལ་ཡང་དག་སྒྲོར་བ་ནི། དེགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ངེས་པར་བཤད། །སྒྲོ་བ་ཆེ་དང་

ཚུམ་པ་ཆེ། འོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེ། འོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སེམས་འབྱུང་བའོ། ཁེས་པ་འདི་རྣམས་ཉན་རང་ལ་
 མེད་པ་སྟེ། རྫོགས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུར་བའི་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་
 སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་
 རྒྱ་ཆེ་ལ་མོས་པ་དང་། རང་གི་བདེ་བ་སྦྱོས་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 བསྐལ་པ་གངས་མེད་མང་པོར་དཀའ་སྤྱད་དུག་པོས་འཁོར་བར་གནས་ནས་རྒྱལ་
 གས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ལ་སྦྱོབ་པར་སྦྱོ་བ་དང་། བཟོད་པ་དང་སྦྱོ་བ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པའི་དགེ་བ་རྒྱུད་པའམ་ཚུམ་པ་ཆེ་བ་དང་།
 བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཆེ་བ་དང་། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་
 ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་ཁེད་དེ་ཉིད་སྦྱར་བར་འགྲུབ་པས་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་
 ཉན་རང་རྣམས་དང་འཕམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་ཅིང་གཞན་
 ཡང་ཕར་ཕྱིར་དུག་གི་སྟོན་པ་ཉན་རང་ལ་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ནི་འོག་ཏུ་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ། འདིས་ན་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་
 ཉམས་སུ་མ་ལོན་ཅིང་འདི་རྣམས་ལེགས་པར་མ་དགོངས་པ་ཡིན་གསུངས། ད་
 ལྟར་རང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ནའང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གིན་ཏུ་དགོན་པར་
 བཤེས་ལུས་ཏེ། སྦྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་སེམས་
 ཅན་དགོན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ནས་མཁན་སྦྱོབ་ཀྱི་སྦྱར་སྦྱར་སྟོན་པ་
 སྤངས་ལུས་བསྐྱར་བ་ཆེས་མང་ཡང་ཆེ་འདིའི་བུ་ལོང་སྟོས་དོར་ཏེ་ཕྱི་མ་འབའ་
 ཞིག་ཡིད་ལ་སེམས་པ་སྤྱིད་མཐའ་ཅམ་དུ་སྦྱང་ལ། གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱེད་པ་དང་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ལྟ་བཞུགས་པ་དང་རྒྱུད་བསྟོམ་པ་དང་བསྐྱུས་པའི་

གྲངས་གསོག་པ་དང་ཆུ་འབའ་ཞིག་གིས་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པ་དང་རྗེ་ལྷའི་བཅུད་
ལེན་བྱེད་པ་དང་ཆོ་མཚམས་བྱེད་པ་སོགས་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་། སྤྱིད་པའི་ཐུན་
ཆོགས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་། རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅས་
པར་བཟུང་སྟེ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་
ལ་ཆིག་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དང་འདི་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན། འདི་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པ་
ཞོག ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིང་ནས་དོན་གཉིས་བྱེད་པའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་སྒྲུང་
དོ། །དེས་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་
ཁུ་ཐུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་
གནད། རྒྱལ་བ་སྐྱས་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ། བན་བདེ་མ་ལུས་
པའི་འབྱུང་གནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཕན་ཡོན་བསམས་པས་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྒྲོ་ཡང་། བདག་གཞན་
མཉམ་བཞེད་བསམ་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་སོ་སྟུམ་ན། གོམས་ན་བསམ་པ་དེ་འདྲ་
བསྐྱེད་ལུས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དཀའ་ལས་ཕྱིར་བསྐྱོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་
གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་འཛིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་
མི་དགར་འཇུག། །ཞེས་དང་། བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་
ལྟར་དཀའ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། དེ་བས་རི་ལྟར་གཞན་དག་གི་ཁུ་བ་ཁྲག་གི་
ཐིགས་པ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་གོམས་
པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། བདག་གཞན་
བཞེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ན་བསྐྱེད་པར་ལུས་པ་ནི། ལྟར་རང་གི་དགྲ་བྱེད་པ་

མིང་ཐོས་ན་འང་འཛིགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཕྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་མཛའ་བ་ན་དེ་
 མེད་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སྒོ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ན་བདག་
 ལ་གཞན་བཞིན་དང་གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་ལྟ་བུའང་གོམས་ན་སྐྱེ། ཞེས་
 དང་། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བདག་གི་ལུས་མིན་པས། དེ་ལ་རང་གི་སྒོ་ལྟ་བ་
 རི་ལྟར་བསྐྱེད་དུ་རུང་སྟམ་ན། ལུས་འདི་ཡང་པ་མའི་ཁྲ་བྲག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ཞིང་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་སྒྲོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་
 རང་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གཞན་ལུས་ལ་ཡང་རང་གི་བཞིན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་
 གོམས་པར་བྱས་ན་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་
 འདི་ངས་པར་བསྒྲོམ་དགོས་ན། འདི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་གང་ནས་བཤད། ཁྱངས་
 རི་ལྟར་ཡོད་སྟམ་ན། མཛའ་བོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས། །མན་ངག་འདི་ཡི་
 སྒྲིང་གཞི་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲོན་མཛའ་བོའི་བྱ་
 མོར་འབྱུངས་པའི་འབྱུངས་རབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུངས་རབས་ཐམས་
 ཅད་མན་ངག་འདིའི་སྒྲོན་གྱི་ལོ་རྒྱས་དང་ཁྱངས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། །མཛའ་བོའི་
 བྱ་མོའི་ལོ་རྒྱས་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་པ་མ་དང་སྒྲ་མ་
 ལ་རིམ་གྱོ་བགྱིད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ངོ་མཆར་ཆེད། །བཀའ་སྤྱུལ་པ་འདི་ལ་
 ངོ་མཆར་ཅི་ཆེ་ང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་འང་མ་ལ་གནོད་པ་རྩ་
 ཟད་བྱས་པས་སྐྱག་བསྐྱུལ་ཆེན་པོ་མྱོང་བ་དང་། བན་པ་རྩ་ཟད་བྱས་པས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་མྱོང་བར་ཐུར་ཏེ། དེ་དག་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བགྱིས་དང་བཤད་པར་
 བྱའོ། །སྒྲོན་སྤྱ་ར་ཏུ་སི་ན་དེད་དཔོན་མཛའ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་ཅིང་ནོར་མང་ལ་
 འོངས་སྒྲོད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རྩུང་མ་སྒྲངས་ནས་

དགའ་མགུར་སྤྱད་པས་བྱ་བུར་ཡང་གི་ནས་བྱ་འདོད་པས་ལྟ་ལ་གསོལ་གྲང་། བྱ་
མ་སོས་པས། གཞན་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ལ་བྱ་བཅས་ན་བྱ་མོའི་མིང་དུ་ཐོགས་ཤིག་
རིང་དུ་འཛོལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྒྲུབ། །རེ་ཞིག་ན་དེའི་རྒྱུར་མ་ལ་བྱ་གཞུགས་
བཟང་བ་ཞིག་བཅས་ཏེ་བཅས་སྟོན་བྱས་ནས་མིང་འདོགས་པ་ན་མཛའ་བོའི་བྱ་
ཡིན་ལ། བྱ་མོའི་མིང་དུ་གདགས་པས་ན་མཛའ་བོའི་བྱ་མོར་བཏགས་སོ། །དེའི་
པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་གིའོ། །དེ་ནས་མཛའ་བོའི་བྱ་མོས། མ་
ལ་བདག་གི་པ་སྟོན་ལས་གང་གིས་འཛོ། བདག་གྲང་དེ་བཞིན་བསྐྱབ་བོ། །མས་
བསམ་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་ཚོང་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་ན་འདི་འང་དེར་
ཞུགས་ནས་གི་དོགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་པ་འབྲུ་འཛོང་པ་སྟེ་ཁྱོད་གྲང་དགའ་ན་འབྲུ་
འཛོང་བར་གྱིས་ཤིག །དེས་འབྲུའི་ཚོང་ཁང་བཅུགས་ཏེ་ཐོག་མའི་ཉིན་པར་ཀུན་
པ་ན་བཞི་རྗེད་དེ་དེ་དག་མ་ལ་བྱིན་ཏོ། །རེ་ཞིག་ན་གཞན་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་པ་
ནི་དྲི་འཛོང་པའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེས་འབྲུ་འཛོང་བ་བཏང་ནས་དྲི་འཛོང་བྱས་
པས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་ཀུན་པ་ན་བརྒྱད་རྗེད་དེ་དེ་དག་གྲང་མ་ལ་བྱིན་ཏོ། །ཡང་
གཞན་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་པ་གསེར་འཛོང་པའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེས་དྲི་འཛོང་
བ་བཏང་ནས་གསེར་བཙོངས་པས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་ཀུན་པ་ན་བཅུ་དྲུག་རྗེད་དེ་དེ་
དག་གྲང་མ་ལ་བྱིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཀུན་པ་ན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་རྗེད་དེ་དེ་དག་
གྲང་མ་ལ་བྱིན་ཏོ། །དེ་ནས་གསེར་འཛོང་ཐུག་དོག་ཅན་དག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསེར་འདིས་བསྐྱས་སོ་སྟེ་མ་ནས། མཛའ་བོའི་བྱ་མོ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་
པ་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་ཚོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་སུས་འདི་འདྲ་བར་པས་
འཛོལ་ལ་འཇུག་ཏུ་བཅུག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེས་མ་ལ་བདག་གི་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་

བོར་འཇུག་པའི་ཆོང་པ་ཡིན་པར་ཐོས་ཀྱི། བདག་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོར་འཇུག་
 གོ། །མས་བུ་དེ་ནི་བདེན་མོད། ཁྱོད་ནི་གཞོན་ལ་བུ་གཅིག་པུ་ཡིན་པས་ཁོ་མོ་བོར་
 བས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་མ་འགོ་ཞིག་ །དེས་མའི་ཆོག་མ་ཉན་པར། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་
 བོར་འགོ་འདོད་པ་རྣམས་འདོད་དོ་ཞེས་བསྒྲགས་ནས་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱས་བསྐྱོར་ཏེ་
 ཆས་པ་དང་། མས་མཆེ་མས་བརྒྱུད་ས་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱང་པ་གཉིས་ལས་བཟུང་སྟེ།
 ཁོ་མོ་བོར་བས་མ་འགོ་ཞིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཁྱོས་ནས་མའི་མགོ་རྒྱང་པས་
 སུལ་ཏེ་སོང་ངོ། །མས་བུ་ཁྱོད་ལ་ལས་འདིའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མ་ཟུར་ཅིག་
 ཅེས་བྱས་སོ། །དེ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་མཆོའི་འགམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དོང་ཅེ་རྒྱིང་པ་ལྟ་
 བརྒྱས་ཀྱང་པོ་ཆེ་ཉོས་ནས་རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱ་སྒྲིན་ཉའི་རིགས་
 གྱིས་གྲུ་མ་རུངས་པར་བྱས་ཏེ་མཛའ་པོའི་བུ་མོ་གྲུ་ཆལ་ཞིག་ལ་འཇུས་ནས་མཐར་
 ཕྱིན་ཏེ་སྒྲུམ་ལ་སོང་བ་དང་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་མཐོང་ནས་དེར་སོང་
 བ་ན་ལྟའི་བུ་མོ་གཟུགས་ལེགས་ཤིང་ལྟ་ན་སྟུག་པ་བཞི་བྱུང་སྟེ་བདེ་བར་འོང་
 སམ། བདག་ཅག་གི་བཟའ་བུར་དང་གོས་དང་རིན་པོ་ཆའི་ཁང་པ་འདི་དག་
 བཞེས་ལ་བདག་ཅག་དང་ལྟན་ཅིག་བཞུགས་ཤིག །དེས་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་
 ལོ་བརྒྱ་རྒྱུང་མང་པོར་བདེ་བ་ཕྱོང་ངོ། །དེ་དག་གིས་ལྟོ་སྟོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་མ་འགོ་
 ཞིག་ཅེས་བསྐྱོང་མ་ཉན་པར་སོང་བ་དང་། དེས་ཉག་ཏུ་ར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་
 ཁྱེར་མཐོང་ནས་དེའི་སྒྲོང་ཕྱིན་པ་དང་། སྤར་གྱི་དེ་བས་གཟུགས་མཛེས་པའི་ལྟ་
 མོ་བརྒྱད་བྱུང་སྟེ། རྒྱུར་སྒྲོན། བདེ་བར་བྱོན་ཏམ། བདག་ཅག་གི་བཟའ་བུར་
 དང་གོས་དང་རིན་པོ་ཆའི་ཁང་པ་འདི་དག་བཞེས་ལ་ལྟན་ཅིག་བཞུགས་ཤིག །
 དེས་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་ལོ་བརྒྱ་རྒྱུང་མང་པོར་བདེ་བ་ཕྱོང་ངོ། །དེ་དག་གིས་

ཀྱང་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་མ་འགོ་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོའང་འགོ་འདོད་ནས་སོང་བ་དང་། དགའ་
བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་མཐོང་ནས་དེའི་སྒྲོར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་
གཟུགས་མཛེས་པའི་ལྷ་མོ་བཙུ་བྱས་ཐུང་སྟེ། ཚུར་སྒྲོན། བདེ་བར་བྱོན་ཏམ།
བདག་ཅག་གི་བཟའ་བཏུང་དང་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པ་འདི་དག་བཞེས་ལ་
ལྷན་ཅིག་བཞུགས་ཤིག །དེས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་བདེ་
བསྐྱོང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་མ་འགོ་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོའང་འགོ་འདོད་
ནས་སོང་བ་དང་། ཚངས་པའི་བྲམ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་པ་བཟང་པོ་མཐོང་ནས་དེའི་
སྒྲོར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་གཟུགས་མཛེས་པའི་ལྷ་མོ་སུམ་བཙུ་ཅ་གཉིས་
ཐུང་སྟེ། ཚུར་སྒྲོན། བདེ་བར་བྱོན་ཏམ། བདག་ཅག་གི་བཟའ་བཏུང་དང་གོས་
དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པ་འདི་དག་བཞེས་ལ་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་ཤིག །དེས་དེ་
དག་དང་ལྷན་ཅིག་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་བདེ་བར་བསྐྱོང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྟོ་
ཕྱོགས་སུ་མ་འགོ་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོའང་འགོ་འདོད་ནས་སོང་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་
ཁང་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་མ་ཐག་སྒོ་བཅད་
ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་གསུམ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྒོ་བཅད་
ངོ་། །དེ་ན་སྒྲེས་བུ་ལུས་རབ་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་མགོ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབར་
བ་མེ་ལྷེ་གཅིག་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་འཁོར་ཞིང་འདུག་སྟེ་མགོ་ལས་ནག་ཁྲག་ཐུང་བ་
ཟས་སུ་ཟ་བ་མཐོང་ནས། ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅེས་དྲིས་པས། ངས་མ་
ལ་གཞོད་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །མཛེས་པོའི་བུ་མོའི་ལས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིན་
ཏེ། བདག་གིས་ཀྱང་མ་ལ་གཞོད་བ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲིད་ནས་འདིར་འོངས་
སོ་སྟུམ་བ་དང་། དེ་མ་ཐག་དུ་ནམ་མཁའ་ལས། གང་བཅིངས་པ་དེ་ནི་ཐར། གང་

མ་བཅུངས་པ་དེ་ནི་བཅུངས་པོའི་ཞེས་པའི་སྐྱ་བྱར་མ་ཐག་ཏུ་མཛའ་བོའི་བུ་མོའི་
 སྐྱ་བོར་ལམོར་ལོ་དེ་བྱར་ངོ་། །དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་དེས་མཛའ་བོའི་བུ་མོ་སྐྱག་བསྐལ་
 བར་མཐོང་ནས། ཏྲག་ཏུ་དགའ་དང་དྲེགས་བྱེད་ཅིང་། སྦྱིད་པ་བྱེད་པ་བོར་བྱས་
 ཏེ། ཁྲོངས་པའི་སྤྲ་མའི་ཁང་པ་ནས། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ནི་ཁྱོད་འདིར་འོངས། སྐྱེས་པ།
 ཏྲག་ཏུ་དགའ་དང་དྲེགས་བྱེད་ཅིང་། སྦྱིད་པ་བྱེད་པ་བོར་བྱས་ཏེ། ཁྲོངས་པ་སྤྲ་
 མའི་ཁང་པ་ནས། །འདིར་ནི་འོང་བར་འདོད་གུར་པ། །ཡུལ་རིང་པོ་ཡི་ལས་ཀྱིས་
 གཉེར། །ལས་ཀྱིས་རིང་ནས་གཉེར་ནས་ཀྱང་། །གང་དུ་ལས་ཀྱིས་གཉེར་བ་
 དེར། །ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་གྱུར། །ལས་གང་རྣམ་པར་སྤྲིན་གྱུར་ནས། །
 ལམོར་ལོ་འབར་བ་རབ་འབར་བ། །བདག་གི་སྟོག་ལ་གཞོད་གྱུར་ཏེ། གྲུང་ལ་
 ལམོར་ལོ་འབར་བར་གྱུར། །མི་དེས་སྐྱེས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 དེ། །དགའ་བ་བྱེད་པའི་མ་ཡི་མགོར། ཁྱོད་ཀྱིས་དོག་པས་བརྒྱབ་པས་ན། །དེ་ཡི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན། སྐྱེས་པ། ལམོར་ལོ་འབར་བ་རབ་འབར་བ། །བདག་གི་
 སྟོག་ལ་གཞོད་བྱེད་པ། །འོ་གངས་སྟོང་ཕག་རི་སྤྱིད་དུ། །ང་ཡི་གྲུང་ན་ལམོར་
 བར་འགྱུར། །མི་དེས་སྐྱེས་པ། །འོ་གངས་སྟོང་ཕག་དུག་ཏུ་དང་། །འོ་གངས་བརྒྱ་
 ཡི་བར་དུ་ནི། །འབར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་འཁར་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་ལ་མཛོག་
 པ་བྱེད། །དེས་དེ་ལ། གཞན་ཡང་འདིར་འོང་བ་ཡོད་དམ། མི་དེས་སྐྱེས་པ། གང་
 གི་འདི་འདྲའི་ལས་བྱས་པ་རྣམས་འོང་བར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ནས་མཛའ་བོའི་བུ་མོ་
 སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་གཟིར་བ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་རྩེ་བསྐྱེད་ནས། ངས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལམོར་ལོ་འདི་བཞོད་པར་བྱ་ཡིས། གཞན་གང་
 གིས་འདི་འདྲའི་ལས་བྱས་པ་དེ་དག་འདིར་མ་འོང་ཞིག་ཅེས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་

མགོ་ལས་འཁོར་ལོ་དེ་གིང་ཏ་ལ་བརྟན་ཙམ་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འབགས་ནས་
 འདུག་པ་དང་། དེའང་གི་འཕོས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་སོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་མཛའ་
 བོའི་སྤྱོད་མོ་དེ་ནི་ར་ཡིན་ཏེ། མ་ལ་ཀཱ་པ་ན་བྱིན་པས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་བཞིར་
 བདེ་བ་མྱོང་ངོ་། །མ་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པས་དེ་ལྟ་སྤྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་
 མྱོང་ངོ་། །དེ་བས་ན་པ་མ་ལ་ཕན་པར་བྱ་ཡི། གཞོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དཔུལ་བའི་གིང་ཏ་འདྲེན་པའི་
 བྱད་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ། ཁོང་དང་དཔུལ་བ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་ཨ་གྲུང་གི་གིང་
 ཏ་ལྟགས་ཀྱིས་གཞི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ཐད་ལ་དྲངས་པ་དང་། ཁོང་གཉིས་
 རྟོབས་རྒྱུ་ལྟེ་མ་འདྲོངས་པས། དཔུལ་བ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་རབ་ཏུ་
 འབར་བས་བསྐྱེད་ཅིང་འཚོག་པས་གིན་ཏུ་སྤྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁོང་གི་བསམ་པ་ལ་
 གཉིས་ཀས་དྲངས་ཀྱང་མི་འདྲོངས་པས་ནམ་ཡང་སྤྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་མཚུངས་པར་
 འདུག་པས། བདག་གཅིག་སྤྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པར་སྤྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ལ། འདི་བདེར་
 གཞུག་དགོས་དགོངས་ཏེ། དཔུལ་བ་སྤྱང་རྣམས་ལ་འདིའི་ཐག་པ་ཡང་བདག་གི་
 གཉའ་བ་ལ་ཐོགས་གིག་བདག་གཅིག་སྤྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་བྱས་པས་དཔུལ་བ་སྤྱང་
 བ་རེ། ཁྱོད་སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ནས་ལྟགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མགོ་ལ་བརྒྱབ་པས།
 ཁོང་ཆེ་འཕོས་ཏེ་ལྟར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་གནས་གསུམ་ལ་བརྟགས་པས། དཔུལ་
 བ་ནས་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཁྲོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་ཕན་སེམས་སྐྱེས་པ་
 དེ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །འདི་སྤྱི་བའི་གཞན་ཕན་གྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་
 གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་རྟོབས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ།
 གཞོད་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲག་གིས་ཆོམ་པར་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གིང་ཏ་

ཆེན་པོའི་སྒྲུ་ལྟ་བུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ། ལྷག་མོ་ལ་སྐྱུ་ལུས་སྦྱིན་པ་དང་། རུས་སྤུལ་གྱི་
གཙོ་བོར་འབྱུངས་པའི་ཆེ་རང་གི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་བྱུང་དུ་བསང་དེ་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་
ཙམ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱ་མཆོ་ལས་བསྐལ་བ་དང་། སྦྱིན་སུ་བརྒྱད་ཁྱི་
སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཤས་ཆེམ་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས། གཞན་
གཙུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཙན་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་མཛད་དེ།
ཐ་ན་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་སེམས་ཙན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་མཛད། དེར་ཡང་
མ་ཟད་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བར་
མཛད་དེ། སྦྱིས་རབས་ལས། ལུས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཐན་ཐོགས་པར།
ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཞེས་བདག་གིས་གང་བསམས་པ། སྦྱོན་ལམ་དེ་ནི་འབྲས་སུ་
ཡོད་པར་བྱ། བྱུང་རྒྱུ་མཆོག་ཀྱང་རབ་དུ་ཉི་བར་བྱ། འགྲན་ཕྱིར་མ་ཡིན་
གཤམ་པ་འདོད་ཕྱིར་མིན། མཐོ་རིས་འདོད་དང་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱུ་བྱིར་མིན།
བདག་གི་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་ཕྱིར་མིན་གྱི། གཞན་དོན་བསྐྱུ་བྱིར་བདག་ནི་
འདི་ཚུམ་མོ། རྟེན་བས་བདག་ནི་འདི་ཡིས་དུས་གཅིག་དུ། འཛིག་རྟེན་དག་ལ་
སྐྱུ་ག་བསྐལ་བདེ་འབྱུང་བ། བསལ་ཞིང་བསྐྱུ་བ་རྟག་དུ་རུས་གྱུར་ཅིག་ཉི་
མས་སྦྱོན་བསལ་སྤང་འབྱུང་རུས་བཞིན་ནོ། མཐོང་ཞིང་ཐོས་སམ་རྗེས་སུ་བྱན་
ཡང་རུང་། རིག་གམ་གཏམ་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཀྱང་རུང་། རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་འགྲོ་
ལ་ཐན་པ་ནི། བདེ་དང་ལྷན་པ་རྟག་དུ་བྱེད་གྱུར་ཅིག་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། བདག་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་གཞན་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་བདག་ལ་
ལེན་པ་ནི། སྦྱོད་འཇུག་ལས། སྦྱིད་ལུགས་མེད་དང་དབྱུང་ཆོགས་དང་། ལྷུང་
སྤང་བདག་ཉིད་དབང་བྱ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། བདག་

དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་གྱིས། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་
 བེ། ལྷུང་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་བྱ། །
 གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་སྟོན་བཅས་གཞན་ལ་
 ཡང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་
 དང་། གཞན་སྤང་བ་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟས་བདག་གཞོན་ཞི་བ་
 དང་། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་བྱིར། བདག་ཉིད་གཞན་ལ་གཏང་བ་
 དང་། གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། གཞན་གྱི་དྲོག་ཆེན་བྱས་ནས་
 བེ། བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྤང་བ། དེ་དང་དེ་ཉིད་ཐོགས་བྱས་ནས། རྩོད་གྱིས་
 གཞན་ལ་ཕན་པར་སྟོད། བདག་སྦྱིད་གཞན་ནི་མི་སྦྱིད་ལ། བདག་མཐོ་གཞན་
 བེ་དམའ་བ་དང་། བདག་ནི་ཕན་བྱེད་གཞན་མིན་ཞེས། བདག་ལ་ཐུག་དོག་
 ཅིས་མི་བྱེད། བདག་ནི་བདེ་དང་བལ་བ་གྱིས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་
 ལ་སྟོར། གང་ཆོ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅེས། བདག་གི་སྟོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། །
 གཞན་གྱི་ཉེས་པར་བྱས་པ་ཡང་། རང་གི་སྟོན་དུ་བསྐྱར་བྱོས་ལ། བདག་གིས་
 ཉེས་པ་རྒྱུད་བྱས་ཀྱང་། སྦྱོ་བོ་མང་ལ་རབ་ཏུ་ཤོགས། གཞན་གྱི་གཤམ་པ་ལྟག་
 བརྗེད་པས། རང་གི་གཤམ་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། བདག་ནི་བྱན་གྱི་ཐ་མ་
 ལྟར། དོན་རྣམས་ཀྱང་ལ་བཞོལ་བར་གྱིས། འདི་ནི་སྟོན་ཅན་རང་བཞིན་གྱི།
 སྟོ་བུར་ཡོན་ཏན་ཆེས་མི་བསྟོད། འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་ནས་ཀྱང་། འགས་ཀྱང་མི་
 ཤེས་དེ་ལྟར་གྱིས། མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་བྱིར། རྩོད་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོན་
 བྱས་གང་། གཞོན་དེ་མེམས་ཅན་དོན་གྱི་བྱིར། བདག་ཉིད་ལ་ནི་འབབ་པར་
 གྱིས། ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་

བས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བདག་གཞན་མཉམ་
བརྗེ་སྒོམ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་བརྟན་དང་སྦྱོད་འཇུག་གཉིས་
ཀར་གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིག་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་ཡོན་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་དགོ་
ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་རྒྱལ་འདི་ཉིད་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་། རྒྱལ་སྤྲིག་ཞི་བ་ལྟ་ས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་
བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་རྒྱལ་འདི་ཉིད་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་བསྐྱབ་
བརྟན་དང་སྦྱོད་འཇུག་གཉིས་སུ་གཏན་ལ་ལང་ཅིང་། དེའི་མན་ངག་ཞིབ་པར་
རྒྱལ་སྤྲིག་ཞི་བ་ལྟ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་སྤྱི་མ་གསེར་གྱིང་པའི་མན་ངག་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་རྗེ་པོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་མངའ། རྗེ་པོས་འབྲོམ་རིན་
པོ་ཆེ་ལ་ལྷོག་ཆོས་སུ་གནང་། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
ལ་གནང་ནས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་
དུ་མཛད་ཅིང་། སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་ལྷོག་ཆོས་སུ་མཛད་དེ། སྤྱི་མ་གོང་
མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་པ་ནི། སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་སྦྱོང་འདི་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་གཞན་ནས་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁས་མཆོག་
དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། གང་གིས་ལུས་དང་སྤྲིག་དང་ནི། །
སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་གཏང་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱམས་པ་དང་། །སྤྱིང་རྗེ་
ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་བྱ། །སྤྲིག་པ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་
འདོད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་དང་། །སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་
བསམ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་བྱ་བ། །འདི་ནི་ཆོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྦྱོད་དམ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་ནི། །

རང་གི་ལུས་དང་སྟོག་ཉིད་ནི། ཡིད་གྱི་རྗེས་བཞིན་གཏང་བར་བྱ། ཞེས་དང་།
 སྟོག་ཆགས་ཀྱན་གྱི་སྟོག་པ་རྣམས། ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྟོན་པར་ནི། ཉེ་ལྷ་ར་
 སྟོག་པ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། འགྲོ་བའི་ཐོངས་པས་སྟུག་བསྐྱེད་བྱ། ཞེས་དང་། སྟོན་
 ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་བདག་གིས་མི་དགོ་གང་། ཅུང་
 ཟད་བགྱིས་སམ་བགྱིད་སྟུལ་རྗེས་ཡི་རང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དག་བཤགས་
 བས་ནི། སྟོན་ཆད་མི་བགྱིད་པ་ཡི་སྟོམ་པ་ལོང་། བདེར་གཤེགས་རང་རྒྱལ་དང་
 བྱི་ཉན་ཐོས་དང་། རྒྱལ་བའི་སྟོན་གྱིས་དགོ་བ་བསགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 པ་ཡིས་ལེགས་པར་སྟུང་བ་གཞན། མ་ལུས་པ་ལ་བདག་ནི་ཡི་རང་ངོ་། སྟེ་པོ་
 ཉོན་མོངས་དུག་གིས་མགོ་མོངས་པ། ཉེ་དག་རྣམས་ལ་མི་དགོ་གང་མཆིས་པ། ཉེ་
 བས་ནི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་དགའ་བཞིན་དུ། ཅི་ནས་དབྱལ་བ་རྣམས་སུ་གཞོལ་
 བར་བགྱི། འཛིག་རྟེན་རབ་ཞི་བདེ་བའི་བདུད་རྩི་ཡིས། ཆོམ་ནས་ཡིད་ནི་དགོ་
 བ་བགྱིད་གྲུར་ཅིག འགྲོ་བ་བདག་གི་སྟུག་བསྐྱེད་ཇི་སྟེད་པ། ཉེ་ནི་བདག་གིས་
 དང་དུ་ལེན་པར་ཤོག ཅེས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། མདོ་སྟོན་རྒྱུ་དུ།
 གཞན་དོན་བརྩོན་ལྷན་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་འདི། གང་ཆོ་མནར་མེད་ལ་ཡང་
 དགར་འཛིན་པ། ཉེ་འདྲ་བ་དག་སྟོང་ན་གཞན་རྟེན་ཅན། སྟུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་
 རྣམས་ གྱིས་ ག་ ལ་ འཛིགས། སྟོང་ དཔོན་ བརྩེ་ ཆེན་ ཏྲག་ ཏུ་ བསྟེན་ པའི་
 བདག ལ་རོལ་སྟུག་བསྐྱེད་དག་གིས་སེམས་གདུང་བ། གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཡང་ཆོ། ཞེས་དང་། གཞན་དང་
 བདག་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་དམ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་སྟུག་པ་རྟེན་
 བས་ནི། ཉེ་ལྷ་ར་བདག་པས་གཞན་དོན་མཆོག་ཏུ་ཤིས། རང་གི་དོན་གང་

གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡིན། རྩི་ལྟར་སྤྱིར་རྗེའི་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །
 བདག་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མི་ཟད་གཏུང་བ་རབ་བྱེད་པ། རྩི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གཏུང་
 བ་ལས་ཀྱིས་གཞན་དག་ལ་འད་། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་མ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། སྤྱི་བོ་སྤྱོདས་པ་རང་གི་བདེ་དོན་བརྩོན། རྩི་མ་ཐོབ་པས་རྟག་
 ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགྱུར། བརྟན་པ་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་བརྩོན་པ་ནི། གཉི་གཉི་
 དོན་བྱས་ཀྱི་རན་འདའ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་
 བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གཞུང་དེར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། རྩི་བཞིན་དུ་འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་ས་སོགས་སུ་མང་དུ་གསུངས། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཀྱིས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བུའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་
 གཞུང་མང་པོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།
 ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་། སྤྱོད་དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། རྟག་ཏུ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རང་དགར་དགག་མེད་སྤྱད་བྱར་ཤོག སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྤྲོག་བཞིན་པར་ས། བདག་ལ་དེ་དག་ཆེས་འཕངས་ཤོག བདག་ལ་
 དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་ཤོག ཅིས་བདག་གཞན་
 མཉམ་བཞེའི་སྒྲོ་ནས་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ཆེས་གསལ་བར་
 གསུངས་སོ། གཞུང་དེ་དག་གྱང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བྱེད་ཡིན་
 པས་ཞིབ་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་། རྩི་ཡང་མདོ་སྤྱི་ལུ་པོ་ཆེའི་
 གཞོན་ནུ་ཅོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ལ་
 བསྐྱར་བར་ནི་མོས། བདག་ཉིད་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཛིན་ལུས་སུ་བསྐྱར། །
 ཞེས་སོགས་ཅོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ཞིང་། མདོ་དེའི་དབུ་

ཞབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
འདི་ཉིད་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྟོན་པའི་དགེ་པའི་
བཤེས་གཉེན་རི་ལྟར་བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་
པའི་མན་ཡོན་དང་། འདི་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
བསྐྱབ་བྱ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིར་རི་ལྟར་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་
རྣམས་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སློ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་
དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་དང་དགོན་མཚོག་བརྟེན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛོན་
རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་ཞིབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་།
གཞན་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱད་སྟངས་རྣམས་དང་། ལས་བརྒྱུ་པ། རྟོགས་བརྟོན་
བརྒྱུ་པ། མཛངས་བླུན་སོགས་སུ་འང་བྱུང་པས་སྟོན་བདག་པས་གཞན་གཅུས་རི་
ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཆེས་གསལ་བར་འབྱུང་ཞིང་། སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་
རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པས་
ན། ཆོས་འདི་ལ་སྟིང་ནས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུངས་རབས་རྣམས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དེ་
མ་མེད་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བལྟས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྐྱེད།
དེ་དག་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་རྣམས་ཡང་ཡང་བལྟས་ལ་གོ་ཡུལ་ཅི་རྟེན་བྱ། དེ་དག་གི་སྟིང་པོའི་དོན་
རྣམས་བརྒྱད་ལྟན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་རག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱད་ལ་བསྐྱོར་
ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར་དུ་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་
ཏེ་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་ཅི་བྱུང་བྱེད་པ་ནི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐོག་

མར་གང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ཆོས་དེ་ལ་ཐོས་པ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་མ་བྱས་པར།
 ཐམ་ཐོམ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་རེས་པ་གང་ཡང་མི་རྟེན་པས་འབྲས་ལུ་རི་བཞིན་འབྱུང་
 བ་མི་མིན་དེ། ཤར་དུ་འགྲོ་འདོད་གོམ་པ་ལུ་ཁྱོ་སྒྲོ་བ་ལྟར་མལ་ཆེར་བྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་འགྲོ་བ་མང་ཞིང་། དེར་མ་སོང་ཡང་ལམ་གྱི་ཆ་མ་ཆང་བ་དང་གོ་རིམ་
 འཆོལ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲིག་དུ་ལྟར་ནས་ངལ་བས་འབད་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་མི་སྒྲུབ་དང་།
 བདུད་དང་སྤྲིག་གོགས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་བས། མདོ་
 ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་བཅད་བཅར་བའི་
 གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བྲང་བར་བྱ་ཡི་གུས་
 བྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་
 བྱས། དེ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་འབད་ན་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་ས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་གོ་
 རིམ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྤེའི་
 རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་མཐོང་འགྱུར་ན་སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་
 འགྱུར། གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པར་ཡང་སྒྲོམ་འཇུག་འགྱུར་ན་བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར།
 ཞེས་ཐོས་པ་རྒྱལ་བཞིན་མ་བྱས་པར་བསྒྲོམས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་མི་སྒྲུབ་དང་།
 མ་བསྒྲོམ་པར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲུབ་པས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ག་
 དགོས་པར་གསུངས། སྒྱིར་ཆོས་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 ཆང་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བ་
 གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། ང་ཐོས་
 དུས་ཆེ་ན་བསམ་སྒྲོམ་བདོ། །དེ་བསམ་དུས་ཆེ་ན་ཐོས་སྒྲོམ་བདོ། །ང་སྒྲོམ་དུས་
 ཆེ་ན་ཐོས་བསམ་བདོ། །ང་གཅིག་ཏུ་མ་ལུས་བསྒྲོམས་བྱས་ནས། །ཆོས་ལམ་དུ་

འཁྱེར་ནས་འགྲོ་ཤེས་པས། །ད་བཀའ་གདམས་སྟོགས་ཆར་མ་ལུང་བས། །དོན་
བརྒྱ་འབག་བཞིན་དུ་འབྲུལ་ཤེས་པའི། །ལེགས་ཀྱན་ཏུ་རྟོགས་དེ་བཀའ་
གདམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
གྱི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྟེ་བ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ག་ལ་ངེས་པར་འབད་དགོས་ཏེ།
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོག་མར་སྟེ་བ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་
ཏེ་མན་ངག་མཉན་ལ་ཐོས་པ་བྱས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རང་གིས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དབྱེད་དེ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས། རི་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་དེ་
ཉིད་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སེམས་འདི་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ག་ལ་
བརྟོས་ཏེ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་མཉན་ཏེ་མང་དུ་ཐོས་པ་བཅུལ། ཐོས་པའི་དོན་ལ་
རྒྱལ་བཞིན་བསམས་པས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད། རི་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་གོམས་
པར་བྱས་ནས་སྟེལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་མཐར་
ཕྱིན་པ་ལ་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་བཞུད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་ས་ལྟ་ལུའི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་གསེར་ལྟ་ལུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་། མཐར་ཆོས་གྱི་སྒྲིན་
ལྟ་ལུའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བར་དང་། ལམ་ལ་སྦྱར་ན་དང་པོར་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་
ནས་བཟུང་། མཐར་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཐའི་རྩྭ་རྩྭ་ལུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ས་
ལམ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་སྐྱེད་པོ་ཤེས་

སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལ་དང་པོར་དགེ་བའི་བཤེས་བཞེན་བསམ་
 སྦྱར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ས་ལམ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་
 མཉན་ནས་ཐོས་པ་བྱས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད། རི་ལྟར་ངེས་པའི་
 དོན་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ག་ཆར་བར་
 མ་བྱས་པར་འདི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་གནས་མེད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། སྤྱི་ཤིང་བྱ་གང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་ནས་ཐོས་པ་
 མང་པོ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་བདེན་པར་སྦྱ་བ་མ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྤྱི་ཤིང་བྱ་མིང་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆར་རྒྱ་བར་མི་རུས་ཀྱི། ཤེས་
 རབ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆར་རྒྱ་བར་རུས་སོ། །ཤེས་རབ་དེ་ཡང་གང་ལས་ངེས་
 བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མང་ཏུ་ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་
 ཤིང་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་པར་
 བྱའོ། །སྤྱི་ཤིང་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐོས་པ་མང་པོ་ལ་མངོན་པར་མི་
 བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུད་རྟིག་ཅན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་དང་། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་པའམ་
 མེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པར་ཡང་། སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 ཅེས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ལྷན་པ། ཏག་ཏུ་བྱམས་སྟིང་རྗེ་དང་ལྷན་པ་
 ཞིག་བྱང་བ་ལས། དེ་འདི་སྟམ་དུ་འདི་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

བ་སེལ་ཡང་མི་རུས། འཕགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་རུས་སོ། འཕགས་པའི་
 ལྷ་བ་གང་ལས་སྐྱེ་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་སྐྱེ་
 བས་ཐོས་པ་བཅའ་ཡོ་སྟོམ་དུ་བརྩོན་པ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཐོང་
 རྟེན་ཆོས་དུ་མ་བསྟན་ནས་ཁྱོད་རྟག་ཏུ་འདྲེ་འཛི་མེད་པར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་
 རྟོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། འདི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཐོས་པ་དང་ལྷན་
 བ་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཤེས་རབ་ལྷན་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་
 རོ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་བདུད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲགས་མི་རྟེན་དོ། ཐོས་པ་དང་ལྷན་
 བ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། རྟོག་པ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བར་
 འགྱུར་རོ། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཛོལ་བ་ལ་བརྩོན་ན་བདུད་ལྷིག་ཅན་གྱིས་
 གྲགས་མི་རྟེན་དོ། ཐོས་པ་དང་ལྷན་ན་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ལ།
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཡང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་ན་དོན་ལ་
 ཉེ་བར་རྟོག་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། སྦྱོན་པ་དང་
 རྒྱལ་བཞིན་གཉིས་དང་། ཐོས་པ་བསོད་ནམས་གང་ཆེ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རིགས་
 ཀྱི་བྱ་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་མདུན་ན་ཡུངས་འབྲུག་ཅིག་
 འདུག་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པའི་ཆོགས་དང་རྒྱལ་བཞིན་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་
 བར་བྱའོ། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཇི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པའི་ཆོགས་བལྟ་བར་
 བྱའོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྩེས་ཇི་ལྷ་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་སྦྱོན་པའི་ཆོགས་དང་རྒྱལ་བཞིན་གྱི་ཆོགས་བལྟ་བར་བྱའོ། རྩོགས་
 བརྩའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་ཇི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐོས་པའི་ཆོགས་བལྟ་
 བར་བྱའོ། ལྷ་རིའི་བྱ་སྦྱོན་པའི་ཆོགས་ནི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་དེ། གཉིས་གང་ཞེན་

འདི་ལྟ་སྟེ། དབུལ་པ་སེལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་བྱ་བ་འདི་
གཉིས་བྱེད་དོ། །རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་དོ། །གཉིས་གང་
ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། རན་འགོ་སེལ་བ་དང་། བདེ་འགོ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་བྱ་བ་འདི་
གཉིས་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་དེ། གཉིས་གང་ཞེན།
འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་བྱ་བ་
འདི་གཉིས་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་
ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལེན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤང་པོ་རྣམ་པར་སྤྱོན་
པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཐོས་པའི་ཚོགས་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ལེན་པ་མེད་པ་
དང་། རྣམ་པར་སྤྱོན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ན། བྱང་རྩལ་
སེལ་པ་དང་སེལ་པ་དང་ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་
པའི་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འོད་སྤྱང་གི་ལེའུར། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་
གྲུས་དང་བཅས་པ་ཡིས། ཟང་ཟིང་མེད་ཅིང་རྟོད་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ། །དེ་བ་མེད་
ཅིང་ཚོགས་བཅད་མི་སེལ་པར། །རྩི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་ལ་
སྟོན། ཐོས་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་དེས་རིག་ནས། །མགོ་ལ་འབར་བཞིན་
ཏག་ཏུ་ཐོས་པ་འཆོལ། །འདི་ནི་རྩི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་འཛིན། །ཆོས་
བཟུང་ནས་ནི་ནན་ཏན་བྱ་བྱིར་གནས། །མཁས་དེ་ནན་ཏན་སྟོར་པོར་བྱེད་པ་
ཡིན། །ཆོག་ལྟར་མི་ལེན་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་ལེན། །མཁས་པ་ཆོས་བཞི་འདི་དག་
བསྟེན་བྱས་ན། །རྩལ་པའི་བསྐྱུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
པར་བྱོན་བསྐྱུས་པ་ལས། ཐོས་ཏུང་དཔུས་ལོང་སྟོམ་པའི་རྩལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་
དེས་ཀོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བརྩོན་བྱ་དེ་རྒྱ་ལས། །བསམས་

ཤིང་བསྐྱེམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། གྱི་རྩོམ་གྱི་དཀའ་
འགེལ་ལུ་ཉིག་འཕྲེང་བར། སློ་གྲོས་མེད་ལ་ཐོས་མེད་མ་ཐོས་པ་ལའང་བསམ་པ་
མེད། གཤེས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་མེད་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད། །
ཅེས་དང་། རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཐོས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
ཤེས་རབ་སྟེ། བསམ་པ་དང་ནི་གཤེས་པོ་ཡོད་མཁུར་ན། སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་
སྦྱོར་བ་ཡིན། སློ་དང་ལྟན་པས་འདི་ལྟར་བསམས་ན་ནི། ཐོག་མར་ཐོས་པའི་
དོན་ལ་འབད་བ་ཡིས། རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། རྟེ་ཡི་ལག་ཏུ་
དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་ཐོབ། གང་ཞིག་ཆོག་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་གྲུར་པ། རྟེ་ཡིས་དོན་
ནི་རིམ་ལྡེ་རྟོགས་པར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་ལས་གྲང་།
དགའ་བོ་འཛིག་རྟེན་དད་པ་མེད་པ་དབང་བོས་འཁོལ་བ་འཕྲལ་གང་ཏུ་བལྟ་བ་
ལག་ཏུ་འོངས་པ་མཐོང་བ། འགོད་པ་ཆེ་བ། བསགས་པ་ཅུང་བ་སྟེ། སླ་བ་མི་
བྱེད་གྱི་དཀའ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་རྩོལ་བར་བྱེད་དོ། རྟེ་ཡི་ལུང་ཡང་མི་
དགོས། ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས། ཁྱོད་གྱི་ཤེས་མིག་གིས་རིམ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་
ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཤིག་དང་། རིམ་ལྡེ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་
བརྟགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཐར་པར་འབྱུང་དོ། རྟེ་ཡི་ལུང་ཡང་དད་པའི་བྱིར་མ་
འགྲོ་ཞིག རང་ལ་འདུན་པའི་བྱིར་འབྲང་བར་མ་བྱེད་ཅིག རང་འོས་ལ་རྟོན་པར་
མ་བྱེད་ཅིག རང་འོས་མཚན་མ་ལ་རྟོག་པར་མ་བྱེད་ཅིག རྟེ་ཡི་སྦྱོང་གི་ལྟ་བ་དང་
ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་མ་འབྲང་ཞིག ཅེས་དང་། འདི་རྟེན་དུ། དགེ་སྦྱོང་གོ་ཏེ་མ་ནི་
བདག་གི་རྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་མ་ཟེར་བར། ངས་མདོན་པ་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་སུ་དཔེན་པར་སོང་ལ་ཡིད་ལ་

བསམས་ཏེ་མཇལ་བར་གྱིས་ཤིག། ཁོ་སོར་རྟོགས་ཤིག། རྟག་པར་མང་དུ་
སྒྲོམས་ཤིག། ཁེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་ལ་
བསྒྲོམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དུན་པ་ལ་
གནས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་གླིང་བྱོས་ཤིག། ཟུག་དང་། སྦྱིས་རབས་ལས། ཐོས་
པའི་རྗེས་འཇུག་བསྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད། སྦྱི་པའི་རྫོང་ལས་ཆོགས་ཆུང་ཐར་
བར་འགྱུར། ཁེས་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་གཅིག་མིན་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་
རྒྱད་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ན། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། བདག་
དང་གཞན་དུ་བཞེ་བྱ་བ། གསང་བའི་དམ་པ་སྟུང་པར་བྱ། ཁེས་བདག་གཞན་
བཞེ་བ་འདི་ཤིན་དུ་གསང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་
བདག་པས་གཞན་གཅིས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་གྱི་སྤིག་སྤྱག་ཐམས་ཅད་བདག་
ལ་ལེན་ཅིང་། བདག་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་
རྒྱབས་པོ་ཆེ་འདིའི་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་གདུལ་བྱ་སྟོ་གོས་ཆུང་དུ་དག་གི་
སྟོར་མི་ཤོང་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཙམ་ཡང་བྱ་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་
གསང་བར་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་
ཐོས་པར་གྱུར་ནའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གཞོད་པ་སྦྱི་འགྱུར་དང་། གང་ཡང་ཁྱོད་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྒྱུ་ཉམས་བཞེས་པར་མི་སྟོད་པའི། སྟོད་པ་དེ་དག་ཁྱོད་
ལ་གོམས་པས་དུས་སུ་རང་གི་རང་ཉིད་གྱུར། །དེ་སྟེང་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་
གོམས་མ་བགྱིས་སྟེལ་བར་དཀའ་བ་ལགས། ཁེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། གང་
ཟག་གཞན་པལ་མོ་ཆེས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཙམ་ཡང་བྱ་བར་

དཀའ་ལ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་གཏམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ།
བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། དེས་ཀྱང་ཏུ་བྱངས་པའི་
རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མད་དུ་བྱུང་
བའི་གོ་འཕང་མཚོག་བརྟེས་པས་ཐ་ན་དབྱགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ཙམ་ཡང་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲན་པའི་ཐབས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལྟ་མིན་པར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མན་ངག་འདི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤིང་
རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ནས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲ་མའི་ངག་ནས་བརྒྱད་པ་ཙམ་དང་།
ཡི་དམ་ལྟེ་ཞལ་ནས་ལྷོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གོ་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
དུ་བཟུང་ན་ནི་སྒྲིབ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་རྒྱབ་
པའི་རྒྱུ་དུ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་རྩོམ་རྩེ་དང་། རྩོམ་ཅུང་ཙམ་ཆེན་པོའི་བཀའ་
བརྒྱད་འདི་ལ་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་བརྒྱད་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་མན་ངག་གི་
མཚོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་མ་གོང་མའི་མན་ངག་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་
ངས་པར་དགོས་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་དང་མི་
མཐུན་ན་རྩོམ་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དྲི་མ་མེད་
པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ཏེ་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་གང་མི་མཐུན་པ་
རྣམས་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། མན་ངག་རྣམས་པར་དག་པ་ཡིན་ཕྱིན་
དེའི་སྟེང་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ངས་པ་སྟེར་བ་
ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་
གཅོགས་པོ་ཆེར་འཛིན་ཅིང་། ལྷག་པར་གདམས་ངག་གི་མཚོག་ནི་རྒྱལ་བའི་

བཀའ་ཉིད་ལ་བྱེད་པས་ན་རྫོ་པོའི་བཀའ་བརྒྱད་འདི་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མན་ངག་འདི་གང་ནས་
བཤད་པ་དང་། འདི་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པར་བྱས་
ནས། སྒྲོམ་རྒྱལ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ན། ཐོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་
དོན་གོ་དགོས་པས། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ནི། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བདག་དང་
གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ། །བདེ་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་
མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ལག་པ་ལ་སོགས་
དབྱེ་བ་རྣམ་མང་ཡང་། །ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བྱའི་ལུས་སུ་གཅིག་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
འགོ་བའི་སྦྱག་བསྐྱལ་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བདེ་བ་འདོད་
མཉམ་གཅིག་ཅིས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་
དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱིར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་འདི་ལ་དོན་མང་སྟེ།
མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱིས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པར་མཉམ་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པར་མཉམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་འདོད་
པའི་སྦྱག་བསྐྱལ་དེ་སྤང་དགོས་པར་མཉམ་པ་དང་། རང་གི་སྦྱག་བསྐྱལ་སེལ་བ་
ལ་ལན་ལ་མི་རེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྦྱག་བསྐྱལ་སེལ་བ་ལའང་ལན་
ལ་མི་རེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་
རི་ལྟར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་གཞན་དང་མཉམ་པ་
ལ་སོགས་པ་མཉམ་པའི་རྒྱལ་མང་པོ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པའི་རྒྱལ་རྣམས་
གོ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་གི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་གཅིས་

འཛིན་རིམ་མཉེན་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་གཅེས་འཛིན་སྒྲིབ་
 བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་གཞན་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་གཅེས་པར་
 འཛིན་པ་དང་། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་གཉིས་གོ་ས་བརྟེན་བའི་དོན་ནོ། །
 དེ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་རང་ཁོ་ན་གཅེས་པར་འཛིན་
 ཅིང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཡིན་པ་ལ། སྤྱོད་མཉེན་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་
 སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་པས། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་གཞོད་
 པ་བྱེད་པའི་དགྲ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་མཐོང་། གཞན་
 གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མཐོང་ནས།
 སྤྱི་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེའི་ཚབ་དུ་འགོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་གཅེས་
 པར་འཛིན་ཅིང་རང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་བསྐྱེད། སྤྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་རང་
 ཉིད་བདེ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དེ་དོར་ནས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་
 བའི་ཐབས་ཁོ་ན་བསྐྱེད། སྤྱི་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དེའི་ཚབ་དུ་རང་ཡལ་
 བར་དོར་ནས་རང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེམས་ཐབས་མི་སེམས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགོ་
 བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མྱོང་དགོས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་
 མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཙམ་ཡང་སྒྲོས་མི་བཞོད་པར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེམས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་འབད་པར་
 བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་རྒྱུག་པ་ཆེ་དེ་སྒྲིབ་པ་ལ། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་
 སྒྲིབ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་པ་དང་།
 བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་བསམ་པ་ནི། འདིའི་ཅུ་ཚིག་དུ། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་

གཅིག་ལ་བདེ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། རྩེ་ལའོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་
བར་དུ་ཁམས་གསུམ་ལའོར་བ་འདིར་ལའོར་ནས་སྟག་བསྐལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མྱོང་
བ་འདི་གང་གིས་ལན་མ་གཤམ་པར་ལེ་ལན་མདའ་ས་བཞིན་དུ་འཛོལ་འཛོལ་ནས།
རང་ལ་བདེ་སྦྱིད་གང་ནས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་མ་
ཁྱན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཡིན་པ་ལ། མྱོངས་ནས་དེ་ལྟར་མ་གཤམ་པར་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགྲར་བཟུང་། སྒོ་དུ་མ་ནས་གནོད་བ་སྦྱེ་
ལ། རང་གི་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དག་པོ་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་
ལ་གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་འགོང་པོའི་དབང་དུ་
བཏང་ནས་བྱས་པ་འདིས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་
འཛོལ་གང་ཡོད་དང་། འཇིགས་དང་སྟག་བསྐལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་གྲུར་བ། ཇི་ཀྱང་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞེས་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་དང་། ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ལས་འབྲུང་། གདོན་དང་བགེགས་དང་། འཇིགས་པ་
ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་
ལས་འབྲུང་། འདི་ཕྱིའི་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་
ལས་འབྲུང་བས་མི་འདོད་པ་དང་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་མཐར་
ཐུག་པ་ནི་བདག་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ཇི་ཡང་། མིའི་གནོད་
པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལས་འབྲུང་བ་ནི།
ཡན་ཚུན་འབྲུག་པ་དང་ཚུན་པ་དང་གཤགས་འགྲེད་པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་
ཟེར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལས་འབྲུང་སྟེ། རང་

གཅེས་པར་བཟུང་ནས་རང་བདེ་བར་འདོད། རང་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཞིག་འདོད།
 གཏམ་བཟང་བ་ཞིག་འདོད། སྤྱན་གསལ་ཆེ་བ་ཞིག་འདོད། དེ་ལ་སོགས་པ་བདེ་
 སྤྱིད་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཚང་བ་ཞིག་འདོད་ནས་དེ་བསྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ལས་ངན་པ་མང་དུ་གསོག་ཅིང་། གཞན་ལ་བྱང་གསོད་དང་ར་རྒྱལ་བྱེད།
 གཞན་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལེགས་པ་སྦྱ་རེ་མཐོང་ཡང་མི་བཟོད་
 བར་ཐུག་དོག་སྟེ། རང་ལ་ཚོག་ངན་སྤྱ་མོ་རེ་ཟེར་བ་ཐོས་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་ཞེ་
 སྤང་སྟེ་ཁིང་ཐ་ན་མིག་གིས་བལྟ་ལུགས་ཡགས་ཉེས་ཅིམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་གྱུར་
 བས་ན། གཞན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དགྲར་སོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། ད་ལྟ་རང་
 རེ་སྤྱད་དང་འགོགས་ཀྱང་མཐུན་པ་ཡི་མི་ཡོང་། དེ་ཡང་པ་མ་དང་བྱ་ཆ་མི་མཐུན།
 པ་མ་ནང་པན་རྩྱ་མི་མཐུན། བྱ་ཆ་ནང་པན་རྩྱ་མི་མཐུན། ཡུལ་སྡེ་པན་རྩྱ་མི་
 མཐུན། ཡུལ་སྡེ་གཅིག་གི་མི་རྣམས་མི་མཐུན། སྡེ་པ་ནང་པན་རྩྱ་མི་མཐུན། པ་
 སྤྱན་ནང་པན་རྩྱ་མི་མཐུན། དཔོན་གཡོག་ནང་པན་རྩྱ་མི་མཐུན། སྤྱི་མ་དང་
 སྤྱོད་མ་མི་མཐུན། སྤྱིན་བདག་དང་མཚོད་དཔོན་མི་མཐུན་པ་འདི་ཐམས་ཅད་
 གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན། གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་
 སྤྱིང་དུ་ཞུགས་ཕྱིན་པན་རྩྱ་མཐུན་པའི་ཐབས་མེད་དེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ག་པོ་བའི་ཞལ་ནས། ཇི་སྤྱང་རང་ལ་དགྲར་མ་མཐོང་བའི་རིང་ལ། སྤྱི་མ་སོགས་
 སྤྱི་མ་གྱང་པན་ཐོགས་མི་ལུས། རང་ལ་དགྲར་མཐོང་ན་ཡང་པན་ཐོགས་སྤྱི་ཡོང་
 གསུངས་པ་ལྟར། གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་སྤྱིང་གི་ལུགས་སྤྱི་གནས་ཕྱིན་སྤྱི་མ་
 སོགས་སྤྱི་མ་གྱང་བྱ་ཐབས་མེད་དེ། སྤྱི་མས་སྤྱིང་དོར་བསྟན་ཡང་། གཅེས་འཛིན་
 འགོང་པོ་དང་མ་མཐུན་ཕྱིན་ཁོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྤྱི་མ་ཅི་གསུང་ཡང་རང་རང་

འདི་ལྟར་བྱེད་སྒྲུལ་དུ་རང་གི་སྒྲོད་པ་རན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལས། སྒྲ་མའི་
གསུང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མི་བྱེད། གྲོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐུལ་ཡང་དགའ་བ་མི་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་ནས་རང་བདེན་སྒྲུལ་པ་མ་
གཏོགས། རང་གི་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་མཐོང་བ་མི་ཡོང་བས། གྲོགས་གཞན་གྱིས་
བསྐུལ་ཡང་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་བ་མ་གཏོགས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཛིན་བ་མི་ཡོང་།
གཞན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
ཞིག་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་རང་གི་སྒྲོད་པ་རན་པའི་སྒྲོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མི་ཤེས་
པར་རང་གིས་གང་ཡང་མ་ལན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོན་བྱས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་
ཡང་། རང་གི་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ནས་ལན་པ་ཡིན། གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཏམ་
རན་བརྗོད་པ་ཡང་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ནའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གཅེས་པར་
བཟུང་ནས་གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་བྱས་པའོ། གཞན་གྱི་སྒྲོ་དང་མི་མཐུན་པའི་
ལས་ཤིག་བྱས་པས་གཏམ་རན་གྱིང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ལ་ཆེ་འདིར་པ་ལོ་པ་ལོ་དེ་ལ་
ཁྱད་གསོད་དང་གཞོན་པའི་བསམ་པ་སོགས་གཏན་ནས་མ་སྒྲིས་ཀྱང་། ཆེ་བས་
སྒྲ་མ་ལ་གཏམ་རན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ལས་ངས་པར་བསགས་པའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོ་སྒྲོང་མཆོན་ཆ་ལའོར་ལོ་ལས། དབང་མེད་གཞན་གྱིས་ཁོ་ལ་ཞིང་མནར་བའི་
ཆོ། །དམན་ལ་སྤང་ཞིང་བྱན་དུ་བཀོལ་བ་ཡིས། །ལས་རན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་
འཁོར་བ་ཡིན། །མི་སྟན་ཆོག་རྣམས་ན་བར་བྱུང་བ་ན། །སྒྲ་མ་ལ་སོགས་དག་གི་
ཉེས་པ་ཡིས། །ལས་རན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །དམ་པ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལ་མི་དགའ་ན། །དམ་པ་བོར་ནས་གྲོགས་རན་བསྟེན་པ་ཡིས། །ལས་རན་
མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །སྒྲོ་སྒྲུང་གཞན་གྱི་སྤྲིག་གསོག་བྱུང་བའི་ཆོ། །

གཞན་གྱི་མཐོ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་
 ཡིན། །སྤྱི་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ལོག་བྱུང་བའི་ཆོ། །ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ཁྱད་དུ་བསད་པ་
 ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་མི་རུང་བ་ལ་འཛེམ་པར་
 གྱུ། །འཁོར་ཚོགས་འདུས་མ་ཐག་ཏུ་འགས་པའི་ཆོ། །སྤྱུག་གིས་ངན་པ་སྤྱོགས་སྤྱི་
 བཅོངས་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་གང་ལའང་
 མི་གཞི་ལེགས་པར་གྱུ། །ཉེ་ཆད་ཐམས་ཅད་དག་པོར་ལངས་པའི་ཆོ། །བསམ་པ་
 ངན་པ་ནང་དུ་བཅུག་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་
 སྤྱུག་སྤྱི་གྲུ་ནམ་རྒྱུང་བར་གྱུ། །ཞེས་དང་། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་བྱུང་
 བའི་ཆོ། །མ་རུངས་རྒྱུད་ངན་རེངས་སྤྱི་བཅུག་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་
 ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་རེངས་ཁྱོད་བྱུང་ནས་དབྱུང་བར་གྱུ། །སྦྱོབ་པ་གང་བྱས་
 དམིགས་སྤྱི་མ་སོང་ཆོ། །ལྟ་བུ་དམན་པ་ཁོང་དུ་ཞུགས་པ་ཡིས། །ལས་ངན་
 མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་ཉིད་དུ་གྱུ། །དགོ་སྦྱོར་
 བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མ་སྤུལ་ཆོ། །ཆོ་འདིའི་ཆོ་ཐབས་དང་དུ་བྱངས་པ་ཡིས། །ལས་
 ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་ཐར་པ་འདོད་ལ་བསྐྱེལ་པར་གྱུ། །
 འདུག་མ་ཐག་ལ་བཏགས་གིང་འགྱོད་པའི་ཆོ། །ཁྲེལ་མེད་གསར་འགྲོགས་མཐོ་
 ཁ་འགྲིམས་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་ཡོངས་
 ལ་འགྲོགས་ལུགས་གཟབས་པར་གྱུ། །གཞན་གྱིས་སྤྱུག་སྤྱིས་རང་ཉིད་བསྐྱུས་
 པའི་ཆོ། །རང་ཉིད་རྒྱལ་རྟོགས་འདོད་ཆེས་པས་ལན། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་
 རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་གང་ལའང་འདོད་པ་རྒྱུང་བ་གྱུ། །ཉན་བཤད་
 ཆགས་སྤང་གོགས་སྤྱི་སོང་བའི་ཆོ། །བདུད་ཀྱི་སྦྱོན་ནམས་སྦྱིང་ལ་མ་བསམས་

པས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ད་ནི་འགལ་རྒྱུན་བརྟགས་
ནས་སྤང་བར་བྱ། །བཟང་བྱས་ཐམས་ཅད་ངན་དུ་ལོག་པའི་ཚེ། །དྲིན་ལན་
ཐམས་ཅད་ལོག་པར་གཞལ་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །
ད་ནི་དྲིན་ཅན་སྤྱི་བོས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚམས་རྒྱུན་གྱིས་
གཞོད་པ་དང་སྤེལ་བའི་སྟེན་སྟངས་ཀྱིས་ཆད་པས་བཅད་པ་དང་འགྲུག་ལྷན་གཅོས་པ་
ལ་སྟེན་པའི་གཞོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅོས་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
གཅོས་འཛིན་འདིའི་དབང་གིས་ནམ་སྟགས་འབྱུགས་དོགས་རྟོགས་དོགས་དང་།
གཞན་ལ་རེ་མི་དགོས་པའི་སྤྱན་སྤྱུ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ནས་ཟང་
ཟེང་གི་ཁོར་མང་དུ་བསགས་ཤིང་། དེ་ལ་གི་སྤྱར་འཐམས་ཏེ་གནས་པ་ན། ཚམས་
རྒྱུན་པས་འཁྱེར་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་ཐོགས་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་གཞན་གྱིས་གཞིགས་
སྤྱོད་དང་། ཐ་ན་ས་འོག་གི་བྱི་བ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་གཞོད་པ་སྟོ་དུ་མ་ནས་སྤྱེལ་བ་
འདི་འབྱུང་བ་ཡིན། ཁོར་དངོས་པོ་ལ་གི་སྤྱར་འཐམས་པ་འདི་མེད་པར་གཞོད་པ་
དེ་དག་གང་ཡང་འབྱུང་བའི་སྟོ་མེད་དོ། །གཅོས་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་འདིས་ཡིད་
བསྐྱེད་ནས་ཅི་བྱེད་ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་སྟན་གྲགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་སོང་ན།
སྤྲིག་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལས་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་བ་མི་ཐོབ་
ཅིང་། མི་སྟན་པ་དང་གྲགས་པ་ངན་པ་འབྱུང་བ་དང་དག་མང་དུ་འཕེལ་བ་དང་།
ཐ་ན་མཁན་སྟོབ་དང་མཆོད་གོགས་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་བརྟན་པ་དང་
སྟོན་བརྟེན་མང་དུ་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། མི་འོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིན། རང་གི་
སྟོད་ངན་དེ་ཉིད་ཀྱང་གྱིས་གསལ་བར་མཐོང་ནས་རང་བཞིན་བརྟེན་པ་ཡིན།
དཔེར་བགྱི་ན། མེ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཆ་འདིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅེས་བརྟེན་ཀྱང་། མེ་

ལ་མི་འོས་སྟོན་བརྗོད་པ་ག་ལ་ཡིན། མེ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་སྟགས་སུ་
 ལྷགས་པའི་དབང་གིས་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་པ་ག་
 ལྟག་བྱས་པས་རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་
 ནོ། །མི་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་རན་གྱིང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉན་
 མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་སྟེངས་
 འཛོམས། ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤང། །
 རྩོད་པ་མི་སྟན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམས་གནས་སུ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དཀར་ཕྱགས་སྟོང་བའི་སྤང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་པར་མཛད། དེར་ཡང་མ་
 ཟད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཕྱགས་བརྩའི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས།
 དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་ལྷ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆལ་ན་འདམ་སྤ་
 དང་། ཞེ་རན་དའི་ཆལ་དང་། ཤིང་བི་རྩུ་མ་དའི་དྲུང་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། བམ་ཟེ་
 ལྷག་དཔལ་དང་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་བས་བརྩམས་ཏེ། དཀར་རྒྱལ་བ།
 དཔྱིག་དང་། གསེར་དང་། བཟ་དང་བཟ་མོ་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཉེ་དང་། ར་
 དང་། ལྷག་དང་། བྱ་གག་དང་། བག་དང་། བྱི་དང་། བྱི་ལ་དང་། རྒྱལ་དང་།
 བེལ་ལེ་དང་། ཟངས་དང་། ལྷགས་ཟངས་དང་། བོར་སྤ་དང་། ལུ་ཉིག་དང་། དུང་
 དང་། མན་ཤེལ་དང་། ལུ་རུ་དང་། ས་ལེ་སྤམ་དང་། དཔལ་དང་། བོར་དང་།
 འཛོག་ཆས་རྣམ་པ་སྟོ་ཚོགས་འཆང་བ་དང་། ཞིང་པ་དང་། ཚོང་དུས་དང་། སྤང་
 དང་། ཉོ་འཛོང་བྱེད་པ་དང་། བྱེལ་དང་། ལུ་མོ་དང་། མཛོད་དང་། བང་པ་འཆར་

བ་དང་། རང་ལག་དར་ཏེ་གཡོས་བྱེད་པ་དང་། འཛོང་བ་དང་འཛོང་དུ་འཇུག་པ་
 དང་། ལྟས་དང་། ཡན་ལག་གི་རིག་པ་དང་། མོ་ཡིག་དང་། ཁ་ཏོན་འདོན་པ་
 དང་། བྱ་ལྟས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་གཅན་དང་། ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་དང་། བ་བ་
 སངས་དང་། གཟའ་ལྟག་རྒྱ་བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་གིང་རྟ་དང་། ལག་སྒྲུང་བལྟ་བ་
 དང་། མི་ལྟས་དང་། སྒྲིས་པ་དང་། ལུ་མེད་དང་། མ་ནིང་གི་མཚན་ལྟ་བ་དང་། སྒྲ་
 ཅུལ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་། རིག་པའི་གནས་བཙོ་བརྒྱད་དང་། མཁན་བཞོ་དང་།
 བཞོའི་ལས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དང་། སྒྲུང་གཏམ་བྱེད་པ་དང་སྟོས་ཀྱི་བྱེ་མ་
 འདེབས་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་དང་། སྟོས་དང་། མེ་ཏོག་ཐེང་བ་དང་།
 བྱག་པ་འཆང་བ་དང་། མགོ་ལ་འོ་བྱེད་པ་དང་། ཅུལ་འཛོས་པ་དང་། ཁ་གསལ་
 བྱེད་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་ཅན་དང་། འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བ་
 དང་། སྒྲ་འདོད་པ་དང་། རྩོམ་དང་འབྲུ་དང་། ཤ་དང་ཉ་ཤ་དང་། དུག་སྒྲུབ་བ་
 དང་། སྟོས་ཀྱི་ཏིལ་མར་དང་། སྒྲན་གྱིས་སྒྲ་གྲུ་དང་། གཏུགས་དང་། ལྟ་དང་།
 ཏ་ལའི་ལོ་མའི་བསེལ་ཡབ་དང་། ཅུ་སྟོན་དང་། ལུ་ཐོན་དང་། བེད་བུང་འཆང་བ་
 དང་། ཤིང་ཐོག་སྒྲུད་པ་དང་། སོ་རྩི་དང་། སྒྲན་མར་དང་། བཙོ་བའི་བྱེ་མ་བཟང་
 པོ་དང་། ཀ་གོ་ལ་དང་། འབྲས་བུ་ཚ་བ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྩོད་མི་ཐུབ་པ་དང་། མི་སྒྲ་བ་དང་། ལུང་མེད་
 ལྟར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། མང་དུ་སྒྲ་བ་དང་། ལུ་བ་དང་། བཟང་བན་སྟོད་པ་
 དང་། སྒྲན་འབྱིན་པ་དང་། འགྲོས་འཛོས་པ་དང་། གོས་དཀར་པོ་དང་། ཨར་མོ་
 བྱིག་དང་། ཁང་བཟང་དང་། གཙང་ཁང་ལུང་ལུང་འོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། ལུང་
 བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་བན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིན་པ་པོའི་བསྐྱགས་

པ་བརྗོད་པ་དང་། ཆང་བརྗོད་པ་དང་། སྤྲུང་འཛོལ་མའི་བྱིས་ཏུ་འགོ་བ་རྒྱུ་ས་
 དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་ལ་རན་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་
 གོས་དཀར་པོ་དག་བྱིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་རྒྱུ་ས་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པར་ངས་
 གནང་ངོ། །ཡང་འབྲས་ས་ལུང་ཞིང་གི་ངོ་བས་ལ་བ་བཞིན་དུ། ལུ་ལ་བྱོགས་ནས་
 བསྐྱད་པར་ངས་གནང་ངོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རིའི་བུ་འདི་ལྟར་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་
 བྱི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་སྤྲུང་དུ་རྒྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རིའི་བུ་དཔེར་ན་མི་
 དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་གཏེར་ཆེན་པོ་རྟེན་ནས་གཞི་དེ་ལས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་
 ཉམས་སུ་སྦྱང་ངོ། །ལྷ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དག་སྦྱོང་དག་
 འདི་ལྟར་བྱིས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྲུང་བྱེད་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་དག་
 འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རིའི་བུ་དེ་ལ་བྱིས་པ་གང་དག་གིས་དག་སྦྱོང་གང་དག་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེང་གི་ཟང་ཟེང་ལ་མགོན་དུ་འབོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མི་
 དབུལ་པོ་གཏེར་ལ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཟང་ཟེང་གིས་ཡིད་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རིམ་བཞིན་
 དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་སྦྱོང་དེ་དག་གྲང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེང་
 ལྟར་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེང་གིས་ཁོལ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་
 དང་། ཉེ་དུ་ལ་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ཉིད་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ། དེ་དག་
 དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོར་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་གྲང་། རྟེན་པ་
 དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་བརྟེན་པའི་དག་སྦྱོང་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་དག་

བརྩ་ཅ་དགྲུང་འགྲུང་ཏེ། དེ་དག་གིས་མཚམས་མེད་པའི་ས་ཐོབ་པར་འགྲུང་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་ནས་བཅོམ་
 ལུན་འདས་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་འདི་སྐད་
 ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལུན་འདས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་
 རྟེན་སྒྲིལ་རི་ལྟར་མཐོང་བར་བསྒྱུ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་འོངས་དམིགས་ནི་
 གང་ལགས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ལ་བརྟགས་ན། འདོད་པ་རྩུང་བྱ་
 ལ་དགའ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་གདུང་བར་འགྲུང་བ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་
 པ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་འདོད་
 ཆགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་བྱ་བ་
 འཛོམས་པར་བྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་རྟེན་པ་དང་མ་
 རྟེན་པས་ཁེངས་པ་དང་འདུད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་
 གཏི་མུག་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་བདག་གི་དོན་
 བསྐྱབས་པས་ཁྱིམ་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པར་བྱེད་པར་བརྟག་པར་
 བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་གཡོ་བྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་
 བཀྲར་རྟེན་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྱེལ་
 མེད་པ་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མ་གནང་བ་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་ར་རྒྱལ་དང་།
 རྒྱགས་པ་དང་། དེགས་པ་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་
 སྤྲ་མ་རྒྱམས་ལ་ཁྱད་གསོད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་
 བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་རྟེན་ནི་གཅིག་ཏུ་བག་

མེད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།
 ཁོ་པོའི་སྒྲོམ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་ཅན་པ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་པས་དར་ཡུག་དང་
 ར་སྒྲིག་མང་པོ་ཡོང་སེམས་ན། རྩོམ་སྒྲོམ་པ་སྒྲིག་པ་ཡིན། སྒྲོམ་ཅན་གྱི་པའི་
 རྒྱ་མཚོ་མཐར་དབྱུང་། བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་ས་པོན་བཏབ་སེམས་ན་སེམས་ཅན་པ་
 ཞིག་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ནམ་མཐར་མི་ཤོང་གསུངས། ཞེས་དང་། ལུ་
 སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེས། ཆོ་འདིའི་མཛའ་དང་མི་མཛའ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཆགས་སྤར་
 ཡོངས་སྒྱུད་གསོག་ཅིང་འཁོར་སྤྱད་ཀྱང་། །འཁོར་དང་ཡོངས་སྒྱུད་རྩིས་སུ་མི་
 འབྱང་བ། །ལས་འབྱས་སྤྱད་བསྐྱལ་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་ཕྱིར། །ཆངས་དང་
 བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་ཡོས་སྤྱར་བ་སོགས། །འཁོར་པའི་བདེ་འབྱས་ཐོབ་ཀྱང་མི་
 བརྟན་ཅིང་། །ཤི་ནས་ངན་འགྱོར་མི་སྒྱུའི་རེས་མེད་གྱི། །འཁོར་པའི་ཡིད་འབྱུང་
 བྱོས་ཤིག་རིན་ཆེན་གྲུབ། །ཅེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེས། དམ་ཆོས་ཐར་
 པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། །ཆོ་འདིའི་སྤུན་ཆོགས་སྤྱལ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི། །སློང་ན་
 འདི་ལས་བར་ཆད་ཆེ་བ་མེད། །དེ་ཕྱིར་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདི་སྤང་བ། །ཐོས་བསམ་
 སྒྲོམ་གསུམ་དག་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་། །སློང་ན་འདི་དང་འབྲེས་ན་རོ་བརྒྱའི་ཟས། །
 ངན་སྤྱད་དག་དང་བསྐྱས་པ་རི་བཞིན་དུ། །བཟང་པོ་ངན་པར་བྱེད་པ་གདོན་མི་
 ཟ། །དཔོན་སྒྲོབ་མཆེད་གོགས་གཉེན་རྣམས་ཅོད་བྱེད་ཅིང་། །སྒྲིག་སྤྱད་གཏམ་
 ངན་ཀུན་ལ་མི་འཛེམ་པར། །དལ་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སྒྱུད་སྤྱལ་བྱེད་པ། །སློང་ན་
 འདི་ཡིས་དབང་མེད་བསྐྱལ་བར་ཟད། །གཞན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གཞིམ་ཕྱིར་ལུས་
 སེམས་གྱིས། །འབད་པ་དྲག་པོས་འཐབ་དང་ཅོད་བྱས་ནས། །རང་གཞན་འདི་ཕྱི་
 གཉིས་ཀ་འཕུང་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་སློང་ན་གདན་འདི་ཞུགས། །གསུང་རབ་

སྒྲིན་མི་ལག་ཏུ་སྒྲིག་ནས་ཀྱང་། རྟེན་བཀུར་འཁོར་སྡེའི་དོན་དུ་འཐབ་ཅོད་
 སྒྲིག་ས། རྟེན་པའི་གཡང་སར་གོམ་པ་འདོར་བའི་མིག་སྒྲོ་རན་རབ་རིབ་འདི་
 ཡིས་བསྒྲིབས་པར་ཟད། རྟོར་མང་སྒྲིན་ཡང་གྲགས་དང་འཁོར་ལ་སྒྲིག་ས། །
 དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་ལས། །འབྲས་བུ་ཆུང་ཞིང་རན་པར་འགྱུར་བ་
 བྱི། སྒྲོ་རན་བ་མོ་འདི་ཡིས་བཅོམ་པར་ངས། །འབད་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྐྱེད་ས་
 ཀྱང་རྟེན་སྒྲིག་གི། །འཆིང་པས་བཅིངས་ནས་ཐར་ལམ་མི་བགོད་ཅིང་། །
 འཁོར་བའི་བཅོན་རར་འཆིང་བྱེད་ལྷགས་སྒྲིག་དེ། སྒྲོ་རན་འདི་ཡི་ལག་ན་ངས་
 པར་གནས། །ཡུན་རིང་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་གིས། །བདག་
 བསྟོད་གཞན་སྒྲོད་བྱེད་ཅིང་འཐབ་ཅོད་བྱེད། །ཞི་གནས་བསྒྲུབས་པས་མ་ཞིའི་སྒྲོ་
 སྒྲིག་པ། སྒྲོ་རན་ཡུར་མའི་ཅུ་བ་ཡོད་པས་ལན། །ནད་གདོད་ཆོམ་རྒྱུ་དག་
 སྒྲིགས་དམ་ཆོས་གི། །བར་ཆད་ཡིན་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོ། །ལས་སུ་རུང་
 བ་དེ་ཀྱན་གྲིགས་སུ་འགྱུར། སྒྲོ་རན་འདི་ནི་དམ་ཆོས་གེགས་སུ་ངས། །ཆེ་འདིའི་
 སུན་ཆོགས་བསྒྲུབས་པས་འགྱུར་བ་དགའ། །གྲུབ་ཀྱང་རང་དབང་སྒྲོད་པའི་ངས་
 བ་མེད། །བདག་ལ་ངས་པར་འོང་བ་འཆི་བ་ཡིན། །དེ་ཆོ་མོར་དང་འཁོར་སྒྲིགས་
 གིས་མི་ལན། །དེ་དང་བུལ་བའི་ལྷག་པར་སྒྲུག་བསྐྱེད་འགྱུར། །དེ་ལྷར་བསམས་
 པས་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྤངས། །ཞེས་སྒྲིགས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་
 ཅད་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་སྒྲུད་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་རྟེན་བཀུར་སྒྲིག་གྲགས་
 ལ་ཆགས་པ་ནི་རང་གི་ཆོས་ཅི་བྱས་དོན་མེད་དུ་གཏོང་བ་དང་། དལ་འབྱོར་སྒྲོང་
 ལོག་ཏུ་བཏང་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངས་ལེགས་ཐམས་ཅད་གི་སྒྲིག་འབྲིག་པའི་
 དུག་མི་བཟད་པ་ཡིན་པས་གཅེས་འཛིན་འགོར་པོ་འདིས་སྒྲིང་གི་སྒྲིགས་སུ་

གནས་ནས་རང་ལ་འདི་འདྲ་བའི་དྲག་རན་བྱིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་གྱི་དབང་
འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པ་བྲགས་རྗེ་ཅན་དེས་ཐར་འདོད་ན་མས་རྟེན་བཀྲར་ལ་
ཆགས་པ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་གསེར་དདུལ་ལ་རེག་པ་ཙམ་ལའང་མི་རུང་བའི་
བཅའ་བ་མཛད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྟོན་པ་བྱ་རྟོན་ལུང་པོའི་རི་ལས་བབས་
ནས་ཀྱན་དགའ་པོ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩ་བསྟོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པ་དང་།
བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིས་གཏེར་སྐྱས་པ་ཆར་རྩའི་འོད་པ་བབས་པས་ལམ་ལམ་
འབར་བ་གཟིགས་ནས། ཀྱན་དགའ་པོ་སྐྱལ་དྲག་སྐྱར་དྲ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །གསོལ་བ། སྐྱལ་དྲག་དྲག་པོ་ལགས་སོ། །དེ་འབྲས་ལུ་དང་ཙ་བ་འབྲུབ་
ཞིག་གིས་ཐོས་ནས་བསམས་པ། བདག་གིས་སྐྱལ་དྲག་སྐྱར་དྲ་བྱུང་པ་ནི་མཐོང་
ན་དྲག་པོ་ནི་མ་མཐོང་བས་སྐྱལ་དྲག་དྲག་པོ་ཅི་འདྲ། བདག་གྲང་ཕྱོགས་འདིར་
ཉིན་མཚན་དུ་རྒྱ་བས་སྐྱལ་དྲག་དྲག་པོས་ཟིན་ན་མི་རུང་བས་བལྟའོ་སྟམ་ནས་
སོང་བ་དང་གཏེར་ལམ་ལམ་འདུག་པ་མཐོང་ནས། དག་སྦྱོང་གི་སྐྱལ་གདུག་པ་
ནི་མཛེས་པའོ། །སྐྱལ་དྲག་དྲག་པོ་འདི་ལྟ་བུས་པ་མ་དང་ལུ་དང་རྩུང་མ་དང་ཉེ་དུ་
སྐྱག་པ་ན་མས་ཟིན་གྲང་སྐྱའོ་སྟམ་ནས་གཏེར་དེ་ལོ་མའི་རྩུན་པོས་གཡོགས་ཏེ་
ཁད་གྱིས་རང་གི་བྱིམ་དུ་བསྐྱུས་སོ། །མ་སྐྱེས་དག་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ། སུ་ལ་
འདུ་འགོད་ཅི་ཡོད་སྟེས་ཤིག །བལྟས་པས་རྩ་བུན་འབྲལ་དུ་སྐྱག་པ་མཐོང་ནས་
དེ་ལ། ཁྱོད་རྩ་བཙོངས་ནས་འཆོ་བ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་འབྱོར་པ་འདི་ག་ལས་
འོངས། གཏེར་མ་རྟེན་དམ། མ་རྟེན་དེ་བདག་ལ་འབྱོར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་མོད་གྱི་
སྐར་རྒྱལ་པོ་ཆོས་དང་མི་ལྟན་པས་སྐྱས་ལ། ད་ནི་ཆོས་དང་ལྟན་པས་སྐྱར་ངོ། །དེ་
དག་གིས་སྐྱས་པ། གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་ཆོས་དང་མི་ལྟན་ན་ཆོས་དང་ལྟན་པ་དེ་

ཆོས་དང་མི་ལྡན་པར་གྱུར་ལ། བ་གསོད་པ་དེ་ཆོས་དང་ལྡན་ནམ། ཁོ་བོ་ཅག་
བརྒྱུན་གྱིས་མ་སྤྲུབ་པར་ཁྱོད་གྱིས་གཏེར་རྟེན་གྱིས་ཕྱེད་ཁྱོད་ཁྱེད་ལ་ཕྱེད་ཁོ་བོ་
ཅག་ལ་བྱིན་ཅིག ཁོ་བོས་མ་རྟེན་དེ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་
སུམ་ཆ་སྦྱིན་གྱི་ཁ་རོག་པར་སོངས་ཤིག །དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་འཁྲིད་
ནས། ལྷ། མི་འདིས་གཏེར་རྟེན་དོ། །རྒྱལ་པོས། ཀྲུ་འོ་ནང་རྩེ། ང་སུ་ཡིན་ཤེས་
སམ། འཆལ་དེ། འཛིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་ལགས་སོ།
ཁྱོད་གྱིས་གཏེར་རྟེན་གྱིས་ཕྱེད་བྱིན་ཅིག །བདག་གིས་གཏེར་མ་རྟེན་དོ། །རྟེན་
གྱིས་སུམ་ཆ་བྱིན་ཅིག །མ་རྟེན་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོས་ནས། འདི་སོང་ཅིག །ཉེ་དྲུ་
ལྷག་སྤུལ་དུ་རྒྱག་གཅིག །འདིའི་ཞོར་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོ་བྱང་དུ་སྤུལ་
ཅིག །དེ་དག་གིས་དེའི་མགྱིན་པ་ཀ་ར་བྷེ་རའི་མེ་རྟོག་དམར་པོས་བཅིངས་ཏེ་
གསོད་སར་ཁྲིད་པ་དང་། དེས་བྱུང་རྒྱལ་དུ། ཀྲུ་དག་འཕོ་སྤུལ་དུག་ལྷུང་དུ་བྱལ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤུལ་དུག་དྲག་པོ་ལགས་སོ། །སྟོན་པོ་
ནམས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲུམ་པ། མི་དེ་གཞན་དྲིས་ན་ལན་གཞན་འདེབས་སོ། །
རྒྱལ་པོས་སྤྲུམ་པ། ཁྲིད་དེ་ཤོག་ཅིག ཁྲིད་འོངས་པ་ལ། ཁྲོད་ཅི་ཟེར། སྤར་ལྷུང་
ཟེར་རོ། །དེའི་དོན་ཅི། མི་འཛིགས་པ་རྩལ་ཅིག །སྦྱིན་ནོ། །སྟོན་པ་དང་ཀྲུ་
དག་འཕོ་འདི་སྤྲད་གསུངས་སོ། །བདག་སྤུལ་དུག་ལྷུང་དུ་བྱལ་པས་ཟིན་ན་
བདག་གཅིག་ལྷ་འཛི་བར་འཕྱུར་ན། སྤུལ་དུག་དྲག་པོས་བདག་ཟིན་པས་ཉེ་དྲུ་
དང་ཞོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩལ་མ་ཡིན་པས་སྤྲུག་བསྤུལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་མ་
སྦྱིས་དག་སྟོན་པ་ལ་དད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པས། ཁྲོད་སྟོན་པ་ལ་དད་དམ།
དད་དོ་དེ་ཉེ་དྲུ་དང་ཞོར་དང་བཅས་པ་བཏང་རོ། །དེ་ནས་མི་དེས་བདག་གི་

དཔལ་འབྱུང་ཅི་ཡོད་པ་སྟོན་པའི་དྲིན་ཡིན་ནོ་སྟེ་ནས་གདུགས་ཚོད་གསོལ་
 ཚོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ལྷ་བའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས་
 གྲང་། ཇི་ལྟར་རྒྱ་གིང་འོད་མ་དང་། འདམ་བྱ་འབྲས་བྱས་འཛོམས་བྱེད་ཅིང་། །
 དེའུ་མོ་མངལ་གྱིས་འཛོམས་པ་ལྟར། རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེས་མི་ངན་འཛོམས། ཇི་
 ལྟར་སེར་བ་འབབ་པ་ཡིས། ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཛོམས་པ། ཇི་ལྟར་རྟེན་
 དང་བཀྲར་སྟེ་ཡིས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་ནི་འཛོམས་བྱེད་དོ། ཇི་ལྟར་མེ་ཏྲག་རྒྱས་པ་
 ཡིས། ཤིང་དང་མེ་ཏྲག་མེས་བསྐྱེད་ལྟར། ཇི་བཞིན་རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་
 ཡིས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་དག་འཛོམས་བྱེད་དོ། དགེ་སྦྱོང་གང་གིས་རྟེན་པ་དང་། །
 བཀྲར་སྟེ་ཆེན་པོ་རྟེན་འགྱུར་བ། བདུད་གྱིས་ཉམས་པར་ཤེས་བྱས་ཏེ། མཁས་
 པས་དེ་ནས་འགོ་བར་བྱ། ཇི་ལྟར་རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་འདི། ཐོབ་ནས་ལམ་ནི་
 འཛོམས་བྱེད་པ། ཐར་པའི་ལམ་འཛོམས་བྱེད་པ་ཡིས། སྟོན་པ་དེ་འབྲ་ཡོད་མ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཀུན་འདོད་ན། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་སྤངས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ན། མཚོག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། ཇི་སྤྱིང་འདོད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། ཇི་ཡི་བར་དུ་ངོམས་མི་འགྱུར། ཇི་
 ལ་གང་དག་ཤེས་རབ་གྱིས། རྟོག་བྱེད་དེ་དག་ཚིམ་པ་ཐོབ། འདོད་པས་ངོམས་
 པར་མི་འགྱུར་བས། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ངོམས་པ་སྦྱིད། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་
 ངོམས་པའི་མི། སྟོན་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེ་ལོ་ལ་ལས།
 འདོད་པ་སྟུག་བསྐྱལ་མང་པོ་གསོགས་ཤིང་སྟུག་བསྐྱལ་ཅ་བ་སྟེ། མི་མཁས་
 རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་རྒྱ་འབྱུལ་དཀའ་བྱལ་ཉམས་པར་བྱེད། བྱད་མེད་འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཚོག་པ་མེད་ཅེས་མཁས་པས་སྒྲིས། ང་ནི་མི་མཁས་རྣམས་ལ་ཤིན་

རབ་ཆོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །འདོད་པ་བསྟེན་ན་སྤེལ་བ་ཕྱིར་ཞིང་རྣམ་པར་
 འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །དཔེར་ན་མི་འགའ་ལ་ལ་ཚུ་ཆུ་འབྱུངས་པར་གྱུར་བ་བཞིན། །
 དེ་ལ་ཞུགས་པ་བདག་གི་དོན་མིན་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱང་མིན། །དེ་ནི་བདག་གི་དོན་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྟོ་བ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཆུ་བྱར་དག་དང་དབྱ་བ་
 མཆུངས་ཤིང་འདྲ། །སྐྱུ་མའི་མཆོན་ལྟར་རང་གི་སྟོ་ཡིས་རྣམ་པར་བསྐྱབས་པ་
 རྟེ། །མི་ལམ་དག་ན་ཅེ་བ་ལྟ་བུར་མི་བརྟན་མི་རྟག་ཀྱང་། །བྱིས་པ་མི་མཁས་
 རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་མྱོངས་པར་བྱེད། །མིག་ནི་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་མཆུངས་ཤིང་
 འདྲ་སྟེ་བགས་པས་གཡོགས། བྲག་རྒྱངས་མཁྱེད་ཞིང་འབྱར་བ་དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་
 འབྲས་དང་མཆུངས། །ལྟོ་ནི་གཅིན་དང་བྱི་ས་སོགས་ཏེ་གིན་ཏུ་མི་གཅོང་བ་དང་
 ལྟན། །སྟུག་བསྐལ་ཙ་བར་གྱུར་བའི་འཁོར་བར་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་
 བྱུང་། །བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་དག་ནི་མྱོངས་གྱུར་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །ལུས་གང་ལ་
 བྱི་སྟུག་པར་རྟོག་པ་མཁས་པ་དེ་ལྟ་མིན། །སྟུག་བསྐལ་ཙ་བར་གྱུར་བའི་འཁོར་
 བར་ཡུན་རིང་འཁོར་བྱེད་ན། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྟུག་བསྐལ་མི་
 བཟད་མང་པོ་ཕྱིང་། །རྟོན་པ་ནས་ནི་སྟུག་བསྐལ་རབ་ཏུ་ཡིད་མི་འོང་བའི་དྲི་ཆེན་
 འཛག། །བརྟུ་དང་བྱིན་པ་རྐང་པ་དག་ནི་འབྱུལ་འཁོར་ལྟ་བུར་གནས། །ད་ཡིས་
 ཁྱེད་ལ་ཡང་དག་བརྟགས་ན་སྐྱུ་མ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆུ་དང་རྟེན་
 ལས་བྱུང་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་ལས་གོལ་བ་བྱིན་ཅི་
 ལོག་གྱུར་པ། །མེ་དང་དུག་གི་ལོ་མ་འདྲ་ཞིང་སྐྱུལ་ཆེན་བྱོས་འདྲ་བ། །འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་མིན་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཉམས་མཐོང་ན། །དེ་ལ་བྱིས་པ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱེད་ཅིང་བརྒྱལ་བར་གྱུར། །མི་གང་འདོད་པས་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཁོལ་བོར་

གུར་པ་དང་། གང་ཞིག་ཚོས་གྱི་དགའ་བ་བོར་ཏེ་འདོད་པས་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །
 དགའ་ལ་བརྟམ་པ་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ལམ་ལས་གོལ་གུར་ཅིང་། བསམ་གཏན་
 ལམ་གོལ་སློ་ཉམས་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རབ་རིང་གནས། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་
 གྲུ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གཡན་པ་སྐྱགས་ན་བདེར་འབྱུར་བ། ཉེ་བས་གཡན་
 པ་མེད་ན་བདེ། ཉེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་འདོད་ལྡན་བདེ། ཉེ་བས་འདོད་པ་མེད་ན་
 བདེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཉེ་ལྟར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཆོ་
 འདིའི་རྟེན་བཀུར་སྟན་གྲགས་ཤིག་འོང་དུ་རེ་ནས་བྱར་མི་རུང་བ་འབའ་ཞིག་
 བྱས་པ་ན། སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་རུང་ཟད་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཉམས་ནས་ཆོ་འདིའི་
 བདེ་སྦྱིད་རན་ངོན་དེ་ཡང་རྟེན་དཀའ་ཞིང་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་ཆར་བཞིན་དུ་
 འབབ་པ་འདི་བྱུང་། དམ་པ་ནམས་གྱིས་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་སྦྱིང་ནས་བཏོན་
 ཏེ་རང་ཡལ་བར་དོར། གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་བྱམས་སྦྱིང་རྩེ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་
 སེམས་ལ་བྱགས་དམ་མཛད་པས་གཞོད་འཆོ་ཐམས་ཅད་རང་ཞིར་སོང་། རྟེན་
 བཀུར་སྟན་གྲགས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཤིག་བྱས་ན་ཆོ་འདི་རང་ལ་གཞན་དང་མི་འབྲུབ་པ་ཞིག་
 འོང་སྟེ། ང་མི་སྦྱའི་དུས་གསེར་ཁར་ལན་གསུམ་བྱིན་པ་ལ་གསེར་ཞོ་གཅིག་ཀྱང་
 མ་རྟེན། ད་ལྟ་ནི་ཉིན་རེ་ལའང་གསེར་སྲང་མང་པོ་འོང་། ཡུང་བ་ཡུང་བ་ན་ཁམ་
 ཡུང་བ་ལས་བདེ་སྦྱིད་སྟན་གསུམ་ཆེ་བ་མེད། གྲུངས་ཤོད་ན་སྐྱན་སྐྱ་པ་ལས་སྦྱིད་
 པ་མེད་དེ། དེ་ཆོས་བཞིན་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། སྐྱན་སྐྱ་བ་དང་པོའི་
 དུས་རྒྱུ་པ་ཆད་ཀྱིན་ཟླ་ཆོད་རེ་ཙམ་ལ་བརྟེན། ཤམ་ཐབས་ལ་ལྟན་པ་མ་རྟེན་
 པར་གོམ་པོ་རྒྱབ་པས་སྐྱན་སྐྱ་གོ་ཤམ་ཅན་དུ་གྲགས། ད་ལྟ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་པ་

ཀྱན་ངས་བསོམ་ཀྱང་བསོམ་སམ་སྒྲམ་གསུངས། དག་བཤེས་འབན་གྱི་ཞལ་
 བས། ང་མི་སྤྱིའི་དུས་ན་མདའ་གཞུ་ཆོར་མ་འདྲ་བ་བཏགས། གྱི་གཉིས་གསུམ་རེ་
 བཅུགས་ཀྱང་དག་མང་ཟུར་ཉུང་། ང་མོ་རེང་བ་མི་གཅིག་ལ་སྟོན་ཐག་བཞི་བཅུ་
 བོན་པས་གོང་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་ངའི་མིང་བཞི་བཅུ་སྒྲིགས་སུ་བཏགས། ཉིན་མོ་ལ་
 ཁའི་རྒྱལ་བ་རུབ་མོ་གོང་གི་རྒྱན་མ་བྱས་ཀྱང་སྟོ་མི་བྱིད། ང་མཆོན་ཆ་སྤངས་པས་
 དག་མི་གཅིག་མེད། ལས་ཀ་མཆིལ་མ་རྩོལ་མི་འབོད་དེ་སྟོ་བྱིད། སྤྱི་གེ་ཅི་བྱུང་
 ཡང་སྤྱི་སྤྱི་ག་པ་དང་མཐུང་སྤྱིལ་ནས་ཟར་ཡོད། སྤྱིར་ངའི་ཁས་ཟས་མི་རྟེན།
 ད་ཟས་ཀྱིས་ངའི་ཁ་མི་རྟེན། ཟས་པས་ནི་མི་འཛད། འབྱུངས་པས་ནི་མི་ཡོག།
 ཆོས་བདེན་སེམས་པ་འདི་གཉིས་བསྐྱེད་གསུམ་བསྐྱེད་འཆོར། ཞེས་དང་། རྩེ་
 བཅུན་གྲོ་བ་ཟུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཞལ་ནས། ཁྲིད་གསོན་དང་རྒྱུ་དཔྱོད་
 ཡངས་པ་གྱེ། ཁེ་མཁོག་རྒྱུད་གི་བྱ་བས་ཅི་ཞིག་བྱེད། ཁབ་འདོད་ན་དམ་པའི་ལྷ་
 ཆོས་མཛད། ཁོར་ཟང་ཟེང་གི་འདུ་འགོད་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན། ཁག་ཉེན་འཁོར་གཡོག་
 གི་ལང་ལོང་ཆོང་འདུས་མགོན། ལུས་ཤ་ཁྲག་གི་ལང་ཆོ་ནམ་མཁའི་འཛེལ།
 འདི་དགོངས་སམ་ཤེས་ལྡན་གོགས་པོ་དག རྟེན་དལ་འབྱུང་འདི་ཉིན་མོའི་སྤྱིར་
 མ་འདྲ། དག་འཆི་བདག་ཁོ་མི་སྟོད་རྒྱུར་རྒྱུར་འོང་། ཆོ་པ་རོལ་གྱི་ངམ་གོགས་
 གཡང་ས་ཆེ། འདི་དགོངས་སམ་ཤེས་ལྡན་གོགས་པོ་དག སྤྱིར་འཁོར་བའི་
 གནས་འདི་དུག་སྤྱུལ་ཆང་། སྟོས་འདོད་ཡོན་གྱི་ལོངས་སྟོད་ཀིམ་པའི་འབྲས།
 ལྷ་ཆངས་དབང་གི་དཔལ་ཡང་རྒྱ་གིང་འདྲ། འདི་དགོངས་སམ་ཤེས་ལྡན་གོགས་
 པོ་དག ཉིན་ཆེ་དུས་སུ་སྒྲོབ་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ། དུས་མཐར་བྱལ་གི་
 གཏན་གོགས་དྲིན་ཅན་རྩེ། རང་དགོས་དུས་སུ་པན་པ་དམ་པའི་ཆོས། འདི་

དགོངས་སམ་ཤེས་ལྡན་གྲོགས་པོ་དག། སྤུལ་ཐག་རིང་གི་རྒྱགས་ཕྱེ་སྦྱོར་པའི་
གཏེར། །ལམ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐེམ་སྐྱས་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །རྒྱན་གཟུགས་བཟང་གི་
བྱེད་པོ་བཟོད་པ་སྟེ། །འདི་དགོངས་སམ་ཤེས་ལྡན་གྲོགས་པོ་དག་ཟེར་འདི་སྦྲང་
གི་བདེ་ལ་ཆགས་རིན་མེད། །ཡུལ་འདི་ལས་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡུལ་སྦྱིད། །ཟས་འདི་
ལས་ལྷ་ཡི་བདུད་ཅི་ཞེས། །འདི་དགོངས་སམ་ཤེས་ལྡན་གྲོགས་པོ་དག །གོས་
འདི་ལས་ལྷ་རྩལ་ན་བཟང་དོ། །རྒྱན་འདི་ལས་ལོར་ལུ་རིན་ཆེན་མཛེས། །
གྲོགས་འདི་ལས་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་བཟང་། །འདི་དགོངས་སམ་ཤེས་ལྡན་གྲོགས་པོ་
དག །མིའི་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཞེན་པས་ཅི། །ཀྱེ་ལྷ་ཡི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་
ཡོད། །ཀྱའི་ལའོར་བའི་བདེ་བ་འདོད་ན་ཡང་། །ཆོས་ཚུལ་བཞིན་མཛོད་དང་འདི་
བཞིན་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་འཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
གཅེས་འཛིན་འདི་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་རྣམས་གཅེས་པར་
བཟུང་བ་ན། མདངས་འཕྲོག་པའི་གཞོད་སྦྱོར་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གཅེས་
འཛིན་ཅན་དེའི་ལུས་ཕྱོག་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་གཞོད་པ་བྱེད། དེའི་མདངས་འཕྲོག་
པར་བྱེད་ཅིང་མི་འདོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་བྱེད། བདག་པས་གཞན་
གཅེས་བསྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི། མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་
ནས་མཛོད་པ་དང་བསྐྱེན་བཀུར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ས་ལ་གནས་པའི་མི་མ་
ཡིན་ཕྱ་མོ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྟོན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལའོར་དང་བཅས་པ་ཡང་།
བདག་པས་གཞན་གཅེས་བསྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བལྟ་བར་བྱེད། དུག་འཛུལ། མཛོད་པ་འབུལ། བསྐྱེན་བཀུར་སྒོ་དུ་མ་ནས་བྱེད།
ལུས་ཀྱི་མདངས་བསྐྱེད་པར་བྱེད། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་སྦྱོར་

